

В.М. ВАНДИШЕВ

**ТРАНСФОРМАЦІЯ
СВІТОГЛЯДУ
В ДОБУ
ВІДРОДЖЕННЯ І
РЕФОРМАЦІЇ**

(з автентичними текстами
праць Юрія Дрогобича
в українському перекладі)

Київ

2016

УДК 130.2:133:101.9

ББК 84.4–83.7я73

В 17

Рекомендовано до друку Вченою радою Сумського національного аграрного університету (протокол №9 від 29 квітня 2016 р.)

Рецензенти

Дегтярев С.А – доктор історичних наук,
Осташук І. Б. – доктор філософських наук
Переломова О.С. – доктор філологічних наук

Вандишев В.М.

В 17 Трансформація світогляду в добу Відродження і Реформації (з автентичними текстами праць Юрія Дрогобича в українському перекладі): навчальний посібник / В. М. Вандишев. – Київ: Кондор-Видавництво, 2016. – 304 с.

ISBN 978-617-7278-84-8

Навчальний посібник покликаний розширити звичне уявлення про добу Європейського Відродження і Реформації, яке сформувалося у вітчизняній навчальній літературі. Показуючи закономірний характер історичного поступу, автор посилається на певну повторюваність в історії переламних періодів, до яких слід віднести європейські Відродження і Реформацію. Фундаментальні ідеї і цінності Відродження постають в образах життя і діяльності яскравих особистостей тієї доби, серед яких: Г. Плетон, Марсіліо Фічіно, П. Помпонаці, Піко делла Мірандола і Ю. Дрогобич. Праці цих мислителів серйозно вплинули на розвиток європейської культури і науки. Духовно-культурна ситуація на Русі XIV–XVI ст. мала свої особливості, на чому акцентовано увагу. Тут важливу роль у повсякденному житті відігравали численні «Палей», «Зодії», «Трепетники», «Бронтоскопії», «Колядники», «Зелейники» тощо. Духовні пошуки наших співвітчизників тієї доби детально описано в посібнику.

Європейська духовність і наука доби Реформації розглянуті крізь призму нового світогляду, значний внесок у формування якого зробив Миколай Коперник. Розглянуто особливості ідеологічного і світоглядного підґрунтя реформаційних трансформацій, які привели до виникнення лютеранства, а також роль у цьому Філіппа Меланхтона. Серед вітчизняних мислителів тієї доби, які вплинули на подальший розвиток науки і культури в Україні, постають Кирило Транквіліон, Василь (Костянтин) Острозький, Касіян Сакович. Особливу увагу приділено особистості Петра Могили і його реформаторській діяльності у вітчизняному релігійному і освітньому просторі.

Важливою складовою посібника є праці Юрія Дрогобича (1448-1494), які подано в оригіналі, латинською та українською мовами. З цих праць, зміст яких відображає важливі моменти духовного і морально-естетичного світобачення тогочасного європейства, можна зрозуміти, що хвилювало і надавало наснаги людям тієї доби.

Навчальний посібник стане в пригоді як студентам соціально-гуманітарних, так і філологічних спеціальностей університетів. Ознайомлення з текстами Юрія Дрогобича може надихнути на подальше і глибше вивчення культури Відродження і спонукати до глибоких професійних занять у сфері перекладу.

УДК 130.2:133:101.9

ББК 84.4–83.7я73

ISBN 978-617-7278-84-8

© Вандишев В.М., 2016

© Кондор-Видавництво, 2016

ВСТУПНЕ СЛОВО

У часи, коли майже повсюдно люди ставлять під сумнів цінність традиційних вірувань і звичних поглядів, виникає потреба виокремити вічні цінності і великі принципи, і символи з індивідуальних звичок, і соціокультурних нашарувань, бо в процесі духовних трансформацій цінності часто перекручують і навіть заперечують початкові ідеали культури. Ми повинні прагнути звільнити ці ідеали від нашарувань егоїзму, жадібності й амбіції, притаманних людській природі, і навчитися цінувати переваги того, що невмируще, як зерно, як підґрунтя, як духовний урожай будь-якої культури, будь-якої праці, стимульованої непереможним прагненням людини до творчої досконалості.

Історія розвитку наук взагалі, а тим більше вчень окремих мислителів є вельми повчальною. Дослідження її свідчить як про явище постійної філіації ідей, так і про повне або часткове забуття багатьох раніше поширених і загальноприйнятих ідей. Є вчення, про значущість яких говорять традиційно. Є науки, про які говорять з іронією, як про якесь курйозне явище в історії. При цьому, звичайно ж, не вважають за потрібне попрацювати над тим, щоб зрозуміти, чому так сталося, що щось для когось важливе і значне раптом стало незначним, неважливим і навіть зайвим.

Очевидно, суть полягає в прискоренні темпів життя, у катастрофічному зростанні кількості речей і потреб, які в сукупності роблять безглуздими багато цінностей минулого. Але, на превеликий жаль, викликає сум те, що сучасна цивілізація відкинула ідею цінності індивідуального людського життя. Світ торжества машини і механізму нівелював і саму людину до рівня машини, у якій можна замінювати окремі елементи і вузли (трансплантація). Можливо, це почалося тоді, коли Рене Декарт, усупереч двотисячолітньої традиції аристотелевого вчення про три частини душі (рослинну, пристрасну і інтелектуальну), заявив про механізм мимовільних дій тваринного організму, що пізніше було розвинене у вчення про безумовні рефлекси. Філософська інтуїція Рене Декарта передчувала настання ери торжества простих машин, у системі яких будь-яка тварина поставала чимсь подібним до машини. Історично він мав рацію, оскільки до початку тотального торжества простої машини залишалося якихось півтори сотні років.

Але всупереч тим тенденціям, які ми часто зустрінемо в сучасній науковій літературі, хочу повернути читача в не таке вже і далеке минуле, коли цінність людини поставала в усій її повноті, тобто в добу панування гуманістичних цінностей. Тому я хотів би акцентувати увагу на тому, яким уявлялося життя в очах людей XV-XVI ст., у якому світлі вони бачили все оточуюче, усі значні і незначні речі: житло, їжу, щоденну працю, буденні і святкові події, утіхи, нещасні випадки, здоров'я, життя і смерть. Для тих людей Сонце і Місяць на своїх невідворотних шляхах прокладали постійні лінії, ткали основу, а інші планети визначали закономірне і випадкове. Усі ж разом вони сотали нитки долі окремих людей і земного життя взагалі, а тому від них залежало все. Оскільки ж розташування світил і планет ніколи не повторюється в довершений спосіб, що найкраще про це могли розповісти лише спостережливі учасники тогочасного життя: учені, філософи, священики, лікарі і навіть пересічні люди. На сторінках

книги читач зможе ознайомитися з думками та ідеями визначних мислителів тієї доби.

Нарешті, я хочу зазначити, що кожна значна зміна релігійного чи морального світогляду зумовлена свідомими змінами в поглядах на відстань між небом і землею. Звісна річ, не завжди ця відстань виражається в мірах протяжності, частіше вона знаходить образну форму. Саме це і вміли демонструвати мислителі європейського Відродження і Реформації. А наші пращурі також були причетними до цього. Вивчаймо ж їх думки і настанови!

РОЗДІЛ I. ХАРАКТЕРНІ РИСИ СВІТОГЛЯДУ МИСЛИТЕЛІВ ВІДРОДЖЕННЯ І РЕФОРМАЦІЇ

Валентин М. Вандишев

ІДЕОЛОГІЯ І ПРАКТИКА ЄВРОПЕЙСЬКОГО ВІДРОДЖЕННЯ

Європейське Відродження, безперечно, є закономірним явищем світової історії. Розглядаючи її особливості і закономірності, слід узяти до уваги поняття «осового часу», яке Карл Ясперс увів у науковий обіг, визначаючи межі духовного процесу, який призвів до формування людини із сучасним світоглядом. На його думку, ці межі знаходяться між 800-ми і 200-ми роками до нашої ери. Зважаючи на це, він визначив начало вісі світової історії близько 500 року до н.е. Ідейними виразниками особливостей цього часу можна вважати низку визначних мислителів і філософів: китайці Лао-цзи і Конфуцій; іранський пророк Заратустра; індус Сіддхартха Гаутама (Будда) і автори «Упанішад» Шанкара та інші; греки Піфагор, Парменід, Геракліт; іудейські пророки Ілія, Ісая, Іеремія (кін. VII–поч. VI).

Очевидно, що історія людства неодноразово переживала такі переломні періоди. Тут можна пригадати відому істину, що прецесія призводить до певних радикальних космобіологічних змін приблизно кожних 2150 років, а тому показовим у цьому плані виступає період, який охоплює XV–XVI ст. Це той період, коли дуже помітна смута потрясала духовне буття на Русі, коли пошуки філософського підґрунтя актуалізували духовне життя не тільки на заході Європи, а й на іншому кінці євро-азійського континенту – в Індії і Китаї. Якась хвиля духовного оновлення і шукання істини прокотилась по цивілізованому світу: італійський геній Леонардо да Вінчі (1452–1519), нідерландський художник Ієронімус Босх (бл. 1450–1516), Юрій Дрогобич (Котермак) (1448–1494) з Русі, англійський мислитель Томас Мор (1478–1535), Максим Грек (1480–1556), Корнелій Агриппа, Піко делла Мірандола, Еразм Роттердамський (1469–1534) та інші. У цей же час активно проповідував в Індії визначний релігійний реформатор Шрі Чайтанья Махапрабгу (1486–1534), а на духовне життя Китаю мали значний вплив релігійно-ідеалістичні ідеї Ван Шоуженя (1472–1528), який писав про значення серця як вищого принципу Всесвіту. Утім, багато й інших визнаних мислителів того часу, про яких немає можливості тут згадати, запліднювали своїми ідеями ниву майбутнього знання.

Розумове пробудження європейських народів, яке назвали Відродженням, у часовому вимірі охоплює XIV–XVI сторіччя. Ми можемо зупинитись лише на декількох моментах цієї яскравої доби, пов'язаних з її історичними, філософськими і світоглядними особливостями. По-перше, у 1453 році турки завоювали Константинополь і приблизно тоді ж було винайдене друкарство. По-друге, у 1492 році іспанці відкрили Америку, а в 1498 р. португальці знайшли морський шлях в Ост-Індію. У підсумку, європейське життя зазнало значних змін. Донедавна католицька церква була єдиною вчителькою, а тепер

вигнані з Константинополя вчені зібрались в Італії і принесли з собою античні грецькі рукописи. Раптом виявилось, що життя має цінність, з'явилась когорта гуманістів, які спробували визначити основні аспекти цінності життя.

Значно посприяв розвитку європейської культури і науки 212-й папа Римський Сікст IV (1414–1484). При Сіксті IV за 13 років його понтифікату за рахунок придбання старовинних грецьких і латинських манускриптів суттєво збільшились фонди Ватиканської бібліотеки. Доступ до фондів бібліотеки отримали всі бажаючі. Особливу увагу приділив папа розвитку історичної науки. Тепер гуманісти Римської Академії могли вільно працювати, хоча за попередників Сікста IV їх переслідували. Папа заклав основи першого у Європі музею і його ж дітище – Сікстинська капела.

Джованні
Боккаччіо

Перші гуманісти, починаючи з **Франческо Петрарки** (1304–1374) і **Джованні Боккаччіо** (1313–1375) висунули нові принципи ставлення до сушого. Метафізичні шукання своїх попередників вони визначили як марні, тому поставили своїм девізом вивчення насамперед того, що може бути досліджене емпіричним шляхом. Зазначимо, що всього, що складає гордість сучасної технічної науки, людство досягло починаючи зі славного XV сторіччя. З того часу всі зусилля людського роду направлялися на вивчення окремих явищ, на дослідження окремих питань і на створення окремих галузей людського знання. Індивідуалізм почав переважати у світогляді епохи.

Георгій Геміст Плетон (1355–1452) – візантійський філософ-платонік, відновив заняття платонізмом і неоплатонізмом у Західній Європі, протиставивши його вченню Аристотеля. Він розділяє ідеї про попереднє існування душі до земного життя, про світову душу, про зоряні душі. Бог не вільний у своєму діянні, а його зв'язок зі світом закономірний. Людина божественна за своєю природою, вона бажає уподібнитися Богу, удосконалюючи життя у згоді з законами космосу. Плетон хотів створити нову універсальну релігію, яка у своїх основних рисах збігалася б з греко-римським язичництвом.

Марсіліо
Фічіно

Марсіліо Фічіно (1433–1499) – італійський філософ-неоплатонік, перший голова Платонівської академії у Флоренції. Він переклав на латинську мову і прокоментував праці Платона, Плотіна, Порфірія, а також Герметичний звід, який особливо цінували в епоху Відродження. Центральна проблема філософії Фічіно – відношення Бога і світу, Бога і людини. Фічіно стверджував, що Бог є скрізь, Він – загальна причина. Звідси і традиційний креаціонізм, який протиставляє Творця і світ Ним створений.

Начало світу для Фічіно трояке: Бог, розум, душа. Він пише: «Богу присуща єдність, розуму – порядок, душі – рух. Від одного лише Бога виникає в світі єдність частин і цілого, від божественної сили розуму – порядок з'єднаних частин, від душі, силою вищих сутностей, – рух упорядкованого світу. Душа рухає світом, змінюючи його завдяки самій собі, рухає його до

визначеного порядку завдяки розуму, зберігає завжди в цьому порядку завдяки вічній єдності самого Бога».

П'єтро Помпонаці (1462–1525) – італійський філософ, за своїми поглядами тяжів до матеріалізму. За «Трактат про безсмертя душі» (1516) церква його переслідувала, хоча переконання автора в смертності людської душі вони не похитнули, і він написав ще ряд робіт на цю тему. Помпонаці сформулював чотири аргументи на захист ідеї смертності душі.

Перший аргумент. Говорять, що у випадку смертності душі стан людини був би гіршим, ніж у будь-якої тварини. Однак навряд чи хто з людей захоче бути каменем або довголітнім вороном. Для мудрої людини знання вище пороку і невігластва.

Другий аргумент. Говорять, що допустивши смертність душі, ми будемо чіплятися всіма силами за життя. Але люди віддають перевагу смерті за батьківщину, за друзів, заради користі інших і заради справедливості. І зовсім це роблять не заради якоїсь компенсації потім, а щиро і безкорисливо.

Третій аргумент. З допущення не випливає, що бог несправедливий, а тим більше, що він не є правителем Всесвіту. Адже відомо, що жодне зло у світі не залишається безкарним і жодне благо не залишається без винагороди. Тому всяка добродісна людина нагороджується своєю чеснотою і щастям, а всякий лиходій покараний уже своєю причетністю до пороку.

Четвертий аргумент. Усі релігії вважають душу безсмертною, тому прийняттям догмата смертності душі ми ніби робимо їх причетними до омани людей. Треба зрозуміти, що законодавець, бачачи схильність людей до зла і прагнучи до загального блага, ухвалив, що душа безсмертна, піклуючись не стільки про істину, скільки про грішність.

Піко делла Мірандола Джованні (1463–1494) – італійський філософ-гуманіст. На формування світогляду мислителя сильно вплинуло його знайомство з роботами Платона, Плотіна і їх послідовників. Філософський розум його був воістину універсальним і він глибоко опанував знанням древніх і сучасних доктрин. Мірандола цілком приймає концепцію божественного творіння світу. Бог створив світ за законами мудрості, наднебесну сферу прикрасив розумом, небесні тіла оживив вічними душами. Брудні, запаскуджені частини нижнього світу Бог заповнив різномірною масою тварин. По завершенні творіння побажав майстер, щоб був хтось здатний оцінити створене, і для цього створив Бог людину. Людина перебуває в центрі світу, а тому визначає свій образ особисто. Вона може переродитися в нижчих, нерозумних істот, але може переродитися по велінню своєї душі у вищих, божественних істот. Людина може доглядати рослини в собі, і стане рослиною. Обробить почуттєве начало – стане твариною, раціональне – зробиться небесною істотою, інтелектуальне – стане ангелом і сином Бога. Філософією слід займатися з

П'єтро Помпонаці

*Піко делла Мірандола
Джованні*

любові до неї, бо філософія навчає залежати від власної думки, а не від чужих суджень, зазначав Мірандола. Він у 1486 році написав «Conclusiones cabbalisticæ», де привернув увагу вчених до ідей кабалістики, які ґрунтовно забули європейці після Раймонда Лулія (1235–1315). Філософування Мірандола розумів дуже широко. По суті між філософією, теологією і магією, якщо вони ведуть до розуміння життя, істини і Бога він не бачив розходження. Граф Мірандола був ерудованим мислителем свого часу, але неполюбляв астрологію. А саме астрологи напророкували йому, що на 32-му році його життя Марс буде до нього неприхильний, і підказували, як уникнути небезпеки. Не послушав.

Юрій Дрогобич (Котермак) (1448–1494) – видатний руський мислитель, народився у місті Дрогобичі, освіту отримав у Краківському і Болонському університетах, став доктором медицини і доктором філософії. Викладав астрологію, астрономію, медицину. У 1481/82 навчальному році був ректором Болонського університету, а з 1487 року професор Юрій Дрогобич викладав у Краківському університеті; ряд років був там деканом факультету. Відомий він ще й тим, що першим із наших співвітчизників надрукував свою книжку «Iudicium pronosticon anni 1483 currentis» («Прогностичний погляд на 1483 рік») у Римі в 1483 році.

Юрій Дрогобич надто високо цінував наукові знання. У своїх роботах він неодноразово підкреслював, що академічне знання складає підґрунтя освіти, але вчитись треба завжди, навіть дослуховуватись до бродячих пророків, чії ідеї можуть посприяти більш глибокому усвідомленню сутності речей.

Ім'я Юрія Дрогобича достатньо відоме в наукових колах Польщі.¹ Знали його як Magistri Georgii Drohobich de Russia або Georgius Michaelis Donati Kotermak, або Doctore Georgius Medice de Russia, або Magister Georgius de Le[opol]i de Russia, або de Drohobycz alias de Leopoli.² Отримавши ґрунтовну освіту, він став одним з авторитетних астрологів і медиків того часу. Досить зазначити, що з 208 студентів, яких зарахували разом з ним до Ягеллонського ун-ту в 1468/69 навчальному році, лише 9 отримали ступінь магістра в 1473 році.³ До речі, чомусь деякі наші науковці (Я. Ісаєвич)⁴ вважають, що Ю. Дрогобич вступив до Ягелонського університету в кінці 1469 року. Утім, загальновідомо, що до Ягеллонського університету Ю. Дрогобич вступив 1468 року.⁵ Jerzy z Drohobycza «Університетське навчання розпочав у Кракові (іматрикуляція в зимовому семестрі 1468/9), здобувши через два роки бакалавра» [Studia uniwersyteckie rozpoczął w Krakowie (immatrykulacja w półr. zim. 1468/9), uzyskując w dwa lata później bakalaureat...].⁶

¹ Jerzy z Drohobycza // Polski Słownik Biograficzny. Tom XI/2. Zeszyt 49. – Wrocław-Warszawa-Kraków, 1965. – S. 187-188.

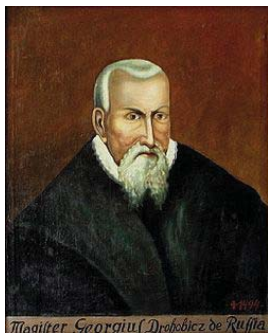
² Birkenmajer Ludwik Antoni. Mikołaj Wodka z Kwidzyna zwany Abstemius, lekarz i astronom Polski XV stulecia // Roczniki Towarzystwa naukowego w Toruniu. Rocznik 33. Z zasiłkiem Widziału nauki Ministerstwa W. R. I. Oświecenia publicznego. – Toruń: Nakładem Towarzystwa naukowego w Toruniu. Drukami S. Buszczyńskiego, 1926. – S. 257; Dobrzycki J., Markowski M., Przytkowski T. Historia astronomii w Polsce. – T.I. – Wrocław, Warszawa, Kraków, Gdańsk: Zakład Narodowy imienia Ossolińskich. Wydawnictwo Polskiej Akademii Nauk, 1975. – S. 103-104.

³ Dzieje Uniwersytetu Jagiellońskiego w latach 1364-1764. Tom I. – Kraków, 1964. – S. 178.

⁴ Юрій котермак з Дрогобича / укл. Я.О. Ісаєвич. – Львів: ЛДНБ, 1968. – С. 1.

⁵ Birkenmajer Ludwik Antoni. Mikołaj Wodka z Kwidzyna zwany Abstemius, lekarz i astronom Polski XV stulecia. – S. 152.

⁶ Jerzy z Drohobycza // Polski Słownik Biograficzny. Tom XI/2. Zeszyt 49. – S. 187.

Юрій Дрогобич

У 1459 році в Краківському університеті було створено кафедру астрології, яку очолив Мартін Круль (Rex) з Перемишля, доктор медицини і професор. Тоді ж у Франції король Людовик XI (1423–1483) наказав брати до уваги вплив планет на проведення операцій і призначення ліків, оскільки основним інструментарієм, який сприяв з'ясуванню життєвого призначення конкретної людини, довгий час виступала астрологія. Не дивно, що й католицька церква спокійно і з повною довірою сприймала астрологічні пророцтва, бо цією справою не хетували й папи римські. Знаменно, що астролого-медичний календар «Almanach Cracoviense ad annum 1474» був у Кракові однією з перших друкованих книг. У другій половині XV сторіччя почали продукувати щорічні астрологічні прогнози, які стали одним з елементів тогочасної культури. Дослідникам відомо, що Прогностик на 1476 рік підготував Ян з Глугова, а на 1477 рік підготували Johannes Laet de Borchloen і Миколай Водка. Цікаво, що Прогностиків, розрахованих на 1478 рік і переписаних рукою Гартмана Шеделя, зберіглося декілька: 1) Magistri Jeorij de Russia (= de Drohobycz), 2) Mag. Hieronymi de Manfredis, 3) Baptistae Piasii Cremonensis і декілька інших⁷.

Відомо, що разом з Миколаєм Водкою та Мартіном Білицею Юрій Дрогобич був **видатним** членом Істрополітанської Академії в Презбурзі в 1475-1476 рр. Про це писав у 1923 році Людвік А. Біркенмайер: «Про правдивість цих наших висновків і внесків достатньо свідчень істориків культури Польщі, які до цього часу невідомі, а земляк наш Єржі з Дрогобича (за кордоном Єржі зі Львова чи з Рузі називають) – учень університету Краківського, і нашого Водки добрий знайомий і колега, спочатку в Кракові, а потім у Болоньї (про що більше в подальшому викладі) був разом з Мартіном Білицею, також членом Істрополітанської Академії, професором, і нарешті якийсь час її віце-канцлером». Це ж дамо мовою оригіналу: «*Za prawdziwością tych naszych wywodów i wniosków przemawia nadto wiadomość historykom kultury w Polsce dotychczas nieznaną, że oto późniejszy profesor i rektor uniwersytetu w Bolonii, a **ziomek nasz Jerzy z Drohobycza** (zagranicą Jerzym ze Lwowa, albo z Rusi zwany), uczeń uniwersytetu krakowskiego, a naszego Wodki dobry znajomy i kolega, najpierw w Krakowie, a potem w Bolonii (o czym więcej w ciągu dalszym) był, obok Marcina Bylicy, także członkiem Istropolitańskiej Akademji, profesorem, a **wreszcie czas jakiś jej wicekanclerzem**».⁸*

Тут ми бачимо вельми знаменний момент: Людвік Біркенмайер уважає Юрія Дрогобича своїм співвітчизником, земляком! У 1478/79 та 1480/81 навчальних роках Юрій Дрогобич був професором астрономії, а на протязі 1481/82 навчального року він був Artistarum et Medicorum Rector Болонського університета. З 1487 року і до кінця свого життя вчений викладав у Ягелонському університеті, був одним з завідувачів кафедр медичного відділення університету.

⁷ Birkenmajer Ludwik Antoni. Mikołaj Wodka z Kwidzyna zwany Abstemius, lekarz i astronom Polski XV stulecia. – S. 236-246.

⁸ Там же. – S. 147-148.

Зважаючи на високий авторитет Ю. Дрогобича – професора медицини, в останні роки свого життя він був ще й королівським лікарем.⁹

Про добу Юрія Дрогобича, про обставини тогочасного життя у Кракові, а також звичаї, що там панували, ми можемо багато довідатись з праць Генріка Барича, Яна Адамчевського та ін.¹⁰

Усім, хто цікавиться творчістю Юрія Дрогобича, звичайно, хотілося б побачити портрет ученого. Але, як свідчать дослідники, прижиттєвих зображень мислителя не залишилось. Якщо ж орієнтуватись на карту народження Юрія Дрогобича, то можна сказати, що він мав високий зріст з прямою осанкою, широкі плечі і був мускулястий чоловік. Голову мав швидше велику і круглу, обличчя рум'яне з тонкими рисами, брови густі, очі сірі, погляд гордовитий, волосся світле, м'яке, хвилясте з тенденцією до облісіння.

З наукових праць Юрія Дрогобича на початку 2000 року доступними для читача були його лист до Миколи Чепіля (1478), «Прогностичний погляд на 1483 рік» і «Прогностичне судження на 1478 рік». Перші дві були надруковані у вигляді фотокопій Я.Д. Ісаєвичем, а остання – Я.О. Матвійшиним. Переклади з латини були відсутні, за виключенням присвяти Папі Сіксту IV, яку зробив В.Д. Литвинов.

Зрозуміло, що за таких обставин змістовна складова творчості Юрія Дрогобича, його професійна майстерність астролога і лікаря, особливості його світогляду залишались невідомими. Тому безпосередня робота, яку ми почали, передбачала «дешифровку» текстів, створення автентичних копій латинською мовою і, нарешті, переклад текстів українською мовою. Завдання виявилось надзвичайно складним і трудомістким.

Дослідження листа Юрія Дрогобича до Миколи Чепіля має певні натяки на час його народження, а аналіз послідуєчих прогностиків прояснив багато інших обставин.

Свідченням високого професіоналізму і ефективної астрологічної практики Юрія Дрогобича є перший з його відомих прогностиків, Прогностик на 1478-й рік. Передує цьому прогностичному гороскопу, побудований ним на 11 березня 1478 року, або як це тоді визначали – «Figura Introitalis». Показання цієї фігури сходяться з усім, сказаним Юрієм Дрогобичем у прогностичному, але, на жаль, у відтвореній рукою Гартмана Шеделя «Figura Introitalis» не проставлені чисельні значення сінгніфікаторів. Звісно, авторство зазначеного хорара могло належати і сучасникові Юрія Дрогобича. Природно, що розрахунок карти зроблено за юліанським літочисленням, оскільки григоріанський календар було уведено папою Григорієм XIII 4 жовтня 1582 року. Якщо відтворити ситуацію того

⁹ Jerzy z Drohobycza // Polski Słownik Biograficzny. Tom XI/2. Zeszyt 49. – S. 188

¹⁰ Barycz Henryk. Historia Uniwersytetu Jagiellońskiego w epoce humanizmu. – Kraków: Nakładem Uniwersytetu Jagiellońskiego. Skład główny w ekspedycji wydawnictw Polskiej Akademii Umiejętności, 1935. – 762 s.; Birkenmajer Ludwik Antoni. Stromata Copernicana. Studia, poszukiwania i materiały biograficzne. W Krakowie: Nakładem Polskiej Akademii Umiejętności, 1924. – 403 s.; Hartleb Kazimierz. Mikołaj Kopernik. – Toruń: Nakładem Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, 1948. – 55 s.; Szelińska Wacława. Biblioteki profesorów Uniwersytetu Krakowskiego w XV i początkach XVI wieku. – Wrocław – Warszawa – Kraków: Zakład narodowy imienia Ossolińskich. Wydawnictwo Polskiej Akademii Nauk, 1966. – 333 s.; Mameła Zdzisław. Kopernik jako lekarz kapituły warmińskiej i medycyna jego czasów. – Toruń: ROSIOSK, 1997. – 51 s.

дня, розмістивши асцендент у Раку, а стелліум з Сонцем у десятому домі, що відповідає за нашого літочислення полудню в Болоньї, то можна отримати приблизно ту ж картину, про яку пише і Юрій Дрогобич. Не виключено, що його карта несе в собі невеликі похибки і зроблена не на точний момент входження Сонця в знак Овна. Хоча неясно, з якої географічної точки він «споглядав» початок року. Не цілком узгоджуються з нинішнім розумінням ситуації того дня асцендент у 7° Рака і час, на який побудовано карту, 16 годин 43 хвилини. Як видно з сучасних розрахунків, Сонце вступало в знак Овна, якщо споглядати момент з Болоньї або Риму, о 20 годині 20 хвилин. Звичайно, треба врахувати деякі особливості обчислення часу в епоху Юрія Дрогобича, про що я скажу нижче. Поки ж слід знати, що тоді специфічним було розділення доби на денні та нічні години, які були асиметричні, і година була «плаваючою», тобто за тривалістю відрізнялась від звичних нам шістдесят хвилин. Але в конкретній ситуації рівнодення, денні та нічні години за тривалістю повинні були б бути практично однаковими. Усе сказане вище не виключає, утім, і того, що можна визначити як по-друге; а це – інтуїція астролога, яка невідкладна логіці здорового глузду, оскільки за нею окрім надприродного стоїть ще й значний професійний досвід. До того ж і інструментарій, яким користувався тоді астролог, важко порівняти з можливостями сучасної науки про рух небесних тіл. Якщо ж прийняти асцендент у 7° Рака, як це зазначив Юрій Дрогобич, то тоді сігніфікація цілком прийнятна.

Отже, тоді, у 1478 році ми бачимо вченого-астролога і лікаря Юрія Дрогобича, який вправляється в написанні своїх астрологічних прогнозів і, безперечно, має при цьому заняття в одному з італійських університетів. Правірний католик і людина щиро віруюча, Юрій Дрогобич невтомно і кваліфіковано працює над поглибленням своїх знань і разом зі складанням своїх прогнозників займається ще й науковою діяльністю в Істрополітанській Академії.

Але для того, хто займається прогнозичними передбаченнями, хто шукає відповіді на фундаментальні життєво значимі питання, звичайно ж, надзвичайно важливим є розуміння філософсько-релігійного, а по великому рахунку – окультного, підґрунтя великого діяння астрологічного. Мислителі епохи Юрія Дрогобича по-різному тлумачили ці підстави, хоча логіка тлумачення таких підстав давно свою знайшла визначеність і очевидність. Почнемо з Абсолюту, з промислу Божого. Для богонатхненного астролога світ, створений Богом, міг розгортатися тільки за Його логікою, тільки будучи підвладним невблаганному Логосу. Цю обставину, як щось безсумнівне, приймали Конфуцій і Піфагор, Лао-цзи і Геракліт з Ефесу. Правда, слабкий людський розум не здатний відповідним образом сприйняти блискучі істини Абсолюту, але певною мірою він усе-таки здатний їх відтворити. Для астролога доби Юрія Дрогобича вищим авторитетом була Біблія. Читаємо там з нагоди нашої теми: «И сказал Бог: да будут светила на тверди небесной [для освещения земли и] для отделения дня от ночи, и для знамений, и времён, и дней, и годов» (Бут. 1, 14). Для астролога очевидно, що Господь створив світила спочатку як певні знамення, а вже потім для відліку часу.

Для Юрія Дрогобича, як і для багатьох його сучасників-вчених, магія була нічим іншим, як потужним фундаментом, на якому розвивається природознавство. Астрологія, алхімія, кабала, цей стійкий симбіоз окультних наук того часу, для

посвячених був сутністю магічного знання. Про це писав і популярний сучасник Юрія Дрогобича – Генріх Корнелій Агріппа фон Неттесгейм (1456–1535). Природний порядок речей у той час цілком узгоджувався з релігійним світоглядом. Світ може бути уподібнений гігантському годинниковому механізму, – ось ідея, до якої рухався сукупний європейський науковий інтелект. Усім відомо, що правівірний католик Йоганн Гутенберг започаткував книгодрукарство, щоб поширювати слово Боже. Мало відомо, що винахід годинника – дітище чернеців, які також прагнули служити Господу.

Для Юрія Дрогобича астрологія – це наука яка надихає людину, душа якої одягнена в тіло, – піднятися з безодні матеріального буття до пізнання першоджерела життя, до пізнання Абсолюту. Саме астрологія кидає світло на все наше пізнання промислу Божого. Той, хто ґрунтовно вивчив її мову, може вловити окремі акорди небесної музики, зможе вловити, яке земне явище відповідає тій чи іншій констеляції небесних тіл. Світоглядно-методологічна доктрина Юрія Дрогобича спиралася на можливість осягнути природну закономірність, закладену Богом у все суще. Найточнішим і найнадійнішим інструментом такого осягнення була для нього астрологія. Бог точний у своїх розрахунках і все в світі відбувається в точно призначений час і у відповідному місці. Звідси і потреба у високій точності розрахунків астролога.

Юрій Дрогобич у своїх працях вказує годину і хвилину події. У другій половині XV сторіччя робити такі розрахунки Тут доцільно навести деякі цифрові дані, які дозволяють хоч якось відчутти проблему. Для прикладу візьмемо Прогностик-1478, у якому Юрій Дрогобич послідовно розписав час і положення Місяця в дні молодика і повного місяця.

ПРОГНОСТИК 1478 року

СУЧАСНІ РОЗРАХУНКИ

	Картина явища		Різниця	
Молодик 04.03	01:01	19:27	☉ 23♋02	☽ 23♋02 (+18ч. 26м.)
Повний місяць 17.03	23:44	18:22	☉ 06♌49	☽ 06♌49 (+18ч. 38м.)
Молодик 03.04, 23°♌	12:22	07:22	☉ 22♌03	☽ 22♌03 (-05ч. 00м.)
Повний місяць 17.04, 08°♍	12:20	07:18	☉ 05♍40	☽ 05♍40 (-05ч. 02 м.)
Молодик 02.05, 21°♍	21:08	16:32	☉ 20♍31	☽ 20♍31 (-04ч. 36м.)
Повний місяць 16.05, 4°♎	01:44	21:07	☉ 04♎08	☽ 04♎08 (+19ч. 23м.)
Молодик 31.05, 19°♎	04:14	23:56	☉ 18♎34	☽ 18♎34 (+19ч. 42м.)
Повний місяць 15.06	00:49	11:54	☉ 02♏24	☽ 02♏24 (+11ч. 05м.)
Молодик 03.07, 17°♏	10:44	06:48	☉ 16♏30	☽ 16♏30 (-03ч. 56м.)
Повний місяць 15.07	07:12	03:21	☉ 00♐41	☽ 00♐41 (-03ч. 51м.)
Сон. затемн. 29.07, 14°♐	18:28	14:04	☉ 14♐32	☽ 14♐32 (-04ч. 24м.)
Молодик 27.08, 13°♑	03:36	22:36	☉ 12♑55	☽ 12♑55 (+19ч. 00м.)
Повний місяць 12.09, 29°♑	14:33	09:18	☉ 28♑02	☽ 28♑02 (-05ч. 15м.)
Молодик 26.09, 12°♒	14:07	09:08	☉ 11♒50	☽ 11♒50 (-04ч. 59м.)
Повний місяць 11.10	04:27	22:41	☉ 27♒19	☽ 27♒19 (+18ч. 14м.)
Молодик 24.10, 12°♒	05:31	22:17	☉ 11♒21	☽ 11♒21 (+16ч. 46м.)
Повний місяць 10.11	19:05	11:07	☉ 27♒02	☽ 27♒02 (-07ч. 58м.)
Молодик 24.11, 12°♓	22:33	14:25	☉ 11♓23	☽ 11♓23 (-08ч. 08м.)
Повний місяць 09.12	07:04	22:49	☉ 27♓01	☽ 27♓01 (+15ч. 45м.)

Наведена порівняльна картина свідчить перш за все про те, що точність розрахунків Юрія Дрогобича була високою. Вона ще більш вражає, якщо написане Гартманом Шеделем не брати за точний зміст тексту самого Юрія Дрогобича. Бо я навмисно виділив ці три моменти: 8° Скорпіона, 03 липня і 24 жовтня, як очевидні помилки Шеделя, яких він припустився при переписуванні тексту. Важко припустити, щоб Юрій Дрогобич так сильно помилився: замість 30 червня написав 03 липня, замість 25 жовтня – 24-е, а замість 6° Скорпіона написав 8° Скорпіона. Насправді, розбіжностей між нинішнім баченням ситуації і тим, як її бачив Юрій Дрогобич, немає. Про це свідчить те, що всі положення Місяця під час молодика і повного місяця ним вказані точно, тобто в межах хвилин небесної дуги.

В останньому стовпці порівняльної таблиці я привів розбіжність у часі, яка очевидно існує між часом, визначеним автором прогностика, і сучасними розрахунками. Ці розбіжності неухильно свідчать про те, що в часи Юрія Дрогобича чітко керувалися розподілом доби на денні та нічні години. Уявіть собі, наскільки це ускладнювало техніку розрахунку. Як би там не було, але для астролога точність часу для розрахунків була вкрай необхідною, оскільки він виходив з того, що свідчення наших земних годин абсолютно узгоджуються з показаннями небесних, де стрілками є світила, планети, зірки і Зодіак, який таємничо мерехтить у глибинах космосу.

Не менш авторитетним з точки зору астрологічної науки виглядає і «Прогностик» на 1483 рік, який Юрій Дрогобич супроводив Присвятою папі Сікстові IV¹¹. До змісту присвяти Ю. Дрогобич поставився вельми відповідально і творчо, знаючи рівень професійної підготовки Понтифіка. Чому Юрій Дрогобич присвятив свою працю папі сьогодні сказати важко. Зазначу, що це була взагалі перша друкована книжка руського вченого, університетського професора. Відтак, мотив присвяти, по-перше, міг означати щирю повагу до папи; по-друге, це була вимога часу; по-третє, папа дав гроші на видання.

У «Прогностику-1478» Юрій Дрогобич писав про Сікста IV, відзначивши, що йому невідомо ані точний час народження того, ані час інтронізації, тому і керується він загальними сігніфікаторами.¹² У «Прогностику-1483» звучать дещо інші мотиви. Професійний рівень магістра й професора досяг високого рівня, йому стали підвладними прогресивні техніки. Він уже змушений промовчати про деякі обставини життя і кінця життєвого шляху папи Сікста IV, у миру Франческо делла Ровере, який народився поблизу Сієнни 21 липня 1414 року. Папа був середнього зросту, кріпкий тілом, ніс прямий, очі дивляться вдалину і є відчуття потойбічності й ошелешеності у погляді й виразі обличчя (див. портрет папи пензля Тиціана)¹³. Відомо, що помер папа 12 серпня 1484 року, тобто, у межах прогнозованого. Отже, Юрій Дрогобич до того часу вираховував і точний час народження папи.

Керуючись відомими обставинами, і прив'язуючись до сучасного бачення

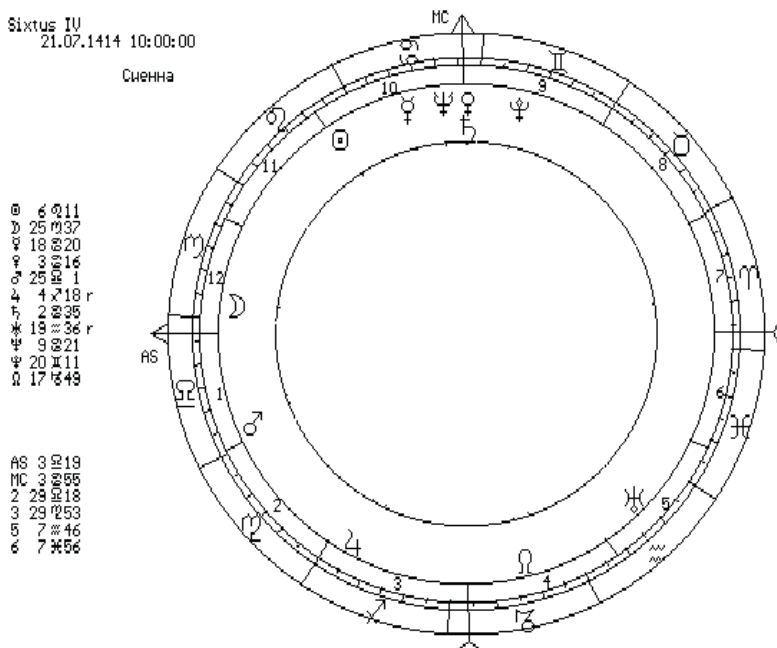
¹¹ Дрогобыч Юрий. Годы и пророчества / Сост. и науч. ред. проф. В.Н. Вандышев. – Харьков: Факт, 2002. – С. 120; С. 139; С. 174.

¹² Там же. – С. 81.

¹³ Dr. Tadeusz Silnicki. Dzieje Papieży. – Poznań: Wydawnictwo Polskie R. Wegnera, 1936. – S. 338; Дрогобыч Юрий. Годы и пророчества. – С. 119.

ситуації, видно, що папа народився близько десятої-одинадцятої години за місцевим часом. Перша цифра переважає, бо про це може свідчити й гороскоп папи, показання якого побічно згадує Юрій Дрогобич у Присвяті до прогностичного судження 1483 року. {В архівах Ватикану напевно зберігся гороскоп папи Сікста IV}.

Отже Ю. Дрогобич пише: *«Ти ж могутній завдячуючи виключному сузір'ю найвищого достоїнства»*. А це може означати, що в межах одного натального дому і в межах 33° знаходяться п'ять планет: Сатурн, Венера, Нептун, Меркурій і Сонце. Сатурн – 2♄35 і Сонце – 6♌11. Цей стеліум уявляється дуже сильним, хоча напевно про планету Нептун астролог тоді нічого знати не міг, а тим більше якось його враховувати: Нептун було відкрито лише в 1846 році. Важливо, що зазначене положення стеліуму в карті народження відрізняло Папу від простих смертних, а тому, пише Юрій Дрогобич, папа *«заслужено називається тепер богом»*, досягнувши найвищої з можливих для смертного відзнак. І в такому статусі папа перебував тринадцять років.

Слушним є аналіз і такого зауваження Ю. Дрогобича: *«Сонце, що приєднане до Венери»*. Зауваження спирається на те, що Венера в гороскопі стоїть близько до вершини карти. У такому випадку Сонце виглядає слабшим, хоча воно і знаходиться в своєму знаку, у Леві. Далі, *«любов Юнітера»* проявляється в тому, що він також знаходиться в своєму рідному знакові, у Стрільці і в третьому домі. Це важливий показник, враховуючи, що папа все-таки спочатку зробив кар'єру професора філософії й богослов'я. У віці дев'яти років його віддали на

виховання чернеців-міноритів. Пізніше він навчався філософії й богослов'ю в Падуї, був професором у Падуї, Болоньї, Сієнні, Флоренції й Перуджі. Як вчений-богослов кардинал делла Ровере опублікував дві роботи: «Трактат про св. Кров» і «Про Непорочне Зачаття Богородиці».

Згадує в своєму присвяченні Дрогобич і Марс натальної карти Папи, вказуючи, що Марс надає папі натхнення. У цьому плані важливо, що папа – людина рішуча і певною мірою войовнича. Марс у нього в знаку Терезів, на Асценденті, у добром аспекті до кон'юнкції Венера-Сатурн. Як би там не було, але з моменту своєї інтронізації 9 серпня 1471 року і до своєї смерті вельми рішуче Сикст IV боровся проти турецької військової загрози. На свої кошти, не знаходячи розуміння ситуації з боку заможних князів, він спорядив у травні 1472 року 24 галери з п'ятьма тисячами матросів для бойових дій супроти турків. До речі, організовуючи протитурецьку оборону він дуже наполегливо, хоча і безуспішно, шукав підтримки у московського князя Івана III Васильовича.

Венера в гороскопі Сікста IV займає особливе місце, тому до неї й «приєднувалось» і його Сонце. Власне, саме життя папи яскраво продемонструвало таку роль Венери. Вкрай важливо відзначити те, що відрізняло понтифіка з кращого боку, – це велика повага до наук і мистецтв, які на його глибоке переконання могли і повинні були послужити справі піднесення християнської віри. При ньому істотно збільшилися фонди Ватиканської бібліотеки за рахунок придбання старовинних грецьких та латинських манускриптів. За його вказівкою були розділені архівні матеріали і власне книги і манускрипти. До бібліотеки отримали доступ усі, хто бажали ознайомитися з її фондами. Особливу увагу він приділив розвитку історичної науки. У роки його понтифікату Плятіна написав першу історію папства. Гуманісти Римської Академії при Сіксті IV отримали можливість продовжити свою роботу, хоча при його попереднику Павла II піддавалися гонінням. Сікстинська капела – його дітище. І він же заклав у Римі перший в Європі музей.

Уважаю, що слід звернути увагу і на такий момент, як вибір Франческо делла Роверою імені Сікст IV. Він став 212-м папою, а його попередник на ім'я Сікст III був 44-м Понтифіком в історії Римської церкви, служачи їй у 432-440 роках. І тут про мотивацію говорити важко, хоча можна припустити, що папа хотів продовжити в нових умовах боротьбу з розкольникими за чистоту церковних догматів, яку вів його далекий попередник.

Звернемо увагу на те, що в справі любові папи до мистецтва був ще один важливий сигніфікатор – Уран. Так, про існування його стало відомо лише в 1781 році, але ж реальним сигніфікатором він залишався завжди, хоча в часті Юрія Дрогобича про його існування і рух не знали. І тут папа виявився вельми успішним, бо Уран його був у своєму рідному знаку – у Водолії, а якщо ще зважити на те, що він перебуває в п'ятому домі гороскопа папи, то тоді зрозумілий феєрверк несподіваних і невідомих раніше мистецтвофільських поривів папи. Але карта виглядає обнадійливою ще й тому, що Сатурн, а його тоді вважали володарем Водолія, знаходиться в точному з'єднанні з Венерою.

Але є одна дуже важлива деталь. Юрій Дрогобич, коментуючи гороскоп папи не згадав ні розташування, ні ролі Сатурна в карті натуса. Хоча цілком очевидно, що Сатурн у з'єднанні з Венерою знаходиться в кульмінації на

вершині карти, тобто в десятому домі. Зазвичай в такому положенні Сатурн призводить до падіння в кінці кар'єри, як наслідок розплати за якісь хибні обставини, які супроводжували піднесення до панування його підопічного. Доля розпорядилася так, що і в Сікста IV були недоліки, були відомі моральні вади, характерні для багатьох діячів його масштабу. Будучи народженим у бідності, він як папа демонстрував численні прояви непотизму, наділяючи своїх близьких і родичів дохідними місцями і незаслужено їх прославляючи. Причому непотизм папи настільки вражаючим за масштабами, що і сьогодні непотизм Сікста IV є об'єктом критичних висловлювань ряду істориків католицизму, затьмарюючи усе хороше, що той устиг зробити.

Про непотизм папи свідчить і такий факт, що до статус кардинала, який є найвищим у католицькій церкві, він надав 34 особам. З призначених ним кардиналів багато були недостойних цього сану і ганьбили церкву. Ігумен Фома Торквемада – великий інквізитор, також дітище папи Сікста IV. Можна розглядати як іронію історії, але можна угледіти в цьому і якусь невідворотність, або кажучи м'якше, закономірність, однак саме в дні, відмічені Юрієм Дрогобичем у прогностику на 1484 рік як невдалі для католицької церкви, у листопаді 1483 року народився великий гонитель католицизму і лютий ненависник папського престолу Мартін Лютер. Фатальну роль Сатурна у фінальній частині долі Папи Римського Сікста IV можна було б угледіти і в тому, що відразу після його смерті в Римі відбувалися хвилювання, а його родичі, протеже і прихильники піддалися пограбуванням, переслідуванням і насильству. Декого вбили.

Може виникнути питання, чому ж авторитетний астролог промовчав про роль Сатурна в гороскопі папи. Думаю, що після всього сказаного вище, можна припустити, якщо не стверджувати, що і Юрій Дрогобич, і Сікст IV чудово розуміли один одного, а тому Папа, який не міг не знати азів астрології, зміг оцінити по достоїнству астрологічні і прогностичні здібності вченого, а також і його тактовність. До речі, саме до глибоких знань папи в класичній науці, складовими якої тоді були тривіум і квадріум, і апелює Юрій Дрогобич.

Високою точністю відрізняються розраховані Юрієм Дрогобичем час і положення світил під час місячних затемнень 1483 року. Цікаво було привести нинішнє бачення астрономічних обставин тих затемнень. Як видно з наведеного, місячне затемнення 22 квітня 1483 року відбувалося в 10^h 55' Юрій Дрогобич вказав 11° Скорпіона.

Положення Марса і Сатурна також відповідають сказаному Юрієм Дрогобичем. Точно розрахована і частина Фортуни, якій він приписує благотворний вплив на хід затемнення. Юпітер – володар асцендента, також розташований в сприятливому будинку. В іншому випадку (з огляду на кілька опозицій) затемнення було б ще більш небезпечним, як справедливо зауважив автор прогнозу.

Утім, є ще одна обставина, про яку не можна промовчати в зв'язку з аналізом часових чинників, які приймалися в розрахунок сучасниками Юрія Дрогобича. Той, хто читатиме його праці, зверне увагу на те, що прогнози даються ним не на весь рік, а переважно на період з березня по грудень. Чому? Справа в тому, що, мабуть, ще й у п'ятнадцятому сторіччі в Італії керувалися старими уявленнями про місячний рік, який мав тривалість у десять місяців, починався в березні, а закінчувався в грудні. Вельми дивний момент виявляється в прогностику на

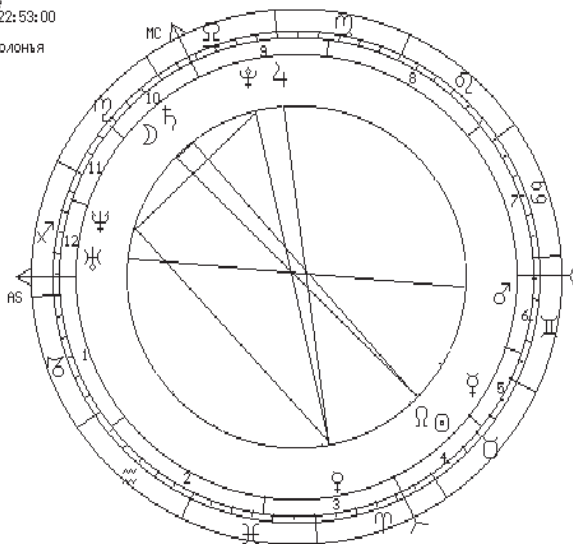
1478-й рік, у якому між червнем і липнем з'явився вставний місяць, а сам рік починався з квітня, який, у свою чергу, починався з Молодика 4 березня. З цього факту стає зрозумілим лише те, що в п'ятнадцятому сторіччі, як і раніше, місячні цикли мали вирішальне значення для організації всього життя людини. Хоча, безперечно, праця Юрія Дрогобича спонукає до цікавих досліджень.

Лунное затмение
22.04.1483 22:53:00

Болонья

♁ 10 ☽55
♂ 10 ☽55
♀ 24 ☽24 r
♃ 6 ☽90
♄ 21 ☽37
♅ 29 ☽46 r
♆ 3 ☽28 r
♇ 18 ☽22 r
♈ 9 ☽18 r
♉ 8 ☽14 r
♊ 7 ☽53

AS25 ☽28
MC21 ☽46
2 4 ☽31
3 17 ☽29
5 16 ☽50
6 6 ☽52

Прогнози професора цікаві з історичної точки зору, оскільки його передбачення свідчать про коло інтересів і побоювань сучасників, які сьогодні можуть викликати лише подив. Так, у прогностику на 1483 рік він застерігає: «І настигне людей неочікувана смерть і слабкість від терціарної пропасниці, і будуть плювати кров'ю, і прийде стрімка смерть з великою небезпекою». Там є й інші застереження, але я навмисне навів це, бо в другій половині XV сторіччя в багатьох країнах Європи стрімко поширювались масові епідемії висипного тифу, чуми тощо. В Англії поширювались потові лихоманки, а в усіх країнах почалась епідемія сифілісу в нових, раніше незаних формах. Тому Юрій Дрогобич попереджав, що нові хвороби причиною мають нестриманість.

Важливим аспектом прогностиків є також намагання астролога показати як люди різних психотипів піддаються тим чи іншим хворобам за різних небесних констеляцій. Зміст прогностиків свідчить про збільшення кількості проливних дощів і повеней, нашествє сарани тощо. І тут слід нагадати читачам ще про одну важливу але мало відому обставину кінця XV сторіччя. Сприйняття усіх бід, воєн, епідемій, повеней, засух тощо переважна більшість європейських християн сприймали як ознаки наближення кінця світу. Європа жила в очікуванні, оскільки 1492 рік, або рік 7000-й від сотворіння світу, уважався кінцем світу. Показово, що навіть розписуючи в 1408 році великий індіктіон –

532-річне пасхальне коло, жоден з пасхалістів не наважився розписати дні святкування пасхи далі 1492 року.

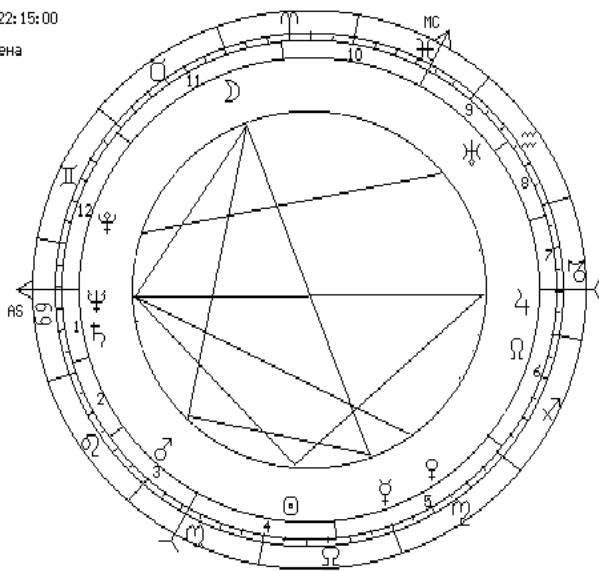
Цікавим з точки зору спроби наукових узагальнень у царині астрології виглядає рукопис Юрія Дрогобича «Судження про затемнення». Як видно з манускрипту в нього була непроста історія. Сьогодні ця праця перебуває в фондах Національної бібліотеки в Парижі. Початок рукопису відсутній, і яким він був у автора, можна лише припустити. Можливо, в ньому щось було сказано про життєвий шлях самого професора, адже такого роду ремарки зустрічаються в його роботах. На першій сторінці рукопису чиєньс рукою вписані слова: «*Sequetur Collectie doctore Georgius Medice de Russia suis Judicium in eclipsibus faciende*». Отже, очевидно, що мова йде про якусь колекцію його робіт, про яку знали і яку шукали. Хтось її знайшов або придбав, а потім якийсь час рукопис належав якомусь Миколі Гуглеру, що випливає з напису на титульному аркуші: «*Nicolaus Gugler N.V.I. Doctor.Imperiat Camera Iudicii Advocatus. Serenissimi Regis Daniie confiliarius*». У всякому випадку в 1562 році рукопис був у власності цієї людини. Щось було далі, поки рукопис не став надбанням Королівської Бібліотеки Данії, про що свідчить бібліотечна печатка.

Фридрих III
20.09.1415 22:15:00

Вена

♁	5	♁	43
♂	1	♂	22
♀	0	♀	53
♃	15	♃	220
♄	27	♄	4
♅	8	♅	15
♆	21	♆	7
♇	21	♇	33 r
♈	12	♈	58
♉	21	♉	43 r
♊	25	♊	14

AS10	♁	29
MC11	♁	42
2	♂	36
3	♃	48
5	♅	58
6	♆	40

Якщо повернутись до текстів прогностиків, то там є цікавий з історичної точки зору прогноз, зроблений в опублікованих нами прогностики Юрія Дрогобича, пов'язаний з його аналізом життєвої ситуації населення ряду італійських міст, з його баченням особливостей внутрішньополітичного життя Італії. Там же зустрічаємо багато оцінок стану сусідніх держав і відомих царствуючих осіб. А важливою підставою для кращого розуміння

астрологічних технік Юрія Дрогобича може послужити «Додаток» на чотирьох сторінках до його «Судження про затемнення», записаний рукою Ніколаса Гуглера в 1562 році. Саме в цьому оригінальному тексті подано натальні карти ряду згадуваних у текстах Юрія Дрогобича значних історичних особистостей.

Хочу зупинитися на деяких особливостях додатку. Нам невідомо, яким є джерело гороскопів, які наводить Гуглер. Швидше за все вони в когось запозичені, оскільки саме виконання їх має істотні вади. Наприклад, невідоме розташування Місяця в гороскопі Regis Romanorum, відсутній Місяць у гороскопі Kazimiri parens, а в карті Regis Vladislau filius Kazimiri відсутні положення Венери і Марса. Усе це може свідчити лише про те, що гороскопи Гуглер особисто не складав. Про це можуть свідчити і вихідні дані до складання гороскопів, наведені ним нижче. Так він пише про те, що Казимир – король Польщі, народився в останній день вересня, хоча з самого гороскопу явно слідує, що той народився в останній день листопада. Що ж стосується часу і місця народження, які є визначальними для переважної більшості гороскопів, то в даному випадку доводиться довіритися тим підсумковим показникам, які наведені Ніколасом Гуглером.

Тут згадуються імена провідних історичних діячів тієї доби, які впливали на європейське життя. Перший з них, – імператор Священної Римської імперії з 1452 року **Фрідріх III** (1415-1493), представник династії Гогенцоллернів. Волею долі він втягнувся в низку воєн з королем Угорщини Матяшем (Корвіном) Хуньяді (1443-1490), відомим як людина вольова, неординарна, а ще до того і покровитель архітектури і скульптури. Саме його зусиллями в Буді збудували королівський палац, який відрізнявся розкішшю, численними мармуровими і бронзовими скульптурними групами. Під час османської агресії в середині XVI сторіччя палац розграбували. Уже в першій половині 1480-х років Фрідріх III утратив більшу частину австрійських володінь разом з Віднем. Відлуння цих подій виразно звучать в прогностику на 1483-й рік. Саме тоді Юрію Дрогобичу доля Фрідріха III бачиться скоріше несприятливою, у той час як становище Угорщини він передбачає в тому році досить щасливим. Наведений Гуглером гороскоп Фрідріха III цілком узгоджується з сучасним прочитанням ситуації його народження, якщо припускати, що він народився у Відні. Єдина істотна розбіжність виявляється в розташуванні Місяця в Тільці, хоча це може свідчити про те, що народився той днем раніше, 20 вересня 1415 року. Утім, могло так статись, що Гуглер не додивившись замість 18 вписав 14.

Додатки дають важливі свідчення і про особистості польських Ягеллонів, авторитетної королівської

Фрідріх III

*Казимир IV
Ягеллончик*

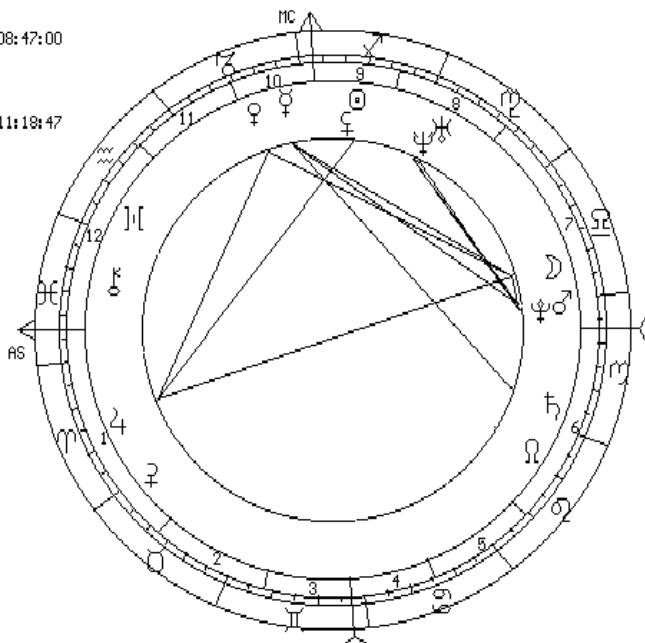
родини, яка управляла тоді, у період свого розквіту, низкою європейських країн. Перш за все звертає на себе увагу «славний князь Казимир, цар Польський» з 1447 року. Народився він, згідно з наведеним гороскопом, 30 листопада 1427 року. Відомий він як **Казимир IV Ягеллончик** (1427-1492), який поширював у Польщі латинь і стверджував католицьку віру. Саме при ньому був побудований і прикрашений блискучий зразок польської архітектури і мистецтва – Маріацький костел у Кракові (1477-1489). Напевно, і Юрій Дрогобич був присутній при освяченні собору. Так само ймовірно, що одним з його вчителів астрології міг бути Петро Гашовець (1430-1474), – польський астролог і особистий лікар Казимира IV, який суттєво вплинув на його політику. Справи Казимира IV Ягеллончика в прогностику на 1478-й рік Юрій Дрогобич оцінює як досить успішні, адже навесні король буде втішатися сприятливою долею найвідважніших. Однак у тому ж році він пророкує Казимиру IV значну і небезпечну хворобу.

Казимир IV
LT: 30.11.1427 08:47:00

СОЛЯР
GMT: 29.11.1477 11:18:47
50.00 20.00
Краков

♁ 16 23 37
♂ 9 22 31
♀ 5 23 1
♃ 13 23 4
♄ 0 22 41
♅ 14 05 17
♆ 4 05 59
♇ 25 02 4
♈ 27 02 20
♉ 28 05 53
♊ 22 02 20

AS 22 26 60
MC 27 29 9
2 12 21 17
3 8 27 7
5 15 23 38
6 8 21 17

Сьогодні ми не маємо перед собою підготовчих нотаток, якими керувався Юрій Дрогобич при написанні Прогностика, хоча зрозуміло, що висновки ґрунтувалися на реальному гороскопі короля. Астрологи знають, що на підставі натальної карти практично досить важко конкретно передбачити події життя людини на 51-й рік життя. Тут на допомогу можуть прийти прогресивні техніки. Якою з них керувався Юрій Дрогобич: чи були це прогресії і дирекції, чи сонячне повернення, однозначно сказати важко. Можливо, це було сонячне

повернення, можливо комбінація методик. Однак саме з соляра слідує, що в тому 1478 році Казимира можуть очікувати успіхи на ниві задоволення його імперських честолюбних прагнень і майнового благополуччя (сігніфікатор Юпітер у домі долі), але з соляра слідує і можливість тяжкої хвороби (сігніфікатор Сатурн у домі хвороб).

Праці Юрія Дрогобича допоможуть нам і у встановленні дати народження одного з польських королів. У відповідній статті¹⁴ фундаментального польського академічного біографічного словника (1966) Стефан М. Кучинський уважає, посилаючись на свідчення Яна Длугоша (1415-1480) і Децюша, що король Польщі Казимир IV Ягеллончик народився 29 листопада 1427 року. Утім, Кучинський приводить і думку З. Вдовичевського, який стверджував, що натус з'явився на світ 30 листопада. Зрозуміло, що для з'ясування істинного часу народження потрібні додаткові свідчення. І вони є в рукописі Юрія Дрогобича «Судження про затемнення». Тут зазначено, що «славний князь Казимир, цар Польський» володарював з 1447 року. Народився він, згідно з наведеним тут гороскопом (зліва внизу, а опис рядки 5-7), у неділю 30 листопада 1427 року о 10 годині 27 хвилин. І якщо розглядати час народження згідно з асцендентом ($1^{\circ}\Upsilon$) наведеного гороскопу, то виявиться, що час народження Казимира IV Ягеллончика відповідає зазначеному в натальній карті. При цьому положення Сонця – 16°♁ , Місяця – 4°♄ , Марса – $6^{\circ}\Upsilon$, Юпітера – $24^{\circ}\Upsilon$, Сатурна – 12°♁ вказані практично точно. Положення Меркурія відрізняється від реального на 4° , а положення Венери відсутнє. Останнє може свідчити про недбалість переписувача. Важливо, однак, хто ж автор гороскопу. Таким міг бути Юрій Дрогобич – лікар короля в останні роки його життя, або Петро Гашовець (бл. 1430–1474) - польський астролог і особистий лікар Казимира IV. З огляду на те, що Юрій Дрогобич у своїх прогностах зазвичай коментував справи Казимира IV, а гороскоп знаходиться в «Додатку» до його роботи, автором гороскопу міг бути він. Нижче наводимо гороскоп короля в сучасному вигляді.

З порівняння видно відмінність у часі народження близько 7 хвилин, що практично не впливає на тлумачення гороскопу, оскільки планети в одних і тих же домах. Отже, підбиваючи підсумки сказаного, зазначу, що в «Polski Słownik Biograficzny» можуть бути внесені уточнення. А саме: Kazimierz Andrzej Jagiellończyk народився 30 листопада 1427 року о 10 годині 27хвилин.

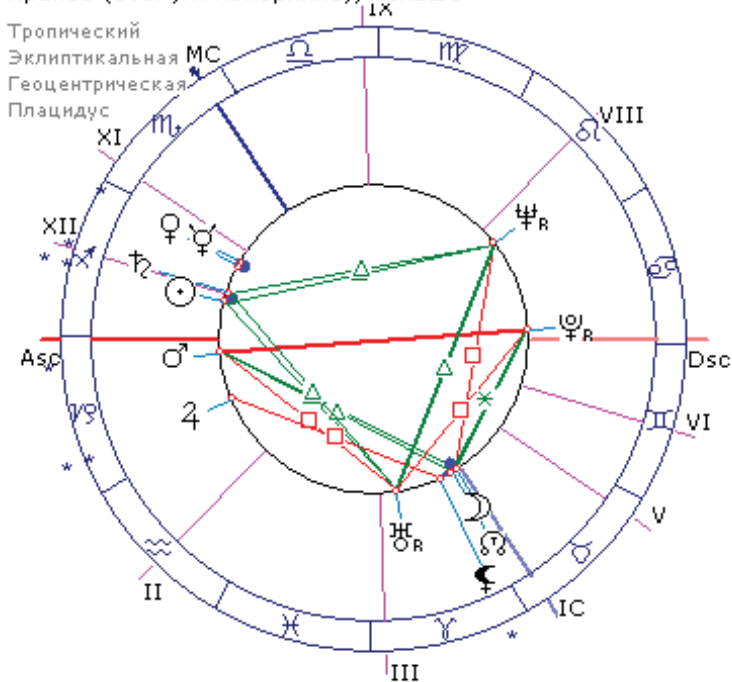
Аналізуючи науковий доробок Юрія Дрогобича, ми бачимо, що сама епоха була живильним ґрунтом для утвердження пануючого світогляду і світорозуміння. Корисно знати, яка література і яка ідеологія формувала світогляд його і його сучасників. Звернення до змісту широко поширених тоді в освічених колах богослужбових книг допоможе нам це зрозуміти. Важливими і авторитетними тоді книжками були Палей, де багато тлумачилось про рух Сонця і Місяця. Наприклад, «Коломенська Палей», списана з якогось більш раннього тексту в 1406 році, а також і подібна їй «Крехівська Палей» свідчать, що один знак Зодіаку проходить «Місяць двома днями і 7 годинами та третиною восьмої години. Коло минає двома ж десятками і сімома днями і третьою частиною одного дня сказано». У Палейх докладно розписано дев'ятнадцятирічний цикл

¹⁴ Kazimierz Andrzej Jagiellończyk // Polski Słownik Biograficzny. Tom XII/2. Zeszyt 53. – Wrocław-Warszawa-Kraków, 1966. – S. 269-274.

руху Місяця, дано відомості про сім планет і про небеса, впевнено апоєюють до численних аспектів досвіду передбачення погоди тощо.

30 ноября 1427 Вс 9:00 (GMT+1:19:52) 50n03 19e58

Краков (обс. ул. Коперника), Польша

Думаю, що не міг юний Юрій Котермак не знати про зміст Палеї, що пізніше йому допомогло в його прогностиках. Богослужбні і природничі книги йшли в Київську Русь і в Москву через Галицько-Волинське князівство з Сербії і Болгарії; іншого шляху просто не було. Дослідження, проведені І.Я. Франком у кінці XIX – на початку XX сторіччя, а також відомі нам апокрифічні тексти, численні зодії, астрології, громники, колядники, зелейники та інша подібного роду література незаперечно свідчать, що за часів Юрія Дрогобича зазначена література була основним джерелом знань про природу і світ у цілому.

Наприклад, в астрології розписувалися життєво важливі свідчення для кожного з тридцяти днів Місяця, який переміщується по Зодіаку Місяця. Відлік ведеться від Молодика. Візьму приклад з астрології того часу, намагаючись зберегти її орфографію: «В 4-й день Луни хорошо всё делати на земле, по воде плавати, купити и продати, дом строити, храм строити, пир чинити, дети на учение давати. Роженое злостранно (егоїстично. – В.В.) будет. Нездраво, разболится, 20 дней болит, если минет – исцелится. Садов не сади, в дорогу не иди. Сны сбудутся» тощо. Оцінка 4-го дня Місяця, яку дає С.А. Вронський

(«Астрология: суеверие или наука. – М., 1990), також докладна, але, на жаль, за різноманіттю відображених аспектів поступається.

По суті астрологія і астрологічні прогнози в часи Юрія Дрогобича – це компендіум знань про час кровопускання, про спостереження за погодою, про режим харчування і про багато іншого, що необхідно було знати людині, яка цінувала в собі людське, свою неповторну індивідуальність, а тому воліла продовжити дні свого життя, впорядкувати життя згідно з світовою гармонією.

Звідси і фундаментальні філософські питання епохи про свободу волі людини, про свободу, про долю і про напередвизначеність. Юрій Дрогобич теж ясно говорить, що земні справи управляються зірками, але зірки не змушують людину, даючи їй можливість самій керувати своїми вчинками. Логіка доктора філософії зрозуміла, бо важко заперечувати проти впливів руху небесних тіл на все існуюче на землі внаслідок тотожності вібрацій, яким піддається все в нашому матеріальному смертному світі. Але хто в цій справі знається належно мірою? Якщо хто бере на себе сміливість приписувати неба силу і вплив не тільки на безсловесних тварин, а й на людей, то він мав би керуватися словом Божим, а не приписувати зіркам того, що насправді є наслідком наших гріхів, нашого вільного вибору. Спробуйте зрозуміти і пророка Єремію, який роз'яснює: «Так говорит Господь: не учитесь путем язычников и не страшитесь знамений небесных, которых язычники страшатся» (Єр. 10, 2). Тут-то якраз і виявляється, що сила планет і зірок менша, ніж розум людини. Тут дуже сильно затронуті життя і смерть людини, щоб Бог міг передати комусь зі своїх творинь владу, яку він один має над усім сущим.

Людина, обплутана модними забобонами, неконтрольованими пристрастями або хибними нахилами, – не вільна. Чим більше фізичне та емоційне в людині відступає перед інстинктами і пристрастями, тим глибше опускається людина в пучину матеріальної обумовленості свого життя. Там немає свободи, а тільки рабство. Якщо ми хочемо бути вільними, то свою свободу повинні пестити, усуваючи з життя все, що заважає нашій духовній незалежності.

Досить виразно свою оцінку світоглядних підстав астрології Юрій Дрогобич виклав у «Судженні про затемнення». Знати, які зірки протегують тобі, а які протидіють, а також знати, коли може статися та чи інша важлива для людини подія, дуже важливо для вибору вірної лінії поведінки в житті. Якщо людина попереджена про наслідки можливих дій і зрозуміла сенс попередження, то вона зробить правильний вибір. Але для цього треба перш знати, до якого блаженства спрямувати себе. Для Юрія Дрогобича таким блаженством аж ніяк не були ані прагнення наживи, ані честолюбство. Він шукав передусім вищої істини. Істини, втіленої в знаннях, які «самою Мінервою послані з горніх висот».

ДУХОВНО-КУЛЬТУРНА СИТУАЦІЯ НА РУСІ XIV–XVI ст.

Дослідження змісту і значення філософсько-релігійної та окультно-езотеричної літератури для нашої давнини можна було б вважати недоцільним, якби не невмируще й життєво значиме бажання людини пізнати те, що лежить за межами повсякдення. Здавалось б, скільки вже говорено і написано стосовно фундаментальних начал буття, а кожне нове покоління намагається дати свої відповіді на злободенні питання. І це цілком пояснюване, зважаючи на особисту потребу мислячої людини знайти докази істинності світоглядних підвалин своєї свідомості, які майже кожний підсвідомо приймає на віру. Навіть науково орієнтоване радянське суспільство стимулювало дослідницьку роботу певної частини науковців, спрямовану на визначення сутності християнства та його вплив на історичні долі народів. Дослідники тієї доби вибірково вивчали тексти, доводячи або їх хибність, або фальсифікації стосовно їх виникнення, замість того, щоб уважно, творчо і відповідально продовжити справу дослідження старовинних рукописів XIV–XVII ст., яку започаткували і реалізували в другій половині XIX ст. М.С. Тихонравов, В.Н. Перетц, М.Н. Сперанський, О.І. Соболевський, П. Куліш, І.Я. Франко, І. Євсєєв, І.Я. Порфирьев, В.П. Адрианова, Л. Шепелевич, Н.М. Тупилов, О.С. Грузинський, Г. Воскресенський та ін.¹

Після навали монголо-татарських орд на Русь, після падіння Києва, усяка національна духовність була позбавлена можливості розвитку і боротьба за виживання стала в центр буття. Церква, яка була раніше оплотом філософських і теологічних пошуків, практично перебувала в стані занепаду. Лише в кінці XIV – на початку XV сторіччя з'являється сталий інтерес до знання і виникають можливості для його розвитку. Слід зазначити також, що в період кінця XIV–XVI ст. на Русі виникає новий центр об'єднання земель, який сприяв подоланню феодалної роздробленості, що сильно заважало раніше нашому розвитку. Московська держава поступово перетворюється на авторитетну силу на міжнародній арені, що було тісно пов'язано зі зміцненням самодержавства. У 1547 році відбулася урочиста церемонія вінчання на царство Івана IV Грозного. У «Московській великокнязівській літописній збірці», відомій як «Московська збірка звід 1479 або 1480 року», обґрунтовується ідея наступності влади руських князів, які правили спочатку в Києві, потім у Володимирі і, нарешті, у Москві.

Утім, і досі наше знання вітчизняного філософсько-релігійного життя

¹ Див.: Адрианова В. Евангелие Фомы в старинной украинской литературе. – С.Пб.: Типография Императорской Академии Наук, 1909; Апокрифи і легенди з українських рукописів. Т.І. Апокрифи старозавітні. Зібрав, упорядкував і пояснив Др. Ів. Франко. – Львів, 1896; Маланюк С. Книга спостережень. – Торонто: Вид-во «Гомін України», 1962; Палея Толковая по списку сделанному в г. Коломне в 1406 г. – М.: Тип. О.Гербека, 1892; Перетц В.Н. Исследования и материалы по истории старинной украинской литературы XVI-XVIII веков. – Л.: Издательство АН СССР, 1928; Соболевский А.И. Переводная литература Московской Руси XIV-XVII веков. Библиографические материалы. – С.-Пб.: Типография Императорской Академии Наук, 1903; Франка Ів., філософії доктора. Біблійне оповідання про сотворення світа в світлі науки (Доповнив, додав пояснення, образки і мапу проф. др. Ол. Сушко). – Вінніпег, Ман, 1918; Франко І. Сотворення світу. – Нью-Йорк, 1969 та ін.

XV–XVII сторіч, яке входило в тканину його природничо-наукових і релігійно-містичних творів, страждає істотною обмеженістю. Так, розмови про народну мудрість, про спостережливість наших предків над природними явищами, зазвичай приймають з повною довірою. При цьому забувають, що в середні сторіччя на Русі в ходу була маса наукової літератури, яка має своє коріння з епохи Гіппарха і Птолемея. В історії народних забобонів важливу роль відіграли твори природничі й апокрифічні. Інші твори, що склалися в освіченому середовищі, пізніше переходять у розряд науки для загалу. Їх ретельно читають, запам'ятовують, передають іншим. Така доля відкинутих наукою, яка рухалась уперед, лечебників, травників (зелейників), бронтоскопій, трепетників, колядників тощо, які нині розглядають як народні вірування або як досвід багатотисячох спостережень.

Освічена частина тодішнього суспільства знала, що події поточного року будуть залежати від того, у який день тижня буде Різдво Христове («Колядники»), що події кожного дня місячного місяця визначаються тим, де буде знаходитися Місяць («Місячники») тощо. Численні «звездочитці» роз'яснювали, що людина складається з чотирьох стихій, а тому тілесне і душевне (інтелект) здоров'я або хвороба людини залежать від того, наскільки гармонійно розташовані планети в гороскопі новонародженого в різних знаках Зодіаку і астрологічних домах, про що ми вже знаємо з попереднього розділу.

У той час, а також і в більш пізній час ченці за помірну плату копіювали астрологічні тексти. З XVI сторіччя широко поширений був переклад з німецької «Люцидарію», де були зосереджені різноманітні відомості про планети і їх якості, про вплив планет на долю людини, згідно з тим, як вчила середньовічна астрологія. І хоча офіційно в тому ж сторіччі астрологічні прогнози були заборонені церквою, цар Іван IV (1530–1584) тримав при дворі астрологів і віщунів. Зокрема, він запросив Адама Олеарія на службу в якості придворного астролога. Вищі кола суспільства вірили в те, що планети впливають на долю людини.² Тому, як свідчать історичні факти, чим більше забороняли, тим інтенсивніше переписували і продавали відповідні тексти.

Зазначена епоха мала надзвичайно велике значення для подальшого розвитку національної культури і витоків наукового пізнання. У цей час у вжитку була величезна кількість перекладної літератури. Досить навести перелік основних напрямків тієї літератури, що видно вже з їх назв: «Палея», «Астрологія», «Зодія», «Лунник» або «Про дні Місяця», «Трепетник», «Громник», «Бронтоскопія», «Колядник», «Зелейник», «Молніяк», «Тайная тайних або Аристотелеві врата» тощо. А ще й були і залишаються десь «Гадання на Псалтирі». У цих текстах сконцентровано колосальний науковий досвід дослідження природних явищ. Витоки цих досліджень губляться в глибині тисячоліть. А нині цей досвід в обмеженому і спотвореному вигляді в нас відомий як «народна мудрість».

Ось, скажімо, «Трепетник» – давня книга, яка дуже рано була заборонена церквою. Спочатку в «Індексі» митрополита Зосіми (1490–1494), а пізніше – церковним Уставом 1608 року. Сама ідея, що дрижання, сверблячка різних

² Петец В.Н. Материалы к истории апокрифа и легенды. – Т. 1. К истории Громника. – СПб., 1899. – С. 1.

частин тіла можуть мати віще значення, належить до числа досить давніх забобонів, притаманних багатьом народам в усі часи. У більш освіченої частини суспільства цей забобон перетворився в жарт.

«Трепетник» почав складатись у систему ще в давній, античній літературі. Стверджують, що до його створення долучився Гермес Трисмегіст, а пізніше олександрієць Мелампод. У тексті Мелампода близько 180 прикмет. План книжки такий: прикмети розташовуються в порядку розташування частин людського тіла, починаючи від голови і закінчуючи пальцями ноги. Тут постійно розрізняють праву і ліву частини тіла, хоча не всюди і не завжди в різних списках «Трепетника» поєднується з кожною частиною однакове уявлення. Так сталося тому, що списки складали в різних місцевостях, а можливо, і тому, що самі прикмети дуже нестійкі.

В арабську літературу він також увійшов як одна з одинадцяти частин великої книжки з фізіономіки «Sekernameh». Починається текст так: «Трепетник – книга, в ім'я Бога всемілосердного, хвала Богу, Господу всіх, хто живе на землі, і та благословить Господь господаря нашого Магомета разом з усіма його». Далі наводяться прикмети числом 123.

Для прикладу подамо ряд прикмет з «Трепетника»:

«11. У кого зачешеться прохід правого вуха, той отримає щось хороше від друга.

12. У кого зачешеться позаду правого вуха, той доведе свою правоту в розмові з будь-ким.

20. У кого зачешеться всередині лівого ока, той обрадуваний буде грошима і добром.

49. У кого язик чешеться, тому доведеться сперечатися з кимось».

Остання в списках прикмета однакова по суті і в арабському тексті, і в тексті Мелампода: «У кого всі члени враз затріпочуть, прийдеться тому молитися й добро робити, отримає милість (нагороду) від Бога, і буде йому приємне, і щаститиме. Так Бог хоче».

У цьому плані велика культурологічна та краєзнавча робота, яку започаткував Ів. Франко наприкінці ХІХ ст., і сьогодні залишається актуальною. Він зазначав, що вже з ХVІ ст. історична доля не була прихильною до пам'яток нашого письменства, і навіть «усе найкраще, що в ньому було, не мало щастя до друку».³ Не буде зайвим пригадати і ті історичні обставини, які спричинили досить тернистий і довгий шлях Біблії до християн-українців. Адже Старий Завіт був малодоступною і рідкісною книгою навіть серед наявного на той час масиву рукописних книг. М.В. Волков зазначав, що загалом у ХІ–ХV ст. на Русі написано близько 25 тис. книг. А.М. Нікольський уважав, що загальна кількість рукописних книг на Русі в ХІ–ХVІІ ст. складала 75 тис.⁴ І це в той час, коли Біблія, яку підготував і надрукував Мартін Лютер німецькою мовою, з 1534 до 1574 року була розпродана загальним накладом близько 100 тис. примірників.

На Русі певним замінником відсутньої поширеної у масах Біблії стали

³ Апокріфи і легенди з українських рукописів. Т.І. Апокріфи старозавітні. Зібрав, упорядкував і пояснив Др. Ів. Франко. – Львів, 1896. – С. II.

⁴ Див.: Горбаченко Т.Г. Вплив християнства на становлення писемної культури Русі-України: релігієзнавчо-філософський аспект. – К.: Видавничий центр «Академія», 2001. – С. 107.

Палеї. Під назвою Палея в Середні віки у Візантії та на Сході у слов'ян розуміли Святе Писання Старого Завіту. Найбільш відповідає змісту Біблії «Палея тлумачна», у якій популярно викладено старозавітну історію було доповнено апокрифами. Уважають, що Палею повністю з грецької мови було перекладено, скоріше, у Болгарії не пізніше XI–XII ст., звідки вона і потрапила в руську писемність. Найбільш вірогідно, що сам грецький оригінал було складено в X ст. у Візантії. Толкова палея спрямована, насамперед, проти юдеїв, які заперечували істинність Ісуса Христа як Месії. На Русі Палея має компілятивний характер, включаючи у свій зміст різні твори: «Лествіцу» Іоанна Лествічника, «Втаємничення Авраама», «Заповіти 12 патріархів» тощо. Отже, саме Палея давала доступні первинні знання стосовно Бога, Священної історії, руху небесних тіл, Сонця і Місяця тощо.

Відтак, маючи вже опрацьований укладачами текст Палеї Крехівської, який адаптовано до сучасної мови, ми маємо змогу ставити запитання стосовно ідейного змісту її. Можна було б поставити запитання стосовно того, чому Ів. Франко не включив до числа наведених ним фрагментів тексту Палеї її початковий розділ, так званий «Шестоднев», авторство якого приписують Іоанну Екзарху болгарському. Зрозуміло, що очікувати на відповідь не доводиться. Може, тому, як особистість творча, як поет, Ів. Франко і зайнявся дослідженням Палеї Крехівської в тій її частині, яка була для нього важливішою, а саме, у якій йшлося більше про людське, про суто людське.

Утім, зважаючи на важливе значення «Шестоднева», ми подаємо цей текст за текстом Палеї Коломенської, бо тут йдеться про низку дуже важливих природничо-наукових спостережень, аналогії яких присутні в текстах «Астрології».

Для переконливості спробуємо порівняти схожі фрагменти з Палеї й «Астрології» (Список Астрології з напівуставного рукопису Троїце-Сергієвої Лаври XVI ст.).

Палея: «І на літа знаменню ж бувати світильниками тими: послабленню бурі, що викликають дощі південні і північні. Або тривалі бурі, коли (явиться) обкладене навколо Сонце. Блискуче знамення подібне Сонцю. Хоча перебуває тоді Сонце на сході або на заході, але тоді дощ великий. І з усіх сторін вітер передвіщає. Коли ж з однієї сторони північної явиться знамення те, то північний вітер буде передвіщати. Коли ж від південної сторони явиться, то з півдня знаменує вяти. Це сповіщаючи, Господь стверджував. Коли дряхло буде, якщо загорілось небо, то туман же знаменує. Бо коли від туманного воскуріння земля вскуриться і чорнотою затемнює сонячні промені, тоді і Сонце будуть люди бачити як криваве. Тоді сприймуть явище те як знамення на тих місцях. На них же без вини мокрота значна, яка ввійшла воскурінням імлі і під віянням вітру. Але коли ніби волосся простягає Сонце або ніби горять хмари, тоді вітряно і студено передвіщає. Якщо промені свої прихиліє до себе Сонце або почорнілими хмарами оточене, коли почне сходити або заходити, теж темно буде і тьмяно. Якщо при заході будуть чисті або ніби загоряться, то заспокоєння і ясність знаменує. Також і Місяць таке ж творить. Багато провіщає видимий у 3-й день, коли буде чистий і тонкий, (то провіщає) довге затишшя. Якщо тонкий буде, але не чистий, але як вогняний, то буревії знаменує.

Якщо обома рогами рівно являється Місяць, (і) якщо північний ріг буде чистіший, то поривчасті західні вітри передвіщає. Але коли почорніє Місяць, будучи повний світла, дощовито буває. Коли буде тонкий рівномірно, буває ж то (на) вітер. Коли як вінець коло окреслить від Місяця, то появу туману знаменує. Коли ніби почорнівши обертається, то тривалі потемніння і важкість являє. Отже, такі знамення преблагий і всемогутній Господь повелів Сонцю і Місяцю творити».⁵

Астрологія: «Говорят о том искусные в наблюдении. Когда будут обе половинки Солнца как два возникших солнца, на востоке или на западе дождь бывает. Когда изрядно очистится воздух и наполнятся светом облака, да когда от северной стороны покраснеет, то северный ветер будет предвещать. А когда от южной, то южный. Когда же то с обеих сторон, а Солнце посередине, тогда дождей много и сильный ветер предвещает. Когда же от пелены возгорится, подобно как от чернейшей земли будет, солнечный круг как уголь горящий покажется взору человеческому, или попросту говоря, как кровавое Солнце будет, то явное знамение: на те места многая влага может обрушиться. Но когда как волосы распустит, или загорится облака, то ветрено будет и студёно. А когда лучи свои, сами к себе пригибающиеся явит, или почерневшие облака начнут ходить, то дождливо будет и мутно. Или когда заходит чистое, или загорится, то утишение являет и ясность. Также и Луна творит многие знаменья различные. Так, когда в третий день будет тонкая и чистая, то долгое спокойствие предвещает. Если тонкая будет, но не чистая, но как огненная, – ветры сильные наобещает. Если обоими рогами равно себя являет, или северный рог чистым будет, то знаменует юг бывающий. Когда почернеет, будучи полна света, то дождливо бывает. И когда как венец вскружится от Луны, то являет видимое помутнение. О знаменьях же Солнца Господь извещает взирающим...».⁶

Є в тексті Палей багато висловлювань і зауважень, які свідчать про високий рівень філософсько-богословської культури її укладача (укладачів). Незважаючи на те, що Палея змістовно виступає ніби трансляцією Старого Завіту, її писали люди, які добре знали Євангелія. Більше того, вони знали й апокрифічні євангелія, які були заборонені церквою. Наприклад, як слід тлумачити вислів з Палей: «Хто зійде на небо, тільки зійшовши вниз з небес»?⁷. Це явне свідчення знайомства автора з філософією гностицизму, або з євангеліями від Фоми чи Філіппа.

Після ознайомлення з текстом Палей стає зрозумілим, що вона давала початкові знання про ряд природних явищ, про взаємозв'язок того, що відбувається на землі з тим, що відбувається на небі. Автори Палей намагались поєднати зміст Біблійних текстів з реальними природними явищами, ніби доводячи можливість цілком практичного їх застосування. Чи було це потрібно церковній науці, яка вдовольнялась невіглаством і догматикою?

Урешті-решт знання стосовно спостереження за рухом світил та можливість

⁵ Вандишев В.М. Філософія. Екскурс в історію вчень і понять: Навчальний посібник. – К.: Кондор, 2005. – С. 325.

⁶ Там же. – С. 341.

⁷ Палея Толковая по списку сделанному в г. Коломне в 1406 г. – М.: Тип. О.Гербека, 1892. – С. 16.

передбачення плину погодних явищ, які ми отримали від вавилонян, єгиптян, греків та інших попередників, сьогодні існують у спотвореному вигляді, відомі як «народна мудрість». Від цілісних текстів Палей православна церковна наука пішла своїм шляхом віри, а природничі знання своїм.

Утім, є достатньо підстав уважати, що саме своїм змістом неканонічні книги, будучи при посередництві Візантії переданими народам Європи, збагатили сферу християнської поезики європейських народів. Що ж стосується долі неканонічних книг на вітчизняному терені, то, на думку М.С. Тихонравова: «З самої ранньої епохи перенесення в Росію, ці відсторонені бесіди стали у нас улюбленим, найбільш шанованим читанням освічених людей».⁸ Акад. А.І. Соболевський відзначав, що перекладена література була набагато змістовнішою, ніж оригінальна. Уже в IX–X ст. південні слов'яни зробили значну кількість перекладів з грецької мови церковнослов'янською, у той час як число російських оригінальних літературних творів було зовсім незначним.⁹ Новий сплеск перекладацької роботи відзначався в XIV–XV ст., коли літературне багатство Московської Русі було оновлено припливом нових південнослов'янських перекладів. Саме в цей час і відзначається величезний вплив апокрифічної літератури на церковну і загальнокультурну життя наших предків, як це видно з викладеного вище.

Відзначимо, що одні неканонічні і апокрифічні тексти християнських авторів на Русі доповнювалися і спотворювалися застосуванням темних язичницьких забобонів на підставі давніх язичницьких вірувань. Інші – це книги, які не входять до складу древньої християнської літератури. М.С. Тихонравов зазначає, що «вони всі складаються з оригінальних творів російських, сербських і болгарських, у яких відображено давнє язичництво, народна поезія, байки, казки, замовляння (тобто хибні молитви), прикмети, роздуми – такий зміст другого відділу».¹⁰ Показово, що значна кількість текстів, які потрапили до російських православних, ніколи не потрапляли в західноєвропейську літературу, що можна пояснити особливостями етнопсихологічних характеру.

Авторитетні дослідники російської історії, серед яких академіки Петербурзької Академії Наук Є.Є. Голубинський (1834–1912) і В.С. Іконніков (1841–1923), які глибоко досліджували історію України і Росії, та інші досить критично оцінюють і Київський і Московський періоди нашої історії з точки зору розвитку освіти. Авторитетні вітчизняні історики стверджують, що дійсне просвітництво ми не засвоїли з прийняттям християнства. Безперечно, константинопольські священники, як перші пастирі вітчизняного духовенства, увели грамотність у церковні і державні справи. Але ці їхні починання не привели в підсумку до поширення освіченості і науки, як їх розуміють у європейській історії.

І це в той час, як у слов'янському світі вже були відкриті в 1348 році Карлов університет у Празі, а в 1364 році – Краківська Академія. Сама ж Київська Русь

⁸ Тихонравов Н.С. Сочинения. Том первый. Древняя русская литература. – М., 1898. – С. 127.

⁹ Переводная литература Московской Руси XIV–XVII веков. Библиографические материалы. Академика А.И. Соболевского. С двумя фототипическими снимками. – С.-Петербург, 1903. – С. V.

¹⁰ Тихонравов Н.С. Сочинения. Том первый. Древняя русская литература. – М., 1898. – С. 129.

отримала подальший розвиток і вийшла далеко за свої початкові межі. Тому цілком закономірно, що Новгород, Володимир, Москва, Смоленськ та інші міста привертали до себе людей допитливих, розумних, освічених, і тих, хто шукав знання. А історія Русі XIV-XVI ст. – це історія пошуків, які проходили в боротьбі думок, сумнівах і хитаннях. Багато пишуть дослідники про надзвичайно сильні бродінні в умах тогочасного суспільства. У православній церкві виникає рух новгородсько-псковської ересі або «стригольників», який був спрямований проти суспільної нерівності, церковного гноблення, поборів і продажності духовенства. Люди вимагали скасування церковної ієрархії і деяких християнських таїнств.

Поза всякого сумніву, велика за обсягом кількість тогочасних перекладів, суттєво вплинула на весь наш духовний устрій. Вона ж і призвела до появи талановитих вітчизняних мислителів, які глибоко розуміли зміст стародавньої релігійно-філософської літератури і намагались донести його до широких верств віруючих, спираючись на наявні в них вітчизняні духовні багатства. Ця робота призвела і до розвитку власне вітчизняної філософської думки, оскільки певні суб'єктивні релігійно-філософські упередження відливались у більш менш послідовні філософські концепції.

Досить поширеним серед маси українських православних віруючих ще з середини XIV століття було євангеліє Фоми¹¹, яке прийшло до нас у сербських та болгарських перекладах з грецької мови. Чим далі, тим більше вітчизняні переклади цих текстів поширювались аж до XVIII століття, вбираючи в себе україніزم: «маєш», «нехай», «мовлять», «слухайте» і таке інше. В українських текстах євангелія Фоми розповідається про чудеса, які творив син Божий Ісус Христос ще з раннього дитинства. Тим самим євангеліє Фоми свідчило швидше про Ісуса як про чудотворця, що обмежувало сприйняття образу Равви як мислителя і носія Істини.

Значний вплив на вітчизняну культуру мала нетривала, але суттєва епопея з «жидівствуючими», діяльність яких активно розгорталася з 1460-х років і до початку 1500-х років. Відомий з історії Феодор – новохрещений єврей, близько 1465 року зробив за наказом митрополита Філіпа I переклад Псалтирі. Але внаслідок якихось невідомих нам і нині обставин (швидше всього це було невігластво перекладача чи замовника) переклад було зроблено з одного з рукописних примірників єврейської богослужбової молитовної книги «Махазор», яка була явно непридатна для християнського віросповідання, але яка набула в цьому випадку поширення в християнському середовищі. Витоки «Махазору» відносять до робіт Мойсея Маймоніда, або Моше бен Маймона (1135–1204). Саме пізніші переробки його праць і призвели до того, що в час розквіту єврейства в Польщі і Литві вони набули в XV ст. значного розповсюдження. Звідти вони й прийшли до України і Білорусі. Дослідники, між тим, вважають мову Феодора близькою до східномалоруської, що була поширена північніше Києва.¹²

¹¹ Див.: Адрианова В. Евангелие Фомы в старинной украинской литературе. – С.Пб.: Типография Императорской Академии Наук, 1909. – 47 с.

¹² Псалтырь жидовствующих в переводе Феодора еврея. – Москва: Синодальная типография, 1907. – С. 42.

Авторитетні дослідники цього періоду вважали, що «український слід» в ідеології жидовствующих не викликає сумнівів. Утім, мабуть, найбільш важливий висновок, який можна з цього зробити – це снуюча в той час нагальна потреба для інтелігентних кіл південно-західної Русі і Москви мати священний текст, який відповідав би достовірному змісту християнської ідеології. Не дивно тому, що вже в 1499 році такий текст нібито було зроблено. Але неможливо було зробити його якісно і змістовно точно без допомоги кваліфікованих єврейських перекладачів. Відомо, що їх допомогою скористався у свій час і авторський колектив німецьких протестантів під керівництвом Мартіна Лютера та Філіпа Меланхтона, а їхня ретельна праця завершилась успіхом лише в 1534 році.

Не менш важливе і показове і те, що активний ідеолог жидівствующих Схарія прийшов в 1470 році разом з литовським князем у Новгород саме з Києва. Таким чином виявляється, що єврейська релігійна культура мала певний вплив на києво-руське життя в XV столітті. Але для жидівствующих характерним був і протестантський елемент, який полягав у певному тлумаченні християнської догматики. Урешті-решт керівників жидовствующих було страчено за рішенням Собору 1504 року. Тоді ж Йосиф Волоцький написав «Просвітитель» для боротьби з неправославно мислячими. «Просвітитель» було перекладено на українську «просту мову» близько 1616–1626 років.

У цей час в освічених колах оберталася різноманітна за своїм змістом література. Були книги біблійні, кабалістика, переклади Мойсея Бен Маймона, Аль Газалі, книги астрологічні. Бродіння умів, хитання в людях були очевидні. «Нині і в будинках, і на шляхах, і на торжищах, ченці і мирські все сумніваються, все про віру запитують», – писав преподобний **Йосип Волоцький** (1439–1515). Знаменно, але новгородські еретики навіть не знали про Біблію свідочств про Пресвяту Трійцю. Виникла і ересь жидівствующих, яка набула широкого поширення також і в церковних колах. Йосип Волоколамський – автор популярного тоді «Просвітителя» свідчить: *«Бысть убо въ та времена жидовинъ именем Схарія, и сей бяше діаволовъ сосудъ и изучень всякому злодѣйства изобрѣтению, чародѣйству же и чернокнижію, звѣдозаконію же и астрологи, живый въ градѣ Києвъ, знаемъ сый тогда сущему князю, нарицаемому Михаилу, христіанину сущу и христіанская мудрствующе, сыну Александрову... И сей убо князь Михаилъ въ лета 6979 (1475 или 1467) прииде въ великій Новгородъ въ дни княженія великаго князя Ивана Васильевича; и съ нимъ прииде въ великій Новгородъ жидовинъ Схарія. И той прежде прельсти попа Дениса и въ жидовство отведе, Денисъ же приведе къ нему протопопа Алексѣя... Потомъ же придоша изъ Литвы инїи жидове, имже имена Осифъ Шмойло Скарявей, Мосей Ханушь».*¹³

Йосип Волоцький

Була й історія з попами Олексієм і Денисом, які тільки не долучившись до віри юдейської, як почали з юдеями пити і їсти, самі вчитися їх вірі і вчити дружин і дітей своїх. Більш того, самі попи хотіли пройти обрізання, з чим уже

¹³ Перетць В.Н. Новые труды о «жидовствующих» XV в. и ихъ литературѣ. – Киев, 1908. – С. 2.

самі священники-юдеї були не згодні. Мовляв, після такої процедури вони можуть бути легко викриті. Тому їм радили: «...тримайте таємно жидівство, явственно ж християнство». Приймавши таємно юдейство, Олексій і Денис до цієї ересі залучили представників новгородської інтелігенції, а роль пропагандистів зіграли юдеї з Литви. У результаті ряди еретиків примножилися як за рахунок священників, так і за рахунок простих людей. Йосип Волоколамський наводить довгий список навернених. Зміст їх еретичних думок був такий: ікони – хибні; достоїнства апостольських і отцівських писань – хибні і заслугують, щоб їх «вогнем спалити». Вони заперечували троїчність осіб Божих не шанували постів та інших проявів церковності. Менш культурні з них, зауважив Йосип Волоколамський, доходили до бузувництва: оскверняли ікони, культову їжу тощо.

Утім, оцінки останнього дуже суб'єктивні і можуть свідчити про нетерпимість до священників Олексія і Дениса, які згідно з оцінками інших сучасників не були людьми розпущеними. Більш того, їм вдалося залучити до нової віри навіть самого митрополита Московського, який вирізнявся надзвичайною віротерпимістю. Цікавою є заява про те, що жидівствующі звездозаконію, астрології, чорнокнижжю і чарівництву вчать. Саме така заява швидше може свідчити про причетність жидівствующих до західноєвропейської культурної течії, яка була очевидною в епоху раннього Відродження. Навіть ім'я одного з ідеологів руху «Скарявей» цілком може бути прізвиськом на манер гуманістичної моди змінювати прізвища на латинський лад. Скарявей – Scarabeus може бути просто Жуком або Жуковичем. Це тим більш можливо, що польська та українська молодь у XV–XVI сторіччях зазвичай, як ми бачили на прикладі Юрія Дрогобича, за освітою їздила в італійські університети.

Московський собор 1490 року засудив жидівствующих, хоча, дослідники свідчать, що зовнішня історія цього собору не дає даних для того, щоб можна було судити про сутність ересі.¹⁴ Не було наведено ні звинувачень, пред'явлених еретикам, ні показань свідків, ні дебатів, які б відбувалися на соборі. Інші документи, які збереглися, свідчать про обвинувачених осіб, які були позбавлені сану, відлучені від святої церкви, оскільки не визнавали Ісуса Христа Сином Божим, відкидали його Божество, не вірили ані в неділю, ані в вознесіння Христа, провіщали хулу на Богоматір, заперечували шанування святих і чудотворців.

У той же час відомо, що у жидівствующих були оригінальні книги: Псалтир в окремій редакції, житіє Сильвестра – Папи Римського з полемічними випадками проти юдаїзму, твори Діонісія Ареопагіта, у яких були елементи аріанства і богомільства. До того ж у них були невідомі тоді в слов'яно-руській (Новгород, Москва) літературі Шестокрил, Логіка, астрологічні і гадальні твори. Є підстави, на яких наполягають дослідники, уважати, що жидівствующі – це продовжувачі певного релігійного руху, і прийшли вони з південно-західної Русі, з Києва. Очевидно, що в їх текстах знайшли відображення особливості західно-руської і східноєвропейської мовної стилістики. «Метафізика південно-руською говіркою» досить виразно присутня в текстах, які ходили в південно-західній Русі в XV–XVII ст.

Саме жидівствующих вважають поширювачами магічної і природничонаукової

¹⁴ Перетць В.Н. Новые труды о «жидовствующих» XV в. и их литературѣ. – Киев, 1908. – С. 12.

літератури. Розповсюдження нової хвилі астрологічної літератури також приписують їм, оскільки в книгах цього періоду, які були придатними для професійного вжитку, назви знаків Зодіаку були і слов'янською і єврейською мовами: Овен=Тале, Діва=Бетула і інші. Утім не можна вважати, що поширення астрологічного вчення було чимось новим для Русі. Твори такого роду були тут задовго до початку XVI століття. І це може свідчити скоріше про тісний зв'язок української культурно-духовної ситуації з західноєвропейською і арабською свого часу.

Жидівствуочі займалися астрологією. «І зірkozаконію вчать і по зірках дивитися і будувати народження і житіє людське», – звинувачував Йосип Волоколамський дяка Куріцина та інших. У ходу Шестокрыл – астрологічні ефемериди. У Василя III (1479–1533), великого князя московського, який завершив об'єднання Русі навколо Москви (1521), улюбленим лікарем був Микола Немчин. Відомий Немчин не тільки тим, що брав участь у політичній боротьбі, вів переговори про з'єднання церков, але відомий і своєю прихильністю до зірkozаконія, тобто астрології. Саме це могло стати причиною успіхів політики Василя III, незважаючи на те, що його царювання було виключно жорстоким і єдиновладним.

Православні собори наряду з критикою і прокльонами на адресу єретиків розглядали також і реальний духовно-моральний стан у церковному середовищі. А пізніше відомий Стоглавий собор (1551) підвів досить жорсткий підсумок, зважаючи на рівень культурного розвитку нижчого духовенства: «ставленики, які бажають в диякони і в попи ставитися, грамоті мало вміють, а попи і церковні паламарі в церкві завжди п'яні і без страху стоять, і сваряться, і всякі мови непотрібні завжди виходять з вуст їх. ... Попи ж в церквах б'ються і б'ються між себе, а в монастирях тако ж творять». Правда, слід зауважити, що для виникнення такої ситуації були підстави: серед повчань ченцям ще в XIV сторіччя був заклик «книгам не вчи», а фактично серед ігуменів, ченців і мирських попів «пьянственное питие безмерное».

Істотний інтерес, з соціально-історичної точки зору, являє розвиток амбітної ідеї про спадкоємність історичної місії різними державними центрами Русі в різний час. Так, уже в «Повісті временних літ» зроблено було порівняння князя Володимира Великого з Костянтином Великим (бл. 285–337) – римським імператором, який зміцнив і централізовану державу, і християнську церкву. Митрополит Зосима порівнює (1492) князя Івана III з тим же Костянтином Великим, а Москву і всю землю руську з «новим градом Костянтина». Остаточо обґрунтував сформульовану раніше ідею «Москва – третій Рим» чернець Псковського Єлезарова монастиря Філофей.¹⁵ Згідно з його концепцією, історія людства являє собою процес виникнення, розвитку та занепаду світових царств. Саме Бог визначає зміну світових царств. Першим світовим царством був Рим, що загинув у силу поширення язичницьких спокую. Другим Римом стала Візантія на чолі з Константинополем, що продовжив істинно християнську традицію. Однак, коли батьки візантійської церкви пішли на угоду з католицьким Римом (Флорентійський собор), Господь віддав Візантійське царство на розгром і пограбування туркам. Чернець Філофей

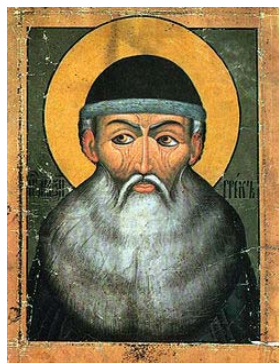
¹⁵ См.: История философии в СССР: В 5 т. – Т. 1. – М., 1968. – С. 174-175.

стверджував, що після падіння Константинополя хранителем православно-християнського віровчення стає російський народ, а Москві призначено бути третім Римом. Москва, як носій і захисник православ'я буде стояти до кінця світу, тобто до приходу Страшного Суду. Четвертому Риму не бувати!

У той же час серед російських людей були і такі, хто ратував за віротерпимість. Серед таких був і Афанасій Нікітін (пом. 1474/75) – тверський купець, який багато подорожував по Персії, Індії, Туреччині і декількох африканських країнах. Дотримуючись віри православної, він терпимо ставився до інаквовірних, уважаючи, що сам Бог дає людям праву віру. При цьому Афанасій Нікітін мріяв про краще облаштування та благополуччя російської землі, нарікаючи на те, що бояри і вельможі в ній несправедливі (недобрі).

Ближче до кінця XVI сторіччя природничо-наукові і неканонічні релігійні твори були заборонені церквою, вони були включені в списки так званих «відсторонених книг». «Паїсіїв збірник» – це індекс заборонених і відсторонених книг. Пізніше було створено їх повний зведений список, який уміщено до «Кирилової книги» у 1644 і потім у 1786 році. Цікаво, що практично в той же час і в католицькій церкві астрологію і численні окультні і церковні неканонічні тексти були заборонені папою римським Сікстом V (1585–1590) особливою буллою 1590 року. Папа був людиною величезної сили волі, його непохитність і наполегливість проявились і в нещадній боротьбі з бандитизмом в Італії. Людина з його світоглядом (у 12 років він випасав чужих овець і вже тоді твердо вирішив стати Папою Римським) не могла брати до уваги нічого, окрім волі. А тому, на відміну від свого тезки на престолі, Сікста IV, йому не було діла до незрозумілого для нього колообертання небес. З того часу офіційне християнство незмінно шаленіло в боротьбі із забороненою літературою.

Важливу роль у справі утвердження духу істинного православного християнства зіграв також один з яскравих греко-російських мислителів **Максим Грек** (бл. 1470–1556), у миру Михайло Триволіс. Він народився в грецькому селищі Арта, походив з аристократичного роду і отримав прекрасну на той час освіту. Переїхавши до Італії, де він прожив майже 20 років, Михайло Триволіс зблизився тут з мислителями-гуманістами Анджело Поліціано і Марсіліо Фічіно, поглиблював свою освіту в університетах Болоньї, Падуї, Феррари, Мілана і навіть бував наїздами в Паризькій Сорбонні. З 1490-х років почалася його тісна дружба з філософом Джованні Піко делла Мірандолю, чії ідеї про те, що всі філософські та релігійні школи суть індивідуальні прояви єдиної істини, папська курія засудила як еретичні. Тоді ж на Михайла Триволіса справили проповіді ченця-домініканця Джіроламо Савонароли, який гнівно і пристрасно викривав розпусного і честолюбного папу римського Олександра I Борджіа. У травні 1498 року Савонаролу спалили на площі у Флоренції. Образ пророка назавжди залишився в пам'яті Триволіса, а тому і сам Максим Грек часто виступав у ролі несприятельного викривача пороків і несправедливості.

Максим Грек

Покинувши Італію Тріволіс прийшов на святу гору Афон – духовний центр православ'я. Тут у 1505 році його постригають у ченці під ім'ям Максима. А через десяток років праць душевних і тілесних, сорока з гаком років він зажив слави освіченого і в книжкових справах навченого ченця. Саме в цей час на Афон прибуло російське посольство з метою підшукати серед ченців хорошого толмача грецьких текстів. Вибір припав на Максима, і він, смиренно схиливши голову перед долею, яка вказала новий шлях служіння Господу, відправився в Велике князівство Московське.

Великий князь Василь III спочатку поставився до Тріволіса з особливою милістю. Жити Максима, відразу прозваного Греком, помістили в Чудовому монастирі в Кремлі, неподалік від великокнязівських палат. Зроблений ним переклад Тлумачної Псалтирі, величезної книги в півтори тисячі сторінок, викликав загальне захоплення. За Псалтирем були перекладені Тлумачний Апостол, твори Іоанна Златоуста, Григорія Богослова, Василя Великого, Афанасія Великого і Кирила Олександрійського. Посилено займаючись літературними працями, перекладом і виправленням церковних книг, афонський чернець і не помітив, як завдяки своєму блискучому розуму і широкій освіченості мимоволі опинився в епіцентрі небезпечних політичних подій. Поступово увійшовши у внутрішні проблеми Московської держави, він побачив безліч недоліків російського життя і все частіше почав піднімати голос проти жорстоких порядків. Коли ж з приводу розлучення государя з Соломонією Сабуровою він написав досить злий трактат: «Слово до тих, хто залишає дружин своїх без провини законної», його мирне чернецьке життя скінчилося.

Потім Максима Грека судили на двох церковних соборах у 1525 і в 1531 роках і багато років тримали на положенні в'язня в Іосифо-Волоцькому і тверському Отрочому монастирях у в сирій і тісній келії, де він терпів голод, холод і сморід; йому не дозволяли навіть на декілька хвилин вийти на свіже повітря. Нарешті, цар Іван Грозний близько 1550 року розпорядився випустити Грека з ув'язнення і дозволив перебратися в Троїце-Сергіїв монастир до доброго ігумена Артемія.

У травні 1553 в монастир завітав цар Іван IV з царицею Анастасією і недавно народженим сином Димитрієм, щоб помолитися біля труни великого чудотворця Сергія Радонезького. Там цар побачився зі старцем Максимом Греком, сухеньким старим з сивою, але ще багатою смоляними нитками кучерявою бородою і характерним довгим носом з горбинкою. Вислухавши розповідь царя про перенесену хворобу, під час якої він ледь не помер, і про дану ним обітницю, старець замість благословення став відмовляти царя від довгої поїздки, сказавши його наближеним, що інакше син Димитрій помре. Так і сталось.

У своїх філософських і богословських працях Максим Грек, європейски освічена людина, був налаштований вельми скептично до тодішньої західної літератури про природу. Він добре знав її історію від Зороастра і древніх волхвів, від єгиптян і еллінів. Диявол насадив астрологію, стверджував Грек, вона для безбожників і піднесена в злочестивих їх думках. А якщо астрологи часом і пророкують правильно, то це тому, що сам сатана допомагає їм. І мав рацію, коли писав, що саме латиняни найбільше халдейським бісоученням

засліплені. Бо відчувати майбутнє – непростенна зухвалість і безумство. Власне, про це вчив і Піко делла Мірандолла¹⁶, друг Триволіса.

Чому шаленів Максим Грек? Та тому, що будь-яка людина може зняти з себе відповідальність за вчинені нею гріхи, пославшись на свій жереб від народження. Але згідно з ученням православної церкви, – людина наділена свободою волі. Звідси Максим Грек уважав, що астрологічні і книги ворожби розв'язують людські пристрасті і дають порочним людям у руки зброю для виправдання і самозаспокоєння. А цей шлях для афонського ченця-аскета Максима Грека був неприйнятний. Дар же пророчий дається людині від Бога, дається в шаленстві віри через Одкровення Боже, упевнений він.

Отже, як бачимо, історія поширення автентичної християнської ідеології в духовному житті наших народів тривала і суперечлива. Дослідження її породжує ряд актуальних і складних в релігійно-світоглядному і природничо-науковому аспектах проблем сутності і змісту забороненої літератури. Зауважу, що Біблія в її цілісній канонічно досконалій формі тривалий час в Україні і в Росії практично була відсутня. Протягом XVI–XVIII ст. були спроби перекласти й видати Біблію або окремо Новий Заповіт. Але перше Синодальне видання Біблії було здійснено в Російській Імперії лише в 1876 році. Після відповідного доопрацювання Біблія була видана в 1892 році.

Станіслав Оріховський

Одним з відомих українських мислителів цієї доби був **Станіслав Оріховський** (1513–1566), який отримав ґрунтовну освіту в Ягеллонському, Віденському, Віттенберзькому, Падуанському і Болонському університетах. Йому випала доля спілкуватися з найбільшими вченими і богословами Європи. Особливо хорошою школу він пройшов під керівництвом Філіпа Меланхтона і міг би вельми компетентно подискутувати з Максимом Греком про приречення і свободу волі, якби їм довелося зустрітись.

Оріховський був мислителем, який пропонував шлях удосконалення державного устрою Польщі і розвитку католицької церкви. Королю він пропонував бути поборником правди і справедливості, бо керувати державою – найважче в світі. Тому король повинен вчитися цій важкій справі. Так, у Олександра Македонського учителем був Аристотель, а найжорстокіші римські тирані-імператори Клавдій і Нерон були неуками, відзначав Станіслав Оріховський. Найбільше він рекомендує королю остерегатися підлабузників. На питання, що вище: король чи закон, він твердо відповідав – закон. Закон, якщо він душа і розум держави, значно краще невизначеної держави і вище короля. Для гідного управління державою король повинен мати вірних однодумців, готових розділити з ним тяжку ношу влади.

¹⁶ Декілька астрологів, незалежно один від одного, знаючи особливості світосприйняття Мірандолли (1463–1494), передбачили, що на 32-му році його життя «Марс буде до нього несхильним». Філософ до порад, як цього можна уникнути, не дослухався.

«Моє» і «твоє» – два джерела чвар в суспільстві. Через них у суспільстві виникають суперечки і судові позови, а з тих ненависть. З ненависті – змови, а після них – кінець державі. Тому, уважав Станіслав Оріховський, заради благополуччя королівства, сенатори не повинні займатися тим, що моє і що твоє. Нехай сенатори будуть батьками держави, далекими від чвар, дружніми і ласкавими, що піклуються про благо держави.¹⁷

Значний внесок у справу духовного просвітництва українства вніс **Ісайя Копинський** (?–1640) – великий богослов, чернець, настоятель ряду монастирів, автор «Алфавіту духовного». У 1631 році він був обраний Митрополитом Київським, але незабаром був відсторонений від служби і його до самої смерті жорстоко переслідували. Він писав, що ніхто не може пізнати Бога, поки не пізнає себе, а пізнати досконалим чином себе можна лише прийшовши спочатку до пізнання всіх речей в світі. Пізнання Бога починається з пізнання створеного ним світу, з пізнання призначення створеного. Той же, хто звик до зовнішньої мудрості, ігноруючи духовну, подібний до людини, що бачить одним оком, або стоїть на одній нозі.

«Усякому гріху, – писав Копинський, – передує завжди безумство, добродітності і благодіяння – розум». Божевілля не дає людині спокою і повного задоволення, поки розум не заспокоїть душу своїм проясненням. Ісайя закликав до поміркованості в усьому, утриманню від плотської похоті, бо, якби плотське було хорошим і досконалим, то Бог не припиняв б наше тілесне життя. Людині належить шукати Бога в усьому створеному, Він розташовується в тобі, ти ж Його не бачиш, усередині тебе Царство Небесне, ти ж його шукаєш в іншому, зауважив Ісайя Копинський.

Заслугують на увагу його моральні повчання. Він писав, що коли щось трапиться з людиною погане, не слід мучити себе великим сумом, бо вік наш проминає, усі речі тимчасові і плинні. Навчись перемагати зло добром, бо зла злом не перемогти, як вогню вогнем не погасити, але лише водою. Праведні завжди засмучені, але грішні щасливі. Не дивуйся цьому, зауважує Ісайя, оскільки Бог, кого любить, того і карає. Якщо ж ми не примножуватимемо даного від Бога таланту, то щодня талант буде губитися, якщо щодня не докладати зусиль і старанності, то остаточно залякнеш, після чого і відбудеться твоє падіння, – повчав читача філософ. Сподіваємось, що це повчання є актуальним і нині для мислячого українства.

¹⁷ Оріховський С. Напучення польському королеві // Україна: Філософський спадок століть. Хроніка 2000. Т.1. – К., 2000. – С. 187.

ЄВРОПЕЙСЬКА ДУХОВНІСТЬ І НАУКА ДОБИ РЕФОРМАЦІЇ

Звертаючись до вивчення історії доби Реформації, слід погодитись з усталеною думкою про те, що нове мислення і нова механістична картина світу беруть початок від революційного вчення **Миколая Коперника** (1473-1543). Очевидно, при цьому не можна уникнути важливих моментів формування його як ученого і мислителя. Звичайно, тут важливу роль могли відіграти

Миколай Коперник

місце і обставини формування особистості і особливо навчання молодого Коперника в Ягеллонському університеті в 1491-1495 рр., а також подальшого його навчання в італійських університетах. При цьому дослідники згадують ряд професорів і викладачів, які вплинули на становлення Коперника як фахівця і вченого. Утім, серед безпосередніх учителів Коперника, на жаль, ми практично не зустрінемо імені Юрія Дрогобича, хоча той напевно був одним з професорів, які навчали Миколая Коперника в Ягеллонському університеті. Такі реалії, якщо подивитись праці Я. Адамчевського, Л. Біркенмайера, К. Гурського, К. Хартлеба, Г. Кестлена, Є. Рибки, Т. Сіротовіча та інших знаних дослідників життя і творчості Коперника.

Зрозуміло, що стосовно визначного вченого Коперника ми не маємо права ставити питання, чи виявився він учнем, достойним своїх учителів. Визначний математик і астроном заслуговує на повагу, хоча, як не дивно, але практично ніхто з дослідників не свідчить про успіхи Коперника на ниві астрології й медицини. Хоча базовими науками, оволодіння якими гарантувало випускникові університету більш менш забезпечене життя, були саме астрологія і медицина, а в університетському Кракові того часу, це безумовно. Виникає питання, чому?¹.

Звернімо увагу на зауваження Яреми Васютинського, який писав: «Коперник навесні 1493 року купив у книжковій лавці Jana Hallera дві книжки, з якими не розлучався до смерті. Перша включала «Elementy Euklidesa» – латинське видання 1482 року і трактат астрологічний Albohazena Naly – астролога, сина Abenragela «Najslawniejsza Księga kompletna o wróżbach zgwiazd». Друга – свіже видання у Венеції Таблиць астрономічних короля Альфонса «Tablice dyrekcyj i profekcyj przesławnego męża Magistra Jana Niemca z Królewca bardzo pożyteczne do horoskopów» – dzieło słynnego Regiomontana, zawierające zastosowania

¹ Тут я хочу привернути увагу до статистики, яку наводить Ігнацій Загребський стосовно якості і результативності навчання в Ягеллонському університеті. Так, у 1471/2 – 1490/91 рр. усього в університеті навчалось 4937 студентів, а магістрами стали 230 (4,65%). У 1491/2 – 1509/10 рр. усього в університеті навчалось 5154 студенти, а магістрами стали 183 (3,55%). Показово!?! – Див.: Zarębski Ignacy. Okres wczesnego humanizmu // Dzieje Uniwersytetu Jagiellońskiego w latach 1364-1474. Tom I / Praca zbiorowa pod redakcją Kazimierza Lepszego. – Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, 1964. – S. 179.

astronomii sferycznej do astrologii»».²

Математика і астрономія, як засвідчило життя Коперника, виявилися для нього «спорідненою працею», тим, до чого він був призначений. Але знову ж таки, як показує життєва історія Коперника, – це було швидше сферою його душевного спочинку, відходу від обов'язків повсякденного життя вармінського каноніка у Фромборзі.

Прагнення знати майбутнє спонукало студента Коперника уважно відноситися до викладу науки астрологічної. Зокрема, великий інтерес у нього викликав «Тетрабіблос» Птоломея, який у зимовому семестрі 1493 року викладав Альберт Кріпа з Шамотула. Я. Васютинський, посилаючись на П'єра Гассенді, писав про Коперника: «Так ревно прагнув розсунути заслони свого *fatum!* Працював над своїм гороскопом».³ Утім, Коперника в ті молоді роки цікавила не тільки своя доля, але і доля своїх близьких: він турбувався за свою матір (вм. 1495) і за свого старшого брата Анджея, легковажного і авантюрного. На полях коперникової книги (праці Альбохазена Галі) Васютинський виявив численні його зауваження стосовно долі матері і близьких. Тому можна не сумніватися, що астрологія зацікавила Коперника.

Але інша справа, що його людська порядність і самокритичність привели до усвідомлення того, що для користування інструментами астрологічного прогнозуванню одних тільки нормативних знань недостатньо. Йоганн Кеплер писав: «Якщо астролог робить передбачення лише по небу і не бере до уваги настрою, душі, розуму, сил і статури людини, з якою має справу, він стоїть на хибному шляху і хоча б передбачення здійснилось, це просто щаслива випадковість».⁴ Звідси зрозуміло, що астрологія – це не стільки наука, скільки мистецтво. Тому наявності навіть довершених посібників недостатньо для прийнятного рівня прогнозування. Знову ж таки і ефемериди (таблиці з координатами планет на кожен момент часу), якими користувались тоді астрологи, були недосконалі. З цього Коперник міг зробити висновок: якщо у людини, яка займається астрологічними прогнозами, недостатньо належної майстерності (інтуїції!), то їх недолік можна подолати удосконаленням математичного апарату – ефемерид.

Тому, хоча і побічно, ми можемо припускати, що вся його математико-астрономічна робота за великим рахунком могла бути присвячена справі полегшення праці астрологів. Пригадаємо перші рядки його звернення: «Ти знайдеш, старанний читачу, в цій недавно закінченій і виданій праці рухи зірок і планет. До того ж ти маєш корисні таблиці, по яких ти можеш зручним чином обчислювати їх на будь-який час».⁵ Утім і в Присвяті папі Павлу III, визначаючи свої ідеї як «думки філософа», Коперник писав про те, що не слід уже «...далі зволікати обнародуванням моєї праці *для загальної користі математиків*».⁶ Традиційно математиками тоді називали астрологів, для яких

² Wasiutyński Jeremi. Kopernik twórca nowego nieba. – S. 45.

³ Там же. – S. 68.

⁴ Клейн Г. Астрономические вечера. – СПб., 1895. – С. 10.

⁵ Коперник Николай. Об обращениях небесных сфер // Польские мыслители эпохи Возрождения. – М.: Издательство Академии Наук СССР, 1960. – С. 40.

⁶ Там же. – С. 41.

математичні розрахунки при складанні гороскопу були невід'ємною частиною дослідження. Відтак, більш зрозумілими стануть і його категоричні слова з того ж звернення: «Та не ввійде сюди ніхто, хто не знає математики».

Апелюючи до Павла III, Коперник посилається на очевидну неузгодженість різних підходів математиків до способу обчислення руху небесних тіл. При цьому він упевнений, що Папа може бути компетентним захисником його дослідження, як унаслідок високого звання того, «... так рівно і по любові твоїй до математики».

У подальшому, доля праці Коперніка була складною. По-перше, «*De revolutionibus orbium coelestium*» був надрукований повністю лише кілька разів. Перше видання – Нюрнберг (1543), друге – Базель (1566), третє – Амстердам (1617), четверте – Варшава (1854), п'яте – Торунь (1873).⁷ Причому друге і третє видання здійснені в країнах, де протестантизм став пануючою релігією, а астрологія не була заборонена. Це важливий момент, враховуючи, що папа Сікст V (1585-1590) папською буллою 1590 року астрологію заборонив. Знаменний вплив часу виявився і в тому, що тоді ж і на Русі з'явилась заборона на некано́нічну, окультну і астрологічну літературу, виник так званий список «відстороненої літератури», про що ми вже згадували раніше.

Так сталося, що статусу фахового лікаря Миколай Коперник також не здобув. Як свідчить у своїй праці Здіслав Мамела, Коперник міг здобути медичну освіту на рівні ліценціата у Падуї, але пройти річну медичну практику під керівництвом авторитетного лікаря він не зміг. Звідси слідує і його посада лікаря капітулу вармінського, хоча з легкої руки деяких сучасників астронома він став доктором медицини.⁸

Але повернемося до обставин, які супроводжували перше видання праці Коперника, про що існує великий мастив літератури. Історія свідчить, що важливими учасниками цієї справи стали Філіп Меланхтон і його найближчий і любимий учень Єржі Ретик (Jerzy Retyk) (1514-1576), чие ім'я часто зустрічається в роботах, присвячених оцінці обставин оприлюднення головної праці Миколая Коперника. Достовірно відомо, що свого учня Ретика до вармінського каноніка Коперника послав Ф. Меланхтон у квітні 1539 р. Вибір був далеко не випадковим. Як зазначає Герман Кестен⁹, Jerzy Joachim von Lauchen, який народився в містечку Vorarlberg, прийняв латинізоване ім'я Ретик, тобто людина з Реції. Будучи в дуже юному віці він уже здійснив подорож з метою навчання до Італії, а потім до Швейцарії. Навчався спочатку в Цюріху, а потім в Базелі, де зустрів чорнокнижника Парацельса. У вісімнадцять років Ретик прибув до Саксонії, де і завоював (pozyskał) серце великого Меланхтона, універсальної голови Німеччини. Той порадив йому вивчати математику (астрологію), і душе швидко, у 22 роки, завдячуючи своїм феноменальним здібностям, Ретик став професором Віттенберзького університету. Дізнавшись про революційну теорію Миколая Коперника, Філіп Меланхтон був не проти, щоб відправити свого талановитого учня до Польщі. Уже в середині липня 1539

⁷ Sierotowich Tadeusz. Mikołaj Kopernik. – Kraków: Wydawnictwo WAM, 2001. – S. 21.

⁸ Mamela Zdzisław. Kopernik jako lekarz kapituły warmińskiej i medycyna jego czasów. – Toruń: ROSiOSK, 1997. – S. 10-13.

⁹ Kesten Herman. Kopernik i jego czasy. – Warszawa: Państwowy instytut wydawniczy, 1961. – S. 403.

року Ретик прибув у Фромборк, де жив тоді канонік Коперник. Як зауважив той же Г. Кестен, «без нього праця *De revolutionibus* ніколи не вийшла б друком» («... bez niego dzieło *De revolutionibus* nigdy by nie zostało ogłoszone drukiem»).¹⁰ У вихорі релігійних воєн, швидше за все, пропали б навіть усілякі чутки про цей, такий важливий для світу рукопис.

Утім, це лише та частина місії, про яку відомо всім, хто цікавився участю Єржі Ретика в справі. Але є й інша частина, про яку мало хто знає. Ми вже зазначали, спираючись на відповідні дослідження, що молодий Коперник намагався освоїти астрологію. Можливо, вона якось допомагала йому в його лікарській справі, але про астрологічну практику Коперника нічого не відомо. Навіть гороскопа свого, складено власноручно, він не залишив. Так свідчать дослідники. Ярема Васютинський, у згаданій вище роботі, ніяких відомостей про власноручно зроблений Коперником гороскоп також не написав. Очевидно, тому друга частина місії Ретика була пов'язана якраз з необхідністю участі в справі професійного астролога.

Важливим тут є зауваження Л.А. Біркенмайера¹¹, який у 1900 році зауважив, що гороскоп Коперника швидше за все міг бути складений близько 1540 року, саме тоді, коли його відвідав Єржі Ретик. Практично налаштовані до справи астрологи-протестанти були зацікавлені в тому, щоб саме з вуст мислителя дізнатися точну (до хвилини) дату його народження. «Мужі школи Віттенбергскої не тільки були зацікавлені дізнатися ближче щось про розголошену вже «нову астрономію», але прагнули досягнути її глибше, а саме стверджувати з гороскопу її творця, яку довговічність можна для тієї доктрини передбачити, чого вона в цілому варта, а в результаті подивитися, чи не може тема народження бути «безперечним критерієм», або її власник є всього навсього «*homo stupidus*», «*ignorans*» або «*maniacus*»?». ¹² Отже, місія Ретика полягала в тому, щоб вислухати старого вчителя, уточнити карту народження, з'ясувавши ряд обставин життя того, у тому числі і час, коли в Коперника з'явилась ідея-мрія. Після цього можна було на підставі ректифікованого гороскопу Коперника зробити висновки щодо особистості вченого, його здібностей, нахилів, позитивних і негативних рис характеру, а вже з цього і прогноз про подальшу долю вчення. Крім того, Ретик, як кваліфікований астролог міг подивитися в який спосіб Миколай Коперник розраховував ефемериди, і перевірити їх ефективність на практиці. Що ж стосується наведеної карти народження Коперника, то є серйозні підстави припустити, що цією картою могли керувалися вчені кола Меланхтона, коли проводили оцінку особистості і справи мислителя. Хоча є, напевно, справжня карта, яку вони склали. Але знайти таку – справа зацікавлених польських і німецьких учених.

Судячи з усього, що нам відомо, місія Ретика виявилася вдалою. В ефективності вчення, в здоровому глузді і математичних здібностях Миколая Коперника на підставі тлумачення карти народження вченого переконався

¹⁰ Там же. – S. 408.

¹¹ Birkenmajer Ludwik Antoni. Mikołaj Kopernik. Część pierwsza. Studya nad pracami Kopernika oraz materiały biograficzne. – W Krakowie: Skład główny w księgarni spółki wydawniczej Polskiej, MCM. – S. 406-408.

¹² Там же. – S. 408.

і Ретик особисто, і ті, хто його посилали. Тому було дано зелене світло для публікації праці про обертання небесних сфер.

Після відкриття Коперника практично нічого не змінилося у викладанні і застосуванні наук математико-астрологічних в Ягеллонському університеті. Як свідчить Хенрик Барич, краківські математики продовжували традиції минулого. Усе більше з'являлось оголошень про астрологічні волхвування і пророцтва. «Особливо великої славу як практик-астролог здобув собі магістр Петро з Пробошовиці (проголошений магістром у 1541 році), багаторічний професор астрології, одночасно також міський астролог».¹³ Цінували астролога обивателі, цінував король Зигмунт Август, високоосвічений, але і дуже марновірний. Утім, цей професор, починаючи з 1557 року, присвятив себе теології, а через декілька років (1565) трагічно загинув, будучи каноніком флоріанським.

Перша спроба викладання учення Коперника, на підставі демонстрації його розрахунків, була зроблена професором астрономії Хіларі з Вішлиці в 1551 році. У другій половині XVI сторіччя в Кракові були й інші спроби викладання учення Коперника. Так, професор Валентин Фонтанус – шестикратний ректор університету, у 1578-1580 роках за допомогою астрології пояснював теорію Коперника.¹⁴

Але прихильне ставлення до вчення Коперника зазнало радикальних змін на початку XVII сторіччя. У 1616 році папа Павло VI вніс працю Коперника до індексу заборонених книг. По-перше, тому що праця безумовно сприяла практичному застосуванню астрології, яку Рим заборонив. По-друге, тому що ряд мислителів, спираючись на вчення Коперника зробили неналежні висновки. Тут, звичайно, слід згадати Джордано Бруно, який утверджував ідею множинності світів і писав про те, що Земля з її мешканцями знаходиться в «темному кутку Всесвіту». Звідси у когось могло виникнути бажання більше дізнатися про інші світи, які до того ж, можливо, і населені. Тоді виходить, що Земля не є чимось унікальним. А тоді і Бог, якщо створив земного Адама, то, очевидно, в інших світах також міг створювати інших «Адамів». З'являвся простір для безбожних фантазій. Земля переставала бути особливим місцем Всесвіту, уготованим Богом для перебування його творіння – людей. Утім, тоді і планети і зірки виявляється Бог не створював «для знаменій и времен». Було над чим замислитися. Брата Джордано спалили, але проблема для римської церкви залишилась.

Важливим пунктом протистояння виявилась тема свободи волі, яку активно розробляли протестантські теологи, знову ж таки апелюючи до астрології. Вони стверджували, що ми не підлягаємо фатальному впливу зірок, бо в глибині людської душі є щось божественне, що стоїть вище кругообігу небесних тіл. Бог створив людину вільною, здатним подолати поганій вплив зірок. Але для тих, хто знає наперед, що принесе майбутнє, це зробити легше. І тут людина опиняється в чомусь рівною Богу, чого римська церква, звичайно, також не могла прийняти.

Система світу, яку утверджувало вчення Коперника, знаменувала собою перехідний період у розвитку людського духу, який вже прокинувся до нових

¹³ Barycz Henryk. Historia Uniwersytetu Jagiellońskiego w epoce humanizmu. – Kraków: Nakładem Uniwersytetu Jagiellońskiego. Skład główny w ekspedycji wydawnictw Polskiej Akademii umiejętności, 1935. – S. 392.

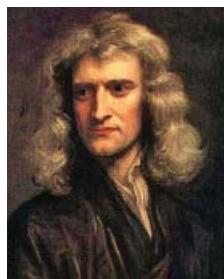
¹⁴ Adamczewski Jan. Mikołaj Kopernik i jego epoka. – S. 74.

умов більш високого життя, починаючи відчувати свою темницю. Правда, ця людина ще не здатна була зруйнувати шкаралупу світового яйця. Розбив її Дж. Бруно, заявивши, що є світ, холодний і чужий людині. А восьма сфера – зоряне небо – це не межа світу. Світ – нескінченний! Звідси усілякі до того часу звичні і великі ідеї про диявола і про роль церкви розпливалися в ніщо перед безмежністю світу, перед нескінченністю Бога. Зникав Бог як добрий батько, який усе пробачає. Та й статус папи Римського, як його найближчого сподвижника на Землі, суттєво змінювався. Люди спрямували засліплені погляди вперед, у невідоме.

От і вийшло так, що блага мрія математика Коперника зробити досконалі таблиці руху зірок і планет, привела до радикальних змін у розумінні системи світу. Уже недовго залишалось чекати відкриттів **Йоганна Кеплера** (1571–1630) й **Ісаака Ньютона** (1643–1727), які зробили вирішальний внесок у створення механістичної картини світу, у якій і сама людина стала всього лише гвинтиком світового механізму. Як же було римській церкві не заборонити вчення Коперника!? Але спалити, заборонити, зовсім не означає спростувати.

Сьогодні ми опинилися в світі, де панує механіка, де панує штучний інтелект. Вирвавшись з однієї темниці – неувцтва стосовно дійсного місця Землі в системі світу, людина потрапила в іншу темницю, – у все більш зростаючу залежність від машини. Але навряд чи в цьому винен Миколай Коперник, який волів замінити інтуїцію, – дар божественний, холодним математичним розрахунком.

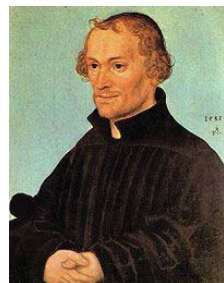
Філіпп Меланхтон (1497–1560) – видатний німецький мислитель, сподвижник **Мартина Лютера** (1483–1546) і один з натхненників Реформації. Меланхтон глибоко знаючи класичну філологію, історію і педагогіку, астрологію і юриспруденцію, розділяв ряд ідей Аристотеля, але критикував пізніші схоластичні домисли і словоблудство. Він написав найкращі для свого часу підручники з філософії, граматики, діалектики, риторики, психології, фізики, історії, логіки, грецької мови й етики, якими ще довго після нього користувались у Німеччині. Будучи великим знавцем грецької мови¹⁵ і богослов'я Меланхтон з групою однодумців зробив переклад Біблії німецькою мовою. До видання (1534) долучились: Матеус Аурагаллус – професор давньоєврейської мови, професор Каспар Круцигер – фахівець з халдейських парафраз Старого Заповіту та Йоганн Бухенгаген – знавець

Ісаак Ньютон

Йоганн Кеплер

Філіпп Меланхтон

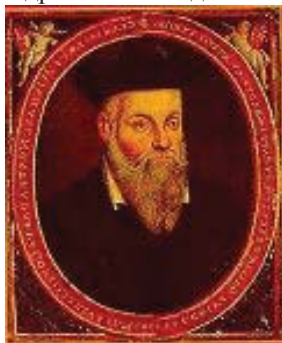

Мартин Лютер

¹⁵ Зазначимо, що підручник з грецької мови, написаний Меланхтоном у 1518 році, за 100 років витимав 44 видання.

латинської Вульгати. Ілюстрації до Біблії зробив видатний художник Лукас Кранах Старший.

Якщо подивитись з історичної ретроспективи, то загальна картина духовного життя XVI сторіччя вражає. У цей час друкowana книга стає доступною читачеві, європейські університети активно функціонують. Наряду з іншими працями, особливо активно поширюється література з астрології. Так, у другій половині XV ст. було надруковано 48 творів, у XVI ст. – 279, а у XVII ст. – 379.¹⁶ Крім того була маса спеціальних видань. Звичайно, сьогодні такий масив окультної літератури вражає, але таке тоді було духовне життя, така була наука того часу, хоча XVI сторіччям цикл ідей, які принципово відрізняються від наших, і завершився.

*Мішель
Нострадамус*

Як богослов Меланхтон розмірковував над проблемою первородного гріха. Він уважав, що всі люди породжені природним шляхом, тому зачаті і породжені в гріху, а звідси всі люди сповнені злими прагненнями і нахилами від утроби матері і не можуть мати правдивої віри в Бога. Щоб перебороти вічний гнів Бога треба знову народитися через Хрещення і від Духа Святого. У філософсько-теологічних шуканнях Філіппа Меланхтона важливе місце займали проблеми свободи волі, напередвизначеності і причини гріха. Пригадайте, що його сучасником був **Мішель Нострадамус** (1503–1566) і їм обом Небо відміряло однаковий термін життя.

Меланхтон цілком поділяв розповсюджені тоді в Європі ідеї астрології, хоча вчення Миколая Коперника, до оприлюднення якого практично був причетний, він назвав «злою і безбожною думкою». Для Меланхтона важливим було те, що чудесна механіка Бога працює для блага всього земного. Якщо воля Бога за допомогою світового механізму точно і неухильно передається від верховних величезних коліс до щупалець рака або регулює рух соків у новонародженому щеняті, то як би цей механізм не був улаштований, через брак годинної стрілки цю волю найкраще спостерігати по величезних зовнішніх колесах. А з цього погляду принципово байдуже, де саме знаходиться Земля в такому годинниковому механізмі. Важливо, що все знаходиться у внутрішньому зв'язку, годинник заведений і все знаходиться в бездоганному стані Бога.

Меланхтон уважав, що найкраще осягти природну причинність, закладену Богом у речах, дозволяє астрологія. Доктрина Меланхтона була спробою представити життя як єдність, зрозуміти життя як рух, що діє зверху вниз, як рух, який походить від Бога. Знаходячись над восьмим небом зірок Бог приводить до руху і це небо й інші сім сфер. На Землі, у світі чотирьох елементів, Бог робить нескінченно різноманітні рухи, починаючи від зміни пори року, припливу і відливу морських вод і закінчуючи припливом і відливом життєвих соків у людях, тваринах і рослинах. Різноманітні рухи обумовлюють собою все, що називається життям.

¹⁶ Астрологія // Энциклопедический Словарь Брокгауза и Ефрона. Т. 3. – С. 372.

Згідно з Меланхтоном, життя – це вібрація, яка слідує від Бога, але яка згасає в інертній масі Землі. Відтак, найпрекрасніша задача для людини, душа якої вдягнена в тіло, – піднятися з безодні матеріального буття до пізнання першоджерела життя, до Бога. Саме астрологія кидає світло на все наше пізнання Божого промислу. Той, хто ґрунтовно вивчив її, може уловити окремі акорди небесної музики, зможе уловити зв'язок земних явищ з небесними впливами.

19 стаття Аугсбурзького віросповідання «Про причину гріха» органічно продовжує міркування про свободу волі. Причину гріха Меланхтон убачає в спотвореній волі гріха у всіх зловмисних людях і боговідступниках, що також є волею диявола. Як тільки Бог полишає своєї підтримки, так відразу воля відвертається від Бога до зла.¹⁷ Чи треба впадати у відчай з приводу наявного зла? Ні, адже Бог усемогутній створив і все ще зберігає природу. Це важливо! Не від спокус диявола, не від хитрості і насильства лукавого залежать хід земного життя і доля людини. Вони залежать від руху зірок, від семи небес, від Царства Небесного і навіть сам сатана не в силах зупинити величезне колесо життя, якому надав руху Господь.

Меланхтон був високоосвіченим богословом і математиком. Він тонко володів мистецтвом глумачення. От у книзі пророка Іеремії сказано: «Так говорить Господь: не учитесь путям язичників і не страшитесь знаменій небесних, которых язичники страшаться» (Іерем. 10, 2). Це є по суті заохочення астрології. Знамення щось сповіщають, але Бог утішає. Не бійтеся, не вважайте себе приреченими на загибель разом з людством і його нещастями. Бог піклується про Свою церкву, допомагає їй, навіть коли другорядні причини складаються проти неї. У той же час, зі слів Господа зовсім не слідує, що зірки й інші встановлені Ним значення позбавляються своєї сили. Треба спокійно стояти перед дияволом і тиранами, пам'ятаючи, що влада їхня простирається тільки на плоть праведних. Зберегти стійкість і гідність духу так само важко в нещасті, як і у щасті. Але для тих, хто знає наперед, що принесе майбутнє, – це легше, стверджував Філіпп Меланхтон.

Лекції Меланхтона у Віттенберзькому університеті мали величезний успіх і їх багаторазово передруковували. Він учив, що сила планет і зірок слабша від розуму людини. Для Бога значення життя і смерті людини надзвичайно велике, щоб він міг передати кому-небудь над ними владу. Богу зробив, щоб світила давали нам знамення, але відшукувати їх значення повинні самі люди. У нечистій матерії зірками викликаються дурні наміри, але справжніми причинами наших вчинків є свобода волі людини, яка має їх долати.

Той період розвитку нашого духовного і культурного життя, який можна було б умовно назвати українською реформацією, пов'язаний значною мірою з виникненням Братських шкіл. Серед визначних діячів цієї доби можна назвати Кирила Транквіліона-Ставровецького, Касіяна Саковича та інших. Значною уявляється фігура Лаврентія Зизанія (?–1633), який написав перший друкований буквар (Вільно, 1596) і Катехізіс, підданий жорсткій критиці за включені до нього докладні відомості «про крузі небесні, і про планети, і про зодії, і про затемнення Сонця, про грім і блискавку, і про комети й інші зірки». Саме цим мислителем і суспільним діячем України, а також їхнім найближчим сподвижником ми

¹⁷ Аугсбурзьке віросповідання / Пер. з нім. В'ячеслава Горпинчука. – Лютеранська спадщина, 1995. – С. 11.

зобов'язані тим, що у нас з'явилися перші навчальні заклади – Братські школи. Самі Братства були формою об'єднання міського населення, активні організатори яких мали наметі захистити мову, культуру і духовні цінності українського народу від інородного впливу. Братства активно поширювали патріотичну літературу, праці греко-візантійських письменників і філософів. Значний внесок у розвиток освіти і культури народу зробили Львівська, Київська і Луцька братські школи. У цих школах здібні діти і підлітки могли отримувати світську і духовну освіту, а старі священники й убогі люди могли знайти притулок на схилі життя. Як центри національної культури, як центри поширення православного християнства, братські школи відіграли важливу роль у нашій історії.

Кирило Транквілліон-Ставровецький (?–1646) – один з визначних українських мислителів, активний учасник створення Братських шкіл у кінці XVI – першій третині XVII ст. Він відомий перш за все популярними свого часу працями «Зерцало богослов'я» і «Євангеліє учительне». У першому він показував історію і сутність творіння. Бог в основу світу поклав чотири елементи: вогонь, повітря, воду і землю. Від вогню створено Сонце, Місяць, зірки і весь видимий світ. Від повітря Бог створив дихання всім живим тваринам, від води – два роди морські: рибу і птицю, від землі – тварин, дерева плодови і насіння різне. Кирило Транквілліон показував, що стихії взаємопроникні, передають якості одна другій, але і протистоять, як вода і вогонь.

Він стверджував, що людина створена Богом і називається малим світом. У людині присутні всі чотири стихії: плоть від землі, кров від води, подих від повітря, теплота від вогню. Душа ж, невидима, розумна, не смертельна і подумом Божим в тіло вкладає. Відповідно своїм уявленням про природу людини мислитель пояснював і природу чуттєвого пізнання: смак як земля – грубий і людина відчуває його, коли вживає солодке або гірке. Нюх подібний воді; слух – повітрю, але тонший; зір має природу вогню. За допомогою п'яти органів відчуття людина осягає всі речі.

Але є ще й невидимі сутності, які відчуттями не сприймаються: душа, ангели, премудрість тощо, тобто розумні істоти, які лише розум осягає своєю розумною і споглядалною силою. Саме це філософія і богослов'я називають метафізикою. Людина насолоду отримує двояку. Одну – від світу душевного, невидимого. Душа створює її з наук, якщо любити премудрість, або від бачення розумного, якщо насолоджується красою небесною і баченням багатьох таємниць Божих. Інша насолода – тілесна, від їжі, від жіночої краси, від каменів дорогоцінних, золота і срібла, від пісень і музики, від запахів різного зілля. Утім, писав Кирило Транквілліон, одні насолоди є справжніми, інші – хибними. Ті, які можна довести відчуттями – справжні.

Мислитель розглядав людину як малий світ, який по суті несе в собі всі начала великого світу. Звідси і пізнання світу є пізнання людини, і навпаки. На переконання ортодоксальних священників, грішив Транквілліон практичним застосуванням відомих знань світу, які несли в собі книги ворожбитські: Громники, Колядники, Зелейники, Лунники і Астрології. Значною мірою і світогляд його був відповідний духу тих книг, але цього, автентичного, Кирила Транквіліона від нас цілеспрямовано приховували століттями.

Одним з перших послідовних борців за розвиток освіти в Україні став **Василь**

(Костянтин) Костянтинович Острозький (1526–1608) – князь, український магнат і воєвода Київський. Не виступаючи проти суспільних порядків сучасної йому Польщі, Острозький активно протидіяв політиці колонізації українського народу. Він уважав, що для успішного протистояння національному і релігійному гнобленню народу слід широко поширювати просвіту та національну культуру. Ще в 1593 році князь писав: «Ні від іншого чого примножилось між людьми лінивство і відступ від віри, як найбільше від того, що немає вчителів... немає наук».¹⁸ Тому треба було створювати школи, у яких можна було б навчати священників. Латиняни тоді такі школи вже створили під керівництвом єзуїтів. Православні ж не могли отримати такої освіти, не знали тих тонкощів схоластики, у яких так добре вправлялись їх супротивники. Школи ж, які тоді були в нас, поділяли учнів на три рівні: літери знати і складати; читати напам'ять; викладати, розмірковувати і розуміти. Наук не було, засоби на навчання не виділялись. Відтак, православні або були неграмотні, або мусили йти в школи до латинян.

*Василь (Костянтин)
Костянтинович
Острозький*

З метою подолання відсутності навчальних закладів для православних, Василь Острозький заснував початкову школу в Турові (1572), у Володимирі-Волинському (1577), а в кінці 1570-х років заснував школи в Острозі і Луцьку. Найзначнішою стала школа в Острозі, яку він прагнув перетворити на академію. Саме ця школа і стала першою в Україні греко-слов'янської школою для викладання «вільних наук» – тривіуму (граматика, риторика, діалектика) і квадриуму (арифметика, геометрія, музика, астрономія). У братських школах викладали слов'янську і грецьку мови, які не визнавали в католицькому світі, а також латинську і польську мови.

Особливу роль у розвитку освіти, культури і науки в Україні займає Київське Богоявленське товариство, засновниками якого були Захарій Копистенський, Тарас Земка та Єзекіїл Курцевич. У це товариство записалось багато випускників західних університетів, які прагнули підняти рівень вітчизняної освіти до європейського. Козацтво і гетьман Петро Конашевич-Сагайдачний відстоювали в братствах дух православ'я.

У ряду мислителів України, які зробили значний внесок у розвиток братських шкіл можна назвати Віталія з Дубна, автора «діоптрій» або дзеркала людської душі. У цій роботі дано глибокі філософсько-моральні повчання в дусі святоотцівської літератури. Знаковою є і фігура **Касіяна Саковича** (1578–1647). Отримавши фундаментальну академічну освіту, він прийняв чернечий постриг і вступив викладачем в Київську братську школу, а незабаром став її ректором. Щоправда, очолював школу недовго, бо в 1624 році переїхав до Любліна,

Касіян Сакович

¹⁸ Петр Могила – митрополит Киевский. Сочинение С.Р. – Москва: Университетская типография, 1877. – С. 70.

де став проповідником Люблінського братства. Пізніше перейшов в уніатську церкву, а в 1641 році прийняв католицьку віру. Касіян Сакович глибоко цікавився філософським ученням Аристотеля, проблемою природи і душі людини. Одна з його праць – «Трактат про душу взагалі...». Душу він розглядає як форму, яка дає буття природному тілу: «Душа дається Богом людському тілу тоді, коли воно сформується і стане придатним для прийняття цієї найшляхетнішої форми»¹⁹.

Важливою для Касіяна Саковича уявляється проблема сотворіння і місцеперебування душі в тілі, оскільки існують різні точки зору з цього питання. Згідно з узгодженою думою святих отців, уся душа перебуває в усьому тілі, і вся в кожній його частині. Платон, навпаки, стверджував, що душа як владика і королева повинна мати своє місцеперебування у найважливішій і шляхетній частині людського тіла – у голові. Аристотель і деякі інші мислителі впевнені, що душа перебуває в серці, оскільки саме з серцем пов'язується початок життя і його кінець – смерть. Утім, здійснивши ряд логіко-термінологічних процедур, Касіян Сакович зробив висновок, який узгоджувався з ідеєю Григорія Нисського і іншими, «...що душа є вся у всьому тілі і в кожній частині тіла вся».²⁰ Душу ж Сакович розглядає в триєдності: рухова, емоційна і розумна. У той же час, задавшись запитанням про безсмертя душі, він обмежився суто регістраторним викладом різних точок зору стоїків, піфагорійців, епікурейців та Аверроеса.

На особливу уваги заслуговує діяльність митрополита Київського **Петра Могили** (1596–1647) на богословському і світському поприщах. Походив він з родини молдавських бояр, а батько його Симеон був господарем Молдавії. Впродовж багатьох років Симеон допомагав православним українцям матеріально, підтримував їх прагнення до духовної незалежності. Петро Могила отримав чудову західноєвропейську освіту, хоча де – достеменно невідомо. Можливо це було у Львові, можливо в Парижі, а може ще десь.²¹ Потім він був на польській військовій службі, оскільки поляки допомагали Могилам. Згідно з деякими джерелами відзначився в бойових діях. Бажаючи посприяти справі утвердження православ'я в Україні, у 1624 році Петро вступив до монастиря Києво-Печерської Лаври. Там ще з 1616 року була друкарня, а серед ченців було багато освічених і відданих вірі православній подвижників. Незабаром після того як Петро Могила вступив до монастиря помер настоятель Лаври архімандрит Захарій Копистенський. У виборах нового настоятеля брав участь і Петро Могила, але голоси розділились. Два роки тривав стан «розділення», допоки на межі 1627/28 років його не обрали настоятелем Лаври, а після згоди

Петро Могила

¹⁹ Сакович Касіян. Трактат про душу // Україна: Філософський спадок століть. Хроніка 2000. – Т. 1. – К., 2000. – С. 247.

²⁰ Там же. – С. 249.

²¹ Див.: Петр Могила – митрополит Киевский. Сочинение С.Р. – Москва: Университетская типография, 1877.

польського короля Петра Могила посвятили в сан Архімандрита.

Тут П. Могила ясно побачив невирішені до того часу проблеми православної церкви в Києві. Недостатність духовної освіти, ушкодження церковних обрядів і звичаїв, відсутність точного і повного викладу віровчення були дуже помітними в церкві Малоросійській. У силу цього уніати і католики легко користалися зазначеними недоліками для нападок на православ'я. Священики і дяки були суцільно неписьменні, мов не знали. Перекладна література з давньогрецької і латини була переважно сербською або болгарською. Попи-невігласи не могли не те що відповідати, вони і питань задавати не вміли, але пиячили і вели в масі своїй недостойний чину спосіб життя.

Тому Петро Могила, усвідомлюючи реальну ситуацію в православної церкві, бачив тут три проблеми. По-перше, потрібна була книга з точним викладом віровчення. По-друге, треба було подбати про зовнішній благоустрій церкви. По-третє, треба було з метою охорони чистоти православ'я прагнути до більш тісних зв'язків з Константинополем і Москвою.

Трапилось так, що в квітні 1633 року Петро Могила посвятив у сан Митрополита Київського преславний і блаженніший Патріарх Єрусалимський Феофан, хоча в той час ще був живий колишній Митрополит – Ісайя Копинський. Петро Могила був сильною особистістю, з якостями державника, готовий боротися і перемагати. Безперечною в ньому був сильний західницький дух, бажання об'єднати українців однією здоровою культурною роботою, утверджувати єдину психологію і культуру народу. У цій справі Митрополиту допомагали багато з тих, хто поділяв дух західної школи.

У ці ж роки під псевдонімом Петро Могила видав «Ліфос» – глибоко полемічний твір. Він зауважив, що руська церква не винна в тому, що її настанови часто не виконуються: в інших церквах це теж не рідкість. П. Могила був таталановитою богословом, активно дискутуючи в «Ліфосі» з католицькою церквою з низки догматичних питань. Посилаючись на отців церкви, він доводив, що Дух Святий не може сходити від Бога Сина; відкидав верховенство папи, показуючи, що Христос звертався до всіх здатних зрозуміти його слова. Історики свідчать, що полемічний запал «Ліфоса» сильно збентежив латинян, які не мали до того часу серйозної відсічі своїм богословом.

Починаючи з 1627 року Петро Могила почав друкувати посібники для священиків, на-наполегливо прагнучи просвітити їх і переконуючи в необхідності відповідально трудитися на ниві служіння вірі Христовій. Він допомагав церковним братствам грошима і літературою, з огляду на очевидну тоді відсталість у науках. Прагнучи розвивати вітчизняну освіту на європейському рівні, Петро Могила в 1631 році заснував Києво-Печерське училище, у якому намагались викладання проводити на кшталт програми західних академій. Ще раніше за свій кошт він відправив учитись за кордон групу вправних у грамоті ченців, сподіваючись в їх особі отримати гідних учителів юнацтва. Очевидно, що до кінця 1632 року вже відбулось об'єднання Києво-Печерського (Лаврського) і Братського училищ у Києво-Братське Богоявленське училище. У 1633 році воно було перетворено на Києво-Братський Колегіум, який власне і став практично першим вищим навчальним закладом на Русі. З самого початку Колегіум користувався великою повагою, спудеї любили Петра Могила. У тому ж році

вони піднесли йому книжечку «Мнемозіна» з подяками, у передмові до якої дали досить вправну астрологічної інтерпретацією його натальної карти. Зокрема вони писали: «...золоті очі Зодіака, по ньому кожного року слідує Флегон, то не дарма. Петро сильно вражає рогами правди, якби хто потривожив його овець. Що ж повідає, о Могила, астролог про зірки твоїх добродійностей...».

Заслуговує на увагу ставлення Петра Могили до вивчення мов: польську вчити, щоб нормально себе почувати в державі; латинь, щоб читати латинські книжки, які були в достатній кількості.

Але найбільш значним твором Петра Могили було «Православне сповідання кафедральної і апостольської церкви східної» (1640). Цю фундаментальну працю було по достоїнству оцінено в Константинополі, переведено на грецьку та латинську мови, надруковано і поширювано серед віруючих безкоштовно вже в 1662 році. Патріарх Святого града Єрусалима і всієї Палестини назвав книгу зразком «...чистого і життєдайного джерела спасіння... А що книга ця написана складом простим...», – цьому не слід дивуватися. Оскільки людина розсудлива дивиться не на красу висловів, але на істину слів».²²

Що ж стосується розуміння Бога як творця, то Могила вчить, що Бог спочатку думкою Своєю створив з нічого все небесні сили – десять чинів ангелів. Злі ангели, на переконання Петра Могили, – стали такими з власної волі.

Саме тут, у своїх міркуваннях він пише і про сутність свободи волі, притаманної людині: «Утім, треба знати, що демони не можуть вжити насильства над жодною людиною..., вони не можуть примусити людину до гріха, а тільки зводять її спокусами: бо людина має свободу волі, і цей свободі її ані навіть Сам Бог не робить будь-якого насильства або примусу».²³ Далі Петро Могила дає прекрасне визначення поняття свободи: «Свобода людини є довільне, незалежне бажання, яке походить від розуму або розумної душі, робити добро чи зло».²⁴ Це визначення надзвичайно важливе, оскільки відрізняється чіткістю і недвозначністю, на відміну від тих плутаних визначень свободи, які давали сучасні йому західноєвропейські філософи.

Важливе це визначення і в тому сенсі, що дозволяло вирішувати проблему потойбічного буття душі людини. Адже ще в 1640 році на Соборі в Києві гостро стояло питання про потойбічне життя. Тоді православних різко і безкомпромісно критикували Мелетій Смотрицький, Касіян Сакович, латиняни і уніати за відсутність ясного символу віри. Сакович свідчить: «10 вересня... звернулись до читання Катехізису: праведні душі знаходяться на небі, у руках і царстві Божих, але без удосконалення. Суд для кожного зокрема негайно після смерті. 11 вересня, на ранньому секретному зібранні, було міркування з отцем Ісаакієм (Єпископом Луцьким) про душі праведні. Де вони знаходяться? Отець Ісаакій доводив, що вони будуть у раю земному, а Його Милість, отець Митрополит, що в небі... (не вирішили)... Потім про душі грішні була мова: де вони по смерті? Про це таке рішення: «Грішні душі до Страшного Суду залишаються в атмосфері, оскільки

²² Нектарий. Божиєю милостию Патриарх Святого града Иерусалима и всея Палестины // Петр Могила. Православное исповедание Кафолической и Апостольской Церкви Восточной. – М., 1996. – С. 7.

²³ Петр Могила. Православное исповедание... – М., 1996. – С. 26.

²⁴ Там же. – С. 31.

говорять, що душа грішила разом з тілом, отже, і терпіти повинна з ним».²⁵

«Православне сповідання...» цікаве і як основний і виразний пам'ятник часу Петра Могили. З приводу авторства цього твору існують різні точки зору. Так, протоієрей Георгій Флоровський сумнівається в індивідуальному авторстві Петра Могили, вважаючи, що «Сповідання» могло бути написано і Ісаєю Козловським, а можливо і ним у співавторстві з Петром Могилою. Доля «Православного сповідання» виявилася вельми непростою. У 1640 році Петро Могила представив його на судження і схвалення Собору в Києві. Явним був його креаціонізм в питанні про походження душі, були суперечки з питання про час докладання Святих Дарів, про чистилище тощо. У результаті в 1642 році «Сповідь» знову розглядали церковні ієрархи в м. Ясси. Але і тут Мелетій Сіріг – один з найзначніших грецьких богословів, – зробив ряд принципових зауважень. До того ж він переклав роботу на грецьку мову, внісши ряд поправок, з якими Петро Могила не погодився.

Автентичний текст «Православного сповідання» Петра Могили було надруковано грецькою в Голландії в 1667 році, латиною в Лейпцигу (1695). Саме з цього видання і було зроблено слов'яно-російський переклад, надрукований у Москві з благословення патріарха Адріана (1696).

Якщо подивитись на зміст «Православного Сповідання» Петра Могили, то воно швидше було складене за латинськими схемами. Це видно і з послідовності викладу змісту і смислу дванадцяти членів Віри, і за викладом учення про Віру, Надію і Любов як трьох богословських чеснот. Чудово і натхненно викладені Могилою таїнства християнські, блаженства, про які говорив Ісус Христос. Талант богословський і філософський Петра Могили видно вже в його тлумаченні першого блаженства «Блаженні вбогі духом, бо їхнє Царство Небесне» (Мф. 5, 3). Тут Петро Могила відзначав, що мова йде про багатство і речі мирські: якщо до кого вони приходять у значній кількості, з благодаті Божої, то користуватися ними треба не так, як повний пан їх, але як управитель. Не слід прагнути багатства з жадібністю серця. Очевидно, що Петро Могила пише про неприв'язаність до матеріальних речей, що цілком відповідає духу багатьох окульних і релігійних учень. Цьому ж учив і Будда.

Глибоко розроблено Петром Могилою і вчення про гріхи, особливо про ті, які частіше за інших волають до Бога про помсту вже в цьому світі: 1) умисне вбивство; 2) гріх содомський; 3) утиск бідних людей, вдовиць і сиріт; 4) утримання плати у найманих працівників; 5) неповага і невдячність до батьків. Цілком ясно Петро Могила спростовує і католицький догмат про вогонь чистилищний, оскільки «по смерті душа не може прийняти жодного таїнства Церковного», тобто душа не може вже брати участь у Таїнстві Покаяння, яке могло б її якось полегшити від гріха.

Отже, створений Петром Могилою Колегіум, який згодом (1701) було перейменовано в Києво-Могилянську Академію, сприяв переходу духовного і культурного життя українства на більш високий рівень, наближаючи нас до надбань європейської науки і культури, де активно розвивалась філософія і природничо-наукові дослідження. Безперечно, багато випускників і професорів цієї Академії в подальшому відіграли визначну роль у становленні і розвитку науки не тільки в Україні, але й далеко за її межами.

²⁵ Петр Могила – митрополит Киевский. Сочинения С. Р. – М., 1877. – С. 136.

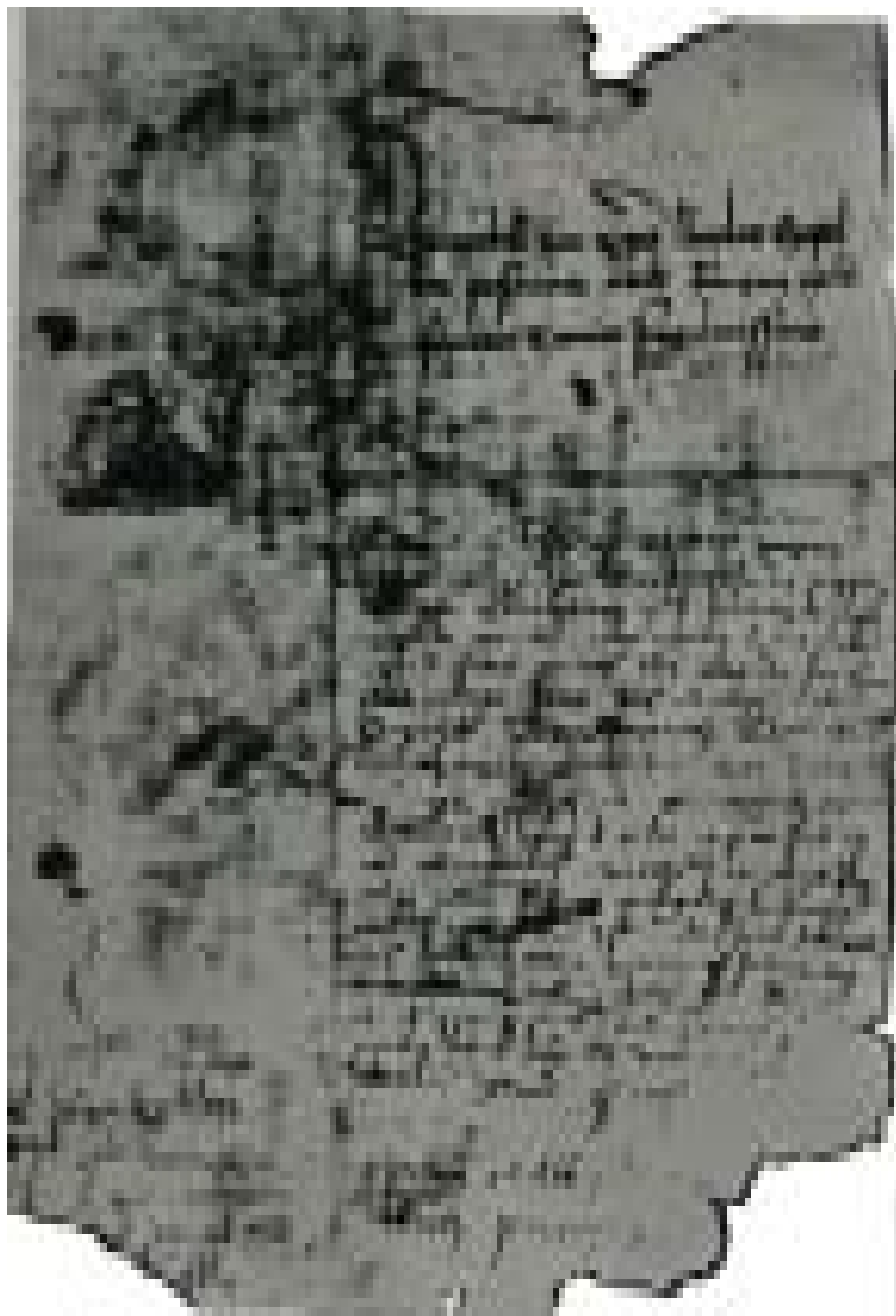
РОЗДІЛ II ПРАЦІ ЮРІЯ ДРОГОБИЧА В КОНТЕКСТІ ДОБИ ВІДРОДЖЕННЯ

Надіюся, що дане видання буде являтися черговим нагадуванням про те, що рукописи не горять.

ЛИСТ МАГІСТРА ГЕОРГІУСА З ЛЬВОВУ З РУСИ ДО МАГІСТРА МИКОЛАЯ ЧЕПІЛЯ З ПОЗНАНІ, ЯКИЙ ПРОЖИВАЄ В РИМІ (ВІД 6 ЛЮТОГО 1478 РОКУ)

Відвідування астролога
(Давня гравюра)

The first part of the document is a list of names and their corresponding numbers, arranged in a grid-like fashion. The names are written in a cursive script, and the numbers are written in a simpler, more legible hand. The list appears to be organized into columns and rows, with some names and numbers appearing to be repeated or related in some way.

Below the list, there is a section of text that appears to be a continuation of the list or a separate set of entries. This section is also written in a cursive script and is somewhat difficult to read due to the handwriting.

At the bottom of the page, there is a signature or a set of initials, followed by a date. The date is written in a cursive script and appears to be from the late 18th or early 19th century.

{Page 1}

*Venerabili viro magistro Nicolao Czepil de Poznania nunc Rome existenti
fautori et amico singularissimo*

Anno MCCCCLXXVII, Martis, XXVI Novembris, in Heylyczka in (...) dominus Gregorius (...)

{Page 2}

...excellencius fata vestra et ad desiderium vestrum omnia perficiat. Et si michi fortuna depilata sit, ratione cuius sepius ac sepius conti (...) uti de amici carissimi (...) ullata at fecunda gaudeo. Me miserabilem et anxium (...) fata creaverunt et malediccione maiore (...) sic quod hec pauxilla, que habeo et in dies acquirere vo-lo, non sine magno labore non sine gravi solitudine non sine ingenti cura a (...) si unquam diem quietum habebō, in quo sine merere et gravi cura manducem pa-nem meum. Remedium michi deest. Quare queso consul[ete michi] aliquis modus, quo mediante vitam pacificam et quietam in patria acquirere possem. Si vestre vi apparet, ut per servicium meum alicui in (...) in patria aliquod beneficium adqui-rere, obmixe oro, me promovete et maxime ad aliquem cardinalem aut episcopum, qui in astrologia affectaretur aut (...) qui suam curiam, ut plerique reperiuntur, ast-rologo velint decorare. Non tede-bit me servire etiam per duos aut tres annos et na-tivitatis electiones int[rare] (...) et alia iudicia, in quibus magni delectantur prelati, conficere, solum si possem aliquid nancisci, ut postremo possim vitam quietam ha-bere et sus[is] (...) medicis studiis adherere. Veni in Bononiense studium non mul-tum pecuniosus. In multis possem proficere, si de necessariis non sollicitarer. In h[iis] precibus, quibus premonitionibus valeo, rogo estote pater meus et mater mea, ut saltem mente, consilio vestro et adiutorio sevitiā fatorum meorum e (...) pos-sim et illum felicem valerem expectare diem, in quo dicere possem: nunc sum quie-tus manducans sine lacrimis panem meum et frangens de eo esurienti. Miror nec mirari sufficio, quod a incunabilis meis semper ea, que nactus sum cum maxima cure et gravi fatiga acquisivi bonum quiddam nam nunc cum adhuc iuvenali floreō etate, quoniam omnia facilius suffero, sed michi futura horrorem incuciant, ut tem-pestive occurrerem. Quid prodest si homo omnes sciencias haberet, si pauper et egens. Non enim perdolor, nunc in tenui reputatur sapientia panno. Ubi-cumque vertor hospitem in domo se[mper for] tunae volubilis. Aspexi nativitatē meam in qua signum urbis Romane cadit in domum substantiæ dominus eius in loco effi-cienter dispositus. Spem michi aderat bonam ibi bonum consequi, sed tamen oportet moli corporis obtemperare et nature condicionem servare cum non itur de extremo in extremum nisi per (...). Et ego v. v., sit medium, obnixe oro et de super delibera-ndo ymmo alios consulendo fautores vestros michi consulite et per scripta (...). Spem bonam habeo, quod lecturam in astrologia in suceasu temporis abqui rerem, sed quid michi ex illa, cum non sit duratura mea v[ita] (...) si manendo in curia et alicui serviendo aliquam prebendam in patria acquirerem omnibus postpositis statim studio in Bononia (...)

Judicium meum anni futuri v.v. dirigo, quod, queso, grate accipite meque promotum habete. Valetis. Datur Bononie (...)

Virginis Dorothee [6 II] anno 1478.

Magister Georgius de Le[opoli] de Russia in bursa.

Litteram, quam mittere volueritis, nuncio quam cito inter scolares in medicini studentes interrogabit de magistro Georgio Bolono astrologo statim inficientur.

****Por. prognostyk na r. 1478 w rekopisie w Monachium Clm 647, f. 102-126.**

(Стор. 1)

*Високоповажному мужу, магістру Миколі Чепілю з Познані,
який нині проживає в Римі, покровителю і другу єдиному
1477 року, 26 листопада в Гейліці, в (...) пан Грегоріус (...)*

(Стор. 2)

...якнайліпша доля ваша і нехай усе завершиться на втіху вам. І якщо моя доля буде неприхильною, внаслідок чого все частіше (...) я радий, що доля найдорожчого друга (...) і багата. Доля вибрала мене, охопленого страхом і злим словом більше (...) так що те небагате, що маю, і що хочу заробити в ці дні, дістаю не без великих труднощів, не без тяжких хвилювань, не без великої роботи. І рідко в який день я спокійний, без печалі і турботи тяжкої з'їм свій хліб. У мене не вистачає засобів, тому я прошу консула [знайти] якийсь засіб, завдяки чому я міг би вести життя мирне і тихе на батьківщині. Якщо стане в ваших силах, щоб я, послуговуючи кому-небудь, отримав бенефіцій на батьківщині, то я прошу усіма силами – порекомендуйте мене, і ліпше всього якому-небудь кардиналу чи єпископу, який захоплюється астрологією, або тим, хто хоче прикрасити свою курію астрологом, так як поступають найчастіше. Мені не буде важко служити навіть два чи три роки і заглиблюватись у тасмниці народження і давати інші прогнози, від яких у такому захваті так багато прелатів, аби лишень я зміг що-небудь отримати, щоб у майбутньому я зміг вести спокійне життя і віддатись лікарським студіям. Я прибув до Болоньї для навчання з невеликою кількістю грошей. Я міг би багато в чому процвітати, якби не клопотався самим необхідним. У цих мольбах, які я супроводжую нагадуваннями, я прошу: будьте моїм батьком і мою матір'ю, щоб я зміг [пом'якшити] жорстокість моєї долі, – подумки хоча б, – порадою вашою і підтримкою. І я буду в силах дочекатись того щасливого дня, у який я зможу сказати: нині я спокійний, з'їдаючи хліб свій без сліз, і відламуючи від нього спраглому. Я дивуюсь і не перестаю бути враженим, що від моєї коліски завжди того хорошого, чого я добивався, я досягав з великими труднощами і важкими стражданнями. Нині, коли в розквіті моя молодість, я переносю все легше, однак мене страшить майбутнє: як уникнути його в належний час. Що толку, що людина все знає, якщо вона бідна і вбога. Мені боляче, що мудрість постійно виважують ступенем обірваності. Куди не повернусь, – я завжди чужак у домі мінливої фортуни. Я подивився гороскоп свого народження, у якому знак міста Риму падає в дім матеріальних благ. Хазяїн його розташований успішно на своєму місці. Для мене це було доброю надією, що там мені буде добре. Однак необхідно підкорятись тягарю тіла і зберігати природні умови, оскільки не йдуть від крайності до крайності, якщо не (...). І я посилено прошу, якщо є можливість, зваживши все додатково і поміркувавши, порадьте мені інших покровителів своїх і через листа (...). Я дуже сподіваюсь, що випрошу у підходящий час лекції з астрології, однак, що мені з неї, якщо не буде довгим мое [життя] (...). Якби залишаючись у курії, і послуговуючи кому-небудь, я випросив якусь платню на батьківщині, я б, залишивши все, негайно заняттям в Болоньї (...)

Я направляю вам мій прогностик на наступний рік, який, благаю, прийміть прихильно, і мене порекомендуйте.

Бувайте здорові. Дано в Болоньї, Діви Доротеї, 1478.

Магістр Георгіус із [Львова] із Русі, у бурсі.

Повідомляю, що якщо захочете послати листа, це можна швидко зробити через школярів, які вивчають медицину, нехай спитають про магістра Георгіуса, Болонського астролога; вони відразу ж будуть сповіщені.

ПРОГНОСТИЧНЕ СУДЖЕННЯ ПРО 1478 РІК

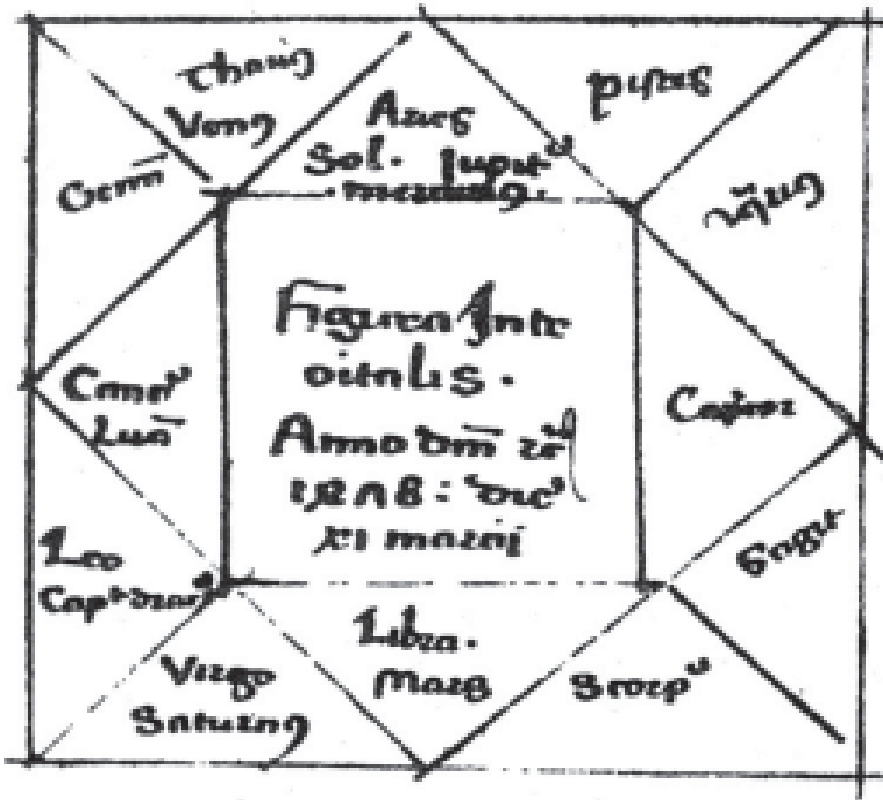

Figura Introitalis
(Рік 1478, 11 березня)

Jesus. Maria:

AD LAUDEM OMNIP
otentis dei tunc in personis et
singularis in essentia diuinita-
tis: totiusq; celi interit et pro laude
magnificentissimi domini Io. de hoc
molis: magnificentissimorumq; docto-
rum. huius uobis firmosissime bandi-
ensis: eiusq; sacro sancti studii imp-
lori fama et incrementis Ego mag-
ister Georgius de Russia. iudicium omniumq;
uicentis ex planetarum figuris. sive
rumq; influxibus elidere proposui
Quod in se particulas diuide derte-
ui:

Particula prima de domino anni et dominis
elementorum. Quoniam in astrologorum
concordatis sententiis a dominis elem-
entorum quibus anni dominus suam admi-
net dictum pro maiore parte anni di-
noscitur quas illi nomen virtuti in e-
lementis. Iste uero in elementis qua-
lia sunt diuinitas et pater vitam gmi-
pta Illi aeris perturbationes, uentorum
flatus, marium pulsus, fluminum in-
undationes: fulminum et tonitruum

zabiern. Iste vero corporum valitudines
 eorumque cogitantes caritas aut fertilitas
 efficere habet. Virtute igitur ipsorum pro-
 aconata mundus ipse infusus acut tur-
 bantibus agitatur acut grata luce fere-
 nat fertilitate uberissime redundat: a
 infecunda sterilitate marcescit: Ideo
 quod in primis natus est: ut eorum notitia ha-
 beat. Circumspicis igitur plani-
 etiam singulis tam in puerionali quod
 in mentali testimonis: Dico solem
 huius anni esse dominum et significato-
 rem principalem esse: Mercurium vero
 principem: Dicitur vero clementissimus
 venerit cum forti solis participatio:
 Primum patet quod sol in mentali in
 sua exaltatione tripliciter et facit
 existens ab infortunis liber, domum
 regiam fortissimam occupat: Quare
 secundum ptolemaeum et hali et quadri-
 partiti in 12. et albumazar in primo flo-
 ru: et methali in libello de evolutione
 mundi armorum mundi merito principatum
 inter ceteros planetas obtinet: et sibi do-
 minum anni aspicit: Mercurius
 in super, locum sui tunc patens a ma-
 lis liber, sedis solis non oppressus

domu angularem a sole tenens: dñs
 quoqz diei reuolutionis nō in merito so-
 lis p̄ncips effiatu: Secundu p̄q̄ qm̄
 vnus p̄uenationalis loci et egr̄ asten-
 dentis dñi astenti et 10^e m̄teortalis fi-
 guræ dñans om̄i succedentiu domoz
 fortissimā occupans virtutibz sue dñs
 tripliatate cocusat: ratione cuiqz sibi
 domi in m̄ elementis vendicat cum op̄a
 solis p̄traponone. Qui in om̄ibz p̄ced-
 itis long p̄cūp dissimilibz fulget tes-
 timonijs :-

Particula 2^a de dispositōe anni s̄m p̄
 mos elementay qualitates. s̄. calidum
 frigidum humidum siccum. Annus
 iste Cj exordium erit in die s̄i maray
 hora 16. m̄to egr̄ diebus equatō.
 Cuiqz quidem anni s̄. Canc^o. n̄. hoto
 prop̄sabit reuolūoz un̄ qualitates
 elementoz. p̄ns m̄ aeris d̄pp̄e-oti
 ad caliditatem temperatam: humidi-
 tatem quoqz excedentem caliditatem
 declinabit: hoc est erit plus humidū
 quam calidū p̄portionabiliter: Quāqz
 ratione iouis dñi ele^{ntoz} m̄ḡ p̄ma
 pat̄is mult̄ dies s̄erem et clari appa-
 rebunt. Cetero hec et ex venere
 et ioue dñis ele^{ntoz} in locis humidis

repletor et ex signo ascendenti hūdo
 et frigidō. In pluribus itz orizontibus
 hūdan̄ pluuiarū augmenta^o flum^m
 flato ventorū ex quibz appaerunt in
 undationes particulares pisa^s laabz
 molendinis et tēce restenabz damp^o
 inferentes. p̄cipue septentrionalibz
 quoz tēra iouis delibatur influxibz
 Mercurij in sup̄, cui luna in p̄uencionali
 t̄ssit virtutem signo tonante sufful-
 tus: ventosbz variabiles multumqz in-
 stabiles ad ocure variabilitate^o ḡmoueb-
 it. Mars in super̄ in p̄uencionali ex-
 ascendente^o iouem ex opposito irradi-
 ns ioue in signo temtuoso d̄sp̄rēte
 nubū sonus fulgurūqz varia effiac.
 Saturnus etiam infortunatbz que sua
 sunt effuere non t̄dabit: humidit̄z
 n̄m̄qz augebit, et altit̄bas acca-
 nubibz adimplebit. Calozqz obfistet.
 Signū etiam aqueum et pluuiosum
 sic reuolutoris horoscopū tenens
 Signū in sup̄ ex n̄a r̄ti variabile in
 p̄uencionali ascendens s̄m albuma
 s̄a^o anni mundilitatem figurat: p̄tes
 in sup̄ futūoz et abstracū^o in loco hu-
 mido, p̄s pluuię in d̄t̄oz figura in lo-
 co temperato, p̄tes ventoz et sim^l

in loco temperato fidei uti non multum con-
tribunt. ad temperatis locis gaudent et
iniquitatem igitur significatio solis perni-
ty ingruisse: ~

Particula terra in dispo fidei et sectarum
Iudei in vere male disponen v. multumq;
infortunabunt v. et variis egritudinibus
vexabunt v. her arguo ex significatore
corz peregino indente ab angulo retrog-
do in utraq; figura: reuolutio quoz 9^{ois}
fuit sup regnum isrl' cadens ad quod
ratum lune radium insultum vulgi con-
eos portendit. In alijs aut quoz et si
competent' disponen v. et fauores multos
habebunt: egritudines tamen in exac-
tiones tributa angarias potentu tunc
ant per totum annum: ~

De fati's Cestianoz. Cestiani in voce
ratione significabunt in domo regia op-
tine disponentur: honores dignitates
sublimaciones et omnia querent et prof-
perabuntur: fauorez regum et pnapu
et alioz magnatoz habebunt. egritu-
dines tamen futurinos ex fequidunte
euemientes rade dm' domus fidei ho-
ra reuolutiois impediti et rade domo fi-
dei dampnate timeant. In sup egritudi-
nes ptaulares ex motu fati's pueniēs

timentur zoc profectois qois fntis ad-
 uentum xpi deuolute xpe corpus maris
 hora reuoluonis luna in domo mirri-
 corij diuerrens in fiduis et imitians
 spais xpiams multns: Mars domum
 fidei zne radio irradians fauores abelli
 geris epatuidis durndi disponit celeste
 p amicaa poluetur. Cauter tmn xpi.
 am amaduertant ne indignationes
 scilicet aut aliaz alastimaez pson-
 azum inacerant. ex quibus scandala
 dampna xpianozqz delectio posset
 euenire ratione profectois qois
 significatis aduentu xpi: et ppter
 profectois asien^{hs} xpi deuoluntis m
 radios oppositos mercurij et iouis. In
 estate mediocet^e stabunt disponen-
 d^e p^t stozem combustum et p^t p^{te}
 ones cadentes in domu^e maris egeu-
 dines timentur. p^{te} p^{te} illi xpiam qz
 amico et libze subiuuentur. ut in babi-
 lonia afflicta. fecunia. aemera. bore
 burgundia. et circa litora mariu^m In-
 dia. etropia. libia. austria et egiptus.
 her naminqz loca in estate magis mli-
 nabuntur ad egitudines particulares
 In autumpno competentu^m disponen-
 zatione stozuqz significaturu^m in domo

regia: tunc febres comitas timeant
propter saturnum in domo fidei et p
apue in alomaria: tunc grece: hispa
nia insidias inimicorum varias timeant
propter profusiones deuolutis in domo
inimicorum domum mortis Ymo dōpna
inimicorum noua multum timeant propter ma
gis fortitudinem in ascendente pāpue ara
bia barbaui tunc caldeoꝝ antiochia et
alia loca scorpionis subiecta: In hyeme
mediocriter disponentur plerumque infirmi
tibus vexabuntur propter profusiones
deuolutis in domum infirmitatis qua
rum una radio quadrato mortis da
mpnatus super tunc radios suis pro
fusiones radians egestudines no
permittit esse notuas: ~

De dispositione facientior. Sacer
doti fortissimi in pīna cumi quatuor op
tine disponentur propter significatoꝝ
in precedente fortissima in sua domo
replitate et tunc disparentem et
propter profusiones gōis pntis pectum. magis
amicti deuolutam ad corpora uencis
augebitur fortuna: profusio in sup al
tendentis pectate in domo regia magna
minas potentes et fortunatos effiat
Non lucebit tunc morti aut loui con

venerit pugnae Nam in v^o v^o v^o v^o
videtur imperare. In estate egrotu
mes mltas corrosiones memum sus
tinebunt. in actibus veneris excellen
te affluentiis. In autumno et yem
e mediocriter disponentur.

De fatis tuorum. Tuzi fortissimi
hoc anno et p^o tempore veris
pestime disponentur ratione signifi
cantis debilis retrogradi et v^o signi
cori in cadente: et p^o p^o p^o p^o p^o p^o p^o p^o
genabur in signo cori: patientum in
modi a fulminibus et igne et mltas
nes multas habebunt. Mares in p^o
nacionali in domo v^o v^o v^o v^o v^o
et v^o v^o v^o v^o v^o v^o v^o v^o v^o
matat: et in retrogradatio fortuna
suffert et triumphu denegat. In es
tate simili male p^o v^o v^o v^o v^o v^o v^o
um cori in domo in firmitatum et
mortem in domo mortis: patientes
igitur tuum in estate egrotu v^o v^o v^o v^o
mltas corrosiones memum: fides An
nas p^o v^o v^o v^o v^o v^o v^o v^o v^o v^o
p^o v^o v^o v^o v^o v^o v^o v^o v^o v^o
In autumno et hyeme
bene et cōpetenter disponen v^o v^o v^o v^o
v^o v^o v^o v^o v^o v^o v^o v^o v^o
v^o v^o v^o v^o v^o v^o v^o v^o v^o v^o

fortissimi et bellatores strenui erunt. Quare tunc non leuabitur eis dominare. Quia periculum futuri preduant. In uere uoce et esente tuay est. tunc enim fortiores unice uongarie et generaliter christiano mari dominantibus.

De fortibus Caldeorum et egiptiorum. Caldeorum fortis eorum uelut turci disponitur. Egipti sicut christiani.

Paruula quarta de statu summi pontificis et Cardinalium et aliorum spiritualium. Quamquam de statu patris. Sicut pontifex. Sicut huiusmodi subiecte sit ambiguum admodumque difficile. Cum sine summi pontificis natiuitas uocatur etiam in teomiza ho est magnum. Nihilominus tamen ex dispositione significatorum suorum generalium. Dico summus ecclesie prelatus. Qui Iouis et mercurij dirigitur in flupibus. cum suo retu cardinalium in quarta anni optime stabit. Iupiter enim in interualli in succedente fortissima domo fiducie fortune atque laudis in sua teplacitate exens laudabili lunc appodiatu testimonio sue salutis statum optimum honoratum et laudabilem obedientiam esse fidelium est. Mercurius etiam in reuolunone in domo reg-

in directus a combustione libere lune ra
dio septili radiatus hoc ipm adaug
et. Nonaquez domi radijs fortuar
illuminati prelati maioribz statu op
timu poluatur quem dñs none domi
sua retrogradatione minuit et ad sta
tuammas eoz corpora disponit. Pre
lati mores racione domi tercie com
petente disponentijs ppt solud m en
denti et mercuriū combustum. Ca
utum est sue sine pñti phye di
uere: prelati mores racione domi
domus none in domo mortis egritud
mes timent periculosas: prelati mi
nores uidem racione domi domi sue
non bene disponentijs. Jupiter in ge
neralis eoz stoz in domo subimae
utilis profectus, augm pñoz polu
tur. In autumpno sua pñtis ad
suo cetu cardinalium competend dis
ponetur zoe stoz in credimbz ing
ularibz Mars in ex quarto stozem
dampnans nō nulla impedimenta
saut. In yene dñs nō sm non bene
disponetur zoe significatoris retrog
di in domo inimicoy debili et a ma
re p quadratum impedit racione tuis

sufueros, discordias lites rebelliones
et belloy prouocaciones mouebuntur
h^c ipm portendit maris in radice re
uoluacionis anni ex aspectu opposito
stozem aspiciens: Quare p totu an
num bonu est sue sine p^{er}mittati pe
uula mouere martialia. Sol insup
pticeps solis in mteouali in capite
inu in domu mouis: et Iupiter in
preuationali uidem dampnati sig^m
orbis impediunt Et p eclipsim solis
29 die Iuly in fortunatu malum por
tendit: et grandes pmutaciones nuc
uat: De quo clarius in iudicio eclip
sis futu dice deo patebit. prela
ti maiores melis bouibz in yeme di
sponantur. Nam bores pleru egrotu
dumibz et forte periculosis uerab
untur: ~

Paruula v^o de disposicione impato
ris, et quorunda regnoat: Glorios
issim^o imperatoris federicus hoc anno
et p^{er}stitim in oere bn dispone^{re} zoe
dom^o ascendenti sue natiuitatis et
zacione dom^o loci profectioms: prof
ecto m^o ab ascendente natiuitatis de
uolunt in domo inimicoy a situo
dampna picula egrotudines inimi

rias aduersitates blasphemaciones
et aduā disponit. In estate non bñ
disponetur p̄t̄ dom̄ lon̄ p̄fectōis
cōbustum et reuocandum. In autu
mpno insidijs et cogitacione auo/
at racione profectōis in domo mo/
rtis: regimine bono ut nat̄ eut: qm̄
et eclipsis futura nobilissimoz hom̄
est seu inimica. In yeme p̄tor in
domo inimicōz insidijs parat: .

De statu regis et regni polonie Il
lus: p̄nc̄ps Kasimirus rex polonie
In v̄c̄ eōe p̄tor in signis regni fo
rtissimoz fortuna secunda gaudebit
victor fortissimuz in bellis si qua ge
sserit non dubit̄ profectio ascend
entis sue natiuitatis in domo fidei
deuoto dei mandatu auerduentem
sp̄n̄libzq; amicabilem nutrit. In
estate inimicōz insulauis auocat et
insidijs occultis. In autumno me
diocriter. In hyeme v̄c̄ nō bene
disponetur eōe p̄tor in domo in
imicōz reuocandi, et a morte im
pediti. profectio insup̄ ascendentis
natiuitatis sue in domo mortis cog
itacionem significat. Unde ylerh na
uientis sue tendens ad quidentu

fatum radium grandem infirmi-
 tatem significat et periculosam.
 Cauto igitur sui secretis hoc a-
 no et futuro vivat. Quia fata na-
 tuentis sue periculum pronuntiat.
 Regnum polonie quod chouzi et
 vences fecunditate pullulat, egr
 zignatur influxibus. In vere op-
 time disponetur obis paucum
 et prospera non dubitetur, quia
 venus palladis dico ne dum ma-
 us furiam, sed et iouis fulminis
 eringit impulsabit. In alijs anni
 quartis semi fortuna gaudebit.
 pericula, insidias, roburias, bella
 paratilaria que luna in domo in-
 micorum discurrens in multis reg-
 ni simbus stetit. Iupiter in signo
 regni discurrens per totum annum in-
 tigit minuit et periculosum non fin-
 it: 3.

De statu Regni boemie Scavisi-
 mg princeps Ladislous rex boh-
 emie in prima anni quarta non
 bene disponetur rex dnm ascend-
 entis sue nativitatibus: et ipse pro-
 fectus ascendentis nativitatibus da-
 timentis ex quarto mactis: egrud
 mes em periculosus et infertur

nam portendunt In estate signum
regni in domo infirmitatum egredi
dines in regno st. Eclipsis futura
solis in signis regni hoc ad auget
In autumpno et yeme tunc benedif
ponetur ylecti namq; natuuntis
sue in domo inimicorū dampnat²
radio maris quarto

De statu ytalie: Ytalia que Leone
et solis dirigitur in fluxibus in ve
ope disponit firmari quecet victorix
fortissima hostium domari et impe
rare alijs suadebit et in omib; felix
hec arguo a sole dno anni et signo
regni ptim in domo sube. et hoca
reuelatio nis septi et a sole ex dno
et a venere ex qto iradiati. Licet
bit eo tpe ytalie mari armis obuare
et amissa spolia viriliter recuperare
Quod non cet consuetum autumpni
et yemis tempore ppt² maris forti
tudinem Et quib; rōe stoz sinty
optimy et salus corporay polietur
in hilomū in ytilia rōe suuari in
vere impedit signū regni ptingen
tis versus finem egredines timent
quātus non nocuas. In estate com
petent² disponetur incione signifi
catous in domo angulari. signum
tunc regni in domo infirmitatum

in aliquibus regni partibus egredietur
efficiet. In autumno bene disponetur
causa solis in domo regni: dicitur autem
mortalis attemptis maxime quod
eos non laebeat propter eorum significatioque
fortissimum. In yeme italia ratione
significatoris medio calle fortune et
diffortune iter impiet et egredietur no
tuas reuent propter significatores in do
mo mortis. Mars signum regni et
opposizione dampnans insidias im
minuas disponit quibus non alia
quam ingenio est occultandum.

De statu regni francie. In voce
mediocriter disponetur Luna in domo
inimicorum hora reuolutionis discurr
ens inimicis insidias rapinas et
hostium insulas preuit et ad roburi
as predaciones matat. In estate
competenter subit religionem deuot
ter suabit spirituales in reuerentia
et magna honestate habebit. In au
tumno egredietur timent. In ye
me et si bene disponetur: in mini
corum insulay timent.

De Statu Regni ungarie. Vngari
a que Sagittarii et Iouis gaudet
influentibus. In vere optime dispon
etur propter Iouem in loco forti fortis
in prelio et magnam erit viteri.

Dubia phas tunc erit ꝑ thuroꝝ marcꝝ
in armis dimittre Nam mars iouis
fulmina nequibit superare. In estate
mediocritas disponetur. In autumpno
et si bene disponetur tñ con' marꝝ
pugnare non luctur. Cꝝ insidias in
fine estatis et in autumpno timeat
In yeme male disponetur In sidias
et egritudines grandes timeat.

De Statu hispanie: Que secundu
hispanensem. Virginiꝝ et lune subici
tur ꝝꝝ virtutibꝝ ꝝꝝ ꝝꝝ in vitæ
figura dicitur insidias multas bella
et hostium insidias timeat In estate
et hyeme ymo ꝑ totuꝝ annum egrit
tudines futuritas timeat ꝝꝝ sa
turnum signuꝝ regni ingredientem
Eclipsis solis futuꝝ 29 die July ꝝꝝ
ꝝꝝ multa mala minatur huic reg
no In yeme mediocritas disponetur

De Statu Italie Racone iouis opti
disponetur in estate: tñ egritudines in
autumpno et yeme mediocritas dispo
netur: 3

De Statu Anglie et Flandrie: hec
racone ꝝꝝ inimicias et bella et
inquietudines habebunt In fortunati
quorꝝ in bello tpe verus. In estate egr
itudines timeant. In autumpno
et yemis tempore optime disponetur

vidores strenui et potentes non dubi
timati: ~

De statu herulis ducis Brandenburgensis.
h' h' anno et papue in voce bñ dispo
nctur in corporis stante ratione pro
fermone ascendens sue nativitate de
uoluntate hora reuolucione ad eoz vems
ratione in stant iocundum et voluptu
osum duc. Et ratione profectoms pñs
fortune cadentis in h' g' hora reuolu
cione fortuna secunda gaudebit pa
rum in diebus augusti et decembris
pericula inuenit. Et ratione lune dne
ascendentis sue nativitate in domo in
miorum discurrerentis hora reuolucio
nis in stans in miorum inuenit: ~

Paracula septa de statibus quorun
dam ciuitatum firmos: ~

Verbs romana in voce optime disponit
magnanimis multum laudata et fortu
nata et firmata. In omnibus quoz factis
secunda. Arguitur hoc ex sole ptoze
rebus in domo regia: ex signo quoz
regis orbis rabis ureusq; fortune ap
podiat. Saturnus in signum orbis ce
teogrudatione sui signum rebus in fi
dens corrupto aere immatur sua, parum
per in stans aere in pte in suam debi
litem, non multum obicit: in alijs in

in quartis mediocriter disponetur. Ymo e-
disis solis 29 die Iulij futura in signo
urbis i comoda magna et pericula urbi
nutriat :-

De statu venetiarum que in vice anno
significatoris in domo inimicorum insup
et ratione signi p radium quadratum ma-
ius impediti periculo insidias et ampie-
tates varias tuz rōe inimicorum / tū et
ratione egitudinis cauent dampna /
in magna esse nō pnt papue expte
tuzorum in vice. Stor namqz tuzorum
debilius ceteris reperitur. In estate nō
petentes disponentur: cuiusqz in erit
militum morti q̄ obistere quōd mal-
ys anni quartis. In autumpno stor
in domo mortis egitudines stuet.
In yeme mediocriter disponentur et
militum os non h̄it et precipue contra
tuzos p̄tēe mortis potentia :-

De statu florentie que auctis et
mortis gaudet influxibus in rōe rōe
mortis in eandem fluo et retrogradū: dif-
fortunys nonnullis subiacentur que
nō multuz nocua et dampnosa erūt
p̄tē signum ascendens urbis eandem
in domo regia hora reuolucionis Et
p̄tē p̄tiam aous fortune in eo Sas/

matu in superu et porradaria homicid
in tuncant p^o signum o to radio mau
as dampnatum. In estate medietate
teru disponetur hys duabz quatu
causis est florentiss oho vacante
et bella non attemptat. In autump
no et yeme magnanis adeoqz sob
unito in rebus agendis eut. Licet
in autumpno parup decubun^o ege
tudinibus.

De situ Padue et feracie. hec me
diocretu disponetur p totum armu
plu^o tñ fortunabuntur autumpni et
hyems tempore cuosi in bellis si
quo gesserint non dubitentur. Signu
orbium in domo inimicorū nō nullis
inimicis portendit.

De situ Mediolani que ratione sig
ni eoz impediti ut eoz affuerint
fortes tñ pugnatorez mediolanēses
eunt et magni cordis rōe p hōis in do
mo regia. Estatis tempore medietate
teru disponetur rōe significans in ut
p signu oppressi. In autumpno for
tissimi et magnanimes eunt. lūz ege
tudinibus decubuntur si nō puerit
et forte dampnos signum infortunu
he presagit. In yeme cōpetent^o dis
ponet rōe utroqz significans.

De Statu Mantue h̄ fere sūt venetæ
disponetur: Parma Semis velud bo
noma disponetur: Mutina velud flo
rentia: Viterbium sicut mediolanū
Cremona velud roma disponetur: pe
rusium fere sicut bononia disponetur.

Paraula Septima de dispositiōe ur
bis bononiæ Que thauri et venetis
utilat fecunditate. In vere optime dis
ponetur ratione venetis in sua domo
triplicitate et t̄mino magnū sibi ann
assumet d̄narij, locunditates, alacris
delicias et voluptates n̄o disfortund
In quibz omnibz in vere om̄ felicio
cōspicietur. Signū urbis in domo fi
duce succedente fortissima amicitia
multiplicandz. Iupiter demqz et ven
p̄ totū ferme t̄pus veniale Signū
urbis corporaliū vendicans fortunā
cō auget. Impedita venetie nō s̄m̄t
Saturni minas urbi nocens multū
feusteat. In estate et autumno me
diocriū disponetur et p̄ signū urbis
in domo infirmitatū egredines in au
tumno caueat. Eclipsis solis futu
significatum auget. Et fere totū in
lic̄ minatur. In yeme infirmitas
et insidias caueat. Loc signi in domo

inimicorum: generaliter tamen ipse iou-
 em p totum annum in signo orbis dis-
 currentem plus alijs fortunabitur.
 hoc verus namq; et straz aug^m iupiter
 ex sui natura poluetur: Quamq; igit
 fidei bonu portendant. Nihilominus
 aliquo tempore suanda fore p^m a med,
 id est usq; ad finem augusti p^mula in
 realia vitare ut dampna ignis viole-
 ncia homicidia et alia huiusmodi. 2°
 in autumno estudines phalenas q
 vitae pnt bono et verenti regimine.

3^m in fastidato domestica circa dies apri-
 lis vitare lutz et alia que p^m ordi-
 nis in partibus sequentibus

Paracelsus Octava de vita quorundam
 quor. est Saturnus p^m hor: hoc anno
 p^mes antiqui, religiose, agricola, sen-
 es detrepti, homines solitudinis vitu-
 dines, no gustum, paucos ver-
 acum, homines longe cogitationis, sim-
 biles in verbis, sapientes in consilijs
 homines duri consilij, fastidiosi p^mu-
 bi et populorum: Et generaliter oes
 homines viles et viles viles, ho-
 mines melancholici: homines quoru
 plerq; in nativitate est Saturnus
 ignis p^mus aut g^mis tales fuerit

hoc anno in vere magis timeant quod
in ceteris anni partibus. zōe p̄toreis re-
tegerandi et infortunati : v

Particula gradus ix. in statu nobilitud
et eoz quoz Jupiter est p̄tor / Nobiles
generosi magnifici iudices i consules
iurisperiti et legum doctores sedes a-
postolice legati. epi. sub delegati. sac-
ro sancte fidei orthodoxe legum et fidei
zum institutores. homines quersitui
ioundi sanguinei. et generalit ocs
quoz Jupiter est ylerh in natuente
hoc anno in dote optime disponen
Et in estate laudati et honorati multu
erunt. fortunati in factis eoz nō dubi-
tentur p̄teritp̄ in diebus apulis to-
sus finem pericula couent In autu
pno et yeme d̄mnuu hoc signifi-
catio xpas et dytroedios fugiant :
zōe martis et eguudmes nocuas : v

Particula decima In statu eoz quoz
mars est significator. milites capitau
ductores belloz rectores regum ac
p̄mipum auxiliatores teoz. nu-
merari medici aurisabri omnes me-
chanici igne utentes in suis artibus
diaz obsessores. flentia p̄ quator
iuegiaz et litum firmatores. reuē

les uacandi furiosi illudi deceptui eu
ffou^m capillorum. Et generaliter om̄s
tolerati: et quoz^m maris est ylech in
natiuitate. In primis duobus quoz^m
nō bene disponentur: Quia pp̄t^m au
te ouat et i^m comoda fugiant. In au
tumpno et yeme optime disponent^r
et suis factis prosperabunt^r

Paricula xij In disposicione eoz^m quo
ad sol est significatori Reges p̄ncip
es, altissimoz^m statuū hominēs in
fine uiuentatis existentes hominēs
talui eoz^m status et gduūis fuer
nt Et generalit^r om̄s quoz^m sol est
ylech in natiuitate In uere optime
disponentur laudati multū et fortu
nati p̄t^m quod in p̄n^o apulis conuent
de impedimentis In estate competet
subunt In autumpno mediocriter
In yeme generaliter conuent impe
dimenta phisico regimine otantur
Nam tu^m significatorū impeditur
in domo mortis

Paricula xij In situ Mercatorum
et eoz^m quoz^m mercuz^m est significator
Mercatores azūū magisteri p̄durato
res asreonomi astrologi oratores
Poete uerificatores, scriptores

Arismetice / geometice adolescentes iuue-
 nes. omnes quoque qui ingenio multum
 utuntur, solertes, distulsiui, ymaginati-
 ui in nudo ingeniosi homines mutabiles
 fecundum eleuationem picturarum orationum, et
 generaliter omnes quorum merum est
 ylesc in natiuitate. hoc anno prepaue-
 in rebus optime disponentur fortuna-
 ti et laudati in factis suis precipue in pro-
 prio deus periculo timeant. Negotia-
 tores specialiter propter iouem in signo
 orbis in rebus suis diligentiam adhibeant
 quoniam superbie lucrum periclitantur. Licet non
 nulli pericula materiam propter martem
 ex alto radio stercem reiradiantem.
 In estate decesserit eorum fortuna. Quare
 ingenio otuendum. In autumno op-
 time disponentur. multi ex ipsis exal-
 tribuntur et ad alios status prom-
 ouebuntur lucris habundabunt. In
 hyeme mediocriter disponentur.

Particula xiiii eorum quorum Venus est
 significatrix. Mulieres puellas vir-
 gines cunuchi Cantores organiste
 tympaniste Curuiste fistulatores ins-
 trumentorum musum lud pulsatores
 Adulteri fornicatores lectatores iu-
 uenulorum inspectores deliriosi volup-

tuosi homines varia ornamenta diligentes uiuentes et omnes homines de for mulierum quorum uenus est significat et plebs in maluitate. hoc anno pape ue in uere disponen^o optime in suis factis multum fructuabund. selectiores gaudium voluptatis insequentur. Ines tate male disponentur p^o significato rem retrogradum et oppressum Quic mite uiuunt. In autumno competentes disponentur multum fructuabund et aduulzuo facient ratione maris de nerem ex temo radio inflantibus.

In yeme uere ueneris in domo iugio rum multi legitimabund ut inquit hali p^o 8. Ymo ueng in radice anni in xi per totum annum multum ad uen eren uerpo homi inclinat;

Particula p^o In statu et disposi^one pregnancie. hoc anno pregnantes in uere p^o martem in domo florum non bene disponentur. dolores magnos et laboriosos sustinebunt. In ep nonu lle abortient. et morti muerent ut inquit hali. Dns in sup quante domo genoz hanc auget et eg nes p^oruit. In estate mediocri^o dispone^o et partu^o fructuabilior erit hoc d^o q^o domus In autumno competentes disponentur.

pp̄ dnm̄ q̄e et pp̄ martis et venus a
mirabilem figuram, filios multos pro
recabunt sine periculo. In yeme medio
reueri ymo cogitantes fugiant rōe satu
rim in domo filioꝝ et dnm̄ q̄e in domo
infirmitatam :

Particula p̄o de statu religiosoz et ali
ouum. Huiꝝ religiosi regulares hē m
ite monaci. In uere nō bene disponen
in fluxis diuini impēdimenta habeb
unt et pigritas : sic q̄ aliqui regulas
coꝝ nō seruant. hec regno ex p̄tore
ip̄oz in domo religionis impedit et
retrogrado : Item quāq̄ ratione domi
domi q̄e uelut uacare t̄ regulā. Si
hūmō pp̄ p̄tore generalis impedit
diuinitas distentiones et distors
mōis coꝝ habebunt. In estate bene
disponen
regulas deuen
seruant
et sublimabunt : quāq̄ uenit dñādo
mus religionis sua retrogradande po
rum minuet. In autumno 2 yeme
pp̄tent
disponen
pp̄ omēs p̄to
res :

Particula p̄o de statu et disposi
ne iter agentū. Legati nūq̄ uia
tores Castisani in uere pessime dispo
nentur rōe p̄tore infirmitati erant
p̄daciones roboreus timent : et p̄a

pue facien s utmen^a zm album astru ma^o
 y mteoduct^o m^o t^o et Alkenbicud m fu
 is yfugogis dea p^o ma m multas impe
 dientur et m itnerubz zctardabun^o bz
 euia vo^o facien s utmezo meluz dispon
 entur. Ingeat estate. ogeitudinibz plezi
 verabuntur. Ymo mortis casum tuncat
 breuia facien s utmeza zctardaco^o p^onc
 ntur pp^o significaco^o zctrograd^o In
 autumpno de longe itez agentes optu
 disponen^o et fortunabun^o. De p^oce vo^o
 agens utmeza mfidias robauis de
 p^oednaones m^o f^ondes muelat zardc
 muis q^o opto p^oto^o dampnat. In
 yeme p^ognantes longe c^opetent. De
 p^oce vo^o ad p^ozuculis utmeza p^ofacient
 Dignu^o igitur videtur electioes non
 despice^o et illis rationabili^o uti: qu^o
 admodu^o multi sapientes a p^ocoz de eis
 documta digna regulasq^o utilissim^o
 tradidere:

Particula p^o d^o In p^oatu et g^odicione
 comuis populi volgi: Vmuisus et po
 pulus g^oms fm hali m p^o 8 r^oaco^o
 lune p^o g^o p^ouenaonale m^ozauio
 copozal^o applumntem m^ozauio m
 v^oteaz figu^o fortunato b^o dispon^o
 a^oos liberos habebunt. alis cogitib^o

factis maturis affluantibus, lucem a meru-
 ralebus de quibus dicitur est multa hab-
 ebunt. Iupiter in sup. ex sextili lunae re-
 radians hoc in bono auget. In estate
 competentes disponen^{ti} et diuina of-
 ficia vacabunt hoc status in domo et
 lesio et religiois distraxerunt: Et co-
 ne lune in puencionali ueneri applica-
 tis, Impidit^{ur} hilaritate uoluptatem
 status quoque medicinalis maximen-
 tum portendit. In autumno hoc status
 per preuentivalem ioui applicatis aug-
 menad sube et lucis est. In yeme me-
 diocrit^{er} disponen^{ti} quatuor iupiter in lu-
 etia lucis ab inimicis polue^{ti} ut inquit
 hali p^{er} 8. Vnu^m in cois populy aduolat
 et crute auat p^{er} totu^m annu^m ne lites
 rixas uroga et susmata dampnosa
 creat et insidias multorum hoc status
 hora reuoluam^{is} in domo inimicorum
 dampnati et p^{er} p^{er}ue arm^{is} dies apulig
 et May

Paruula xvij. in disposicio^{ne} pestis
 et mortalitatis general^{is}. Ex quo 2° in
 Alburnazari in fine prim^o libri floz.
 finis pestis et mortalitatis general^{is} in
 unice ex asensione aliey p^{er} 24° cog-
 nit^{ur} ul^{ter} statim statim que si dampna

et impedita fuerint pestem anni gene-
ralem p̄stingunt futuram. Quorum nullum
in reuolutione anni notabiliter impe-
dit. Signum em̄ ascendens liberum
est ad infortunij: profectio in sup̄ ḡns
gnas aduentus xpi. Similit̄ et ascendens
xpi. Et si deuoluat̄ in idem signum
ubi est maḡ. Atq̄ utiq̄ maḡ. Quia
Alia p̄s romanor̄ egypti b̄n̄ac india
nubia. ethiopia. libia ne corrupta aq̄
maerant. p̄fectio etiā ḡns sicut in
et maris in ameco facte libera. Quia
dos in fortunā. Egeitudo in plures
p̄tulares euit̄ ut se. Et in comoda
loc̄ sanguis euenien̄ et epidemie de
quibz om̄ diligencia auenduz.

Particula p̄x. In statu belloz et guer-
raz hoc anno quap̄. In albumozas
in p̄ma p̄te floz. bello notabilia hoc a-
no futur̄ nō s̄nt. Ad nec in p̄uenio
noli nec in inuolanti maris ad p̄tue-
no in ameco copulam̄. figura in in
multis p̄tibus in estate et autumno
magis bella uegia p̄s̄mata s̄nt spe-
randa hoc profectiois ḡns sicut
in et maris. Que deuoluat̄ estate
tempore ad corpus maris. Que om̄
contenaciones bella et guerras s̄nt
Teste Leopoldo duc̄ austrie. et messa-
halach mo p̄. In sup̄ profectio aspe-

Dentis hōis salutem et mortis deuoluta
 in radium i minutum futurum in domo
 ecclesie p̄m̄bz aduget. rōc aug spua
 les hoc anno de notabili distordia et
 fustinate timeant: partes in in quibz
 h̄ siḡsim^o apparebit sunt loca arietis
 p̄m̄bz ougini et germis subiecta et li
 bze rōc loca mortis. p̄m̄bz et h̄ locale
 om̄ subiecta timeant. ut in aeternia
 egypto. anglia. flandria. lombardia
 portugalia. hispania. almania. boe
 mia insup et polonia que insidias mil
 lions p̄m̄bz viciniaz et p̄m̄bz tim
 eant. Item rōc futurum in z̄n damp̄i
 fm̄ hali p̄c 8 m^o 2° Rex multo rōc
 p̄m̄bz inobediencia infecoz suoz super
 ioribz: Luna insup ut ip̄c dicit en^o n^o
 Sue p̄m̄bz rōc bellantes et rōc disto
 rdias p̄m̄bz in climate sexto. Luna em̄
 ascendens anni dormā hōca reuolu
 tioms in domo inimicorū et signo cli
 mas debilitata h̄ om̄bz significat
 Qua p̄m̄bz et certe p̄m̄bz italie et maior
 p̄m̄bz sexto subia^o climati timeant.
 plus in rōc loca lune timeant. medio
 lanum. padua. tridentia. ouerbud
 perusia. liguria. Asperz insup dom̄
 filioz que mortis p̄m̄bz dicit op̄m̄bz
 et infortunatur. Dns insup en̄ p̄c
 rogatū impeditur qd̄ p̄c mobi

dienciaam rebellioꝝ filioꝝ ergo patres,
Quare hoc anno multum tremendum
est de sistmatibꝫ mē^o g^o sanguinos et
proximos quibꝫ om̄ibꝫ non melius
quā ratione est obuandum

Paracelsa xxi de fertilitate et sterilitate
te anni in generali. Cōspectis stell
arum magnis reuoluacionibus qꝫ hꝫ
anni reuoluacione dico qꝫ annus ille
infertilitate et sterilitate mediocriter est
Vmo magis tendat ad fertilitate p^o
victoriaꝝ platioꝝ fertilitate dantium
sup̄ crustū facien^s. Impedit in m̄ an
ni fertili^s pari p^o. p^omo hoc verum
et alioꝝ huiꝫ ut murū glirū et
similū. Saturnus em̄ in signo tico
hōm reuoluacionis impeditꝫ de p^o
hoc p^o in semibꝫ et arboribꝫ hoc
verum in eas mōnauit ut inquit
albumazꝫ in libro floꝝ m^o de Sa
turno. 2° racione in undationum
et recessitū aquarū. Annꝫ et m̄
iste p^o maiori p^o tendet ad hūm^o
ut p^o ductū est. In sup̄ in aliquibꝫ
partibꝫ tremendum erit de motu et
submersione p^o h^o racione p^o
in impediti mutantis se de repleu
tate ignea in tream. racione aug 2° in
albumazꝫ 2° floꝝ et in libro m^o
gnarū g^o uitionū reuolū p^o d^o

Hermetes

q̄m mundacio et t̄e subuersio s̄m̄ 2° c̄o
auḡ t̄e nassen magnum impient deter/
mentū. Etiam 2^m hermetem in suo
centiloquio verbo 33° p̄t^o mutacioz
saturum de signo in signū apparebit
hoc anno in aere dyacantes quos
arabes a sub vocant: hoc est impre/
stionis ignite mirabiles de nā come/
tat. 3° fertilitas anni impedit^m pati/
p̄ t̄e profecionis goms magne sa/
turum et mortis de tripluatoe in tripli/
tatem. que hora reuolucionis deu/
oluitur p̄t^o radium opposituz satuzum
Et ratione profecionis goms signifi/
cantis diluuiū deuoluitur hora re/
uolucionis in radium p̄t̄em inimicū
her em 2^m albumizari in 20 floz sub
uersiones t̄e motus et diluuiū aquoz
pticularia signifiant. r̄acōe auḡ ferti/
litatis anni detrimētū impit f̄ostm̄
fertilitatis maiores sunt quā opte
Quare relinquitis annū f̄ecē com/
petentes fertilem :-

Particula p̄t^o de disposicioe quartan/
rum anni. Ver disposicioe generali
quamp̄ multos serones dies habeb/
it: magis in habundabit admixta
fegadunte Mercurij insup tonitru/
opus signo tonitruosd appodiaty sul/
mim et ventos variabiles effiaet.

Venus in super applicans ex humido in puti
alget humiditatem portendit :-

De statu Estatis que ponderata loni z
ipsis qualitate gnō ad vctos multos tur
bidosos declinabit. Venus in dno dcl
enētoz gnālis et in pūcionalis pūte
tey pūnapalis multos dies tūmē
os mīpōet :- Inserens etiā dies huos
ad apparitione fulminū et noctuo in
su grandinū :-

De statu Autumnū hic ad temperat
acuz declinabit Venus in dno dcl toz
gnālis et in pūcionalis pūtey pū
pulis multos dies huos mīpōet :-

De statu yemis hic eadē mēturū
ad acuz in constancū declinabit.
nū serena nū riuosa nū pluuio
sa et ventosa apparebit frigidū
non parrens :- dies plues nubilosē
mīserens ut clia^o et β tozū hūy
quarte :-

Paruula xxii In disposade men
sum et diez p hūc annū quoz
vūy et suoz diez hic probatō
adduro :- Alioz vō breuēti fruē
do pōaciones pūte mīto :-

Apulis aug quāto erit gūm die
moy horā .i. m .i. a quātoe sua
frigidū erit hūidū diebus habū
dūy. Ab opposaone vō que erit
10 die moy hō 23 m 22 moy 21

grosius est frigidanti nō parens
ad nubium dispersu et viciis flatu:

Dies.

Die solis v̄ mazy vel creca mutatura
in aliquibz orizontibz v̄ezsz noctem et
forte aduentum et nubeculaz astensu
p̄t̄ q̄tum lune ad ḡ diluy in mudoz
in long assabi v̄ p̄uo: 2

Die solis 8^{ua} mazy hūc p̄p̄oz p̄p̄oz
lunaz ex hūdo veneti et gradu diluy
applicantem et p̄tem pluuię in domo
veneti et luna ad stella nubilosa

Die solis 9ta mazy v̄ezsz nocte p̄p̄oz
mumao p̄t̄ v̄ezsz maxime valde so
lis sup̄ p̄p̄oz et ḡz lune ad stella
nubilosa et p̄tem pluuię in domo ve
neti

Die mery 1^a mazy vel c̄ mutatur
p̄t̄ p̄p̄oz porte hūc in athenis et m̄
sione hūc et m̄p̄p̄oz ad ḡ diluy
et medabit forte ante in die p̄p̄oz

Die saturni 12ta mazy vel c̄ in aliquibz
orizontibz p̄p̄oz hūc p̄t̄ lunę ven
eti ex mansione hūda applicantem
et p̄t̄ pluuię p̄tem in domo p̄p̄oz
lunę exite in centes et magis v̄ezsz
noctem app̄t̄ebit v̄ezsz

Die mercurij 13ta mazy vel c̄ mutatur
in p̄t̄ porte p̄p̄oz Lunę in athenis
et mansione hūc p̄t̄ pluuię in domo

fatium reuolucio egipcioꝝ et profectio
phaoms mdoꝝ in applicatōe gradꝝ dilu
uy ſoz ad auget.

Die Solis 22 mazy vel n̄ verſus no
item mutatio ſpecialit̄ pp̄ apꝝ mōꝝ
imo value lum̄ in manſione hūda
applicat̄ uentū et in vna ſuꝝ clau
um uigitiꝝ ſelle nebuloſe, appare
bit in ſup̄ occidens in multis locis in
die ſequenti.

Die mercurij 24 mazy vel n̄ mutatio
ad m̄ꝝ ad uentum pp̄ lum̄ in catꝝ
appit̄ ualud̄ p̄ mercurium reuolucio
nubum ſoz ad auget.

Die lune 30 mazy mutatio ſpecialit̄
et in aliquibꝝ ptibus uenti magni ad
tono nubium apparebunt pp̄ parte
apꝝ ptem etia pluuie in domo lune.
Luna ex manſione hūda applicat̄ plo
nens hūdis ex̄ns ad hoc in ſuo atꝝ
zre reuolucio magni orbis hūc p̄
offauet in illis etia dieꝝ appareb
unt uentus quorundam ſtellaz ꝛ
ypos 303apbe et clayſes

Maius aug 9° erat 30 die Apulis
in 23° ḡ arietis hō 12 m̄ 22. hū
menſa quatione ſua uꝝ ad oppōz
nubiloſus erat et rigidꝝ in ſtꝝ
tate ult̄ etia m̄ꝝ temporis et loci

pluuias insup et rosus imbui futet :
Ab oppoe vō sua que erit in die apulis
in 8 g^o scorp^o hora 12 m^o 20 ad scemina/
tem oure declinabit et scis cōpeten/
tem non multos mbres int^oponēs

Dies.

Die veneus 3^a apulis vel cō mutuo
versus noctem ad m^o ad ventoy fl/
atus. Die lune 6^a apulis ul' cō ver/
sus noctem et septima mutuo ad
hūis et feigus. Die mercurij et so/
uis 14 et 16 apulis ul' cō versy nocti
mutaciones m^oltem pyles ad nubud
astensus et ventoy flatus. Die solis
19 apulis ul' cō hūditas spec^o ad
m^o m. Die mercurij 22 apulis pa/
zūp ad noctem specialiter ad m^o m^o d^o
tus aut nubeculoy astensus. Die
solis 25 apulis aut vtem mutatio
in aliquibz partibus modum spec^o
et magis versy noctem. Die merc/
urij 28 apulis p^oreump^o ad noctem
specialiter ad m^o m^o ventoy aut vtem
mutacionez apulis aut cō ventus
p^oreump^oer speratur

1
Iunius 29 9° erit 2^a May in 21 g^o
thauri hō 21 m^o 8: hic mēns a
9° sua usqz ad oppoz ad temperie de/
rus competentem declinabit Caldy

insuper erit lux nõ nullas pluias pau-
as in m̄ m̄stabit. Ab opposicione in sup
sua que erit 16 may in 4° g^o stigmatu
hõ 1. in ee ad serenitatem tendet et in
liditate maioꝝ cum denis.

Dies

Die sicuti 20 may vel tunc mutati
ua cum aliquali feigite. Die martis
5 may vel tunc mutatiua pauimp in
aliquibz orizontibz ad hũditz et forte
tredabit auidens in diem sequentem

Die lune 21 may vel t̄ vey nocte
specoũ humiditas et forte in aliquibz
orizontibz continuabit p aliquos dies

Die venis 14 may vel tunc ven-
toy flatus ad m̄g specatur: et in mid-
tis orizontibz pluuia sequetur in die
feti ad remissione coloris. Die mar-
tis 19 may specoũ mutatio. Die So-
lis 22 may aut tunc mutatio specoũ

nar. Die Saturni 30 may vel tunc
in aliquibz orizontibz mutatio sua
specatur et forte ad nubeculaũ as-
censum.

Embolismus Cuius 90 erit 31 die
may in 19 g^o geminũ hora q̄ an-
mendũ in 12. hic mensis ad com-
petentem statum aeris declinabit
Ab oppoc̄ vco^o sua que erit 25 iu-
ny in 10 g^o plus variabilis erit die/

by humidis non creabit et somni nu-
bium cum flatu ventorum.

Dies.

Die lune 1 Junij parump in aliquibus
partibus humidis apparebit. Die ve-
neris 5 Junij vel et mutatur et forte
adventus. Die martis 9 Junij vel et
mutatur et tunc illud tempus appore-
bunt in aliquibus partibus firmis et ve-
nti. Die veneris 12 Junij in aliquibus
horizontibus mutatio ad nubes. Die
solis 16 Junij vel tunc dies nubilo-
sa speratur et possibilior stellatio
erit in die festi. Die veneris 18 Junij
ventus et forte coruscatio speratur
in crastino in diem vel et tunc dabit
accidens ad humiditatem in pluribus
horizontibus. Die martis 23 Junij ve-
tus speratur versus noctem. Die so-
lis 24 Junij parump in aliquibus partibus
mutatio videbitur. Die solis 28
Junij mutatio et forte tonabit in m-
ultis partibus et humiditas sequetur.
Die martis 30 Junij parump in aliis
partibus speratur mutatio.

Julius 9° erit 30 die Junij in 11°
antei hora 10 m qd a g^o de sua usq
ad oppos plus frigus quam turbiditas
plus siccitas quam humiditas. Ab oppos

vero sua que erit pro die July hō n. m̄
12 m̄ 9 s̄ans etia fulm̄a et uentus
mulce audientur in multis locis.

Dies

Die Venus 3° July mutatio apparebit
Die lune 6° July uel cum nubes specia^u
et uentus forte acc̄s in diem sept̄ez
Die Iouis et Venus in me te signibz
aliquatulu dyp̄e p̄ humiditate part̄
Die solis 12 July mutatio specia^u uel
us noctem in multis in orizontibus
seuscabitur hec signifi^o. Die Venus
in July mutatio ad m̄g ad uentum
Die Venus 22 July uel cum uentus
noctem mutatio ad nubes. Die solis
28 July uel cum mutatio ad hū n̄
speciatu In hac etia oppoe appare
bit uentus stellar̄ chion et arctos.

Augustus C^o 9° eclipsalis erit 29 di
e July in 14 ḡ locis hora 18 m̄ 28
hic m̄tis ad serenitatem et m̄ditu
tem pulcra declinabit Ab oppositode
demde que erit 13 die Augusti in 29
ḡ equozii hō 22 m̄ 42 remissior erit
ubi in aliquibz diebz aliquales signi
ditas apparebit et mutatio mouet

Dies

Die Iouis 13 July uel cum mutatio et
fete ad m̄pcha octoz et fulm̄a. Die

Saturni prima Augusti versus noctem mu-
 tatio ad humiditatem et sperandū de
 nubilos diebus. Die Jouis 8° Augu-
 sti humiditas in multis orientibus ap-
 parebit. et mutatio spera^r ad ventos.
 Die solis 9° Augusti humiditas in multis
 orientibus apparebit. Die Jouis 13° Au-
 gusti nubes et coloris remissio et in cea-
 sum in multis locis humiditas spera^r
 Die Mercurij 19 Augusti vel et huius
 et ad magis nubecularum assensus et ve-
 tus in multis orientibus sequetur.
 Die solis 23 Augusti ad magis remissio
 coloris apparebit aut nubes. Die luc
 29 Augusti versus noctem mutabilis
 ad aliqua frigiditate Die Jouis 28
 Augusti vel etiam mutatio ad nubes
 et remissio coloris in multis in sup-
 lis humiditas speratur

September C9 9° erit 28 die Augusti
 in 13° g^o v^o h^o 3° m^o 36° ad aeris
 mutabilitatem declinabit et ventorum
 cursum. Ab oppode in sup^o sua que erit
 12 die septemb^o 29° g^o p^o h^o 12°
 m^o 33° ventosus erit non multis diebus
 humidus habundans

Dies

Die Saturni 29 Augusti mutatio ad
 magis ad ventum. Die lune 31 Augusti
 in aliquibus orientibus spera^r huius

Die Jouis 3° septē. vesp̄ noctem mutatio ad nubes et ad feug⁹ et forte feug⁹ g⁹muabit p̄ aliquot dies aut v⁹num illoz ad ventoz flatu et mutab⁹ ilante aeris. Die Jouis 5° septē. humiditas specialis in aliquib⁹ v⁹z⁹ tab⁹. Die Jouis 18 septē. in aliquib⁹ p̄tib⁹ nubes ad pluuiam ad m⁹g⁹ vent⁹ sequetur. Die Solis 20 septē. mutatio ad feug⁹ et in aliquib⁹ p̄tib⁹ nubud⁹ as⁹ census. Die lune 21 vent⁹ specialis a⁹ nebulis. Die mercurij 29 septē. v⁹ela⁹ et mutatio specialiter.

Octoberi aug⁹ 9° est 26 die septē. 12 g⁹ du libze hora 14 m⁹ n. hic m⁹ p̄ ng⁹ ad⁹ sue usq⁹ ad oppoz ad ventos plus quam ad humiditatez declinabit in se⁹ m⁹te b⁹ p̄mbit. Ab oppoz⁹ sua q̄ est 21 die octobris h⁹ q̄ m⁹ 21 s⁹ms temperaty est.

Dies

Die saturni 26 septē. aut creta v⁹cty specialiter et alibi humiditas sequetur. Die mercurij 30 septē. v⁹ela⁹ et mutatio specialiter. Die venus 2° octobris humiditas specialis ad m⁹g⁹ ventus aut nubes vesp̄ noctem magis et diem sequetur. Die Jouis 8 octobris mutatio ad pluuiam ad m⁹g⁹ ad nubes.

Die lune 12 octobris mutatio p̄cip̄ ad
uentum versus noctem magis. Die so-
uis 14 octobris vel circa noctem
mutatio ad h̄uētē in aliquibz p̄tibz
Die lune 19 octobris mutatio p̄cip̄ ad
uentū et forte feustabitur. Die so-
uis 22 octobris aut t̄ mutatio ad m̄ḡ
ad ventos: .

Novembris 19 9° erit 24 die octobris
12 ḡ scorp̄ hora v̄ q̄ 31. Nubilosity et
obscurus apparebit usq̄ ad oppō ad fa-
giditatem etiā declinabit op̄tent̄ 21
gidam: humidus etiā dies miserens
Ab oppōe que erit die 10^a novembris
hora 19 m̄ v̄ ad variabilitate decli-
bit, nūc nubilosity, nūc ventosus,
nūc miopis et inconstans

Dies.

Die solis 24 octobris mutatio p̄cip̄
aut circa ad nubes aut ventū. Die
martis 28 octobris mutatio ad m̄ḡ
ad ventū. Die veneris 30 octobris
mutatio magis versus noctem spe-
ritur. Die mercurij 4^a novembris
vel circa mutatio p̄cip̄ ad h̄uētē
aut ventis. Die saturni 11^a novem-
bris mutatio p̄cip̄. Die jovis
12 novembris vel t̄ h̄uētibus p̄cip̄

leues . Die saturni 12 nouembus vel a
mutatio ad mag ad nubes . Die mercurij
18 nouembus vel aca mutatio ad mi
nus ad feigus et aduentus . Die saturni
21 nouembus vel aca mutatio ad mag
ad ventus aut nubus ostensum

Decembris 9° erit 22 die flouebus
in 12 h^o fugit hora 22 in 33 ad feigi
ditatem et nubilositatem declinabit
usq; ad oppos^o suam . Ab oppos^o sua que
erit 9 die decembris h^o a m^o e ad fei
giditatem rigidam et nubes declinabit
Apparet etiam in multis arizonibus hui
dus muosa ad flatu ventoz.

Die martis 22 nouembus mu^o in aliquib;
long ad mag ad ventus . Die jovis 26 no
uembus pua dispositio pro mutacione
Die mercurij 20 decembris mutatio ad
nubes . Die lune 11 decembris mutatio
ad humidit^o in aliquib; arizonibus . Di
mercurij 9 decembris mutatio aut in
tensum feigus et forte g^otinuabit . Die
saturni 12 decembris parue mutatio
Die martis 12 decembris mutatio speciat
ad mag ad gelu intensum . Die mercurij
24 16 decembris mutatio ad mu^o aut
pluuiam et t^oredabit forte accides in
noctem aut diem sequentem . Die sa
turni 19 decembris vel a mutatio aut
intenso feigoris speciat ad mag Die 10

uis 29 decembris nubium ascensus aut
aut minus intenso feigous. Die 30
13 21 decembris pauperes dispo pmuta/
none. Die martis 29 decembris mu-
tatio ad mag ad intensoz feigous et
nubeulas: ~

Particula 23 de diebus electis ad mi-
nuendum 2m motu lune et aspectum
planetarum uuantur in ordine ad ceteras
et gob et membra hominum 2m q omnes
certe astrologizantes operantur: ~

Martius 5 die maris bono p puli fleg-
matico p meridiam pt aphaz: 12
die maris mediocre et meridiam
p puli et uidi coloris pt pulmaz: 13
die maris bona p eisdem pt pulmaz
19 die maris bona p uidi et simili mada
coloris et meridiam pt nates: 23 die op-
tima p meridiam p simili et uidi
flegmaticis pt oxas: 28 maris ele-
cti pro simili metias pt abas: 31 ma-
ris mediocre pro simili coloris pt
zaph: ~

Aprilis: primo die aprilis mediocre
pro simili coloris pt zaph: Quod a-
prilis bona p iuueni coloris pt pul-
matico? 7 aprilis bono p eisdem an mo-
ridiam pt pulmaz: 16 aprilis bono p iu-
ueni et uidi metias pt nates: 19
aprilis optima p eisdem et meridiam pt

nates: 19 apulis bō p virili et simili fl
 egmatis p̄t̄ copas: 20 apulis cler
 ti pro eisdem in mane p̄t̄ copas: 21
 apulis optima pro virili et simili fleg
 matis an̄ meridiem: 22 apulis bo
 na pro virili et simili meli^{as} an̄ me
 ridiem p̄t̄ abas: 23 apulis bō p̄t̄
 mli colerias p̄t̄ zaph: 24 apulis p̄t̄
 dem p̄t̄ meridiem p̄t̄ zaph: 25 bō pro
 simili flegmatis p̄t̄ copas

Maius: 1^a may pro iuveni colerice
 p̄t̄ pulmatū: 5^a mediocis p̄t̄
 dem p̄t̄ pul^{as}: 12 electa p̄t̄ iuveni et
 virili melancolicas p̄t̄ nates: 13 med
 iocis pro eisdem p̄t̄ nates: 18 die bo
 na p̄t̄ virili et simili flegmatis p̄t̄
 copas: 22 die bona p̄t̄ virili et simili me
 lancolicas p̄t̄ abas: 22 mediocis pro
 virili et simili colerias t̄m̄ meridiem
 p̄t̄ zaph: 24 bona pro eisdem in merid
 iem p̄t̄ zaph: 25 op̄ pro simili flatibus
 p̄t̄ cep^{as} an̄ meridiem: 26 bona pro
 eisdem p̄t̄ meridiem p̄t̄ cephalun^{as}
 28 electa pro simili flatibus p̄t̄ cephalun^{as}

Iunius: 2^a et 3^a dicty sunt mediocis p̄t̄
 tu colerias p̄t̄ pul^{as}: 12 bona in ma
 ne p̄t̄ pudenda: 13 bona p̄t̄ virili et vir
 zuli flegmatis p̄t̄ copas: 12 optima

pro eisdem in mane p̄t^o copas : 19 electa
pro virili et simili melancholicis p̄t^o tibias
21 bona p̄ virili et simili colericis p̄t^o 30
pheros : 22 pro eisdem melior

Julius : 6^a July bona p̄ su melius et si e
n̄ p̄tez notes : 7 melior p̄ eisdem p̄t^o pu
denda : 11 op̄ p̄ Juli et virili flegmaticis
crea meridie et p̄9 p̄t^o copas : 12 el
ecta p̄ eisdem mane p̄t^o copas.

Augustus : 16 die optima de mane p̄ virili
et simili fleg^{as} p̄t^o cepha m̄3 : 17 electa
p̄9 meridie p̄ eisdem p̄t^o cepha m̄ : 18
optima p̄ virili et simili fleg^{as} p̄t^o ceph
aliam : 29 optima p̄ virili et simili
colericis p̄t^o pulmatid : 29 elad pro
su melius mane p̄t^o notes

Septem p̄mo die mediocis colericis p̄t^o
pudenda : 8 bona de mane p̄ suemli
et virili m̄tus p̄t^o tibias : 9 bona p̄
eisdem p̄t^o tib : 13 elua pro virili et
simili flegmaticis p̄t^o cepha m̄3 Et p̄mo
12 die : 19 die mediocis pro virili et
simili colericis in mane p̄t^o pul m̄3 : 21
bona p̄ suemli melancholicis p̄9 meridie
p̄t^o notes : 30 optima crea meridie p̄ Juli
flegmaticis p̄t^o copas : ~

October : 5 bona p̄ Juli et virili m̄tus

mane p̄t̄ tibias. 6^a optima p̄ eisdē post
 meridiem: 7^a bona an̄ merid̄ p̄ iuli vici
 li coleris. p̄t̄ zaph: 10 bona an̄ merid̄
 p̄ iuli et vili fleḡris p̄t̄ cephalum
 16 mediocis pro vili et simili coleri
 ris p̄t̄ pul̄m̄: 18 m mane mediocis
 p̄ eisdē: tuncq̄ t̄m̄ d̄mittere: 22 bō
 p̄ simili melancolis p̄t̄ nates: 24
 an̄ merid̄ bō p̄ iuli fleḡmatas
 p̄t̄ copas et simili 28 mane: 29 an̄
 merid̄ p̄ eisdē p̄t̄ copas.

Nouember: 2^a die m mane et m 3^a
 m merid̄ bō p̄ iuveni et vili melā
 colias p̄t̄ tib: 4 p̄ totū et 8 an̄ merid̄
 bona pro vili fleḡmatas p̄t̄ cep̄m̄
 13 et 19 dieb̄ mediocis pro vili et se
 mili p̄t̄ pulmatum. 19 p̄ totū optima:
 20 quoq̄ an̄ merid̄ bona p̄ simili melā
 colias p̄t̄ nates: 30 clat̄ m mane p̄
 iuveni melancolis p̄t̄ tib.

Decembru: p̄mo die mediocis p̄ iu
 coleris p̄t̄ zaph: 2 et 4 dieb̄ utiq̄ an̄
 merid̄ op̄ p̄ iu et vili fleḡris p̄t̄ cep̄
 aliud: 11 bona p̄ vili et simili coleri
 ris p̄t̄ pulmatum. 14 bona p̄ simili me
 lancolis p̄t̄ nates: et simili 18: 21 bo
 na p̄ simili fleḡris p̄t̄ copas: 26 bō
 p̄ iuli melan̄ p̄t̄ tibias 29 optima p̄
 eisdē p̄t̄ tibias: 31 bō p̄ iuveni fleḡris

preter cephalicum : ~

Particula 29. et ultima de temporibus
electis ad firmatandum : ~ Martij

Die martij ß op̄ ad noctem in clavis : 13
mediocres in clavis : 20 medicos ad
noctem in potombis : Et 21 melior in
eisdem : 30 bō ad noctem in pill : 31 me
diocres in eisdem

Aprilis die ß bō in clavis . 8 medicos
in eisdem : 21 p̄ totum diem et noctem
et 28 ad noctem melior in pill

May . 5. medicos in clavis : 6. ad noc
tem melior in eisdem : 12 medicos in
potombis : 24 ad noctem bō in pill

Junij p̄ma die et 2. medicos ad noctem
in clavis : 10 bona in potombis : 21 ad
noctem Et 22 mane op̄ in pillis

July die ß medicos in potombis : 18 bo
na Et 19 ad noctem op̄ in pill : 26 ad no
ctem et 21 p̄ totum bona in clavis

Augusti : 4. die op̄ mane in potombis
12 et 14 ad noctes op̄ in pill : 23 bona
Et 22 clavis ad noctem in clavis : 31 me
diocres in potombis

September p̄ma die medicos in poti
ombis : 25 op̄ in clavis : 21 ad noctem
bona in potombis et 28 ad noctem med
iocres in eisdem : 29 medicos in se

20 in potuombus

Octobus ã die ad noctem: et 8 p̄ solis
om̄sum: mediocres in potuombus: 14 bo
na ad noctem in electuys: 26 mediocres
in potuombus

Novembus: 3ª die bona ad noctem in pill
v̄ optima in eisdem ad noctem: 13 bona
in electuys Et 12 item solis om̄sum op̄
in eisdem: 19 bona ad noctem in potubi
bus: 22 mediocres in eisdem

Decembus: p̄ma die mediocres in pill:
10 b̄ in electuys Et 11 ad noctem electi i
eisdem: 18 ad noctem bona in potuibus:
19 mediocres in eisdem: 20 bona h̄ora
fere 3^a noctis in potuibus: 22 mediocres
h̄ora q̄m noctis in pillis: 30 die bona
ad noctem in pillut: ~

Laus trinitati: ~

·12 18.

·NAS

j

IUDICIUM ANNI 1478 RECURRENTIS

Iesus Maria

Ad laudem omnipotentis dei terni in personis et singularis in essentia divinitatis: totiusque celi interuae et pro laude magnificentissimi domini 10. De hoc molis: magnificentissimorumque domorum 16, huius urbis famosissimae Bononiensis: eius que fateo sancti studii ampliori fama et inverniento. Ego, magister Ieorius de Russia, iudicium anni 1478 recurrentis ex planetarum figuris, siderumque influxibus elidere proposui, quod in 24 particulas dividere decrevi.

Particula prima

De domino anni et dominis elementorum

Quum secundum astrologorum accordatas sententias a dominis elementorum, quibus anni dominus suam admistet virtutem pro maiore parte anni dinoscitur quas illi namque virtutes in elementis, istae vero in elementatis, qualia sunt viuencia et propter vitam admixta illi aeris perturbationes, ventorum flatus, marium pulsus, fluminum in undationes, fulminum et tonitruum rabiem. Iste vero corporum valitudines eorumque aegritudines, caristias aut fertilitas efficere habet. Virtute igitur istorum proportionata mundus iste inferior aut turbinibus agitur aut grata luce ferenat fertilitate uberrime redundat: ab infecunda sterilitate marcesci. Ideoque in primis haec est; ut eorum noticia habeatur. Circumspectis igitur planetarum singulis tam in praeventionali, quam in introitali testimoniis: dico Solem huius anni esse dominum et significatorem principalem esse: Mercurii vero participem; dominum vero elementorum Venerem cum forti Iovis participatione. Primum partes, quum Sol in introitali in sua exaltatione triplicitate et facie existens, ab infortuniis liber domum regiam fortissimam occupat. Quare secundum Ptolomeum et Hali et “Quadripartiti” capitulo 12, et Albumazar in particulo “Florum”, et Meshali in libello de revolutionibus annorum mundi merito principatum inter ceteras planetas obtinet et sibi dominium anni usurpat; Mercurius insuper locum sui tamen peragrans, a malis liber radiis Solis non oppressus, domum angularem cum Sole tenens, dominus quoque diei revolutionis non inmerito Solis particeps efficitur. Secundum partes, quum Venus praeventionalis loci et eius ascendenti domina ascendenti et 10-e introitalis figurae dominans, omni fluxe denarum domorum fortissimam occupans, virtutibus suae dominos triplicitate coruscat: ratione, cuius sibi dominium in elementis vendicat cum anxia Solis participacione, qui in omnibus praedictis locis parumper dissimilibus fulget testimoniis.

Particula secunda

De dispositione anni, ascendentem primas elementorum qualitates

Si calidum, frigidum, humidum, siccum. Annus iste, cuius exordium erit in die XI Martii, hora 16 minuto 43 diebus aequatis, cuius quidem anni gradus Cancer 7 horoscopiscibit revolutionem mox qualitates elementorum; particulas in aeris dispositione virtuti ad caliditatem temperatam, humiditatem quoque excedentem caliditatem declinabit. Hoc est, erit plus humidus quam calidus proporcionabiliter. Quamque ratione Iovis, domini elementorum minus principalis, multi dies sereni

et clari apparebunt. Arguo haec est ex Venere et Iove, dominis elementorum in locis humidis repertorum et ex signo ascendenti humido et frigido. In pluribus iis orientibus (a)bundant pluviarum augmentatio fluminum, flatus ventorum, ex quibus apparebunt inundationes particulares piscis, lacubus, molendinis et terrae crescentibus dampna inferentes, praecipue septentrionalibus, quorum terra Iovis delibatur influxibus, Mercurius insuper, cui Luna in praeventionali transfert virtutem, signo tonante suffultus, ventosque variabiles multumque instabiles cum ocio(m) variabilitatem commovebit. Mars in super in praeventionali ex ascendente Jovem ex opposito irradians, Iove in signo tonitruoso discurrente, nubium sonus fulguraque varia efficiet. Saturnus etiam infortunatus, quae sua sunt, efficere non tardabit: humiditatem namque augebit et acris aera nubibus adimplebit, calori que obsistet. Signum etiam aqueum et pluviosum, sic revolutionis horoscopum tenens. Signum in super ex non virtute variabile in praeventionali ascendens. Secundum Albumazar anni mutabilitatem figurat: pars insuper futurorum et absentium in loco humido, pars pluviae in utraque figura in loco temperato, partes ventorum et siccitatis in loco temperato ascendentis virtuti non multum conibunt. Ad temperatis locis gaudentem relinquitur; igitur significatio ullius penitus ingrussa.

Particula tertia

In dispositione fiderum et sectarum

Iudei in vere male disponentur multumque infortunabuntur et variis aegritudinibus vexabuntur. Haec arguo ex significatore eorum peregrino cadente ab angulo retrogrado in utraque figura: revolutio quoque coniunctionis ascendentis super regnum vel cadens ad quadratum Lunae radium, insultum vulgi con eos portendit. In aliis autem quartis et si competente disponentur et favores multos habebunt: tamen exactiones tributa(s) angarias potentium timeant per totum annum.

De fatiis Cristianorum

Cristiani in vere ratione significatoris in domo regia optime disponentur; honores, dignitates, sublimationes et dominia quaerent et prosperabuntur, favoremque regum et principum et aliorum magnatorum habebunt. Aegritudines tamen saturninas, ex frigiditate eventientes, ratione domini domus fidei hora revolutionis impediti et ratione domus fidei dampnatae timeant. Insuper aegritudines particulares ex motu facinoris provenientes timeant ratione profectionis coniunctionis ascendentis adventum expositi devolutae, prope corpus Martis hora revolutionis, Luna in domo inimicorum discurrans insidias et inimiticias expatis christianis multas. Mars domum fidei trine radio irradians favores abelli geris extituitsque duabus disponit ecclesiaeque amicitiam pollicetur. Cauter tamen christiani animadvertant ne indignationes sanctissimi aut aliarum altissimorum personarum incurrant, ex quibus scandala dampna christianorumque deiectione posset evenire ratione profectionis coniunctionis, significantis adventum Christi: et propter profectiones ascendentis Christi devolutas in radios oppositos Mercurii et Iovis. In aestate mediocriter disponentur; propter ascendentem combustum et propter protectiones cadentes in domum mortis aegritudines timeant. Praecipue illi christiani, qui Cancero et Librae subiciuntur ut in Babilonia, Africa, Francia, Armenia, bore Burgundia et circa litora marium, India, Etiopia, Libia, Tusciam et Aegyptus. Haec namque loca in aestate magis mali habentur, ad aegritudines particulares. In autumno

competenter disponentur ratione utriusque significatoris in domo regia: tamen febres incognitas timeant, propter Saturnum in domo fidei et praecipue in Alemania, terra Graeciae, Hispania insidias inimicorum varias timeant. Propter profectiones devolutas in domum inimicorum, domum Martis. Ymo dampna inimicorum nociva multum timeant, propter Martis fortitudinem in ascendente, praecipue Arabia, barbaria terra Caldeorum, Catalonia et alia loca, Scorpionis subiecta. In hyeme mediocriter disponentur, pleri infirmitatibus vexabuntur propter profectiones devolutas in domum infirmitatis, quarum una radio quadrato Martis dampnatur. Jupiter tamen radiis suis profectiones reradians aegritudines non permittet esse nocivas.

De dispositione Saracenorum

Saraceni fortissimi in prima anni quarta optime disponentur, propter significatorem in succedente fortissima in sua domo triplicitate et terrano discurrentem et propter profectionem coniunctionis ascendentis sectam Machameti, devolutam ad corpora Veneris augebitur fortuna. Profectio insuper ascendentis sectae in domo regia magnanimos potentes et fortunatos efficit. Non licebit tunc Marti aut Joui con Venere pugnare. Nam in vere utrisque videtur imperare. In aestate aegritudines calidas, corrosiones arrenium sustinebunt, tamen actibus Veneris excellenter afficientur. In autumpno et hyeme mediocriter disponentur.

De fatis Turcorum

Turci fortissimi hoc anno et praecipue tempore veris pessime disponentur, ratione significatoris debilis retrogradi et ratione signi eorum in cadente; et propter praesentiam gensahari in signo eorum; patientur in hoc modo a fulminibus et igne et interfectiones multas habebunt. Mars in praeventionali in domo vitae repertus, audaces et honorosos efficit et ad bella fortissimos incitat; eius tamen retrogradatio fortunam aufert et triumphum denegat. In aestate finaliter male stabunt, propter signum eorum in domo infirmitatum et Martem in domo mortis : patientur igitur Turci in aestate aegritudines multas, corrosiones carnum, febres tertionas periculosas, multos ad mortem perducentes. In autumpno et hyeme bene et competenter disponentur; propter Martem directum in ascendente victores fortissimi et bellatores strenui erunt. Quare tunc non licebit gradus eos dimicare, quum periculum fata praedicant. In vere vero et aestate tutus est, tunc enim ascendentores Italiae, Ungariae et generaliter christianorum Marti dominantur.

De fatis Caldeorum et Egiptiorum

Caldei ratione ascendentoris eorum velut Turci disponentur. Egiptii sicut christiani.

Particula quarta

De statu sancti Pontificis et cardinalium et aliorum spunalium

Quamque de statu patris sanctissimi Pontificis Sixti quarti iudicare sit ambiguum admodumque difficile, quum suae sanctissimae paternitatis, nec dum nativitas, verum etiam intronisatio est incognita. Nihilominus tamen ex dispositione significatorum suorum generalium dico summus aetate praelatus, qui Jouis et Mercurii dirigitur influxibus, cum suo coetu cardinalium in particula quarta anni optime stabit. Jupiter est in introitali in succedente, fortissima domo fiducia, fortunae atque laudis in sua

triplicitate existens laudabili Lunae appodicitus testimonio suae sanctitati statum optimum, honoratum et laudabilem obedientiam quoque fidelium ascendit. Mercurius etiam in revolutione in domo regia directus, a combustione liber, Lunae radio sextili reridiatus, hoc ipsum adauget. Nonaquoque domo radiis fortunarum illustrata, prelatis maioribus statum optimum pollicetur, quem dominus nonae domus sua retrogradatione minuit et ad saturninas eorum corpora dispmpt. Prelati minores ratione domini tertiae competenter disponentur, propter Jovem in cadenti et Mercurium combustum. Cautum erit suae sanctissimae paternitati physice vivere. Prelati minores ratione domino domus nonae in domo mortis aegritudines timeant periculosas. Prelati minores itidem ratione domino domus tertiae non bene disponentur. Jupiter tamen generalis eorum ascenditor in domo substantie utilius profectus, augmentum substantiarum pollicetur. In autumpno sua paternitas cum suo coetu cardinalium competenter disponentur, ratione ascendentorum in cardinibus angularibus. Mars tamen ex quarto ascendentorem dampnans, nonnulla impedimenta favit. In hyeme dominus noster sanctissimus non bene disponentur, ratione significatoris retrogradi, in domo inimicorum debilitati et a Marte per quadratum impediti ratione cuius susurros, discordiae lites, rebelliones et bellorum provocaciones movebuntur. Hoc ipsum portendit Mars in radice revolutionis anni ex aspectu opposito ascendentorem aspiciens. Quare per totum annum bonum est suae sanctissimae paternitati pericula cavere martialia. Sol insuper; particeps Solis in introitali in Capricornum in domum mortis: et Jupiter in praeuentionali itidem dampnatus, signum urbis impeditus. Et per eclipsim Solis 29 die Iulii infortunatum malum portendit. Et grandes permutationes nunciat. De quo clarius in iudicio eclipsis futuro duce deo patebit. Prelati maiores melius honoribus in hyeme disponentur. Nam honores pleri aegritudinibus et forte periculis vexabuntur.

Particula V

De dispositione imperatoris et quorundam regnorum

Gloriosissimus Imperator Fredericus hoc anno et praesertim in vere bene disponentur ratione domini ascendentis suae nativitatis et ratione domini loci profectionis: profectio tamen ab ascendente nativitatis devoluta in domo inimicorum a Saturno dampnata, pericula, aegritudines, inimitias, adversitates, blasphemationes et odia disponit. In aestate non bene disponentur Jupiter dominum loci profectionis, combustum et retrogradum. In autumpno insidias et aegritudines caveat, ratione profectionis in domo mortis: regimine bono uti necesse erit: quum et eclipsis futura nobilissimorum hominum est saevo inimica. In hyeme ascenditor in domo inimicorum insidias parat.

De statu regis et regni Poloniae

Illus princeps Kasimirus, rex Poloniae, in vere ratione ascendentis in signis regni fortissimorum fortuna secunda gaudebit; victor fortissimus in bellis, si qua gesserit; non dubitetur profonio ascendentis suae nativitatis in domo fidei devoto, dei mandata, custodientem spunalibusque amicabilem nutriat. In aestate inimicorum insultus caveat et insidias occultas. In autumpno mediocriter. In hyeme vero non bene disponentur, ratione ascendentis in domo inimicorum retrogradi et a Marte impediti. Profectio insuper ascendentis nativitatis suae in domo mortis aegritudinem significat. Unde iilectus nativitatis suae tendens ad quadratum Saturni radium, grandem infirmitatem significat et periculosam. Caute igitur sua serenitas hoc anno

et futuro vivat, quum fata nativitatis suae periculum pronunciant. Regnum Poloniae, quod Thauri et Veneris fecunditate pullulat eisque rigatur influxibus, in vere optime disponetur ubique securum et prosperorum non dubitetur. Quum Venus palladis clipeo, nedum Martis furiam, sed et Iouis fulminum eminus propulsabit. In aliis anni quartis semifortuna gaudebit. Pericula, insidias, roborias, bella, particularia, quae Luna in domo inimicorum discurrens, in multis regni finibus scavit. Jupiter in signo regni discurrens, per totum annum mitigat, minuit et periculosa non finit.

De statu Regni Bohemiae

Serenissimus princeps Ladislaus, rex Bohemiae, in prima anni quarta non bene disponetur, ratione dominuo ascendentis suae nativitatis, et propter profectionem ascendentis nativitatis dampnatam ex quarto Martis; aegritudines enim periculosas et infortunam portendunt. In aestate signum regni in domo infirmitatum aegritudines in regno ascendit. Eclipsis futura Solis in signo regni ascendentorem adauget. In autumpno et hyeme minus bene disponetur, iilectus namque nativitatis suae in domo inimicorum dampnatur radio Martis quarto.

De statu Italiae

Italia, quae Leoni et Solis dirigitur influxibus in vere optime disponetur. Firmari quaeret victrix fortissima, hostium dominari et imperare aliis studebit, et in omnibus felix. Haec arguo a Sole domino anni et signo regni, praesertim in domo substantiae et hora revolutionis reperti et a Sole ex trino et a Venere ex quarto irradiati. Licebit eo tempore Italiae Marti armis obviare et armissa spolia viriliter recuperare, quod non erit consonum autumpni et vernis tempore, propter Martis fortitudinem. Et quamquam ratione ascendentorum status optimus et salus corporum pollicetur, nihilominus tamen Italia ratione Saturni in vere impediti signum regni parti agentis versus finem aegritudines timeat, quamvis non nocivas. In aestate competenter disponetur, ratione significatoris in domo angulari. Signum tamen regni in domo infirmitatum in aliquibus regni partibus aegritudines efficiet. In autumpno bene disponetur, ratione Solis in domo regia. Attamen actus marciales attemptans, maxime ad Turcos, non licebit propter eorum significatorem fortissimum. In hyeme Italia ratione significatoris medio colle fortunae et disfortunae iter capiet et aegritudines. Nocivas caveat, propter significatorem in domo mortis. Mars signum regni ex oppositione dampnans insidias, inimicitias disponit, quibus non alia, quam ingenio est omittendum.

De statu regni Franciae

In vere mediocriter disponetur. Luna in domo inimicorum hora revolutionis discurrens inimicias, insidias, rapinas et hostium insultus scaevit et ad roborias, predationes incitat. In aestate competenter stabit. Religionem decenter ascensuabit, spirituales in reverencia et magna honestate habebit. In autumpno aegritudines timeat. In hyeme et si bene disponetur, tamen inimicorum insultus timeat.

De statu Regni Ungariae

Ungaria, que Sagittarii et Iouis gaudet Influxibus, in vere optime disponetur, propter Iovem in loco forti in praelio et magnanimis erit victrix in dubia; phas tunc erit gradus thurcorum Martem in armis dimicare. Nam Mars Iouis fulmina nequibit

superare. In aestate mediocris disponetur. In autumpno et si bene disponetur, tamen coniunctio Martis pugnare non licebit, cuius insidias in fine aestatis et in autumpno timeat. In hyeme male disponetur, insidias et aegritudines grandes timeat.

De statu Hispanie

Quae secundum Hispanensem Virginis et Lunae subicitur virtutibus ratione ascendentorum in utraque figura dominorum, insidias multas, bella et hostium insidias timeat. In aestate et hyeme imo per totum annum aegritudines saturninas timeat, propter Saturnum signum regni ingredientem. Eclipsis Solis futura 29 die Iulii ratione ascendentoris multa mala minatur huic regno. In hyeme mediocriter disponetur.

De statu Siciliae

Ratione Iouis optimum disponetur in vere, tamen aegritudines; in autumpno et hyeme mediocriter disponetur.

De statu Angliae et Flandriae

Haec ratione ascendentorum inimicitias et bella et inquietudines habebunt. In fortunati quoque in bello tempore veris. In aestate aegritudines timeat. In autumpno vero et hyemis tempore optime disponentur victores strenui et potentes non dubiantur.

De statu Herculis ducis Ferareriensis

Hic hoc anno et praecipue in vere bene disponetur in corporis sanitate ratione profectionis ascendentis suae nativitatis devolutae hora revolutionis ad corpus Veneris ratione ad statum iocundum et voluptuosum ducis. Et ratione profectionis partis fortunae cadentis in 13 gradus hora revolutionis fortuna secunda gaudebit. Parumper in diebus augusti et decembris pericula caveat. Et ratione Lunae, dominae ascendentis suae nativitatis in domo inimicorum discurrentis hora revolutionis insidias inimicorum caveat.

Particula sexta

De fatibus quarundam civitatum famosarum

Urbs Romana in vere optime disponetur, magnonimis, multum laudata et fortunata, et famata. In omnibus quoque factis secunda. Arguitur hoc ex Sole ascendente urbis in domo regia: ex signo quoque urbis, radiis utriusque fortunae appodiato. Saturnus tamen signum urbis retrogradatione sua signum urbis inficiens corrupto aere minatur suo. Parumper inficiens aerem propter tamen suam debilitatem non multum oberit. In aliis anni quartis mediocriter disponetur. Imo eclipsis Solis 29 die Iulii futura in signo urbis incommoda magna et pericula urbi nunciat.

De statu Veneciarum

Quae in vere ratione significatoris in domo inimicorum insuper et ratione signi per radium quadratum Martis impediti periculo insidias et anxietates varias, tum ratione inimicorum, tum et ratione aegritudinum caveant dampna. Tamen magna esse non possent, praecipue expositione Turcorum in vere. Ascendentor namque Turcorum debilior ceteris reperitur. In aestate competenter disponentur: cautius tamen erit militari Marti, quam obsisterent, quam in aliis anni quartis. In autumpno ascendentor in domo mortis aegritudines scaevet. In hyeme mediocriter disponetur et militari eis non coniiit et praecipue contra Turcos propter Martis potentiam.

De statu Florentiae,

quae Arietis et Martis gaudet influxibus. In vere ratione Martis in angulo suo et retrogradis disfortuniis nonnullis subiciuntur, quae non multum nociva et dampnosa erunt, propter signum ascendens urbis eorum in domo regia hora revolutionis et propter potentiam aeris fortunae in eo. Scismata insuper et particularia hominum tamen timeant, propter signum opposito radio Martis dampnatum. In aestate mediocriter disponetur. Hiis duabus quartis cautius est Florentinis otio vacare et bella non attemptare. In autumpno et hyeme magnanimis adeoque fortunata in rebus agendis erit. Licet in autumpno parumper vexabuntur aegritudinibus.

De statu Paduae et Ferrariae

Haec mediocriter disponetur per totum annum plus tamen fortunabuntur autumpni et hyemis tempore victoriosi in bellis, si qua gesserint, non dubitentur. Signum urbium in domo inimicorum non nullos inimicitas portendit.

De statu Mediolani,

quae ratione signi eorum impediti Virginis afficientur; fortes tamen pugnatore Mediolanenses erunt et magni cordis ratione ascendentoris in domo regia. Aestatis tempore mediocriter disponetur ratione significatoris in utraque figura oppressi. In autumpno fortissimi et magnanimes erunt. Litibus, aegritudinibus vexabuntur, si non providerint et forte dampnosum signum infortunatum hoc praesagit. In hyeme competenter disponetur ratione utriusque significatoris.

De statu Mantuae

Haec fere sicut Veneciae disponetur. Parma, Senis velut Bononia disponetur. Mutina velud Florentia: Viterbium sicut Mediolanum. Cremona velud Roma disponetur: Perusium fere sicut Bononia disponetur.

Particula Septima

De dispositione urbis Bononiensi

Quae Thauri et Veneris rutilat fecunditate. In vere optime disponetur ratione Veneris in sua domo triplicitate et termino; magnum sibi anni assumet dominari. Iocunditates, alacritas, delitias et voluptates nemo disfortunabit. In quibus omnibus in vere omnia feliciora conspicietur. Signum urbis in domo fiduciae succedente fortissima amicorum multiplicatorum. Iupiter denique et Venus per totum ferme tempus vernale signum urbis corporaliter reradians fortunam adauget. Impeditata venire non finit. Saturni minas urbi nocentes multum frustrat. In aestate et autumpno mediocriter disponetur et propter signum urbis in domo infirmitatum aegritudines in autumpno caveat. Eclipsis Solis futura significatum auget. Et fere toti Italiae minatur. In hyeme inimicitias et insidias caveat ratione signi in domo inimicorum; generaliter tamen propter Jovem per totum annum in signo urbis discurrentem plus aliis fortunabitur haec urbs namque et factarum augmentum Jupiter ex sui natura pollicetur. Quamque igitur sidera bonum portendant, nihilominus aliqua cupio ascensuanda fore. Primum a medio iulii usque ad finem augusti pericula marcialia vitare, uti dampna ignis, violentias, homicidia et alia huius modi. 2-o in autumpno aegritudines particulares, quae vitari possunt bono et decenti regimine. 3-m scismata domestica circa dies aprilis vitare, lites et alia, quae ascendam ordinem partium in partibus sequentibus.

Particula octava

De statu quorundam, quorum est Saturnus ascendentor

Hoc anno patres antiqui, religiosi, agricolae, senes decrepiti, homines solitariam vitam ducentes, non conversativi, paucorum verborum, homines longe cogitationis, stabiles in verbis, sapientes in consiliis homines duri transitus, fossores plumbi et sepulcrorum. Et generaliter omnes homines vilis et auxilis, artificii, homines melancholici. Homines quorum iilectus in nativitatibus est Saturnus coniunctionumque status aut condicionis tales fuerint: hoc anno in vere magis timeant, quom in ceteris anni partibus ratione ascendentoris retrogradi et infortunati.

Particula generalis IX

In statu nobilium et eorum, quorum Iupiter est ascendentor

Nobiles, generosi, magnifici, iudices, consules, juriscanonici et legum doctores, sedis apostolicae legati, episcopi, subdelegati, sacro sancte fidei orthodoxae legum et sectarum institutores, homines conversativi, satuum iocundi, sanguinei et generaliter omnes, quorum Iupiter est iilectus in nativitate, hoc anno in vere optime disponentur et in aestate laudati et honorati multum erunt. Fortunati in factis eorum non dubitentur, praeterquam in diebus Aprilis 20 sub finem pericula caveant. In autumpno et hieme diminuetur haec significatio, rixas et discordias fugiant, ratione Martis et aegritudines nocivas.

Particula decima

In statu eorum, quorum Mars est significator

Milites, exercituum ductores, bellorum rectores, regum ac principum auxiliares, tiranorum numerarii, medici, aurifabri, omnes mechanici, igne utentes in sua artificiiis, viarum obsessores, factitatum perquisitores, iurgiorum et litium seminatores, crudeles, iracundi, furiosi, callidi, deceptivi rufforum capillorum et generaliter omnes colerici et quorum Mars est iilectus in nativitate. In primis duabus quartis non bene disponentur; qua propter caute vivant et in commoda fugiant. In autumpno et hyeme optime disponentur et suis factis prosperabuntur.

Particula XI

In dispositione eorum, quorum Sol est significator

Reges, principes, altissimorum statuum homines, in fine iuventutis existentes, homines calvi, cuiuscumque status et condicionis fuerint. Et generaliter omnes, quorum Sol est iilectus in nativitate. In vere optime disponentur, laudati multum et fortunati, praeterquam in primo aprilis caveant de impedimentis. In aestate competenter stabunt. In autumpno mediocriter. In hieme generaliter caveant impedimenta, phisico regimine utuntur. Nam tunc significator impeditur in domo mortis.

Particula XII

In statu mercatorum et eorum, quorum Mercurius est significator

Mercatores, artium magistri, productores, astronomi, astrologi, oratores, poetae, versificatores, scriptores, arifmetrae, geometrae, adolescentes, iuvenes, omnes quoque, qui ingenio multum utuntur. Solertes, discursivi, ymaginativi, in novo ingeniosi, homines mutabiles frontum, elevatorum, putatorum, oculorum et generaliter omnes,

quorum Mercurius est ylectus in nativitate, hoc anno praecipue in vere optime disponentur fortunati et laudati in factis suis, parumper in principio veris pericula timeant. Negotiatores specialiter propter Jovem in signo urbis in rebus suis diligentiam apponatur, quum Jupiter lucreum pollicetur litis nonnulli pericula macerant propter Martem ex opposito radio ascendentorem reradiantem. In aestate decrescet eorum fortuna, quare ingenio occurrendum. In autumpno optime disponentur; multi ex ipsis exaltabuntur et ad altiores status promovebuntur, lucris habundabunt. In hyeme mediocriter disponentur.

Particula XIII

Eorum, quorum Venus est significatrix

Mulieres, puellae, virgines, eunuchi, cantores, organistae, timpanistae, citaristae, fistulatores, instrumentorum musicalium pulsatores, adulteri, fornicatores, lectatores, ut ventulorum insecutores, delicosi, voluptuosi, homines varia ornamenta diligentes, iuvenes et omnes homines de forma mulierum, quorum Venus est significatrix et ylecta in nativitate. Hoc anno praecipue in vere disponentur optime, in suis factis multum fortunabuntur; delectationes, gaudia, voluptates insequentur. In aestate male disponentur propter significatorem retrogradum et oppressum; quare caute vivant. In autumpno competenter disponentur, multas fornicationes et adulteria facient ratione Martis, Venerem ex terno radio inflammantis. In hyeme ratione Veneris in domo conjugiorum multi legitimabuntur ut inquit Hali parte 8. Ymo Venus in radice anni in XI per totum annum multum ad venerea corpora homini inclinabit.

Particula XIII

In statu et dispositione pregnantium

Hoc anno pregnantes in vere propter Martem in domo filiorum non bene disponentur. Dolores magnas et laboriosos sustinebunt. Itaque nonnullae abortient et mortes incurrent, ut inquit Hali. Dominus insuper quintae domus ascendentorem hanc auget et aegritudines scaevit. In estate mediocriter disponentur et partibus favorabilior erit ratione domini quartae domus. In autumpno competenter disponentur propter domum quartae et propter Martis et Veneris amicabilem figuram, filios multos protecabunt sine periculo. In hyeme mediocriter. Ymo aegritudines fugiant ratione Saturni in domo filiorum et domini quartae in domo infirmitatum.

Particula XV

De statu religiosorum et aliorum

Huius anni religiosi, regulares, heremitae, monaci. In vere non bene disponentur in ascensuicis divinis impedimenta habebunt et pigritias. Sit quum aliqui regulas eorum non ascensuabunt. Haec arguo ex ascendente ipsorum in domo religionis impedito et retrogrado. Item quamquam ratione domini domus 3-e velint vacare eas regula. Nihilominus propter ascendentoris generalis impeditum diversitates, distractiones et dissidias in aliis factis eorum habebunt. In aestate bene disponentur, regulas decenter ascensuabunt et sublimabunt. Quamquam Venus domina domus religionis sua retrogradatione parumper minuet, in autumpno et hyeme competenter disponenter propter omnes ascendentes.

Particula XVI

De statu et dispositione iter agentium

Legati, nuncii, viatores, cortisani, in vere pessime disponentur ratione ascendentoris infortunati erunt. Prodationes, roborias timeant et praecipue facientes itinera, secundum Albumazar in “Flori” introductorio et Alhabitum in suis “Isagogis” drama prima in multis impediuntur et in itineribus retardabuntur; brevia vero facientes itinera melius disponentur. In aestate aegritudinibus pleri vexabuntur, ymo mortis casum timeant, brevia facientes itinera retardationes patientur propter significatorem retrogradum. In autumpno de longe iter agentes optime disponentur et fortunabuntur. De prope vero agentes itinera insidias, roborias, depredationes, interfectiones caveant, ratione Martis ex opposito ascendentorem dampnantis. In hyeme peregrinantes longe competenter, de prope vero cum periculis itinera perficient. Dignum igitur videtur electiones non de spicere et illis rationabiliter uti. Quem admodum multi sapientes astrorum de eis documenta digna regulasque utilissimas tradidere.

Particula XVII

In statu et conductione communis populi volgi

Unius civitas et populus communis ascendentem Hali in parte 8 ratione Lunae post coniunctionem praeventionalem Mercurio corporaliter applicantem, Mercurio in uterque figura fortunato bene disponentur, alios liberos habebunt. Altis cognitatibus factis maturis afficientur lutea a mercurialibus de quibus supra dictum est multa habebunt. Jupiter insuper ex sextile Lunam reradians ascendentorem in bono auget. In aestate competenter disponentur et divinis officiis vacabunt ratione ascendentoris in domo eclesiae et religionis discurrentis. Et ratione Lunae in preventionali Veneri applicantis, limpiditatem, hilaritates, voluptatem status quoque maximo malis morementum portendit. In autumpno ratione ascendentoris post praeventionalem Jovi appllantantis augmentum substantiae et lucri ascendit. In hyeme mediocriter disponentur, quamquam Jupiter in 12 etiam lucrorum ab inimicis pollicetur, ut inquit Hali parte 8. Unum tamen operibus populus advertat et caute vivat per totum annum, ne lites, rixas, inregia et scismata dampnosa incurrat et insidias multorum ratione ascendentoris hora revolutionis in domo inimicorum dampnati et praecipue circa dies Aprilis et Maii.

Particula XVIII

In dispositione pestis et mortalitatis generaliter

Ex quo secundum Albumazar in fine primi libri “Florum” finem pestilentiae et mortalitatis generales sciuntur ex ascensione aliarum planetarum regnorum, ultra sectam ascendentorum, quae si dampna et impedita fuerint, pestem anni generalem praesagiunt futuram. Quorum nullum in revolutione anni notabiliter impedit. Signum enim ascendens liberum est ab infortuniis profectio insuper coniunctionis ascendentis adventus christianismi. Similiter et ascendens christianismi. Et si devoluitur in idem signum, ubi est Mars, attamen utriusque cautum vivat. Aliquae partes Romanorum, Egipti, Barctriae, India, Turcia, Ethiopia, Libia, ne corruptiva aera macerant. Profectio etiam coniunctionis Saturni et Martis in Cancro factae libera a radiis infortuniis. Aegritudines tamen plurius particulosae erunt ut febres tertianae et incommoda, ratione sanguinis evenientes et aepidimiae, de quibus omni diligentia cavendum.

Particula XIX

In statu bellorum et guerrarum

Hoc anno, quamquam secundum Albumazar in primo parte “Florum”, bella notabilia hoc anno futura non ascendentur, cum nec in preventionali nec in introitali Mars cum Saturno inimico copulantur. Figura tamen in multis partibus in aestate et autumpno magis bella irregia, scismata sunt speranda ratione profectionis coniunctionis Saturni et Martis, quae devoluitur aestatis tempore ad corpus Martis, quae omnia contentiones, bella et guerras ascendentur Ceste Leopoldo duce Ausriae et Messahallach capitulo XI. Insuper profectio ascendentis coniunctionis Saturni et Martis, devoluta in radium inminutum Saturni in domo aeclesiae ascendentorem adauget, ratione cuius spirituales hoc anno de notabili discordia et scismate timeant. Partes tamen, in quibus haec significatio apparebit, sunt loca Arieti, Piscibus, Virgini et Geminis subiecta et Librae, ratione loci Martis. Parumper etiam loca Leoni subiecta timeant. Ut in Armenia, Egipto, Anglia, Flandria, Lombardia, Portugalia, Hispania, Allemania, Bohemia, insuper et Polonia, quae insidias callidas, pericula vicinorum et propinquorum timeant. Item ratione Saturni in 3-a dampnati secundum Hali parte 8 capitulo quarto Rixae multae erunt propter in obedientiam inferiorum suis superioribus, Luna insuper ut ipse dicit capitulo 7, 8-ae partis rixas bellantes et vacans discordias scaeuet in climate sexto. Luna chim ascendentis anni domina hora revolutionis in domo inimicorum et signo climatis debilitata, haec omnia significat, qua propterea et certae partes Italiae, cuius maior pars sexto subicitur climati timeant, plus tamen ratione loci Lunae timeant. Mediolanum, Padua, Cridentum, Viterbium, Perusium, Ligurium. Aspexi insuper domum Filiorum, quae Martis potentia dampnatur et infortunatur. Dominus insuper eius per retrogradationem impeditur. 9 domo ascendit in oboedientiam rebelliorum filiorum; ergo patres, quare hoc anno multum timendum est de scismatibus inter consanguineos et proximos, quibus omnibus non melius, quam ratione est obviandum.

Particula XX

De fertilitate et sterilitate anni in generali

Circumspectis stellarum magnis revolutionibus, quibus huius anni revolutione dico, quod annus ille in fertilitate et sterilitate mediocris erit, ymo magis tendat ad fertilitatem propter victoriam planetarum fertilitatem dantium super caristas facientes. Impeditum tamen anni fertilitas pati parte, primo ratione vermium et aliorum huius modi ut murum, glirium et similibus. Saturnus enim in signo terreo hora revolutionis impeditus destructiones ascendit in seminibus et arboribus, ratione vermium tamen eos cadentium, ut inquit Albumazar in libro “Florum” capitulo de Saturno. Secundo ratione in undationum et crescentium aquarum. Annus etenim iste pro maiori parte tendet ad humiditates ut prius dictum est. Insuper in aliquibus partibus timendum erit de motu et submersione particulari terrae, ratione Saturni impediti, mutantis se de triplicitate ignea in terream. Ratione cuius secundum Albumazar secundo “Florum” et in libro magnorum coniunctorum, tractatu primo, drama quarta. Inundatio et terrae subversio ascendetur, ratione cuius terrae nascenta magnum capient detrimentum. Etiam secundum Hermetem in suo [Hermes] centiloquio, verbo 33, capitulo propter multationes Saturni de signo in signum apparebuntur hoc anno in aere Draceontes, quos arabice Asub vocant: hoc est impressiones ignitae mirabiles de natura cometorum. 3-o fertilitas anni impeditum pati parte ratione profectionis coniunctionis magnae Saturni

et Martis de triplicitate in triplicitatem, quae hora revolutionis devoluitur, propter radium oppositum Saturni. Et ratione profectionis coniunctionis significantis diluvium devoluitur hora revolutionis in radium Saturni inimicum. Haec enim secundum Albumazar in secundo “Florum” subversiones, terrae motus et diluvia aquarum particularia significat. Ratione cuius detrimentum capit, ascensiones tamen maiores sunt, quam oppositae; quare relinquitur annum fore competenter fertilem.

Particula XXI

De dispositione quartarum anni

Ver, dispositione generali, quamquam multos serenos dies habebit, magis tamen habundabit admixta frigiditate. Mercurius insuper tonitruosus signo tonitruoso appodiatius fulmina et ventos variabiles efficiet Venus insuper applicans ex humido capiti algel humiditatem portendit.

De statu aestatis, quae ponderata loci ex tripliciis qualitate generaliter ad ventos multos turbatosos declinabit, in serenes etiam dies huminosos cum apparitione fulminum et nocivo casu gradinum.

De statu autumpni haec ad temperiem aeris declinabit. Venus tamen domina elementorum generalis et in praeventionali protectrix participalis multos dies humidos interponet.

De statu hyemis. Hic ratione Mercurii ad aeris inconstantiam declinabit, nunc serena nunc nivosa nunc pluviosa et ventosa apparebit, frigidibus non parcens, dies plures nubilosos inferens, ut elicitur ex ascendentoribus huius quartae.

Particula XXII

In dispositione mensium et dierum, per hunc annum, quorum unius et suorum dierum hanc probationem adduco. Aliorum vero, brevitati favendo probationes praetermitto.

Aprilis, eius coniunctio erit quarto die Marcii hora 1 minuto 1. A coniunctione sua frigidus erit, humidis diebus habundans. Ab oppositione vero quae erit in die Marcii hora 23 minuto 44 magis rigorosus erit, frigiditati non parcens cum nubium discursu et ventorum flatu.

Dies:

Die Jovis V Marcii vel circa mutativa in aliquibus orizontibus versus noctem et forte adventum et nubecularum ascensum propter quadratum Lunae ad gradum diluvii, in multis tamen locis cassabitur ascendentio.

Die Solis 8-va Marcii huc speratur, propter Lunam ex humido Veneri et gradui diluvii applicantem et partem pluviae in domo Veneris et Luna cum stella nubilosa.

Die Jovis 9 Marcii versus noctem speratur mutatio, propter participationem maxime value Solis super Saturnum et coniunctionem Lunae cum stella nubilosa et partem pluviae in domo Veneris.

Die Mercurii XI Marcii vel circa mutativa propter apertorem portae Lunam in althaziro et mansione humida et in propinquitate ad gradum diluvii et tardabit forte acrius in diem sequentem.

Die Saturni 14 Marcii vel circa in aliquibus orizontibus speratur humiditas propter Lunam Veneri ex mansione humida applicantem et propter pluviae partem in domo Saturni Luna extite in centro et magis versus noctem apparebit accidens.

Die Mercurii 18 Marcii vel circa mutativa propter portae apertorem Lunam in Atazir et mansione humida, partes pluviae in domo Saturni, revolutio Aegyptiorum et profectio partitionis Indorum in applicatione gradus diluvii ascendentorem adauget.

Die Solis 22 Marcii vel circa versus noctem mutatio specialiter propter apertorem maximo value. Luna in mansione humida applicat Veneri et in una suarum clavium adaugitur; stellae nebulosae apparebit insuper accidens in multis locis in die sequenti.

Die Mercurii 24 Marcii vel circa mutatio ad minus ad ventum, propter Lunam in Atazir, aspiciens. Valuae sedis Mercurium; revolutio arabum ascendentorem adauget.

Die Lunae 30 Marcii mutatio specialiter et in aliquibus partibus venti magni cum tono nubium apparebunt, propter portae apertorem, partem etiam pluviae in domo Lunae. Luna ex mansione humida applicat planetis humidis existens ad hoc in suo Atazire revolutio magni orbis huic ascendentori affavet. In illis etiam diebus apparebunt virtutes quorundam stellarum sysypos zozaphe et clayses.

Maius cuius coniunctio erit 3-o die Aprilis in 23-o gradurietis hora 12 minuto 22. Hic mensis a coniunctione sua usque ad oppositionem nubilosus erit et rigidus in frigiditate ultra etiam noctem temporis et loci, pluvias insuper et casus imbrium faciet. Ab oppositione vero sua, quae erit 17 die Aprilis in 8 gradu Scorpionis hora 12 minuto 20 ad, serenitatem aurae declinabit et siccitatem competentem non multos imbres interponens.

Dies:

Die Veneris 3-a Aprilis vel circa mutatio versus noctem ad minus ad ventorum flatus. Die Lunae 6-a Aprilis vel circa versus noctem et septima mutatio ad humiditatem et frigus. Die Mercurii et Iovis 14 et 16 Aprilis vel circa versus noctem mutationes in altitudinem possibles ad nubium ascensus et ventorum flatus. Die Solis 19 Aprilis vel circa humiditas speratur ad minimum. Die Mercurii 22 Aprilis parumper ad noctem specialiter ad minimum ventus aut nubecularum ascensus. Die Solis 26 Aprilis aut circa mutatio in aliquibus partibus modica speratur et magis versus noctem. Die Mercurii 29 Aprilis aut circa ventus parumper speratur.

Iunius cuius coniunctio erit 2-o Maii in 21 gradu Thauri, hora 21, minuto 8. Hic mensis a coniunctione sua usque ad oppositionem ad temperiem aeris competentem declinabit. Calidus insuper erit, Luna nonnullas pluvias paucas tamen miscebit. Ab oppositione in super sua, quae erit 16 Maii in 4 gradu Sagittarii hora 1 minuto 44 ad serenitatem tendet et caliditatem maiorem cum ventis.

Dies:

Die Saturni 2-a Maii vel circa mutativa cum aliqui frigitate. Die Martis V Maii vel circa mutativa parumper in aliquibus orizontibus ad humiditatem et forte tardabit accidens in diem sequentem. Die Lune XI Maii vel circa versus noctem speratur humiditas et forte in aliquibus orizontibus continuabit per aliquos dies. Die Veneris 14 Maii vel circa ventorum flatus ad minus speratur et in multis orizontibus pluvia sequetur in die sequenti cum remissione caloris. Die Martis 19 Maii speratur mutatio. Die Solis 24 Maii aut circa mutatio speratur. Die Saturni 30 Maii vel circa in aliquibus orizontibus mutatio ascendentua speratur et forte ad nubecularum ascensum.

Embolismus cuius coniunctio erit 31 die Maii in 19 gradu Geminorum hora 4 minuto 14. Hic mensis ad competentem statum aeris declinabit. Ab oppositione vero sua, quae erit XV Iunii minuto 49 plus variabilis erit, diebus humidis non carebit et sonitui nubium cum flatu ventorum.

Dies:

Die Lunae 1 Iunii parumper in aliquibus partibus humiditas apparebit. Die Veneris V Iunii vel circa mutativa et forte ad ventum. Die Martis 9 Iunii vel circa mutativa et circa illud tempus apparebunt in aliquibus partibus fulmina et venti. Die Veneris 12 Iunii in aliquibus orizontibus mutatio ad nubes. Die Solis 14 Iunii vel circa dies nubilosa speratur et possibilior constellatio erit in die sequenti. Die Veneris 18 Iunii ventus et forte coruscatio speratur in crasanum tamen diem, vel circa tardabit, accidens ad humiditatem in pluribus orizontibus. Die Martis 23 Iunii ventus speratur versus noctem. Die Jovis 24 Iunii parumper in aliquibus partibus mutatio videbitur. Die Solis 28 Iunii mutatio et forte tonabit in multis partibus et humiditas sequentur. Die Martis 30 Iunii pauca in aliquibus partibus speratur mutatio.

Iulius cuius coniunctio erit 3-o die Iulii in 17 gradu Cancri hora 10 minuto 44 a coniunctione sua usque ad oppositum plus serenus, quam turbidus, plus siccus quam humidus. Ab oppositione vero sua, quae erit XV die Iulii hora 7 minuto 12 minus constans, etiam fulmina, coruscationes multae audientur in multis locis.

Dies:

Die Veneris 3-o Iulii mutatio apparebit. Die Lune 6-o Iulii vel circa nubes speratur et tardabit forte acrius in diem sequentem. Die Iovis et Veneris, in medietate sequentibus aliquantulum dispositione pro humiditate pares. Die Solis 12 Iulii mutatio speratur versus noctem in multis tamen orizontibus frustrabitur haec significatio. Die Veneris 17 Iulii mutatio ad minus ad ventum. Die Veneris 24 Iulii vel circa versus noctem mutatio ad nubes. Die Solis 26 Iulii vel circa mutativa ad humiditatem speratur. In hac etiam oppositione apparebit virtus stellarum Chion et Arctos.

Augustus cuius coniunctione eclipsis erit 29 die Iulii in 14 gradus Leonis hora 18 minuto 28. Hic mensis ad serenitatem et caliditatem pulchra declinabit. Ab oppositione venide, quae erit 13 die Augusti in 29 gradu Aquarii hora 22 minuto 42 remissior erit; ibi in aliquibus diebus aliquis frigiditas apparebit et mutatio maior.

Dies:

Die Jovis 13 Iulii vel circa mutatio et forte ad impetum ventorum et fulmina. Die Saturni prima augusti versus noctem mutatio ad humiditatem et sperandum die nubilosis diebus. Die Iovis 6-o Augusti mutatio speratur ad ventos. Die Solis 9 Augusti humiditas in multis orizontibus apparebit. Die Iovis 13 Augusti nubes et caloris remissio et in crasano in multis locis humiditas speratur. Die Mercurii 19 Augusti vel circa humiditas et ad minus nubecularum ascensus et ventus in multis orizontibus sequetur. Di Solis 23 Augusti ad minus remissio caloris apparebit aut nubes. Die Lunae 24 Augusti versus noctem mutabilis ad aliqua frigiditate. Die Iovis 27 Augusti vel circa mutatio ad nubes et remissio caloris in multis insuper locis humiditas speratur.

September, cuius coniunctio erit 27 die Augusti in 13 gradu Virginis hora 3 minuto 36 ad aeris mutabilitatem declinabit et ventorum cursum. Ab oppositione in super sua

quae erit 12 die Septembris 29 gradu Piscium hora 14 minuto 33 ventosus erit non multis diebus humidis habundans.

Dies:

Die Saturni 29 Augusti mutatio ad minus ad ventum. Die Lunae 31 Augusti in aliquibus orizontibus speratur humiditas. Die Jovis 3-o Septembris versus noctem mutatio ad nubes et ad frigus et forte frigus continuabit per aliquot dies aut unum illorum cum ventorum flatu et mutabilitate aeris. Die Iovis X Septembris humiditas speratur in aliquibus orizontibus. Die Iovis 18 Septembris in aliquibus partibus nubes cum pluvia ad minus ventus sequetur. Die Solis 20 Septembris mutatio ad frigus et in aliquibus partibus nubium ascensus. Die Lunae sequenti ventus specialiter aer nebecule. Die Mercurii 29 Septembris vel circa mutatio specialiter.

October cuius coniunctio erit 26 die Septembris 12 gradu Librae hora 14 minuto 7. Hic mensis a coniunctione sua usque ad oppositionem ad ventos plus quam ad humiditates declinabit in serenitate bene stabit. Ab oppositione sua, qua erit XI die Octobris, hora 4, minuto 27 satis temperatus erit.

Dies:

Die Saturni 26 Septembris aut circa ventus specialiter et alicubi humiditas sequetur. Die Mercurii 30 Septembris vel circa mutatio speranda. Die Veneris 2-a Octobris humiditas specialiter ad minus ventus aut nubes versus noctem magis et diem sequentem. Die Iovis 8 Octobris mutatio ad pluviam ad minus ad nubes. die Lunae 12 Octobris mutatio parumper ad ventum versus noctem magis. Die Iovis VI Octobris vel circa versus noctem mutationes ad humiditatem in aliquibus partibus. Die Lunae, 19 Octobris, mutatio parua ad ventum et forte fruscabitur. Die Iovis 22 Octobris aut circa mutatio ad minus ad ventos.

November cuius coniunctio erit 24 die Octobris 12 gradu Scorpionis, hora V minuto 31. Nubilosus et obscurus apparebit usque ad oppositionem frigiditatem etiam declinabit competenter rigidam; humidus etiam dies inferens. Ab oppositione, quae erit die 10 Novembris hora 19 minuto V ad variabilitate declinabit. Nunc nubilosus, nunc ventosus, nunc nivosus et inconstans.

Dies:

Die Solis 24 Octobris mutatio speratur aut circa nubes aut ventum. Die Martis 27 Octobris mutatio ad minus ad ventum. Die Veneris 30 Octobris mutatio magis versus noctem speratur. Die Mercurii 4-a Novembre vel circa mutatio specialiter cum humiditate aut ventis. Die Saturni 7-a Novembris mutatio speranda. Die Iovis 12 Novembris vel circa humiditas perstilletur. Die Saturni 14 Novembris vel circa mutatio ad minus ad nubes. Die Mercurii 18 Novembris vel circa mutatio ad minus ad frigus et ad ventum. Die Saturni 21 Novembris vel circa mutatio ad minus ad ventum aut nubium ascensum.

December cuius coniunctio erit 24 die Novembris in 12 gradu Sagittariis, hora 22, minuto 33 ad frigiditatem et nubilositatem declinabit usque ad oppositionem suam. Ab oppositione sua, quae erit 9 die Decembris hora 7 minuto 4 ad frigiditatem rigidam et nubes declinabit. Apparebit etiam in multis orizontibus humiditas nivosa cum flatu ventorum.

Dies:

Die Martis 24 Novembris mutacio in aliquibus locis ad minus ad ventum. Die Iovis 26 Novembris parva dispositio pro mutatione. Die Mercurii 2-a Decembris mutatio ad nubes. Die Lunae 7 Decembris mutatio ad humiditatem in aliquibus orizontibus. Die Mercurii 9 Decembris mutatio aut intensum frigus et forte continuabit. Die Saturni 12 Decembris parumper mutativa. Die Martis 12 Decembris mutatio speratur ad minus ad gelu intensum. Die Mercurii 16 Decembris mutatio ad nivem aut pluviam et tardabit forte accidens in noctem aut diem sequentem. Die Saturni 19 Decembris vel circa mutatio aut intensio frigoris speratur ad minus. Die Iovis 24 Decembris nubium ascensus aut minus intensio frigoris. Die Solis 27 decembris parumper disposito pro mutatione. Die Martis 29 Decembris mutatio ad minus ad intensiorem frigoris et nubeculas.

Particula 23

De diebus electis ad minuendum

Secundum motum Lunae et aspectum planetorum iuvantium in ordine ad aetates et coniunctiones et membra hominum, secundum quae omnes recte astrologizantes operantur.

Marcus. Sextae die Marcii bono pro iuvenili flegmatico post meridiem partes cephalicam; 12 die Marcii mediocriter circa meridiem pro iuvenili et virili colericis praeter pulmaticas; 13 die Marcii bona pro eisdem praeter pulmaticas. 19 die Marcii bona pro virili et senili melancolicis circa meridiem praeter nates. 23 die optima post meridiem pro senili et virili flegmaticis praeter coxas. 28 Marcii electa pro senili melancolicis, praeter tibias. 31 Marcii mediocris pro senili colericis praeter saphenas.

Aprilis. Prima die Aprilis mediocris pro senili colericis praeter saphenas. 8-va Aprilis bona pro iuvenili colericis, praeter pulmaticam. 9 Aprilis bona pro eisdem circa meridiem praeter pulmaticam. 14 Aprilis bona pro iuvenili et virili intimicis praeter nates. 19 Aprilis optima pro eisdem circa meridiem praeter nates. 19 Aprilis bona pro virili et senili flegmaticis praeter coxas. 20 Aprilis electa pro eisdem in mane praeter coxas. 21 Aprilis optima pro virili et senili flegmaticis circa meridiem. 24 Aprilis bona pro virili et senili melancolicis circa meridiem praeter tibias. 27 Aprilis bona pro senili colericis praeter saphenas. 28 Aprilis pro eisdem post meridiem praeter saphenas. 30 bono pro senili flegmaticis praeter cephaliticam.

Maius. V Maii pro iuvenili colericis praeter pulmaticam. 6-a mediocris pro eisdem praeter pulmaticam. 12 electa pro iuvenili et virili melancolicis praeter nates. 13 mediocris pro eisdem praeter nates. 18 die bona pro virili et senili flegmaticis praeter coxas. 22 die bona pro virili et senili melancolicis praeter tibia. 24 mediocris pro virili et senili colericis circa meridiem praeter saphenas. 24 bona pro eisdem in meridiem praeter saphenas. 26 optime pro senili flegmaticis praeter cephalicam circa meridiem. 27 bona pro eisdem post meridiem praeter cephalicam. 28 electa pro senili flegmaticis praeter cephalicam.

Iunius. 2-a et 3-o diebus Iunii mediocris pro iuvenili colericis praeter pulmaticam.

12 bona in mane praeter pudenda. 13 bona pro iuuenili et senili flegmaticis praeter coxas. 14 optima pro eisdem in mane praeter coxas. 19 electa pro virili et senili melancolicis praeter tibias. 21 bono pro virili et senili colericis praeter saphenas. 22 pro eisdem melior.

Iulius. 6-a Iulii bona pro iuuenili melancolicis et senili. 7 praeter nates. 9 melior pro eisdem praeter pudenda. 11 optima pro iuuenili et virili flegmaticis circa meridiem et post praeter coxas. 12 electa pro eisdem mane praeter coxas.

Augustus. 16 die optima de mane pro virili et senili flegmaticis preter cephalicam. 17 electa post meridiem pro eisdem praeter cephalicam. 18 optima pro virili et senili flegmatis praeter cephalicam. 24 optima pro virili et senili colericis praeter pulmaticam. 29 electa pro iuuenili melancolicis mane praeter nates.

September. Prima die mediocris colericis, praeter pudenda. 8 bona de mane pro iuuenili et virili melancolicis praeter tibias. 9 bona pro eisdem praeter tibias. 13 electa pro virili et senili flegmaticis praeter cephalicam. Et senili 14 die 19 die mediocris pro virili et senili colericis in mane preter pulmaticam. 27 bona pro iuuenili melancolicis post meridiem praeter nates. 30 optima circa meridiem pro iuuenili flegmaticis preter coxas.

October. V bona pro iuuenili et virili melancolicis mane praeter tibias. 6-a optima pro eisdem post meridiem. 7-a bona circa merider iuuenili virili colericis praeter saphenas. 10 bona circa meridiem pro iuuenili et virili flegmaticis praeter cephalicam. 16 mediocris pro virili et senili colericis praeter pulmaticam. 18 in mane mediocris pro eisdem; cautius tamen dominantere. 24 bona senili melancolicis praeter nates. 27 circa meridiem bona pro iuuenili flegmaticis praeter coxas. Et similiter 28 mane 29 circa meridiem pro eisdem praeter coxas.

November. 2-a die in mane et in 3-a in meridiem bona pro iuuenili et virili melancolicis praeter tibias. 7 per totam et 8 circa meridiem bona pro virili flegmaticis preter cephalicam. 13 et 14 diebus mediocris pro virili et senili preter pulmaticam. 19 per totam optima. 20 quoque circa meridiem bona pro senili melancolicis preter nates. 30 electa in mane pro iuuenili melancolicis praeter tibias.

December. Prima die mediocris pro iuuenili colericis praeter saphenas 2 et 4 diebus utraque circa merider optima pro iuuenili et virili flegmaticis, praeter cephalicam. 11 bona pro virili et senili colericis praeter pulmaticam. 17 bona pro senili melancolicis praeter nates. Et similiter 18. 21 bona pro senili flegmaticis praeter coxas. 26 bona pro iuuenili melancolico preter tibias. 27 optima pro eisdem praeter tibias. 31 bona pro iuuenili flegmaticis praeter cephalicam.

Particula 24

Et ultima de temporibus electis ad formatandum

Marcus. Die Marcii 7 optima ad noctem in clavins. 13 mediocris in electums 20 mediocris ad noctem in potionibus. Et 21 melior in eisdem. 30 bona ad noctem in pitt. 31 mediocris in eisdem.

Aprilis die 7 bona in electums. 8 mediocris in eisdem. 27 per totum diem et noctem et 28 ad noctem melior in pitt.

Maii. V mediocris in electums. 6-o ad noctem melior in eisdem. 14 mediocris in potionibus. 24 ad noctem bona in pitt.

Iunii prima die et 2-a mediocris ad noctem in electums. 10 bona in potionibus. 21 ad noctem et 22 mane optima in pittis.

Iulii die 7 mediocris in potionibus. 18 bona et 19 ad noctem opositione in pitt. 26 ad noctem et 27 per totum bona in electums.

Augusti 4-a die optime manc in potionibus 14 et 14 ad noctes optime in pitt. 23 bona et 24 (...) ad noctem in electums 31 mediocris in potionibus.

September prima die mediocris in potionibus. 2V optime in electums 27 ad noctem bona in potionibus et 28 ad noctem mediocris in eisdem. 29 mediocris in se. 20 in potionibus.

Octobris 7 die ad noctem et 8 pis Solis octasum mediocris in potionibus 17 bona ad noctem in electums 26 mediocris in potionibus.

Novembris 3-o die bona ad noctem in pitt V optima in eisdem ad noctem 13 bona in electuaeriis. Et 14 circa Solis octasum opposito in eisdem 19 bona ad noctem in potionibus 22 mediocris in eisdem.

December. Prima die mediocris in pitt. 10 bona in electiins. Et 11 ad noctem electa in eisdem. 18 ad noctem bona in potionibus 19 mediocris in aisdem 20 bona hora fere 3-o noctis in potionibus. 24 mediocris hora quarta noctis in pittis 30 die bona ad noctem in pittut.

Laus trinitati

◆ 1478 ◆

ПРОГНОСТИЧНЕ СУДЖЕННЯ ПРО 1478 РІК

Ісзус Марія

Для слави всемогутнього Бога в трьох лицах і єдиного в божественній сутності; і заради всього неба і землі наймогутнішого Господа 10 сфер. Про це в працях шістнадцяти частин, заради більшої слави самих шляхетних домів і процвітання цього ушавленого міста Болонї, наважуюсь я на це благословенне дослідження. Я – магістр Георгіус із Русі, задумав видати судження про нинішній 1478 рік із фігур планет і впливів сузір'їв, яку я вирішив поділити на 24 часточки.

Часточка перша

Про володаря року і володарів стихій

Відносно них існує узгоджена спільна думки астрологів: від володарів стихій, котрим володар року домішує свою енергію, для більшої частини року з'ясовують які саме із енергією причетні йому в стихіях. А вони ж в першоначалах, які є життєвість і заради життя домішані до нього потрясіння повітря і плин вітрів, пульсування морів і річок в хвилях, шаленство блискавок і громів. Він же має творити здоров'я тіл і їх хвороби, недорід або плодючість. Таким чином, їх співмірною енергією цей нижчий світ або круговертям рухається, або здобуває користь із благодатного світла, плодючістю щедро розливається, а від неплодючої пустоти в'яне. Тому, по-перше, наступне: як узнають про них. Отже, розглянувши всебічно окремі свідчення планет, як в превенціональному, так і в інтроітальному положеннях, я говорю: Сонце є володар цього року і найголовніший сигніфікатор, щоправда, за участю Меркурія; володарка стихій – Венера, при значній участі Юпітера. На початку часточки, оскільки Сонце в інтроіталі, знаходиться у своїй екзальтації, тригоні і лиці, воно вільне від нещасть і займає найсильніший пануючий дім. Тому, згідно з Птоlemeєм і Галі в «Тетрабіблосі» в главі 12; та Альбумазаром в частині «Про квіти», та Месхалом в книжиці «Про рух років у світі», воно заслужено займає пануюче місце серед інших планет, і узурпує собі владу над роком. Меркурій, одначе, проходячи над його місцем, не стиснутий променями Сонця, займаючи кутовий дім із Сонцем, по заслугі стає так же володарем дня повороту разом із Сонцем. Далі частинки, оскільки Венера в превенціональному місці і при своєму асценденті, домінуючи в десятій інтроітальній фігурі, вільно спускаючись, займаючи із десяти домів найсильніший, своїми енергіями розгойдує володарів в трипліцитаті. Завдяки цьому вона присвоює собі володарювання в стихіях при навіваючій тривогу участі Сонця. Воно в усіх передбачених місцях також сяє несхожими свідченнями.

Часточка друга

Про диспозиції року

Згідно з першими якостями стихій, рік буде теплий, холодний, чи вологий, чи сухий. Цей рік, початок якого буде 11 березня о 16 годині 43 хвилини, у день рівнодення. Цього ж бо року Рак, сигніфікатор сьомого дому споглядати-

ме небо і визначатиме гороскоп повороту, потім якості стихій; він схилатиме частинки повітря своїм положенням, як до помірної спеки, вологості, так і до надзвичайної спеки, тобто, він буде більш вологий, ніж співмірно спекотний. Хоча по волі Юпітера, володаря стихій менш важливого, багато днів будуть, очевидно, лагідними і ясными. Я засвідчую це, згідно з Венерою і Юпітером, володарями відкритих стихій у вологих місцях; і за знаком асцендента, вологого і холодного. У багатьох цих місцевостях надзвичайно щедрими внаслідок дощів будуть притоки річок, надмірними пориви вітрів, внаслідок чого виявиться, що окремі повені нанесуть значних збитків рибакам, озерам, млинам і землі, особливо в північних регіонах землі, які живляться впливом Юпітера. Меркурій зверху, якому Місяць у превенціоналі переносить енергію, буде підтриманий гримучим знаком, і зрушить різноманітні і дуже швидкі, непостійні у своєму різноманітті вітри. Марс зверху, в превенціональному положенні із асцендента, із опозиції посилятиме промені Юпітеру, котрий відбігаючи, знаходиться в громовому знаку, що викликає звуки із хмар і різноманітні сяйва блискавок. Сатурн, навіть нефортунний, не затримається виконати свої обов'язки; він же примножить вологість, сповнить чорними хмарами повітря і загородить шлях спеці. Він є також знаком водяним і дощовим, отже, тримає гороскоп повороту. Знак до того ж мінливий не по енергії, який сходить в превенціоналі, згідно з Аль-Бумазаром, визначає змінюваність року: частина, окрім майбутніх і відсутніх, у вологому місці; частина дощів в обох фігурах в помірному місці, частини вітрів не дуже узгоджуються з енергією асцендента. Для нього, хто любить посухи в помірних місцях, сигніфікація, яка виникла раптово, – цілковита несподіванка.

Часточка третя

Юдеї, у диспозиції вірувань і вчень,

навесні будуть диспонуватись погано; і в багатьох справах будуть нефортунними, і шматувати їх будуть багато хвороб. Це я виявляю з їх мандруючого сигніфікатора, падаючого зі зворотного кута в обох фігурах. Також поворот еднання з асцендентом над королівством, або падаючий до квадратного променя Луни, приносить з ними зваблювання простого народу. Однак, в інших чвертях, і якщо розташуються відповідно, одержать багато прихильників. Однак, нехай бояться на протязі всього року виконання поштово-транспортних обов'язків, накладених можновладцями світу цього.

Про долі християн

Християни навесні, згідно з волею сигніфікатора в царському домі, розташуються щонайліпше; вони досягнуть почесті, благ, високого положення і маєтностей, і будуть мати успіх; матимуть прихильність королів і князів, й інших можновладців. Однак, нехай бояться сатурнійських хвороб, які виникають від холоду з волі володаря дому віри в годину повороту. Ці хвороби заважатимуть їм і з волі дому віри, якому завдано збитків. Окрім окремих хвороб, які виникають із руху обставин, нехай бояться християни приходу сполучення асцендента з причини руху вниз внаслідок Марса в годину повороту. Місяць у третьому домі ворогів розганяється, – злі підступи і недружні прояви сильні, – для християн, що ухилилися від шляху істинного. Не войовничий Марс, опромінюючи

променем дім потрійної віри, встановлює доброзичливість і розпоряджається двома, і обіцяє дружбу церкви. Нехай, однак, християни будуть пильними, щоб хворобливе роздратування не з'явилося у святишого папи або в інших найвищих осіб, від чого можуть виникнути лиха, спокуси, вигнання християн, унаслідок просування з'єднання, що сігніфікує прихід Христа; і внаслідок відходу вниз асцендента-Христа – у промені опозиції Меркурія і Юпітера. Влітку вони диспонуватись будуть посередньо. Нехай стережуться хвороб від спаленого асцендента і внаслідок падаючих поступів у дім смерті, переважно ті християни, котрі підлягають Раку і Терезам: як Вавілонія, Африка, Франція, Армения; на півночі – Бургундія; і береги морів: Індія, Ефіопія, Лівія, Тусція і Єгипет. Бо ці місця влітку будуть більше вразливі до окремих хвороб. Восени справи будуть іти відповідним чином, завдячуючи обом сігніфікаторам у царському домі. Утім, нехай бояться невідомих пропасниць спричинених Сатурном у домі віри. А переважно в Алеманії, Греції, Іспанії нехай бережуться різних підступів ворогів унаслідок просування вниз, у дім неприятелів, у дім Марса. Звичайно ж, нехай бережуться зловорожої шкоди з боку ворогів унаслідок сили Марса в асценденті: насамперед Аравія, варварські землі халдеев, Каталонія й інші місця, що підлягають Скорпіону. Взимку будуть диспонуватись посередньо; багатьох буде вражати нездоров'я внаслідок просування вниз, у дім хвороб; з них одні потерпатимуть збитки від квадратурного променя Марса. Однак, Юпітер, опромінюючи своїми радіусами шляхи просування, не допускає, щоб хвороби були шкідливими.

Про диспозицію сарацинів

Найвідважніші сарацини, в першій чверті року будуть диспонуватись найліпше внаслідок сігніфікатора, у сукцеденті; в своєму найсильнішому домі в трипліцитаті, який розбігається; і внаслідок просування з'єднання асцендента вниз до вчення Мухамеда, повернутого до тіл. Збільшується фортуна Венери, бо шлях поверх асцендента секти в царському домі створює великодушних, могутніх і удачливих. Не буде допомагати тепер Марсу або Юпітеру боротися з Венерою. Бо навесні, вочевидь, вона буде правити обома. Улітку вони розбудять хвороби залежні від спеки та тілесні виразки. Проте, завдячуючи діям Венери, вони блискуче будуть подолані. Восени і взимку диспоновані будуть посередньо.

Про долю турків

Найхоробріші турки цього року, і переважно у весняний час, будуть диспонуватись гірше всього з причини слабкого сігніфікатора, який відступає назад, і з причини падаючого їхнього знаку; і внаслідок присутності Гензахара в їхньому знаку. Потерпатимуть таким чином від блискавок і вогню, і багато хто з них будуть убиті. Марс в превенціоналі, з'явившись у домі життя, творить відчайдушних і честолюбців, і підштовхує до війн. Однак його відступно забирає з собою фортуна, і триумф категорично заперечує. Улітку остаточно обставини складуться для них погано внаслідок їх знаку в домі хвороб і Марса в домі смерті. Отже, улітку турки потерпатимуть від багатьох хвороб, виразок, багатьох небезпечних лихоманок, які повертаючись на третій день багатьох приведуть до смерті. Восени і взимку їх справи будуть іти добре і відповідним

чином унаслідок Марса на прямій лінії в асценденті, вони будуть найвідважніші переможці і найдіяльніші воїни. З цієї причини не дозволяє їх градус воювати тепер, тому що доля віщує небезпеку. Навесні і влітку градус безпечний, бо асцендентори Італії, Угорщини, і в цілому християн управляються Марсом.

Про положення халдеїв і єгиптян

Халдеї з волі їхнього асцендентора диспонується подібно туркам, єгиптяни подібно християнам.

Часточка четверта

Про статус святого Понтифіка і кардиналів, й інших визначних осіб

Хоча про статус первосвященника найсвятішого Понтифіка Сікста четвертого судити було б надзвичайно важко з двох причин: його найсвятішої превелебності невідомий час народження і навіть час інтронізації. Проте тим не менше, з диспозиції його загальних сигніфікаторів я говорю, що для найвищого прелата, життям якого управляють впливи Юпітера і Меркурія, зі своїм сонмом кардиналів, у першій чверті року справи будуть обстояти щонайліпше. Юпітер – в інтроіталі в сукцеденті, у самому сильному домі довір'я, фортуни і хвали, у своєму трипліцитаті здіймаючись і слідуючи за високоповажним Місяцем, як свідченням його святості, займає найкраще почесне місце і достославне, і матиме послух вірних. А Меркурій, прямий навіть в повороті в царському домі, вільний від спалення, опромінений ззаду секстільним променем Місяця, завдяки цьому сам звеличиться. Місяць у дев'ятому домі, у світлі променів фортуни, обіцяє найкраще положення найвищим прелатам, яке, однак, применшити володар дев'ятого дому своїм відступом назад; а отже, диспонуватиме їхні тіла до сатурнійських хвороб. Нижчі прелати, з волі володаря третього дому, диспонуватимуться відповідним чином, згідно з Юпітером у падінні, і спаленим Меркурієм. Нехай остерегається його святість папа стосовно свого фізичного життя. Вищі прелати, згідно з волею володаря дев'ятого дому в домі смерті, нехай остережуться небезпечних хвороб. Нижчі прелати, також з волі властителя третього дому, недобре диспонується. Однак Юпітер, – їх загальний асцендентор, у домі субстанції, прийшовши з великою користю, обіцяє примноження матеріальних статків. Восени його папська превелебність з його почтом кардиналів диспонуватиметься відповідним чином з волі асценденторів у кутових зонах. Утім, Марс, погрожуючи квадратурою асценденту, сприятиме виникненню деяких перешкод. Узимку наш найсвятіший пан буде диспонуваний не добре, внаслідок сигніфікатора, який відступив назад, а в домі неприятелів ослаблений і зазнає перешкод від Марса, будучи з ним у квадратурі. Внаслідок зазначеного вище з'являться непевні чутки, незгоди і суперечки, повстання і заклики до воєн. Усе це приносить Марс у радикалі повороту року, дивлячись на асцендентора із опозиції. Тому-то на протязі цілого року добре для його святійшості папи берегтися загроз зі сторони Марса. Сонце зверху, співучасник Сонця в інтроіталі, входить в Козеріг, у дім смерті. І Юпітер у превенціоналі так само потерпає, оскільки знак міста, буде зазнавати перешкод внаслідок затемнення Сонця 29 дня липня місяця, яке приносить несприятливе лихо і сповістить про великі зміни. Про це докладніше, з Божою допомогою, буде викладено в

майбутній оцінці затемнення. Вищі прелати щодо почестей краще будуть диспонуватись узимку. Бо численні почесті зміняться хворобами і, вірогідно, небезпечними.

Часточка п'ята

Про диспозицію імператора і деяких царств

Найславетніший імператор Фредерік цього року, і особливо навесні, добре диспонуватиметься завдячуючи володарю асцендента свого народження і завдячуючи володарю місця відходу. Одначе відхід униз від асцендента народження, у домі ворогів, має загрозу від Сатурна: небезпеки, хвороби, прояви ворожості, суперечки, обмови і ненависть. Улітку недобре диспонуватиметься через просування вниз господаря місця, який спалений і відійшов назад. Восени нехай застерігається підступів і хвороб внаслідок руху в домі смерті; необхідно буде скористатись добрим правлінням. Тому що і затемнення майбутнє люто недружелюбне до найзнатніших осіб. Взимку асцендатор у домі ворогів готує підступи.

Про стан царя і царства Польського

Славний принцепс Казимір, цар польський, навесні з волі асцендентора в знаках царства буде втішатися сприятливою долею найвідважніших. Він буде найвідважнішим переможцем у війнах, якщо буде якісь вести. Без сумніву, завдячуючи положенню асцендента його народження у домі віри, дорученому Богові, нехай живить дружнього сторожа прихильниками. Влітку нехай остерігається нападу недругів і таємних підступів. Восени – посередньо. Взимку, щоправда, недобре буде диспонуватися з волі асцендентора у домі неприятелів, який відступив і зазнає перешкод від Марса. Рух вперед асцендента його народження, у домі смерті віщує хворобу. Звідси, зважаючи на квадратурний промінь Сатурна, визначеного при його народженні, це знаменує велику і небезпечну хворобу. Отож, нехай його світлість живе цей і наступний рік обережно, тому що доля його народження провіщує небезпеку. Царство Польське, оскільки воно родючістю Тільця і Венери розвивається і зростається їх впливами, навесні диспонуватиметься найкраще, і нехай не сумнівається – усюди буде безпечним і успішним, тому що Венера буде воювати щитом Паллади, а не оскаженілістю Марса, і буде вдалині від блискавок Юпітера. В інших чвертях року буде втішатись напівуспіхом. Небезпеки, підступи, труднощі, війни, міжусобиці, які Місяць, розбігаючись у домі недругів, сповіщає у багатьох частинах царства, Юпітер, розбігаючись у знаку царства, на протязі всього року вгамовує, зменшує і небезпеки не допускає.

Про стан царства Богемії

Найсніший князь Ладислав, цар Богемії, у першій половині року не добре диспонуватиметься з волі господаря асценденту свого народження, унаслідок проходу асцендента народження через чверть, якій загрожує Марс: адже вони несуть небезпечні хвороби і невдачі. Улітку знак царства в домі нездоров'я, а тому внесе хвороби в царство. Наступне затемнення Сонця в знаку царства збільшить асцендент. Восени і взимку диспонуватиметься менш добре, бо знак його народження зазнає шкоди від квадратурного променя Марса в домі ворогів.

Про стан Італії

Італія, яка керується впливами Лева і Сонця, найкраще диспонуватиметься навесні. Найвідважніша переможниця ворогів, вона прагнучиме зміцнитися; над ворогами панувати і карати їх, і в усьому буде щасливою. Я передбачаю це від Сонця, володаря року і знака царства, перш за все в домі матерії, відкритого в годину повороту і опромінюваного Сонцем з тригону, а Венерою з квадратури. Можна, щоб Італія в цей час пішла зі зброєю в руках назустріч Марсу і відважно відвоювала втрачену військову здобич. Це не буде співзвучне з часом, з осінню чи весною з причини сили Марса. І хоча з волі асценденторів очікується найкращий статус і здоров'я тілесне, тим не менше, однак, Італія з волі Сатурна, якому будуть перешкоди навесні (знак царства, повернутий супроти кінця), нехай боїться хвороб, хоча і не смертельних. Влітку диспонуватиметься відповідним чином з волі сігніфікатора в кутовому домі. Проте знак царства в домі немочі в деяких частинах царства спричинить хвороби. Восени диспонуватиметься добре з волі Сонця в царському домі. Однак, хоча прагне зійтись на полі бою з турками, цього не бажано робити, враховуючи найсильнішого їх сігніфікатора. Узимку Італія з волі сігніфікатора в середині гори фортуни невдачі буде проходити, і нехай остерегається шкідливих хвороб з причини сігніфікатора в домі смерті. Марс, погрожуючи знаку царства з опозиції, приносить підступи, недружні прояви, яких можна уникнути не інакше, як розумом.

Про статус Французького королівства

Навесні диспонуватиметься посередньо. Місяць у домі неприятелів, розганяючись в годину повороту, віщує неприязнь, грабежі, підступи і підбурює до супротиву і крадіжок. Улітку обставини складатимуться належним чином, буде піднімати релігію як годиться по сумлінню, духовних буде шанувати і надавати їм великих почесей. Восени нехай боїться хвороб. Узимку, навіть якщо добре диспонуватиметься, нехай боїться нападу ворогів.

Про статус Угорського королівства

Угорщина, яка втішається впливами Стрільця і Юпітера, навесні диспонуватиметься щонайліпше, унаслідок Юпітера в сильному місці у битві, і буде великодушною переможницею в сумнівних справах. Дозволятиметься тоді зі зброєю в руках боротися з Марсом турків, бо Марс неспроможний перемогти блискавки Юпітера. Улітку диспонуватиметься посередньо. Восени, однак сполучення Марса не дозволить воювати, навіть якщо добре диспонуватиметься. Підступів Марса нехай боїться в кінці літа і восени. Взимку диспонуватиметься погано; нехай боїться підступів і великих хвороб.

Про положення Іспанії

Вона, згідно з Іспанцем, знаходиться під впливом енергій Диви і Місяця. З волі асценденторів, пануючих в обох фігурах, нехай остерегається численних підступів, війн і ворожих хитрощів. Улітку і взимку, і навіть на протязі всього року, нехай боїться сатурнових хвороб, унаслідок Сатурна, який входить у знак королівства. Наступне затемнення Сонця 29 дня липня, з волі асцендентора, загрожуватиме багатьма лихами цьому королівству. Узимку диспонуватиметься посередньо.

Про положення Сицилії

З волі Юпітера диспонуватиметься щонайліпше навесні. Однак хвороби восени і взимку зроблять це положення посереднім.

Про статус Англії і Фландрії

З волі асценденторів вони будуть мати суперечності і війни, і неспокій. Вони нещасливі також у весняний час. Улітку нехай бояться хвороб. Восени ж бо, щоправда, і у зимовий час диспонуватимуться щонайкраще, і нехай не сумніваються, – будуть діяльними і могутніми переможцями.

Про положення Геркулеса, феррарського верховоди

Він цього року, а особливо навесні, диспонуватиметься добре; здоровий тілом, з волі проходження вниз асцендента його народження, у годину повороту, до корпусу Венери. Унаслідок цього стан правителя буде приємний і повний насолод. А з волі проходження падаючої частини фортуни в 13°, у годину повороту втішатиметься сприятливою долею. Так само в дні серпня і грудня нехай бережеться небезпек. І з волі Місяця, володаря асцендента його народження у домі неприятелів, який розганяється в годину повороту, нехай остерігається підступів ворогів.

Часточка шоста

Про долі деяких прославлених держав

Місто Рим навесні диспонуватиметься щонайліпше: великодушне, достославне, щасливе і прославлене, також щасливе у всіх справах. Це доводиться диспозицією Сонця – асцендентора міста в царському домі; воно оточене з обох боків променями фортуни із знака міста. Однак Сатурн у знаку міста, своїм відступом підфарбовуючи знак міста, погрожує зіпсованим повітрям. Так само, просочуючи повітря, він дещо може зашкодити, внаслідок своєї слабкості. В інших кварталах року він буде диспонуватись посередньо. До того ж майбутнє затемнення Сонця 29 дня липня в знаку міста провіщує великі неприємності і загрози для міста.

Про статус венеціанців

Вони навесні, з волі сінфікатора зверху в домі ворогів, і з волі знаку, який під впливом утиску променів квадратури Марса, нехай стережуться втрат від підступів, різних страхів, як з причини недругів, так і з причини хвороб. Однак вони не можуть бути значними, загалом з причини експозиції турків навесні, бо асцендентор турків виявляється слабшим від інших. Утім, згідно з Марсом, необхідно буде воювати обережніше, ніж супротивитись, аніж в інших чвертях року. Восени асцендентор у домі смерті провіщує хвороби. Узимку диспонуватиметься посередньо і воювати йому не доведеться переважно внаслідок сили Марса проти турків.

Про положення Флоренції,

котра втішається впливами Овна і Марса. Навесні, з волі Марса в його куті, і до того ж відступаючого назад, вони зазнають деяких нещасть, які будуть не

надто шкідливі і небезпечні, унаслідок входження знаку їх міста в царський дім у годину повороту, і внаслідок сили духу фортуни в ньому. Розколив і розбрату до того ж нехай бояться внаслідок знаку, якому загрожує своїм променем Марс із опозиції. Улітку будуть диспонуватись посередньо. У цих обох чвертях безпечніше для флорентійців зайнятися відпочинком і не прагнути війни. Восени і взимку вони надзвичайно успішні в усіх справах. Можливо також, що восени знемагатимуть від хвороб.

Про стан Падуї і Феррарії

Вони будуть диспонуватись посередньо на протязі всього року, однак більш щасливі будуть в осінній і зимовий період. Вони; беззаперечно, будуть переможні у війнах, якщо вестимуть їх. Знак міста в домі неприятелів принесе певні ворожі зіткнення і ворожнечу.

Про статус Мілану,

який з волі свого знака, який знаходиться під впливом Діви, зазнає перешкод. Однак міланці будуть відважними і великодушними вояками, унаслідок асцендентора в царському домі. У літній час диспонуватимуться посередньо, унаслідок стискання асцендентора в обох фігурах. Восени – надзвичайно хоробрі і щедрі. Вони зазнають судових процесів і хвороб, якщо не передбачать цього і, вірогідно, що шкідливий неfortunний знак це передрікає. Узимку відповідним чином диспонуватимуться, згідно з волею обох сгніфікаторів.

Про положення Мантуї,

котра буде диспонуватиметься майже як Венеція. Парма, Сієнна – подібно до Болонії. Мутіна – подібно до Флоренції. Вітербій – як Медіолан. Кремона диспонуватиметься як Рим; Перуджія диспонуватиметься майже як Болонья.

Часточка сьома

Про диспозицію міста Болоньї, яке розквітає родючістю Тільця і Венери

Навесні диспонуватиметься щонайліпше з волі Венери в своєму домі в трипліцитаті, і за тривалістю вона використає для свого панування велику частину року. Приємні забави, веселість, утіхи і насолоди ніхто не зіпсує. Завдяки всьому цьому навесні все щасливіше буде виглядати. Знак міста в домі довіри, з найміцнішою підтримкою друзів, що примножують блага. Юпітер, а разом з ним і Венера, на протязі всього весняного часу, опромінюючи знак міста матеріально, збільшують удачу. Зазнаючи перешкод, фортуна продовжує залишатися. Погрози Сатурна, які місту шкодять, руйнує дощенту. Улітку і восени диспонується посередньо, а внаслідок знаку міста у домі слабості, нехай боїться хвороб восени. Наступне затемнення Сонця збільшить сгніфікацію і загрожує майже всій Італії. Узимку нехай стережуться ворожнечі і підступів з волі знака у домі недругів; однак у цілому, з причини того, що Юпітер розбігається в знаку міста, на протязі всього року буде щасливим більше ніж інші. Бо цьому місту Юпітер обіцяє зростання в справах, згідно зі своєю природою. Отож, хоча сузір'я несуть добро, тим не менше я бажаю застерегти від того, що буде. По-перше, від середини липня до кінця серпня обминути такі небезпеки Марса, як утрати від вогню,

насильства, убивства людей і інше подібне. По-друге, восени окремих хвороб можна уникнути добрим і відповідним порядкуванням. По-третє, внутрішніх розколів обминати приблизно у квітневий день. Про судові процеси й інше, що йде з асцендентом, буде викладено в наступних частинах.

Часточка восьма

Про становище декого з тих, чийм асцендентом є Сатурн

Цього року перестаркуваті отці благочестиві, землероби, виморені життям старці, люди, які ведуть самотнє життя, неосвічені, небагатослівні, люди тугодумні, незмінні в словах, мудрі в порадах, люди загартовані, копачі свинцю і могил, в цілому ремісники, люди незначні і рухливі в переходах, юристи, люди з чорною жовтю (меланхоліки), люди, для яких обраним при народженні знаком є Сатурн, згідно з зазначеними вище станами і сполученнями, навесні нехай більше остерігаються, ніж в інші частини року, з волі асцендентора відступаючого і несприятливого.

Часточка загальна дев'ята

Щодо знатних і тих, чийм асцендентом є Юпітер

Знатні, шляхетні, можновладці, судді, консули, теоретики права і вчені в зконах, легати папського престолу, єпископи, посланці, вчителі законів священної віри і наставники сект; люди освічені, приємні, сангвініки і в цілому всі, при народженні яких був присутнім Юпітер, цього року навесні диспонуватимуться щонайліпше; і влітку зазнають похвал і вшанувань щонайбільших. І без сумніву будуть удачливими в своїх діях, за винятком того, що в днях квітня, з 20 до кінця нехай бережуться небезпек. Восени і взимку буде зменшуватись ця сигніфікація, нехай утікають від суперечок і незгод з волі Марса і шкідливих хвороб.

Часточка десята

Щодо стану тих, для кого сигніфікатором є Марс

Воїни, воєначальники, верховоди у війнах, управителі і помічники царів і князів, скарбники тиранів, медики, золотих справ майстри, усі механіки, ті що користуються вогнем у своїх виробках, придорожні жителі, шукачі прибутків, ініціатори сварок і судових процесів, жорстокі, гнівні, шалені, лукаві, одержимі з рудим волоссям, і в цілому всі холерики і ті, при народженні яких відзначений Марс, у перших двох четвертях не добре диспонуватимуться. Унаслідок цього нехай живуть обережно і уникають нещастя. Утім, восени і взимку найкраще будуть диспонувані і матимуть успіх у своїх справах.

Часточка одинадцята

Про диспозицію тих, для яких сигніфікатором є Сонце

Царі, князі, люди найвищих станів, що знаходяться в кінці юності, лисі, люди будь-якого стану і характеру, і в цілому всі, у кого Сонце – знак, обраний при народженні, навесні найліпше диспонуватимуться, зазнають похвал і удачі, за винятком перших днів квітня: тоді нехай остерігаються перешкод. Улітку обставини складуться належним чином, восени посередньо. Узимку в цілому нехай стережуться перешкод, керуються своїм єством. Бо сигніфікатор тоді зазнаватиме перешкод у домі смерті.

Часточка дванадцята

Щодо положення купців і тих, чийм сiгнiфiкатором є Меркурій

Купці, митці, проповідники, астрономи, астрологи, оратори, поети, віршотворці, письменники, математики, геометри, підлітки, юнаки, а також усі, хто часто послуговується розумом; винахідники, люди метушливі, фантазери, ті хто нещодавно отримали титули, люди мінливі щодо зовнішності і очей, рятівники, чистильники, і в цілому всі, при народженні котрих були обрані Меркурієм, цього року, переважно навесні, найкраще диспонуватимуться, будуть удачливі і славні у своїх справах. І так само на початку весни нехай бояться небезпек. Негоціантам, особливо, згідно з положенням Юпітера в знаку міста, в їх справах нехай додасться старання, бо Юпітер обіцяє вигоду. Небезпека якогось судового процесу пом'якшиться внаслідок Марса, який опромінює асцендентора з опозиційного радіусу. Улітку їх фортуна поменшає, тому треба розважливо поспішати назустріч. Восени щонайліпше диспонуватимуться. Багато хто з них підніметься вгору і дістанеться до вищого положення, будуть вельми забезпечені достатком. Узимку диспонуватимуться посередньо.

Часточка тринадцята

Про тих, чия сiгнiфiкаторкою є Венера

Жінки, дівчата, дівчатка, євнухи, співаки, органісти, тимпаніти, кіфаристи, флейтисти, ударники на музичних інструментах, перелюбники, розпусники, любителі попоїсти, зніжені, жадібні до насолод, люди витончені у різних прикрасах, юнаки і всі люди, схожі зовнішнім виглядом на жінок, хто відзначені по народженню сiгнiфiкаторкою Венерою. Цього року, переважно навесні, вони диспонуватимуться щонайліпше; у своїх планах будуть надзвичайно успішними; отримають задоволення, радощі і насолоди. Улітку диспонуватимуться погано внаслідок сiгнiфiкатора ретроградного і затиснутого, а тому нехай живуть обережно. Восени диспонуватимуться належним чином, вчинять багато розпусти і перелюбства з волі Марса, який заплутуватиме полум'ям Венеру з потрійного радіуса. Узимку, з волі Венери в домі подружжя, багато хто узаконить шлюб, як каже Галі у восьмій частині. До того ж Венера в радісі року, в одинадцятому домі, на протязі цілого року буде схиляти тіла людей до втіх Венери.

Часточка чотирнадцята

Щодо положення і становища вагітних

Цього року вагітні навесні, унаслідок перебування Марса в домі синів, не добре диспонуватимуться. Вони будуть відчувати великі і тяжкі болі. Отже, згідно з Галі, деякі жінки народять передчасно, і мертвих, бо володар асцендентора п'ятого дому збільшить нещастя і провіщує хвороби. Улітку диспонуватимуться посередньо з волі володаря четвертого дому, який буде більш прихильним до пологів. Восени диспонуватимуться належним чином внаслідок домінування четвертого дому, і внаслідок дружньої фігури Марса і Венери народять багатьох синів без небезпечних наслідків. Узимку – посередньо. Усе ж нехай стережуться хвороб з волі Сатурна в домі синів і володаря четвертого дому в домі хвороб.

Часточка п'ятнадцята

Про становище набожних людей та інших

Благочестиві люди, священнослужителі, схимники, монахи в цьому році навесні не добре диспонуватимуться, в асцендентах божественних матимуть перешкоди і кволість. Так буде тому, що дехто не дотримується своїх правил. Я визначаю це по їх асценденту в домі релігії, який зазнає перешкод і відступає назад. Так само і ті, хто з волі володаря третього дому хотів би позбавитись цих правил, тим не менше внаслідок загального асцендентора, який зазнає перешкод, будуть мати суперечності, розлад і розкол в усіх їх справах. Улітку диспонуватимуться добре, належно виконуватимуть правила і піднесуться. Хоча Венера – володарка дому релігії своїм відступом так само буде ставати менш вагомою. Восени і взимку диспонуватимуться належним чином унаслідок усіх асценденторів.

Часточка шістнадцята

Про статус і диспозицію тих, хто відправляється в дорогу

Легати, нунції, подорожні, скороходи навесні диспонуватимуться щонайгірше, згідно з волею асцендентора неfortunного. Нехай бояться труднощів і зрад переважно ті, хто відправляються в дорогу. Згідно з Аль-Бумазаром, у вступі до «Квітів», і Алькабітом, у його «Уведеннях», дія перша, вони будуть мати багато перешкод і на дорогах будуть затримуватись. Щоправда, ті, хто подорожують недалеко, будуть краще диспонуватись. Влітку багато хто мучитиметься від хвороб, нехай навіть бояться випадкової смерті; подорожуючі недалеко терпітимуть затримки з причини відступаючого назад сінгіфікатора. Восени подорожуючі далеко найліпше диспонуватимуться і будуть fortunними. Подорожуючі недалеко нехай бережуться підступів, труднощів, наговорів або вбивств з волі Марса, який загрожує з опозиції асцендентору. Ті, хто мандрують на далекі відстані, належним чином і з небезпеками шляхи завершать. Отже, здається необхідним не розчаруватись у виборі і скористатись ним розумно. До того ж багато хто, із обізнаних у зірках, про це передають гідні свідчення і надзвичайно корисні правила.

Часточка сімнадцята

Щодо статусу і спільної користі для всього простого люду

Один асцендент у держави і всього народу, – згідно з Галі в восьмій частині, – котрий з волі Луни, після превенціонального з'єднання міцно притиснувся тілом до Меркурія. При Меркурії fortunному в обох фігурах добре диспонуватимуться, інакших будуть мати дітей. Коли вони стануть зрілими в пізнанні високих істин, то будуть мати велику користь від якостей Меркурія, про якого вище було сказано. Юпітер зверху, із секстиля опромінюючий Місяць, підсилює асцендентора для добра. Улітку диспонуватимуться належним чином і звільняться від божественних обов'язків з волі асцендентора в домі церкви і релігії, який розганяється. А з волі Місяця в превенціоналі, який міцно притискається до Венери, статус приносить чистоту, веселість, бажання, а найгіршим – похмурість. Восени, з волі асцендентора, Юпітер у превенціоналі, у тісній сполуці сходить до збільшення матеріальних благ і користі. Взимку диспонуватимуться посередньо, хоча Юпітер у дванадцятому домі обіцяє навіть дещо з корисного від недругів, як каже Галі у восьмій частині. Хай, одначе, народ зверне увагу на одне з за-

вданий і живе обережно на протязі цілого року, щоб судових тяжб, суперечок, непокірності і шкідливих схизм уникнути, а також підступів з боку багатьох, про що свідчить асцендентор, який зазнає шкоди переважно в годину повороту в домі ворогів приблизно в дні квітня і травня.

Часточка вісімнадцята

Щодо диспозицій з чумою і смертністю в цілому

Про це, згідно з Аль-Бумазаром, в кінці першої книги «Квітів», визначається закінчення повальної хвороби і смертності із піднесення інших планет царства за межами слідування асцендентів, які, якщо будуть зазнавати втрат і перешкод, передвіщають загальну майбутню чуму в поточному році. З них не слідують жодних значних перешкод на протязі року, оскільки висхідний знак вільний від нещастя. До того ж бачимо просування до кон'юнкції асцендента приходу християнства. Подібно і асцендент християнства. І якщо скотиться вниз у той самий знак, де знаходиться Марс, то нехай живуть обережно і ті, й інші. Інші частини римської держави, Єгипет, Бактрія, Індія, Туреччина, Ефіопія і Лівія мають остерігатися, щоб не ослабило їх шкідливе повітря. Навіть проходження кон'юнкції Сатурна і Марса, яке відбувається в Раку, вільне від променів неfortunних. Проте виникнуть численні окремі хвороби, такі як терціарна пропасниця. Можуть виникнути ускладнення в крові і епідемії, від яких треба берегтися з усією старанністю.

Часточка дев'ятнадцята

Щодо положення з війнами і битвами цього року

Утім, згідно з Аль-Бумазаром, у першій частині «Квітів», значних війн цього року на майбутнє не відзначається, тому що ні в превенціоналі, ні в інтроіталі Марс з Сатурном не поєднуються. Однак фігура в багатьох частинах влітку і восени більше спонукає очікувати війн, безпорядків, розколу внаслідок проходження сполучення Сатурна і Марса, яке скочується вниз літньої пори до тіла Марса. Усе це знаменує напруження, війни і битви з Цестом Леопольдом, австрійським полководцем. Про це і Мессахалах у главі 11-й. До того ж проходження асцендента з'єднання Сатурна і Марса вниз, у радіус послаблення Сатурна в домі церкви, підсилює асцендентора, з волі якого духовні особи цього року нехай бояться значної незгоди і схизми. А частини, в яких ця сігніфікація виявиться, це місця, підвладні Овну, Рибам, Діви, Близнюкам і Терезам з волі місця Марса. Так само нехай бояться навіть місць, підвладних Леву у Вірменії, Єгипті, Англії, Фландрії, Ломбардії, Португалії, Іспанії, Алеманії, Богемії а також і Польщі, котрі нехай стережуться хитрих підступів, небезпек з боку сусідів і близьких. Так само і з волі Сатурна, який зазнає шкоди в третьому домі; згідно з Галі в 8 частині, четвертому розділі. Будуть великі сварки зі своїми зверхниками внаслідок непослуху підвладних. До того ж Місяць, як каже він сам у главі сьомій, частини восьмої, знаменує збройні сутички і незгоди в шостому кліматі. Бо ж місяць наступного року володарює в годину повороту в домі неприятели і ослаблений знаком клімату. З тієї ж причини нехай стережуться і певні частини Італії, більша частина якої підвладна шостому клімату, однак більше з причини місцезнаходження Місяця: Медіолан, Падуя, Трієнт, Вітербій,

Перузія, Лігурій. Я спостерігав до того ж дім синів, якому завдає шкоди і приносить невдачу могутність Марса. До того ж його господар зазнає перешкод унаслідок ретроградності: він піднімається в дев'ятий дім, у дім непослуху бунтівних синів. Отже, батьки мають знати, що в цьому році належить боятись розбрату серед кривних і близьких, але цього всього можна уникнути краще всього розсудливістю.

Часточка двадцята

Про родючість і неврожай року в цілому

Поглянувши на великі повороти зірок і на поворот цього року, я говорю на цій підставі, що рік цей буде середнім по плодючості і неврожайності. Навіть більше він буде тяжіти до врожайності, оскільки планети, які дають родючість, перемагають ті, які приносять неврожай. Однак у частині року родючість зазнає перешкод. По-перше, внаслідок черви й інших шкідників цього роду, як мишей, щурів і подібних. Бо ж Сатурн у знаку землі в годину повороту зазнавши перешкод, починає руйнації серед посівів і дерев з причини гусені, яка нападає на них, як каже Аль-Бумазар в книзі «Квітів», у главі про Сатурна. По-друге, з причини повеней та збільшення кількості води. Бо цей рік у більшій частині переважно буде схилитись до вологості, як сказано раніше. До того ж у деяких частинах треба буде боятись землетрусу, підтоплення частини землі з причини Сатурна, який зазнав перешкод, а сам зміщується з трипліцитату вогняного в земний. Про наслідки чого, згідно Аль-Бумазару, у другій книзі «Квітів» і в «Книзі великих з'єднань», у першому трактаті, дія четверта. Повінь і руйнування землі почнуться, внаслідок чого буде велика шкода для того, що росте на землі. Навіть, згідно з Гермесом, у його «Стокнижжі» в слові 33-му, значимими є переміщення Сатурна від знака до знака. Цього року в повітрі Дракони з'являться, яких по-арабськи кличуть Азуб. Це дивовижні вогняні явища з природи комет. По-третє, урожайність року зазнає перешкод частково з причини проходження великого з'єднання Сатурна з Марсом із трипліцитату до трипліцитату, яке в годину повороту, відходить вниз, внаслідок опозиції Сатурна по радіусу. І внаслідок просування з'єднання, сігніфікуючого припливи води, скочується вниз у годину повороту в радіус, який неприязний для Сатурна. Це ж бо, згідно з Аль-Бумазаром, у другій книзі «Квітів» означає руйнування, землетруси і повені в окремих місцях. Внаслідок цього урожайність нинішнього року зазнає шкоди. Однак підйоми урожайності з цієї причини більші, ніж протилежне: наступний рік відповідно буде врожайним.

Часточка двадцять перша

Про диспозицію чвертей року

Весна, хоча за загальною диспозицією матиме багато ясних днів, однак буде щедрою на домішування холоду. Крім того, грозовий Меркурій, охоплений грозовим знаком, спричинить блискавки і змінні вітри. До того ж Венера, приєднавшись зі свого вологого дому до голови, приносить холодну вологу.

Про положення літа, яке спираючись на оцінку в місцях за якістю потрійності, у цілому буде схилитись до багатьох буйних вітрів, непогожі вологі дні будуть з появою блискавок і навіть шкідливого граду.

Про становище осені. Вона буде схилитись до помірності повітря. Однак Венера – основна володарка стихій і в превенціоналі – головний сторож, буде схилити до багатьох вологих днів.

Про становище зими. Вона з волі Меркурія буде схилитись до неспостійності повітря і то погожа, то зі снігом, то з дощем і вітром виявиться, не щадячи морозами, приносячи багато хмарних днів, як впливає з асценденторів цієї чверті.

Часточка двадцять друга

Про диспозицію місяців і днів у цьому році

Я даю оцінку окремих. Оцінки інших, дотримуючись правила лаконічності, я пропускаяю.

Квітень, сполучення буде в четвертий день березня в 1 годину в 1 хвилину. Від свого з'єднання буде холодним, переповнений вологими днями. Від опозиції ж бо, яка буде 17 дня березня о 23 годині 44 хвилини, буде більш суворим, не шкодуючи холоду, схильним до туманів і вітрів.

Дні:

У день Юпітера у четвер 5 березня, або близько того, погода мінлива в деяких частинах світу проти ночі; і можливий прихід і похмурий підйом внаслідок квадратури Місяця до градуса повені. Однак у багатьох місцях асценденція похитнеться.

У день Сонця у неділю 8 березня очікується вплив Місяця, який зливається із свого вологого дому з Венерою і градусом повеней, і Місяця з зіркою хмарності і частиною дощу в домі Венери.

У день Юпітера у четвер 12 березня проти ночі очікується зміна, із-за активної надзвичайно участі Сонця над Сатурном і сполучення Луни із зіркою хмарності, і із-за частини дощу в домі Венери.

У день Меркурія у середу 11 березня або близько того погода змінна, унаслідок Місяця, який відкриває ворота в Атазирі і обителі вологи, і в близькості до градуса повеней, і затримається до дня наступного.

У день Сатурна у суботу 14 березня або близько того, в окремих горизонтах очікується значно підсилена вологість, внаслідок Місяця, тісно притиснутого до Венери, спрямованого з вологої обителі; і внаслідок частини дощів у домі Сатурна при Місяці, який здійметься в центр. А близько до ночі почне акцидент.

У день Меркурія у середу 18 березня або близько того, мінливо внаслідок відкриття воріт Місяця в Атазирі і вологій обителі; і частини дощів у домі Сатурна. Поворот єгиптян і проходження розподілу індійців у прагненні до градуса повені звеличить асцендентора.

У день Сонця у неділю 22 березня або близько того, проти ночі відбудеться особлива зміна внаслідок відкривача найенергійнішого. Місяць у обителі вологості приєднається до Венери разом із своїми ключами, і збільшиться від зірки похмурої. До того ж падаючи, відкривається в багатьох місцях у день наступний.

У день Меркурія у середу 25 березня або близько того, зміна надзвичайно різка до вітру, спричинена Місяцем в Атазирі, який спостерігає за Меркурієм у сильному місці. Поворот підсилює асцендентора арабів.

У день Місяця у понеділок 30 березня зміна особлива. І в окремих частинах великі вітри з громом із хмар з'являться, внаслідок відкривача воріт, а навіть частини дощів у домі Луни. Луна із вологої стоянки тісно притискається до вологих планет. Піднімаючись до цього місця в своєму Атазирі, поворот великого кола провіщає цьому асценденторові. У ці ж дні проявляться достоїнства деяких планет.

Травень, з'єднання якого буде третього дня квітня в 23° Овна о 12 годині 22 хвилини. Цей місяць від свого з'єднання до опозиції буде хмарний і невмолимий у холоді, навіть у поза нічний час і за межами цього місця. До того ж спричинить дощі і хмарність. Щоправда, від часу своєї опозиції, яка буде 17 квітня у 8° Скорпіона о 12 годині 20 хвилині, буде схилити повітряні течії до ясності і принесе небагато дощів, відповідно до рівня сухості.

Дні:

У день Венери у середу 1 квітня або близько того, проти ночі зміни до надмірних поривів вітру. У день Місяця, у понеділок 6 квітня, або приблизно проти ночі, і сьомого – зміна до вологості і холоду. У день Меркурія у середу і в день Юпітера у четвер 14 і 15 квітня або ближче до ночі, можливі зміни на висотах до підйому хмар і поривів вітру. У день Сонця у неділю 19 квітня очікується вологість мінімальна. У день Меркурія у середу 22 квітня ближче до ночі особливо слабкий вітер, або підйом хмар. У день Сонця у неділю 26 квітня або близько очікується помірна зміна в деяких частинах і більше проти ночі. У день Меркурія у середу 29 квітня або близько того так само очікується вітер.

Червень, з'єднання якого буде другого травня в 21° Тільця о 21 годині 8 хвилин. Цей місяць від з'єднання свого до опозиції буде схилитись до відповідної помірності повітря. Він буде до того ж теплим, однак Місяць підмішає незначні дощі. Від опозиції до того ж своєї, яка буде 16 травня в 4° Стрільця о 1 годині 44 хвилини, тягнутиметься до ясності і більшого тепла з вітрами.

Дні:

У день Сатурна у суботу 2 травня або близько того погода змінна з певним холодом. У день Марса у вівторок 5 травня або близько того так само змінна у деяких горизонтах до вологості і, можливо, сповільниться, поступаючи в наступний день. У день Місяця у понеділок 11 травня або близько того проти ночі очікується вологість і, можливо, продовжиться в деяких місцевостях на кілька днів. У день Венери у п'ятницю 15 травня або близько того очікуються надмірні пориви вітру. І в багатьох місцевостях почнуться дощі наступного дня зі зменшенням теплоти. У день Марса у вівторок 19 травня очікується зміна. У день Сонця у неділю 24 травня або близько того очікується зміна. У день Сатурна у суботу 30 травня або близько того очікується зміна, яка зійде в деяких місцевостях і, можливо, сходження хмар.

Вставний місяць, з'єднання якого буде 31 дня травня в 19° Близнюків о 4 годині 14 хвилин. Цей місяць до належного положення повітря нахилиться. Від опозиції своєї, щоправда, яка буде 15 червня о 49 хвилині; буде більш різноманітний; не буде бракувати вологих днів і гримотіння з хмар з віянням вітрів.

Дні:

У день Місяця в понеділок 1 червня так само в окремих частинах виявиться вологість. У день Венери в п'ятницю 5 червня, або близько того, – погода мінлива і, можливо, до вітру. У день Марса у вівторок 9 червня або близько того, – мінлива погода, і близько цього часу з'являться в окремих частинах блискавки і вітри. У день Венери в п'ятницю 12 червня в окремих горизонтах зміна до хмар. У день Сонця в неділю 14 червня або близько того очікується хмарний день і більш можливою буде констеляція у день свята. У день Венери в п'ятницю 19 червня вітер і, можливо, очікується гроза. Однак наступного дня, або близько того, сповільниться, спадаючи до вологості в багатьох місцевостях. У день Марса у вівторок 23 червня очікується вітер проти ночі. У день Юпітера в четвер 24 червня так само в деяких частинах, вочевидь, буде зміна. У день Сонця в неділю 28 червня – зміна. І, можливо, буде гриміти в багатьох частинах і згодом – опади. У день Марса у вівторок 30 червня очікується в окремих частинах невелика зміна.

Липень, з'єднання якого буде третього дня червня (очевидна описка. – В.В.) у 17° Рака о 10 годині 44 хвилині. Від свого з'єднання до опозиції більш ясний, ніж неспокійний, більш сухий, ніж вологий. Щоправда, від опозиції своєї, котра буде 15 дня липня о 7 годині 12 хвилині, погода менш стійка, навіть блискавки, громи з тріском численним будуть відчутні в багатьох місцях.

Дні:

У п'ятницю 3 липня настане зміна. У понеділок 6 липня або близько того, очікуються хмари; можливо, затягнеться сильніше в наступний день. У четвер і п'ятницю, у середині наступних днів, будь-яка диспозиція стосовно вологості рівна. У неділю 12 липня очікується зміна проти ночі; у багатьох, однак, місцевостях ця сигніфікація оманлива. У п'ятницю 17 липня зміна надзвичайна, до вітру. У п'ятницю 24 липня або близько того проти ночі зміна до хмар. У неділю 26 липня або близько того очікується погода змінна до вологості. У цій опозиції відкриться навіть достоїнство зірок Хіон і Арктос.

Серпень, з'єднання якого буде із затемненням 29 дня липня у 14° Лева о 18 годині 28 хвилин. Цей місяць схилитиметься до ясної, теплої, гарної погоди. Від опозиції, яка буде 13 дня серпня у 29° Водолія о 22 годині 42 хвилині буде м'якшим. Там у деякі дні певний холод з'явиться і більша зміна.

Дні:

У четвер 13 липня або близько того зміна і, можливо, до наступу вітрів і блискавок. У суботу першого серпня проти ночі зміна до вологості і слід сподіватися хмарних днів. У четвер, 6 серпня очікується зміна до вітрів. У неділю 9 серпня в багатьох місцевостях проявиться вологість. У четвер 13 серпня хмари і послаблення спеки, а наступного дня в багатьох місцях очікується вологість. У середу 19 серпня або близько того вологість і надзвичайний підйом хмарності, і вітер буде в багатьох місцевостях. У неділю 23 серпня почнеться сильне послаблення спеки або хмари. У понеділок 24 серпня проти ночі зміна погоди до певної прохолоди. У четвер 27 серпня, або близько того, зміна до хмар і послаблення спеки; крім того, у багатьох місцях очікується вологість.

Вересень, сполучення якого буде 27 серпня у 13° Діви о 3 годині 36 хвилині, схилиться до мінливості повітря і руху вітрів. До того ж від своєї опозиції, яка буде 12 дня вересня у 29° Риб о 14 годині 33 хвилині, він буде вітряний; небагато днів буде багатих на вологість.

Дні:

У день Сатурна в суботу 29 серпня різка зміна до вітру. У день Місяця 31 серпня в деяких місцевостях очікується вологість. У день Юпітера 3 вересня проти ночі зміна до хмар і до прохолоди і, можливо, подовжить холод на декілька днів, або один з них з поривами вітрів і змінністю повітря. У день Юпітера 10 вересня очікується вологість у деяких місцевостях. У день Юпітера 17 вересня, в окремих районах хмари з дощем, а до того ж вітер почнеться. У день Сонця 20 вересня зміна до холоду і в окремих частинах підйом хмар. У день Місяця, наступного дня вітер, особливо похмуре повітря. У день Меркурія 29 вересня, або близько того, особлива зміна.

Жовтень, сполучення якого буде 26 дня вересня у 12° Терезів о 14 годині 7 хвилині. Цей місяць від своєї кон'юнкції аж до опозиції, до вітрів більше ніж до вологості схилиться, буде безхмарним, буде стояти добре. Від своєї опозиції, яка буде 11 дня жовтня о 4 годині 27 хвилині, буде досить помірним.

Дні:

У суботу 26 вересня, або близько того, особливий вітер і в деяких місцях з'явиться вологість. У середу 30 вересня, або близько того, варто очікувати зміни. У п'ятницю 2 жовтня очікується вологість, надмірний вітер, або хмари, більше проти ночі і наступного дня. У четвер 8 жовтня зміна на дощ, особливо до хмар. У понеділок 12 жовтня так само зміна на вітер, а проти ночі більше. У четвер 8 жовтня, або близько ночі, зміни до вологості в деяких частинах. У понеділок 19 жовтня невелика зміна до вітру і, можливо, введе в оману. У четвер 22 жовтня, або близько того, зміна сильна до вітрів.

Листопад. Його з'єднання буде 24 дня жовтня у 12° Скорпіона о 5 годині 31 хвилині. Він буде хмарним і похмурим аж до протистояння, схилиться навіть до жорстокого холоду відповідним чином; навіть принесе вологі дні. Від опозиції, яка буде 10 дня листопада о 19 годині 5 хвилині, буде схилиться до перемін: то хмарний, то вітряний, то сніжний і непростійний.

Дні:

У день Сонця 25 жовтня очікується зміна або до хмарності, або до вітру. У день Марса 27 жовтня буде незначна зміна до вітру. У день Венери 30 жовтня очікується більша зміна проти ночі. У день Меркурія 4 листопада або близько того, очікується зміна особливо з вологістю або вітрами. У день Сатурна 7 листопада слід очікувати зміни. У день Юпітера 12 листопада, або близько того, повітря буде просякнуте вологою. У день Сатурна 14 листопада чи близько того буде невелика зміна на хмарність. У день Меркурія 18 листопада, або близько того, невелика зміна на холод і вітер. У день Сатурна 21 листопада, або близько того, незначна зміна на вітер, або здійснення хмар.

Грудень, сполучення якого відбудеться 24 дня листопада в 12° Стрільця о 22 годині 33 хвилині, буде схилиться до морозу і хмарності аж до свого проти-

стояння. Від своєї опозиції, яка буде в день 9 грудня о 7 годині 4 хвилині, буде схилитись до суворої холоднечі і хмар. Проте у багатьох місцевостях виявиться сніжна вологість з поривами вітрів.

Дні:

У день Марса у вівторок 24 листопада незначна зміна на вітер у якихось місцях. У день Юпітера в четвер 26 листопада незначна схильність до зміни. У день Меркурія в середу 2 грудня буде зміна на хмарність. У день Місяця в понеділок 7 грудня – зміна на вологість в окремих місцевостях. У день Меркурія в середу 9 грудня відбудеться зміна: стане сильний холод і, можливо, він продовжиться. У день Сатурна в суботу 12 грудня так само зміна. У день Марса у вівторок 15 грудня очікується незначна зміна на сильний мороз. У день Меркурія в середу 16 грудня – зміна на сніг або дощ, яка продовжиться, можливо, уночі або наступного дня. У день Сатурна в суботу 19 грудня, або близько того, буде зміна або очікується незначне продовження холоду. У день Юпітера в четвер 24 грудня буде підйом хмар або менша інтенсивність холоду. У день Сонця в неділю 27 грудня так само схильність до зміни. У день Марса у вівторок 29 грудня незначна зміна до сильного морозу і до хмарності.

Часточка двадцять третя

Про дні, які обирають для послаблення впливу,

згідно з рухом Місяця і появою планет, згідно з якими діють справжні астрологи, які прагнуть допомогти впорядкуванню відповідно років і поєднань, і стосовно людських членів.

Березень. Шостого дня березня добре для молодого чоловіка-флегматика до півдня, крім голови. 12 дня березня посередньо, близько півдня для молодого і дорослого чоловіка-холерика, крім легенів. 13 дня березня добре для них же, крім легенів. 19 дня березня добре для дорослих чоловіків і похилого віку меланхоліків, крім сідниці. 23 дня найкраще до обіду для старого і зрілого чоловіка, для флегматиків, крім стегон. 28 березня визначний день для меланхоліків у старості, крім гомілок. 31 березня посередньо для холериків середнього віку, крім пухлини суглобів.

Квітень. У перший день квітня посередньо для холериків старшого віку, крім пухлини суглобів. 8 квітня день добрий для холериків юнацького віку, крім легенів. 9 квітня день добрий для них же близько полудня, крім легенів. 14 квітня день добрий для старшого і зрілого віку для внутрішніх органів, крім сідниць. 19 квітня найкращий день для них же близько полудня, крім сідниць. 19 квітня день добрий для флегматиків зрілого віку і старих, крім стегон. 20 квітня надзвичайний день для них же вранці, крім стегон. 21 квітня близько полудня найкращий день для флегматиків зрілого і старшого віку. 24 квітня близько полудня добрий день для меланхоліків зрілого і старшого віку, окрім гомілкових кісток. 27 квітня добрий день для холериків старшого віку, окрім пухлини суглобів. 28 квітня для них же після полудня, крім пухлини суглобів. 30 квітня найкращий день для флегматиків старшого віку, крім області голови.

Травень. 5 травня – для холериків юнацького віку, крім області легенів. 6-го – посередньо для них же, крім області легенів. 12 – винятковий день для меланхоліків юнацького і зрілого віку, крім сідниць. 13 – посередній для них же, крім сідниць. 18 – день добрий для флегматиків зрілого і старшого віку, крім стегон. 22 – день добрий для меланхоліків зрілого і старшого віку, крім гомілкових костей. 24-го, близько полудня, – день середній для холериків зрілого і старшого віку, крім пухлини суглобів. 26-го, близько полудня, – день найкращий для флегматиків старшого віку, крім голови. 28-го – день надзвичайний для флегматиків старшого віку, крім голови.

Червень. 2-го і 3-го дня червня – посередньо для холериків юнацького віку, крім області легенів. 12 червня – добрий день вранці, крім соромітних частин. 13-го – добрий день для флегматиків юнацького і старшого віку, крім стегон. 14-го – найкращий день для них же вранці, крім стегон. 19-го – надзвичайний день для меланхоліків зрілого і старшого віку, крім гомілок. 21-го – день добрий для холериків зрілого і старшого віку, крім пухлини суглобів. 22-го – для них же кращий день.

Липень. Шостого дня липня – добре для юних меланхоліків і старшого віку. 7-го – крім сідниць. 9-го – краще для них же, крім соромітницьких частин. 11-го, близько полудня, і після нього – найкращий день для флегматиків юнацького і зрілого віку, крім стегон. 12-го – найкращий день для них же вранці, крім стегон.

Серпень. 16 дня, зранку, – найкраще для флегматиків зрілого і старшого віку, крім голови. 17-го, після полудня, – визначний день для них, крім голови. 18-го – найкращий день для флегматиків зрілого і старшого віку, крім голови. 24-го – найкращий день для холериків зрілого і старшого віку, крім області легенів. 29-го, вранці, – особливий день для меланхоліків юнацького віку, крім сідниць.

Вересень. Першого дня – посередньо для холериків, крім соромітницьких частин тіла. 8-го – день зранку добрий для меланхоліків, крім гомілок. Дев'ятого – день добрий для них же, крім гомілок. 13-го – день особливо вдалий для флегматиків зрілого і старшого віку, крім області голови. А для старшого віку – чотирнадцятого. 19 дня вранці посередньо для зрілого і старшого віку для холериків, крім області легенів. 27-го, після полудня, добре для меланхоліків юнацького віку, крім сідниць. 30-го – найкращий день близько полудня для флегматиків юнацького віку, крім стегон.

Жовтень. 5-го, вранці, – добре для меланхоліків юнацького і зрілого віку, крім гомілок. 6-го – найкращий день для них же після полудня. 7-го, близько полудня, – добре для холериків, крім пухлини суглобів. 10-го, близько полудня, – день добрий для флегматиків юнацького і зрілого віку, крім області голови. 16-го – день посередній для холериків зрілого і старшого віку, крім області легенів. 18-го, вранці, – день посередній для них же; однак треба обережніше пухлини суглобів. 24-го – день добрий для меланхоліків старшого віку, крім області сідниць. 27-го, близько полудня, – день добрий для флегматиків юнацького віку, крім стегон. І аналогічно, 28-го вранці, 29-го близько полудня, для них же, крім стегон.

Листопад. Другого дня вранці і третього в полудень, – добре для меланхоліків юнацького і зрілого віку, крім гомілок. 7-го цілий день, і восьмого близько полудня – день добрий для флегматиків, крім області голови. 13-го і 14-го; в ці дні посередньо для зрілого і старшого віку, крім області легенів. 19-го, на протязі всього дня, – щонайліпше. 20-го, також близько полудня, – добре для меланхоліків старшого віку, крім області сідниці. 30-го, вранці, – винятковий день для меланхоліків юнацького віку, крім стегон.

Грудень. Першого дня – посередньо для холериків юнацького віку, крім пухлини суглобів. Другого і четвертого, в обидва дні близько полудня, найкраще для флегматиків юнацького і зрілого віку, крім області голови. 11-го день добрий для холериків зрілого і старшого віку, крім області легенів. 17-го день добрий для меланхоліків старшого віку, крім сідничної частини. І, схоже, вісімнадцятого. 21-го – добре для флегматиків старшого віку, крім стегон. 26-го – добре для меланхоліків юнацького віку, крім гомілок. 27-го – найкращий день для них же, крім гомілок. 31-го – день добрий для флегматиків юнацького віку, крім області голови.

Часточка двадцять четверта

Остання, про окремі пори року для застосування

Хвала святій Трійці

◆ 1478 ◆

Магістр Юрій Дрогобич

ПРОГНОСТИЧНИЙ ПОГЛЯД НА 1483 РІК

Papa Sixtus IV (1414-1484)
(Портрет Тиціана. Флоренція. Уффіці)

Ad sanctissimū dominū nostrum·D·Sixtum
papam quartum·Pontificem maximum·

Exponunt sua scripta pater sanctissime plures
Quæstus & ambitio quos agitare solent;
Ast ego quæ mea sunt deproino legēda quotānis
Humano generi consuluisse putans:
Non sunt uana quidē turpi necq; danda cachinno
Defluit a superis ista Minerva locis:
Astrorum nostri sit quanta potentia: Rerum-
Quom causas omnes te didicisse sciam;
Et si remota est oculis dimensio caeli
Non tamen humano distat ab ingenio:
Scimus ab effectu causas: effectus ab iisdem
Cernitur iterum sic aperitur iter:
Omnia celesti mortalia lege fruuntur
Quis neget: ergo astris inferiora regit:
Non cogunt licet ipsa regant si forte minantur
Obuertī possunt hæc ratione minæ:
Sidere præcipuo summa es virtute potitus
Qua duce nunc dici iure merere deus:
Ad tantas te tollit opes prefecit & orbi
Astrictus veneris Sol & amore iouis:
Cuncta regis nutu quid deest nisi proroget annos
Stella: uident supplex Roma precatur idem:
Hoc igitur dignare precor nec inutile credas
Si preuisa iuuat noscere: tempus adest
Hic meliora quibus faucant tibi fata diebus
Et mox si qua manent pernitiola leges:
Hic quos mars animat: quos pax alit: quos us debis
Et quibus imminet pestis acerba locis:
Defectus lune fratrisq; ablata potestas
Qua portenta serant in luce patent:

¶ Ad laudem igitur & honorem omnipotentis dei
ac gloriose virginis nr̄is Marię: Pro gloria quoq;
Sanctissimi dñi nr̄i. D. Sixti pape Quarti Pontifi-
cis maximi: & sue glorioſissime curię felici gu-
bernatiõe. Iudicium pronosticon. Anni. M. cccc.
lxxxiij. currentis expositurus: in decez particulas
distinguerę decreui.

¶ In quarum prima de dño anni & eius generali
& quartarum dispositione dicetur.

¶ In secūda de dispositione fidei & sectarū.

¶ In tertiã de statu summi Pon. & suorū cardinaliū.

¶ In quarta de statu Imperatoris Regnorum &
Vrbium famosarum.

¶ In quinta de bellis & guerris & iudicio duarum
eclipsium lune.

¶ In sexta de exitu seu fine belli Venetorum & Fer-
rariensium.

¶ In septima de fertilitate & caristia rerum in ge-
nerali & speciali.

¶ In octava de statu pestis & mortalitatis.

¶ In nona de statu hominūz singulis planetis sub-
sectorum.

¶ In decima de dispositione mensium & dierum
totius anni.

C In diuini pronosticon Anni. M. cccc. lxxiii. auctoris Magistri Be-
orgii drohobicz de russia almi studii Bononiensis oritur & medicine docto-
ris. Feliciter incipit.

Particula prima.

Quoniam sepe numero de domino anni inter astrologos magne conti-
gant diuersitates propter variam figure celestis hora reuolutionis in di-
uersis climatibus regionibus & vrbibus habitudinem. Ideoq; pro hac reuo-
lenda difficultate: de domino anni. Has quinque precipuo conclusiones: in
hoc auctorem summe Anglicane imitando: qui figuras preuentionalem vadeli-
cet & introitalem animaduertendas persuadet.

Prima conclusio.

C In omnibus regionibus & vrbibus quarum longitudo a gradibus Mercurii
in occidentem positis quadraginta sex gradus excciserit: sol sine quauis a
planetarum permittione erit dominus anni in Constantinopoli Cassa Bil-
na & Mosqra vrbibus incliti ducatus Lithuaniae & gisulter per vniuersam Alz
a. u. minarem que orientem & septentrionem occupat. Patet hec conclusio: quoni-
am istie Sol in preuentionali quartam in introitali vero septimam fortunam
peragradit. In secunda tamen anni medietate Mercurius in loco suo for-
tissimus & angularis castrens cum venere septimum perambulatum non combus-
tus neq; retrogradus solis particeps erit usq; in finem anni.

Secunda conclusio.

C In omnibus regionibus & vrbibus quarum longitudo ab occidente quadra-
ginta sex gradibus minor: & triginta octo maior fuerit Sol dar anni erit cum ma-
xima maris admittione: in Craconia Posnania vrbibus incliti regni Polo-
nie Leopoli Droobiez Russie Buda Cassonia Ungarie Prasiliana Valsa
Slesie. Neapoli Tarento Apulie: & generaliter per totam Siciliam & Cata-
briam: & aliis regionibus & vrbibus huius vicinis. Patet hec conclusio: quoni-
am istie sol in triplicitate & exaltatione sua existens angulum septime posside-
bit: quoniam in preuentionali ferre quartum angulum attinget. Secundum par-
ter: quoniam in preuentionali ferre ascendente figure preuentionalis cuspidem septi-
me tenebit: & mercurio ex fertili pulsato corroboratur: quare particeps solis
fortissimus efficietur. In secunda autem anni medietate Mercurius cum luna
atq; venere solis particeps erit: magnum eis vendicando significatione vly
in finem anni.

Tertia conclusio.

C In omnibus regionibus & vrbibus quinti & sexti climatis: quarum longitudo
ab occidente triginta octo gradibus minor extiterit. Mars dominus anni erit
cum Lune non prima participatione: in excellentia. In orbis terrarum vrbe
Romana Senusio Sena Florentia Bononia Ferraria Padua Venecis
Rouena Arimino Fuluio Pescara Urbino Aniola Parma Cremona
Papua Mediolano. Atq; Casali Inna Sebastiani: & vniuersali per totam fer-
me Italianam & versus occidentem.

Patet hec conclusio pro prima parte. Quia istie Mars ascendens precautionalis figure dominus in utraque figura angularis erit: in sua quoque triplicitate discurreret. Ideo rationabiliter sibi ducatum anni vendicabit. Secundum patet: quoniam Luna in loco suo fortissima existens figure locum secundum Albumazar aptum tenebit: quare particeps Martis erit. In secunda anni medietate Venus ducatum anni optinebit cum Mercurii et Lune participatione. Primum patet quoniam Venus loci luminaris maioris domina in utraque figura in digniori loco figure constituetur: in signo quoque suo satis fortunata conspicietur: quare due rationabiliter efficietur usque in finem anni. Secundum patet quoniam Mercurius cum Luna post Venerem plus fortunatur.

Quarta conclusio.

In Regionibus et urbibus septimi climatis et extra versus septentriones quantum longitudo xxxviii gradibus minor Mars due anni erit cum Solis participatione: ut est in Basilea Norimberga Maguncia Colonia Parisio et aliis urbibus vicinis versus septentrionem.

Quinta conclusio.

In omnibus regionibus et urbibus a Roma occidentalibus: Mars in anni domino magis vigorabitur cum Lune participatione. Ex his itaque elici potest quid in unaquaque regionum ac urbium predictarum hoc anno generaliter venturum sit naturas et proprietates dominorum anni considerando.

De dispositione anni generali et quartarum

Anus gratie M. cccc. lxxxiii. currens: qui die Martis. xi. Martii hora xxi. erodiam accipiet quinto gradu Leminoz horoscopisante revoluti onem ad gloriosissime urbis Romane meridianum in sua dispositione generalis quo ad quatuor primas elementorum qualitates ad caliditatem plus solito inclinabitur ratioe martis domini anni signa borealis pro maiori anni parte discurrerentis et in sicca mansione existentis. Unde ver quo ad primam eius medietatem et presertim eius principium ratione Lune humidum in pluribus diebus apparebit et calidum ultra solitum. Nam eius aliqui dies estari similes erunt. Unde circa medium May intensus multum calor apparebit: et in principio Junii iuxta Hermetis verbo. xxxvi. sui centiloqui sententiam dies serventissimi erunt. Et has cuius principium erit die decimartia Junii cum intensissimo calore incipiet et continuabit usque ad finem. Et presertim Augusti dies ob martis et solis coniunctionem excellenti calore aerem suspectum in pluribus locis efficient: ita ut corpora viventium non sine periculis erunt.

Alumnus cuius principium erit die. xiiii. Septembris usque ad Octobrem bonus et sanus temperatus erit plus. nisi declinans ad calorem. October nisi usque ferre ad finem Novembrio instabilis erit et in pluribus diebus humidus. non nisi frigidus propter martis et saturni coniunctionem. Hyemps que decima tertia Decembris incipiet temperata erit et non multis humiditatibus continuabit: excepta prima medietate cum fine Novembris que secundum Iesallach in

libro epistolarum epistola undecima ad humiditatem tendat propter centum
 nouem saturni et martis in signo aequo. Generaliter tamen anni medietas ven
 rosa erit cum pluribus tonitruis et chouscrationibus ratione martis domini anni
 in tertia facie thauri hora reuolutionis que secundum Ptolomeum secundo qua
 dupartiti et Leopoldus tractatu quinto est factis terre motuum caliditatu et
 ruscationum fulgurum et tonitruorum et turbatiua ventorum. Unde dicit Albu
 mazarus cum mars fuerit dominus anni in thauri significat multitudinem ton
 nitruorum et fulgurum. Erit etiam annus in quo apparebunt multe impactioes
 ignite ratione notationis saturni de signo in signum ut vult Hermes trigis
 motertio verbo sui centiloqui dicens. Saturno transiente ab vno signo in ali
 ud sunt in celo dyacones quos Arabes Alis vocant vel quedam alia sig
 na de natura ignis ut sunt stelle cadentes dracones volantes candele ardentes
 et egea impressio que ab Aristotele in libro meteororum capta saltans dicitur.
 Et fortasse aliquis Cometarum hoc anno apparebit ob nimiam humiditatem
 et rationem que etiam terre motus particularis causa esse possit. De quo non par
 ca hoc anno est suspicio.

Particula secunda de dispositione fidei et rectorum.

Iudei in prima anni medietate male disponentur et maxime a principio anni
 ad finem Iulii ratione significatoris eorum cadentis et retrogradati augustias pe
 secutiones et tribulationes a populo patientur propter significatorum in opposi
 to line. Item ratione profecionis conjunctionis significantis legem Moyli
 cadentis in quadratum martis. Caveant iudei ne hoc anno interfectiones et re
 uo et pericula occasione ignis incurant et hoc in primis duobus mensibus anni.

De statu christianorum.

Christiani qui mercurii diriguatur influxibus in prima anni medietate non be
 ne disponentur propter mercurium combustum in vna figura unde pericula
 christianis imminet ratione egritudinum occultarum incognoscibilium. Et
 quoniam sol comburens et infortunans dominus duodecime atque octone reuolu
 tionis existit. Ideoq; pericula et infortunia ex parte inimicorum rixarum et capti
 uitarum atque carcerum minantur. Item occasione pestium et mortalitatum et ra
 tione oppressionum per principes et dominos. Et tempora magis suspecta sunt
 principum anni ad xlii. Martii. Item prima aprilis. Item a quinta may usq;
 in xlii. Et vigesima quarta Iunii usq; ad xi. Iulii. Item finis Augusti usq; prin
 cipio Septembris. In secunda anni medietate christiani optime disponen
 tur et in factis eorum fortunabuntur propter mercurium angularem et in loco suo
 fortissimum in vna figura. Dies tamen minus fortunati et suspecti sunt a de
 cima septima Octobris usq; ad quintam Nouembrii. Finis etiam decembris
 cum fine februarii suspecti erunt.

De statu Turcorum.

Turci qui martis spirant influxibus a principio anni usq; fere ad finem Iu
 lii optime disponentur in bellis si qua gesserint ut magna adest suspicio. fortis

nati erant potentes et audaces nec sine victoria ut plurimum erunt: quos non nisi
marino ingenio astu et dolo vincendos conspicio. Imo securius est illis tem-
poribus cum Turcis pacem querere et bella dimittere. Et sine tñ Julii vsq se-
re in finem anni status eorū deteriorabitur et ut plurimū infortunabuntur. Et p-
serim a xxvii. Julii per totum augustum usq ad xxii. septembris. tunc enim bel-
la si q̄ gesserint dampnosa et periculosa erunt cū eorū ratio interitu. Et peste eti-
am et mortalitate seua non erunt securi. et generaliter usq in finem anni status eo-
rum pessimus erit et suspectus.

De statu Saracenorum.

Saraceni qui veniens gaudent influxibus. In prima anni medietate ppter
veniem in domo mortis retrogradam pluribus infortuniis subiicientur. nec a
peste securi erunt. In secunda anni medietate usq in finem anni status eorum
meliorabitur. Et scdm Sindonem capitulo lxxix. tractatus quinti. ratiōe mor-
tis dñi anni in trigono terreo discurrentis hora revolutionis: bellum in meridia-
na portibus et ex parte meridiei significatur. Quod confirmat Alburnazar in
libro florum capitulo de mare.

Particula tertia de statu Summi Pontificis et suorum Cardinalium.

De statu sanctissimi dñi nri Sixti diuina providentia pape quarti pontificis
maximi. Plura pro sanctissimi sui status felici conservatione dicere decreuimus
nisi dubitationi anni sue felicitatis natiuitatis nō retraheretur: quanq̄ dies atq̄ hora
natiuitatis mihi nota sit. Intra tñ revolutionem sue felicitatis coronationis dico q̄
sanctitas sua in prima anni medietate satis bene disponetur usq̄ fere ad finem
Iulii vbi remissior fortuna erit vsq̄ in finem septembris: vbi emulationes pe-
ditiones et inimicitie contra sanctitatem suam stauerunt. in quibus victor indu-
bitus erit ratione leonis in vtriq̄ figura revolutionis: coronationis videlicet et
electionis in horoscopū orientalem cadentis sole fortissimo et fortunato. Alia
relatione dignus in aliud et singulare tempus relinquo. vbi ex radicali natiuitatis
figura maiora et vtiliora nutu dei enarrare erubado. Tempora autem sue sancti-
tati magis aduersa que animaduerti et observari debent quantum ex figura coro-
nationis et eius revolutionis colligi potest. sunt a xxvii. iulii ad xix. septembris
eadem finis nouembris cum principio decembris.

Prelati maiores mediocriter disponentur usq̄ ad medium may. Inde ad finē
augusti melius. Dies tamen periculosi et suspecti sunt. xiiii. marci. iii. may. xi. et
xx. iunii. Amplius ratione domini domus noie infortunari finis marci suspectus
erit et dies. xxviii. may. In secunda anni medietate eadem mediocri status
eorum erit. Et maxima suspitio est q̄ hoc anno aliqui ex prelati maioribus in
fortunabuntur et fortasse morientur. et ad minus egritudinibus grauibz affligē-
tur propter domini domus noie in domo mortis impeditum et infortunatum.
Insuper in introitu in libram combustum in domo mortis signum etiam no-
ue presentis Saturni infortunatum. Et generaliter eclipsa lune secunda in do-
mo ecclesie omnibus ecclesiasticis est suspecta ut paulo post patebit.

Prelati minores propter domini domus tertie in vtraq; figura angularem pro maiori parte melius disponuntur: et presertim in dignitatibus et honoribus licet futuris cum cauda domum significationis boza reuolutionis perambulans ali quorum mortem portendat et ad cronicas egritudines corpora inclinet. Et tempore magis suspecta sunt finis iulii cum toto angusto vsq; ad .xii. septembris. In secunda anni medietate status eorum optimus erit propter domum tertie angularem orientalem et fortunatum. Dies autem electi et fortunati in quibus optata prosequi debent sunt vigesima tertia marci. quinta aprilis. nona et decima may. vicesima tertia iunii. ii. iulii. vigesima sexto octobris. xii. et .xiii. decembris. Infortunati autem sunt tertia may. xiiii. iunii finis iulii vsq; ad vigesima secundam septembris.

Particula quarta de statu Imperatoris Regnorum et urbium famosarum.

Immicillimus Imperator Romanorum Jfedericus inter generalis significationis sui dispositionem a principio anni ad vigesimum may non multum fortunabitur. Nam res sue ad vota non omnino succedant. Idem a vigesima quarta septembris ad vndecimam octobris dies suspecti erunt. Et secundum Hippalcensem primo quadrupati mercurii boza reuolutionis infortunatio super mortem aut magnam corporis egritudinem maximo regi christiano significat.

De statu Polonie.

Inclitum regnum Polonie In prima anni medietate infortunatum vtriusq; .li. infortunis significatrice etiam generali venere in domo mortis impedit hoc anno non bene disponetur. Nam de peste maxima est suspicio. Etiam per totum annum signum regni est in opposito saturni: ideo proculdubio suspectis cronis egritudinis multum conuulsiabitur. Unde et Slesia et partes vicine a peste non erunt secure.

De statu Bobemie.

Regnum inclitum Bobemie ob signum regni in quadrato martis et saturni: boza reuolutionis scismaribus prodicionibus partialitatibus et internis inimicis non carbit. Peste etiam proculdubio vexabitur.

De statu Hungarie.

Hungarie regnum inclitum hoc anno satis fortunatum erit ob casum signi et los in quartam in radios vtriusq; fortunae. Item in secunda anni medietate in decima comperam famam maximam regno et honorem portendit et in hebdomada die fortunam.

De statu Italie.

Italia famosissima que leoni atq; soli est subiecta. In prima anni medietate propter signum quadratis radiis vtriusq; infortunae impeditum ipso in domo

inimicorum existente nõ sine scissuribus bellis rixis tradimento 7 proditio-
bus erit et variis conspirationibus inuolunt. Et proculdubio in aliquibus re-
gni urbibusz presertim thauris leon scorio aqario 7 partiu virgini subiec-
tis aliq̃e commotione tumores 7 aliq̃e proditioes cum interfectione ho-
minum fuga 7 exilio apparebunt. Ratione peñis etiam satis suspecta est signi
figano in pluribus locis si non fuerit debita urbium prouisio. In secunda anni
medietate melior fortuna erit: quoniam signum cum significatore animi melior
tunata in vñ sig̃ figura comperitur.

De statu Francie

Cænitum Regnum Francie per totum ferme annum bene disponetur: for-
tunam in amicis multam erit: cum prelatis 7 ecclesie principibus concordia
nec de bellis magna est suspicio ratione significatorum 7 signi bene disposi-
ti preterq̃ ratione egritudinum cronicarum periculum erit propter saturnum sig-
nificatorem regni opposito radio dampnantem. In rebus tamen agendis qui-
buscunq̃ fortunam erit.

De statu Serenissimi regis Ferdinandi.

C Serenissimus Rex Ferdinandus hoc anno vsq̃ ad septimam diem Junii
mediocriter disponetur ratione veneris Alcedoden reuolutionis preterite.
Imo circa dies May aliquam corporis dispropotionem aut periculum cane-
recepit in duodecima iuncta Leopoldi intentionem augmentationem malorũ
7 inimicorum insultum significat: quod 7 luna hora reuolutio nis venture die se-
ptima Junii in domo inimicorum discedens significat cum morte qui domi-
nus ascendens radice pro magna parte exiit. Non dubium tamen est cum
victorem cadere: propter mercurium 7 lunam anni venturi dominos 7 venerẽ
diuisorem in locis suis fortissimos 7 ratione solis domini ascendens reuolu-
tionis in loco bono figure existens ratione egritudinum aut aliam infortuna-
rum virtute reuolutionis venture die septima Junii hora decimatercia. L. 7
finales Octobris 7 primos Nouembis cum Febuario animaduertat.

De statu ducis Calabrie.

C Illustis dux Calabrie propter mercurium dominũ anni 7 Joannẽ diuisores
liberos a malis 7 in bonis locis figure existentes bene disponetur 7 exultabi-
tur 7 honorabitur multum hoc anno 7 sanam conquirit propter signũ ascende-
tis radice in decima reuolutionis dumtaxat: ob domini as. eidentis natiuitatis
infortuationem. Dies finales Julii Augusti Septembris cum fine Nouẽ-
bris animaduertat: ibi enim infortunia minantur: aut aliqua corporis egritudo
lestio seu aliquod aliud periculum.

De statu Hispanie.

C Gloriosum regnum Hispanie veluti regnum vngarie pro maiori pte dispo-
netur: nam eisdem significatoribus est subiectum.

De statu urbis Romane.

C Roma princeps orbis 7 domina per totum annum mediocriter disponetur

Inno maxima suspitio est de aliquibus proditiōibus ventisio ⁊ traditiōe ratiōe quorū pericula ⁊ iure fecionaca aut cetera esse possunt. Nam in iunio de cultis multum abundabit ratiōe signi vrbis hora reuolūtiōis in domum inimicōrum cadentis domino signi fere cuspidem octaue perambulante. Timor itaq; est ne adhuc hoc anno aliqua seismata partialitates lites ⁊ controuersie oriātur aut vetera mala reuerentur. Nam in in. iorali figura signi vrbis radiis inimicis vrbisq; informis inficitur. In secunda anni medietate signus in domo infirmitatū pro vna parte ⁊ in domo aduersitatum pro altera parte ⁊ significator sol in domo mortis informatus prius exaget significatiōne. Unde ⁊ de pelle ⁊ prana atq; suspitio egritudinibus magna adest suspitio. Que omnia non nisi cum bono vrbis regimine ⁊ personarū debita atq; diligētia custodia mitigari ⁊ minui poterint.

De Itā Venetorum.

Illusterrimum Venetoz dominium vultare figure reuolūtiōis emi optime disponetur. p̄sertim in prima anni medietate propter lunam sign. fican icem in sua exaltatione discurrentem iunctam capiti de naua ⁊ iouis ⁊ propter signū vrbis in domo fiducie. Et profecto ratiōe significatiōis in domum fidei cadentis ⁊ propter multas alias particulares causas hora reuolūtiōis anni ⁊ vrbis accidentes. Illusterrimus ille Italic ecclesiasticus persona satis concors ⁊ favorabilis esse deberet. nec aliquo modo ex h. d. l. t. s. sancte maris ecc. esse ⁊ sequi deberet. Itaq; status ille quantum est ex reuolūtiōis figura optime disponetur. cuius bona significatio reuolūtiōe vrbis que erit die xvij. marcij pariter diminuetur ubi Alcocoden cui eandē reuolūtiōis compertur. Inno p̄pter hanc in opposito sanū radio discurrentem proculdubio pecces ⁊ admittas suspectas egritudines efficiet.

De Itā Illustrissimi. D. Roberti san. Saurini.

Illusterrimus dominus Robertus hoc anno animaduertat ne in periculum corporis sui hoc anno incidat aut occasione filioꝝ tū betur quibus mars infortunatus in quinta reuolūtiōis sue mala minatur. ⁊ infortunia maiora signif. canit a medio iulij. augustam septembrem ⁊ finem nouembꝝ. A principio tamē anni vsq; ad medium iulij satis bene sua excellentia disponetur.

De Itā y. florentie.

Vrbis florentie egregia hoc anno ⁊ p̄sertim ad rev. iulij optime disponetur p̄pter significatiōem in vnaq; figura formatā ⁊ latentem ⁊ p̄pter signū hora reuolūtiōis vrbis que erit prima aprilis hora xvij. cadentē in domū regis. Itaq; status ille in rebus agēdis fortunatus erit vbi ⁊ republia angmēus p̄ct. famā ⁊ honorem consequatur. nec dubium erit quā p. ⁊ maiori parte successus felix erit. A rev. iulij vsq; ad finem septembꝝ minuetur fortuna eius: vbi de aliquibus infortuniis suspitio erit. aut de aliquibus proditiōibus ⁊ partialit. tribus cūm. aut dampno ex parte amiger. p. aut occasiōe ignis accidenti.

De Sca Bonome.

Urbis preclara Bononia studioz marer hoc anno careat ne aliqua dampna occasione amigeroy & bellicum accipiat: quonia mara signum v: bis hora reuolutionis sua presentia infortunat. Vnde timendū est ne aliqua partialitas inter ciues oritur: aut aliqua proditio statuatur que itaru detrimentum facere possit: ratione etiā falsarioy mouetoy & instrumentoy animus suspectus erit. Verus retrograda hora reuolutionis anni in domo mortis. Vnde in reuolutōe vrbis que erit die: xxiij. marcij aliquibus ex dominis principalibus morte: & ad minus praua egritudine minatur. Tamen de morte pluriū nō est tantus timor: quē admodū fuit anno preterito. Vt inera minora ciues v. bis aduertant: qui periculosa erunt in quibus cauam detentiones fugas & carceres: propter dominuz donas ita: herum nuuoy in domo inimicoy infortunatū.

De statu Mediolani.

Statu inclite vrbis Mediolanensis ratione signi geminoy quod secundū quosdam est vrbis signum in decima competū hora reuolutōis d. io ipsius cōbusto: a principio anni scilicet ad: xx. marcij in aliquibus tribulationibus cogitatio vrbis & aucteribus versabitur nō tñ notabilia mala erunt. In secūda anni medietate optimus & felix erit status eoy ratione signi & significatoris fortunati. Accepto aut cancro & luna pro significatoribus ut pluribus placet: veluti venetie disponetur.

De statu Ferrarie.

Ferraria secundū aliquos capricorno subiecta minori malo afficietur quā si scorpionis subiecta esset ut alia placet quoniam proculdubio maximis perturbabitur belloz impetibus: & forte plura de ita: u suo amittet ppter vtrōsq; malos signū scorpionis infortunantes. Et specialiter Ferraria obseruet finem Iulij iugustum septembrē cū vltima medietate nouembris: quā illa tpa erunt multum piculosa. Subiecta sūt Ferraria capricorno a parte extrinse irradiabunt. Vñ spes bona erit qd hoc anno contra inimicos potenter pugnabit & meliori fortuna gaudebit. Item illa istiusmodi princeps hercules hoc anno satis feliciter facta sua tractabit: preter dies aprilis & mayi in quibus infortuna minū aut corporis egritudo. Itē finis iulij augustus cum toto septēbre infortunatus erit propter diuisoris infortuniū. Alter tñ annus qui incipiet die: xxv. octobris felicif finis erit in quo multū fortunata erit excellentia sua propter Helioecodem & diuisorē iuncū ambabus fortunis in domo nona.

De statu Forliui.

Forliuū capricorno subiectū ob significatorē retrogratōm: a principio anni vsq; ad finē iunii mediocriter disponet: & diū vrbis ad itinera multum disponens: in quibus retardationes ac impedimēta habebūt vsq; ad finē iunii. Vnde ad finē anni meli⁹ disponens: preter finē nouēbris: pmo rōe significato: is in noua hora ingressus solis in librā status vrbis felicitabitur: & a ecclesiasticis concordiam & amicitia habebit: lucū etiam & dignitates ciues cōsequentur ex parte papam & ecclesie dignitarioy. Et magna suspitio est ne aliqui ciuū simularas cū ecclesiasticis faciant amicitias ratione signi: carozio in signo falsitatis et si mulationis.

¶ De statu Imole.

¶ Imola erit subiecta & marti. ratione significatoria hora reuolutionis anni bene dispositi vsq; ad finem Iulii facis bene fortunabitur. Inde ad finem septembris caueat Imola aliqua annigerorum dampna & occasione ignis pericula. et fortasse contagio pestis ibi apparebit si non fuerit debita provisio.

¶ De statu Illustrissimi comitis Jeronimi.

¶ Illustrissimus comes Jeronimus Furlini ac Imole dominus in prima anni medietate satis bene disponetur ratione iouis domini anni hora reuolutionis natiuitatis sue in decima discurrens ratione cuius in dignitatibus & magistratibus fortunatus erit & lucrebitur substantiam ex parte regum & principum et ex parte qua non sperabat. Itinera minora propter martem in tertia periculosa erunt et suspecta & ideo vitari debent aut cum bona custodia peregi. Significat etiam mars in tertia turbationem & dolorem occasione mortis aut egritudinis alicuius sui cognati aut affinis seu amici. Venus diuisor in duodecimo discurrens occultis iniuriis minatur & presertim in secunda anni medietate & circa dies Augusti & Septembria.

¶ De statu Janue Padue. &c.

¶ Janua Padua Ariminum Pergamum Brixia Pistorium bellorum impetus & inimicorum insultus aut aliquas nouas discordias futuras caueant. Nam signum eorum radis utriusq; mala infortunatur.

¶ Mutina Vicentia Viterbium veluti Imola fauentia Corona Ceruisa veluti Forstium hoc anno disponentur.

¶ Perusium Verona Trisium Parma veluti Bononia disponentur.

¶ Raucenna Mantua Cremona veluti Roma disponentur.

¶ Particula quinta de bellis & guerris.

¶ Bellum nouum hoc anno venturum portendit mars dominus anni in preterionali figura in septima domo ad ieritatum discurrens & in inuidia decimam peragrans. Insuper & profectio & coniunctio summi & martis facie in cancro deuolue ad corpus martis in utraq; figura ratione quorum in principio anni et circa medium martis aliqui noui rumores ex parte bellorum & guerrarum audientur. & fortasse in illa profectionis applicatione thrages bellarum commutetur cum interitu hominum & interfectione. mouebitur itaq; bellum nouum in Italia aut prope iura intentionem Albuazar in libro de reuolutionibus annorum mundi. & Suidonem tractatu quinto capitulo trigesimo quarto. per regem aut aliquem magni status & magne conditionis principem aut dominum. non carne natu & generis nobilitate multum excellentem ex suggestione hominum senum & consilio ignobilium & parue conditionis quod bellum non erit multum validum nec durabile propter martem in suo detrimento. nec etiam ultimari pmittetur propter martem directus. Bellum etiam nouum portendit coniunctio saturni & martis in nouembre venturo in decimo quarto gradu scorpionis. Loca autē pro bellis & scissuris diuisionibus & risis magis suspecta hoc anno sunt loca

Thauro scorpiōni leoni ⁊ aquario subiecta ut sunt Hononia Sena Perustum
 Parma et loca circa littora maris et versus orientem ut Italia Podolia
 Valachia ⁊ loca Tartaronum. Item Apulia Lombardia Marchia Tuscia et
 civitates ut Roma Ravenna Cremona Parma Damascus Item Carthago
 nia ⁊ urbes ut Padua Valentia. Item in Asia Atrimum Janua Berganum Oria
 tina Brixia ⁊ Historia. Amplius Persia Suetia Noruegia ⁊ loca fluminum ⁊
 aquarum. Hec igitur sunt loca magis suspecta ratione bellorum que aut maior
 pars eorum ad minus occasione bellorum granabuntur ⁊ scissantibus rixis pditi
 onibus ⁊ occultis inimicitiis conturbabuntur. Tempora autem pro his magis
 suspecta sunt. mediū martii principia may finis Junii cū sine nouembrio. In die
 bus aut finalib⁹ Julii augusti ⁊ prima medietate septēbris si quid erit ut bellis
 ⁊ cōtentionibus terribile erit ⁊ multū periculosum cū multoz litrage ⁊ morte. qd.
 deus avertat. Dies aut mensū magis periculosi p motu belloy ⁊ hominu inter
 fecitōe sunt. xiiii. martii. xv. aprilis. Amplius. iii. ⁊ x. maii. ⁊ xiiii. iunii. xv. iulii.
 xiiii. augusti.

De significatiōe eclipsis lunaris prime.

Eclypsis lune prima totalis erit die .xxi. aprilis hora .iiii. noct. cuius significa
 tor. mars cū varioloz fortune principat. ois. Hec eclipsis bellū portēdit ⁊ discor
 dias hominū ratione martis in signo hūand hora eclipsis. Vñ dicit Prolome
 us secundo quadrupariti caplo. viii. q. cū mars fuerit significator eclipsis in si
 gno humano accidēt inter hoīes lites prelia ⁊ guerre milite. captiu. as ⁊ serui
 tus. ⁊ cōtinget hōibus mors subita ⁊ infirmitates febriliū tertianay ⁊ spure san
 guinem. ⁊ mors impetuosa cum magno periculo. Et hoc accidat. pprie in etate
 sine adolescētē. ⁊ erūt hoīes de lege sua in aliā errantē. ignes erunt ⁊ vni
 cū alio se occidet. obarie ⁊ insidie canuoz erunt. Et qñ mars in signo aereo
 discurrit. ideoq. significat calore magnū ⁊ siccitate ventos calidos. corruptos ⁊
 mortales tēpestates ⁊ radios qui dicunt ebouico. Eclipsis etiā significatio erit
 de natura saturni ut egritudine lōge saturni rōe saturni in signo eclipsis dis
 currentis cū ca. caudā draconis. Et qñ signū eclipsis ⁊ locus saturni. est signum
 aqueū. ideo pericula in fluminibus ⁊ mari significantur. ⁊ submersiones ⁊ per
 elationes nauigantibus. Et reuera nihilū suspecta fuisset hec eclipsis si benig
 nitate fortunay in ascendente ⁊ angulo ante eclipsim dominantū nō mitigare
 tur. Et pro maiori huius eclipsis intelligentia sit hec.

Prima conclusio.

Effectus eclipsis in secundo mēse post eclipsim paulatine apparere incipiet

Secunda conclusio

Maior fortitudo ipsius effectus apparebit in fine iunii iulio ⁊ principio au
 gusti.

Tertia conclusio.

Effectus eclipsis a medio augusti decrefcere incipiet ⁊ expirabit.

Quarta conclusio.

Accidens eclipsis inclinabitur ad sementa ⁊ arborē ⁊ ad etatem iuuentutis
 ratione eclipsis in parte orientali.

Quinta conclusio.

Cecidens eclipsis inclinabitur ad animalia serpentina & reptilia ratione eclipsis in signo scorpionis.

Sexta conclusio.

Cecidens eclipsis inclinabitur ad homines: & presertim ad reges & principes ratione martis significatoris in signo bicorporo ut dicit Ptolemaeus.

Septima conclusio.

COmnes homines quibus ascendebat xi. gradus scorpionis aut citra in natiuitate magis capaces erunt effectus ipsius eclipsis.

Ultima conclusio.

CUrbes scorpionis libere sagitario & geminis subiecte huius eclipsis sentiant effectum.

De significatione eclipsis lunaris secunde.

CEclipsis lunaris secunda erit decimaquinta die Octobris hora octava noctis sequentis: que non erit tante malicie veluti prima. Quinimo ver bonum & fertile: Anno. M. cccc. lxxiiii. significat & omnia terre nascētia que in vere ad maturitatem peruenire solent: fortunabit atq; multiplicabit propter venēre dominam signi eclipsis & anguli ante eclipsim ipso signo terreo existente & veritoli. **D**antaxor ratione lune in se eclipsate: & specialiter in domo ecclesie: significat detrimentum alicuius magne ecclesie uel persone ecclesiastice uel officialis ecclesie uel alicuius ciuitatis. Et maxime illis qui uel que thamo & leoni sub iiciuntur. Et magis particulariter significat periculum illis quibus prima facies thauri oriebatur hora natiuitatis.

Particula sexta de exitu seu fine belli Venetoy & Ferrariensium.

CQuoniam in iudicio anni preteriti de bellis nouis modo manifeste currentibus palam narratum fuit. Ideoq; promne de eoy durabilitate & exitu seu fine: aliquid iuxta siderum dispositiones p̄mittam. Pro cuius euidencia sit hec

Prima conclusio.

Bella venetoy & Ferrariensium & aliaz quarumcumq; gentium Anno. M. cccc. lxxiii. mota pace durabilitatis erunt: & vix hanc annuum perdurare poterit. Pater hec conclusio: quoniam mars cum sole belli motor: es: signis mobilia hora significationis tenebant quod super cito mutabile portendebat bellum: iuxta Albumazaris intentionem.

Secunda conclusio.

CEt si bella mouentibus & primo innadentibus victoriā astra videbant pollicerent in iudicio preterito ostensum est. Nihilominus propter hoc bellū non videbitur vltimari: hoc est ad vnius partis totalem destructionē perducī.

Pater hec conclusio: qm̄ mars belli motor: hora significationis motu velox & itinere directus fuit: ratione cuius bellum vltimari non fuit. Dicit namq; **R**uindo tractatu quinto capitulo. cccvi. Aspice planetam qui significat bellum: qm̄ si fuerit directus a boni esse nō p̄mitter bellū vltimari: sed significabit pacē & extinctionem.

Tertia conclusio.

Bella mouentibus et primo inuadentibus anno preterito victoria fuit multo propinqua atq; possibilis. Anno uero presenti est multum dubiosa atq; difficilis. Patet hec conclusio pro prima parte quoniam dominus quarti et primi fortuna dantur in decima hora significatio. quod super victoriam primo bella mouentiu portendebar iuxta intentionem Leopoldi tractam quinto. Secunda pars patet qm dominus septimi in assea significans hora significatio angularis exiens a uenere et mercurio et sextili passatione corroboratur et anno patri occidentalis existens occidentaliori uideat favore parti insuper maria locum quem anno preterito sui presentia inforsunabat. anno presenti suo immo radio irradians in fortunam preteritum infortunio recompensat.

Quarta conclusio.

Bella anno superiori mota anno presenti pacificabuntur euanescent et expirabunt nisi nouo se. sinate a noui belli motione prolongari aut continuari cogereantur. Patet hec conclusio p prima parte quoniam mars bellox significator hoc anno in figura debilitate cospicitur et lux: mercurio atq; ueneri magnam in secunda anni medietate significationem habentibus pacificabitur quare bellum pculdubio euanescet et extinguetur. Secunda pars patet quoniam mars hoc anno bellorum per regem mouenda portendit ut superius dictum est. cuius occasione fortasse longari aut continuari possit licet debilius fiat et minus famosum.

Quinta conclusio.

Bella Venetorum et Ferrariensium in prima anni medietate satis crudelia atq; secura cum strage valida et hominum interfectioe palatior et cum maxima apparatu et impetuosis aciebus cœnsum esse poterit. Patet hec conclusio quoniam mars in utraq; figura angustia: is aperitur in eclipsi quorum laura prima dominum opprimebit et in domo aduersitatu bellox et cœrentionu hora eclipsis discurret quare bella pculdubio in prima anni medietate satis secura mouebit.

Sexta conclusio.

Bella Venetorum et Ferrariensium in secunda anni medietate decretere incipient pmo circa medium augusti debilitari et minus numero dei cospicientur ubi animorum discordia minor erit et de pace tractabitur atq; puidetur. Patet hec conclusio quoniam martis in anno significatio per eius cœbustionem et per ueneris mercurii et lune in secunda anni medietate dominium multum debilitabitur.

Septima conclusio.

Bella Venetorum et Ferrariensium animorum crudelitate non finietur sed pacis et concordia mitigabitur. Patet hec conclusio quoniam uenis martis amica cum mercurio et sextili martem hora significatio demulcebat et ad benignitatem reducebant. unde fortasse per mulierum scribarum aut cancellariorum aut hominum de natura ueneris et mercurii interpositionem fuit bonus sequetur insuper pbant quoniam iupiter planetarum benignissimus dominus anni. Mcccc. lxxiii. opinebitur qui bella atq; discordias animorum quoque passiones mitigabit et annum sui dominii pacificum et bellis omnino carentem eribebit.

Ultima conclusio.

C Mella ventosꝝ ⁊ Feruientium ⁊ quatuorqꝝ alij gentium hoc anno con-
tinuata aut etiam de nouo mota exercituum doctissimo reꝝ rectoribus stipendi-
atis ⁊ militibus magnam detrimentū ellicient. nec sine eorꝝ notabili interitu
morte captiuitate ⁊ interfectione erunt ⁊ presertim si in augusto ⁊ Septembꝛe
moueantur aut circa finem nouembꝛis. Panetibus conuoluto quoniam iuxta in-
tentionem Itali parte octava capitulo sexto. **U**ltimo. **A**llachum mihum ⁊ ite-
pendantꝝ est significator. qui ⁊ si hora resolutionis facta fortissimo erit. In
diebus tñ finalibus iulij augusto ⁊ septembꝛe interueniat. **C**onspicuo uentus
Anni debilitat incipiet per eius ingressum sub tali hora solis. **C**onducatꝝ ad re-
octobꝛio. **H**ec itaqꝝ margo infortunato hinc reꝝ subiectꝝ notabili plorissimo
vir erit. **M**unde suspicio maxima erit qꝫ in exercitiis ⁊ gentibus casti anctan-
tibus pestis inuasio erit cum furioso ⁊ periculoso equitandibus.

Particula 2. fertilitate ⁊ renu. castilia.

C iuxta intentionem **A**llumazꝝ in libro horu. ⁊ **S**oulouẽ in libro de re-
uolutionibus annorꝝ mundi capitulo lxxix. **U**ltimo in signo terre exallens diu-
nū significat destructionem arborꝝ per combustionem caloris ⁊ ventos vali-
dos ⁊ nocibiles ⁊ combustionē fugam. **E**t ratione illam signū quadrupedi pe-
riculū in quadrupedibus ⁊ detrimentū significat. **S**onata tñ significatio natus
tur ratione line que cum morte dominium in anno operatur. **Q**uare nam det nō
erit tanta arborꝝ ⁊ fugam lesio. **E**t hec consuetudo applicatio line non post pre-
ocasionalem iuxta sententiam **A**lispalenis primo quā dicitur. **A**li parte
octava. **N**am hec applicatio ad fortunam annuū modum moderabit ⁊ ad con-
petentem fertilitatem inclinabit. **S**uspicio infortunata est qꝫ in aliquibus locis
Italie fruges occasione caloris detrimentum accipient.

Eriticium a principio anni ad mediam aprilis erit boni precii. **P**ost hec crescet
in foro ⁊ medioeriter germinabit.

Ordem in pluribus locis paucum erit non tamen eam.

Vinum in competentē germinabitur quantitate ⁊ horum ultra solitum ⁊ boni
precii. **O**live multe erūt. **N**ices care. **N**abe cepæ medioeriter germinabūt

Particula septima de statu pestis ⁊ epidemiarum.

Pestis ⁊ mortalitatis quāqꝫ hora resolutionis pauca sunt esse nihilominus
hoc anno eclipsis prima hinc facit magnam suspensionem qꝫ in alijsqꝫ Italie
urbibus pestis erit. **A**l hoc etiam cooperatur dominus ascendentis reuolutio
nis ⁊ etiam preuentiois combustus in utraqꝫ signa ascendentis preuentiois
infortunato op pestis radio martis. **U**na etiam facta. **S**onam suspicio-
nem pestis facit et deus auertat. **E**gitudine vꝛ qꝫ in corpora humana erunt
magis parata erunt febres colerice ⁊ dolores oculorum multorum plus qꝫ de
morunt in mulieribus plus qꝫ in viris. **E**t sermo. **A**llumazꝝ **U**ltimo do-
mūta tany in tharo significat mortem mulierum ⁊ vꝛ eam.

De statu eorum quorum Saturnus est significator.

Patres antiqui religiosi senes decrepiti solitarii non conuersatiui paucorum
verbo longe cogitatiois stabiles sapientes duri transitus fofores plum
bi et sepulchrorum et generi aliter omnes homines vilis et epulis artificii melanco
lici et omnes quorum Saturnus est plex in natiuitate cuiuscumque status aut conditio
nis fuerint In prima anni medietate et praesertim ad finem Junii male disponen
tur impedimenta grauationes oppressiones et molestias patientur occasione co
sanguineorum suorum fratrum et cognatorum et in itinibus si qua gesserint op
pressiouis et retardationes et generaliter dampna ex parte amicorum patientur
ratione sanctorum in tertia infortunati hora reuolutiois inde ad finem anni melius et
praesertim a secunda anni medietate optime disponentur et in factis eorum felici
tatebuntur.

De his qui Ioui subsumt.

Mobiles gener. si magnifici iudices consules legisperiti sedis apostolice
legati subdelegati Archiepi Episcopi sacre fidei oribodore et omnes di
uinitis erant scientis conuersatiui iocandi sanguinei et generaliter omnes quorum
Iupiter est significator et plex in natiuitate In prima anni medietate non bene
disponentur impedimenta perfectiones molestias occasione regum principum
et magnorum dominorum habebunturbationes occasione inimicorum occulto
rum et rixas lites atque discordias occasione telamitrozum et mortuorum et mag
gis usque ad medium Maii Inde paucio melius disponentur In secunda anni me
diate itidem non bene disponentur et plures egorabuntur ratione significatoris
tendentis ad combustionem Et per totum annum suspectus est status eorum
quia plures ex eis morientur.

De his qui Marti subsumt.

Milites exercituum ductores bellorum rectores regum et principum auxilia
tores spauri minerarii alchemiste Medici et praesertim Chirurgici omnes
quoque mechanici igne videntes macellarii crudelis viuum obfessores falsifica
tores litigiosi furiosi et omnes quorum Mars est significator et plex in natiuitate
In prima anni medietate usque ad medium Julii bene disponentur fortunabun
tur in factis eorum et exaltabuntur occasione magistratorum suorum a fine tamē
Junii decretere incipiet ita quod a fine Julii ad finem anni pro maiori parte in
fortunabuntur egritudinibus calidis infirmabuntur et plures morientur in bellis
libris interficientur et magna suspicio quod hoc anno aliqui famosi armigeri ex
tremum claudet diem aut adiuuis sua maxima videbuntur pericula.

De hiis qui Soli subsunt.

Reges principes duces alii quoque altissimorum statuum homines colerici rubei venatores: et generaliter omnes quorum sol est significator et ples in natiuitate non bene disponunt: tristitias conturbationes occasione mortuorum habebunt mutabuntur de loco ad locum: et forte aliqui peregrinabunt et profecto totus annus pro eis est suspectus: ita ut vix sine eorum grandi permutationi et sine eorum morte pertransibit.

De hiis qui Veneri subsunt.

Mulieres virgines puellae eunuchi cantores organiste ciareddi fistulatores ambubage instrumentorum musicalium pulsatores mulierum insectatores iustores et omnes voluptuosam vitam ducentes quorum Venus est significatrix et ples in natiuitate. Primam anni medietatem et magis Martium et Aprilem infortunatam habebunt: nec nimium in eorum factis fortunabuntur. Unde aliquorum vel aliquorum famosarum moro aut aliquod magnum periculum audietur. In secunda anni medietate usque ad finem anni optime disponentur. Preterquam mulieres occasione filiorum aut filiarum conturbationes patientur.

De hiis qui Mercurio subsunt.

Mercatores predicatorum arcibus magistri astronomi astrologi oratores poete versificatores arismetice geometre villici adolescentes pueri omnes quorum qui ingenio nimium videntur. Et generaliter omnes quorum mercurius est significator et ples in natiuitate. In prima anni medietate et magis in prima quarta anni non bene disponentur: egrotabunt egritudinibus occultis incognoscibilibus et infortunabuntur pro maiori parte ratione mercurii combusti hora reuolutiois. Inde a Juno fere ad secundam anni medietatem melius disponent. Inde ad finem anni optime stabunt et in rebus agendis fortunabuntur.

De statu pregnantium.

Pregnantes in prima anni medietate mediocriter disponentur. primo ad latius infortunium plus declinabunt: et in partu eorum anxietates habebunt. In secunda anni medietate optime disponentur ad finem anni et plures filias generabunt sane et bono modo: et de facili concipient ratione domini domus quinte bene dispositi in signo femino et multi feminis itidem ratione signi quinte domus femini et nulli feminis: quare dispositio celi erit quod pro maxima parte semellas in secunda anni medietate concipient et cum facilitate generabunt.

De iter agentibus.

Legati nuntii viatores et specialiter parui facientes itinera ad finem anni non bene disponentur. Nam retardationes egritudines cronicas iter agendo incurrunt. Itidem maiora facientes itinera seu peregrinationes paruo melius disponentur. In secunda anni medietate minora facientes itinera fortunabuntur. Maiora vero itinera agentes granibus periculis opprimuntur ratione significatorum et domus impeditur.

Particula de dispositione mensium et diebus totius anni.

Annunciandum duo monco q̄ hōre coniunctiōn̄ & oppositiōn̄ nocturnalīū sunt
semper diei nominatē precedentis hōre vero coniunctiōn̄ duratura sunt sem-
per diei nominatē. Insūper notandum duo q̄ dies oīnes alteratīe vel in qui-
bus aer mutari debet magis verificabuntur in climāte septimo & extra septimū
climā. In alijs autem climatibus plerūq̄ fallunt & tanto sepius & fortius q̄ tan-
to plus clima versus meridies appropinquabit propter vniuersalem illorū cli-
mā in caliditate disproportionū. Et presertim in Junio Julio & Augusto

Marsius.

Coniunctio die sabbati octava marci hora .iii. minuto .xxvii.

Oppositio die lune vicesima quarta marci hora .xvi. minuto .xxviii.

Iste mensis a coniunctione sua ad oppōm ad ventos inclinabitur. Et circa op-
positionem eius dies hūmī apparebunt & ad hoc magis dispositi dies sunt .viii.
.xi. xiiii. xviii. xxi. xxiiii. & xxvi. et circa.

Aprilis.

Coniunctio die lune septima aprilis hora .xv. minuto .xvi.

Oppositio eclipsalis lune die martis .xxii. aprilis hora .iii. minuto .liiii.

Hic mensis a coniunctione ad oppōm nihilosus in pluribus diebus erit ab op-
positione vero sua serenus erit ad magnum tendens ea orientem. Et dies alteratōi
magis p̄uenientes sunt .i. vii. xiiii. xv. xix. versus noctē & diem sequentē .xxi. xxiiii.

Maius.

Coniunctio die martis sexta mai hora .ii. minuto .elvi.

Oppositio die Jovis .xxii. mai hora .xii. minuto .xlvi.

Iste mensis ad serenitatem & calorem excessivum disponetur. Dies tamen pro-
p̄ris alteratione magis dispositi sunt .ii. viii. xii. xiiii. xix. xxviii.

Junius.

Coniunctio die Jovis quinta Junii hora .xv. minuto .xliii.

Oppositio die veneris decimanoa Junii hora .xx. minuto .xvi.

Iste mensis stabilis erit a coniunctione sua usq̄ ad oppōm cum nullis vel p̄o-
culis seris alterationibus. Ab oppositiōne tamen sua in pluribus diebus sit-
spicio est de casu grandinum thōnitruis & ebullitionibus. Et dies ad aeris al-
terationem dispositi sunt .i. xv. xix. versus noctem et diem sequentem .xii. xiiii.
xvii. et .xxviii.

Julius.

Coniunctio die veneris quarta Julii hora .v. minuto .lii.

Oppositio die saturni decimanoa Julii hora .lii. minuto .xix.

Iste mensis ventosus erit a coniunctione sua usq̄ ad oppositiōnem & in calore
Junio par. Ab oppositiōne autem sua in calore multum intendetur ita ut dispo-
sitiōn̄ in aere facere videbitur. Dies autem alterationi propinque sunt .ii. viii.
xv. xx. et .xxvi.

Augustus.

Coniunctio die solis tertia augusti hora .xii. minuto .xxvii.

Oppositio die lune decima octava augusti hora xi. minuto. xix.

Iste mensis paucissimas habebit alterationes sed calore intensissimo fuerit ob Martia & Salis coniunctionem dies tamen ad alterationem aeris magis dispositi sunt. ix. et xviii.

September.

Coniunctio die martis secunda septembris hora. iiii. minuto. viii.

Oppositio die martis decima sexta septembris hora. xi. minuto. lviij.

Iste mensis ad flatum ventorum disponetur usq; ad oppositionem suam deinde mitior erit Et dies alterationis sunt. iij. vi. ix. xv. xviii. et. xix.

October.

Coniunctio die Mercurii prima octobris hora septima minuto. viii.

Oppositio eclipsalis lune die mercurii decima quinta octobris hora. i. oni. xxvi.

Coniunctio die veneris trigesima prima octobris hora. xxi. minuto. cliv.

Iste mensis nubilosus erit et plures dies pluviosi erunt et invariables Et dies pro alteratione magis dispositi sunt. i. iij. v. vii. xiii. xvi. xxi. xxii. xxv. xxvii. xxi.

November.

Oppositio die veneris decima quarta novembris hora. xii. minuto. xl.

Coniunctio die sabbati vicesima nona novembris hora. xiii. minuto. xxi.

Iste mensis ad ventos multum declinabitur & ad aeris invariables Et dies ad alterationem magis dispositi sunt. v. viii. xi. versus noctem & diem sequentes. xv. xix. xxvi. xxvii. & xxv.

December.

Oppositio die solis decima quarta decembris hora. xv. minuto. xxi.

Coniunctio die Lune vigesima nona Decembris hora prima minuto primo.

Iste mensis pro maiori parte ad serenitatem & frigus disponetur: & magis ab oppositione sua. Dies tñ alterationi magis propinque erunt. i. iij. xv. xvi. xviii. xxv. xxi.

Impressum Rome. 16. Anno dñi. M. cccc. lxxiii. Die veneris septima
Februarii Sedente Sixto quarto Pontifice Maximo Anno eius. xii.

Magistri Georgii Drohobich de Russia

**IUDICIUM PRONOSTICON
ANNI 1483 CURRENTIS**

Ad sanctissimum dominum nostrum Divum Sixtum
papam quartum, Pontificem maximum

Exponunt sua scripta pater sanctissime plures
Quaestus et ambitio quos agitare solent:
Ast ego quae mea sunt depromo legenda quotannis
Humano generi consuluisse putans:
Non sunt vana quidem turpi neque danda cachinno
Defluta superis ista Minerva locis:
Astrorum nosti sit quanta potentia: Rerum.
Quom causas omnes te didicisse sciam:
Et si semota est oculis dimensio caeli
Non tamen humano distat ab ingenio:
Scimus ab effectu causas: effectus ab iisdem
Cernitur aetherium sic aperitur iter:
Omnia celesti mortalia lege fruuntur
Quis neget: ergo astris inferiora regi:
Non cogunt licet ipsa regant, si forte minantur
Obuerti possunt hae ratione minae:
Sidere praecipuo summa es virtute potitus
Qua duce nunc dici iure merere deus:
Ad tantas te tollit opes praefecit et or'oi
Astrictus Veneris Sol et amore Jouis:
Cumcta regis nutu quid deest nisi proroget annos
Stella: uiden supplex Roma precatur idem:
Hoc igitur dignare precor nec inutile credas
Si preuisa iuuat noscere: tempus adest
Hic meliora quibus faueant tibi fata diebus
Et mox si qua manent pernitiōsa leges:
Hic quos Mars animat: quos pax alit ita videbis
Et quibus immineat pestis acerba locis:
Defectus Lunae fratrisque ablata potestas
Qua portenta ferant iudicare patent.

Ad laudem igitur et honorem omnipotentis dei ac gloriose virginis mris Marie: Pro gloria quoque. Sanctissimi domini nostri Divi Sixti pape quarti Pontificis maximi: et suae gloriosissimae curiae felici gubernatione "Judicium pronosticon". Anni M.CCCC. LXXXIII currentis expositurus: in deces particulas distinguere decreui.

In quarum prima de domino anni et eius generali:et quartarum dispositione dicitur.

In secunda de dispositione fidei et sectarum.

In tertia de statu summi Pontifici et suorum cardinalium.

In quarta de statu Imperatoris Regnorum et Urbium famosarum.
In quinta de bellis et guerris et iudicio duarum eclipsium Lunae.
In sexta de exitu seu fine belli Venetorum et Ferrariensium.
In septima de fertilitate et caristia rerum in generali et speciali.
In octava de statu pestis et mortalitatis.
In nona de statu hominum singulis planetis subiectorum.
In decima de dispositione mensium et dierum totius anni.

***Iudicium pronosticon Anni M.CCCC.LXXXIII currentis
Magistri Georgii Drohobich de Russia
almi studii Bononiensis artias et medicina doctoris.
Feliciter incipit***

Particula prima

Quoniam septennumero de domino anni inter astrologos magne contingunt diuersitates propter variam figurae celestis hora reuolutionis in diuersis climatibus: regionibus: et urbibus habitudinem. Ideoque pro hac remanenda difficultate: de domino anni. Quas quinos premitto conclusiones: in hac autorem summae Anglicane imitando: qui figuras preuentionalem videlicet et introitalem animaduertendas persuadet.

Prima conclusio

In omnibus regionibus et urbibus quarum longitudo a gradibus Herculis in occidente positis quadragintasex gradus excesserit: Sol sine quauis a horum planetarum permixtione erit dominus anni, ut in Constantinopoli, Kaffa, Vilna et Mosqua urbibus incliti ducatus Lituaniae, et aequaliter per uniuersam Asiam minorem, que oriens et septentrionem occupat. Patet haec conclusio: quoniam istic Sol in preuentionali quartam in introitali vero septimam fortunatus peragrabit. In secunda tamen anni medietate Mercurius in loco suo fortissimus et angularis existens cum Venere septimam perambulans: non combustus neque retrogradus Solis particeps erit usque in finem anni.

Secunda conclusio

In omnibus regionibus et urbibus quarum longitudo ab occidente quadragintasex gradibus minor: et triginta octo maior fuerit Sol duranni erit cum maxima Martis admixtione ut in Kracovia, Posnania urbibus incliti regni Poloniae; Leopoli, Droobicz Russiae; Buda, Cassovia Ungarie; Vratislaui, Nissa Slesiae. Neapoli, Tarento – Apuliae et generaliter per totam Siciliam et Kalabriam: et aliis regionibus et urbibus hiis vicinis. Patet haec conclusio: quoniam istic Sol in triplicitate et exaltatione sua existens angulum septimae possidebit: itidem in preuentionali ferme quarte angulum attinget. Secundum patet: quoniam Mars dominus ascendentis figurae preuentionalis cuspidem septime tenebit: a Mercurio ex sextili pulsatus corroboratur, quare particeps Solis fortissimus efficietur. In secunda autem anni medietate Mercurius cum Luna atque Venere Solis participes erunt magnam eis vendicando significationem usque in finem anni.

Tertia conclusio

In omnibus regionibus et urbibus quinti et sexti climatis: quarum longitudo ab occidente triginta octo gradibus minor extiterit. Mars dominus anni erit cum Lunae non parua participatione, ut in excellentissima orbis terrarum urbe Romana: Perusio, Sena, Florentia, Bononia, Ferrara, Padua, Venecia, Ravenna, Arimino, Furlivio, Pesauo, Urbino, Iniola, Parma, Cremona, Pavia, Mediolano. Ast, Casali, Janua, Schavona et universaliter per totam ferme Italiam et versus occidentem, patet hec conclusio pro prima parte. Quum istic Mars ascendentis preuentionalis figurae dominis in utraque figura angularis erit: in sua quoque triplicitate discurret. Ideo rationabiliter sibi ducatu in anni vendicabit. Secundum patet: quoniam Luna in loco suo fortissima existens figurae locum secundum Albumazar aptum tenebit: Quare particeps Martis erit. In secunda anni medietate Venus ducatum anni optinebit cum Mercurii et Lunae participatione. Primum patet quoniam Venus loci luminaris maioris domina in utraque figura in digniori loco figurae constituetur. In signo quoque suo satis fortunata conspicietur. Quare dux rationabiliter efficietur usque in finem anni. Secundum patet quoniam Mercurius cum Luna post Venerem plus fortunatur.

Quarta conclusio

In regionibus et urbibus septimi climatis et extra versus septentriones, quarum longitudo XXXVIII gradibus minor Mars dux anni erit cum Solis participatione, ut est in Basilea, Norinberga, Maguntia, Kolonia, Parisio et aliis urbibus vicinis versus septentrionem.

Quinta conclusio

In omnibus regionibus et urbibus a Roma occidentalibus: Mars in anni domino magis vigorabitur cum Lunae participatione. Ex hiis itaque elici potest, quid in unaquaque regionum ac urbium predictarum hoc anno generaliter venturum sit naturas et proprietates dominorum anni considerando.

De dispositione anni generali et quartarum

Annus gratiae M.CCCC.LXXXIII currens, qui die Martis, XI Marcii, hora XXII exordium accipiet quinto gradu Geminorum horoscopisante revolutionem ad gloriosissimae urbis Romanae meridianum in sua dispositione generali quo ad quattuor primas elementorum qualitates ad caliditatem plus solito inclinabitur ratione Martis domini anni signa borealia pro maiori anni parte discurrentis et in sicca mansione existentis. Unde ver quo ad primam eius medietatem et praesertim eius principium ratione Lunae humidum in pluribus diebus apparebit et calidum ultra solitum. Nam eius aliqui dies aestati similes erunt. Unde circa medium maii intensus multum calor apparebit: et in principio Junii iuxta Germetis verbo XXXVI sui Centiloqini sententiam dies ferventissimi erunt.

Aestas cuius principium erit die decimatertia iunii cum intensissimo calore incipiet et continuabit usque ad finem. Et praesertim augusti dies ob Martis et Solis coniunctionem excellenti calore aerem suspectum in pluribus locis efficient; ita ut corpora viventium non sine periculis erunt.

Autumnus cuius principium erit die XIII Septembris usque ad Octobrem bonus et satis temperatus erit plus tamen declinans ad calorem. October tamen usque fere

ad finem novembris instabilis erit et in pluribus diebus humidus non tamen frigidus propter Martis et Saturni coniunctionem.

Hyemps, quae decimatertia decembris incipiet, temperata erit et non multis humiditatibus continuabit. Excepta prima medietate cum fine novembris, quae secundum Messallach in libro epistolarum epistola undecima ad humiditatem tendat propter coniunctionem Saturni et Martis in signo aquae. Generaliter tamen anni medietas ventosa erit cum pluribus tonitruis et choruscationibus ratione Martis domini anni in tertia facie Thauri hora revolutionis. Quae secundum Ptolomeum secundo quadrupartiti et Leopoldum tractatu quinto, est factrix terrae motuum, caliditatum, choruscationum, fulgurum et tonitruorum et turbativa ventorum. Unde dicit Albumazar: cum Mars fuerit dominus anni in Thauri, significat multitudinem tonitruorum et fulgurum. Erit etiam annus, in quo apparebunt multae impressiones ignitae ratione mutationis Saturni de signo in signum. Ut vult Germes trigesimotertio verbo sui centiloquii dicens: Saturno transeunte ab uno signo in aliud fiunt in celo draceontes: quos Arabes Asub vocant. Vel quaedam alia signa de natura ignis ut sunt stellae cadentes, dracones volantes, candelae ardentes et aeges impressio: quae ab Aristotile in libro metheororum capra saltans dicitur. Et fortasse aliquis cometarum hoc anno apparebit ob nimiam humidi exalationem; quae etiam terrae motus particularis causa esse possit. De quo non pauca hoc anno est suspicio.

Particula secunda

De dispositione fidei et sectarum

Iudei in prima anni medietate male disponuntur et maxime a principio anni ad finem iulii ratione significatoris eorum cadentis et retrogradi: angustias persecutiones, turbulationes a populo patientur propter significatorem in opposito Lunae. Item ratione profectionis coniunctionis significantis legem Moyli cadentis in quadratum Martis. Caveant iudei ne hoc anno interfectiones, et rixas, et pericula occasione ignis incurrant: et hoc in primis duobus mensibus anni.

De statu christianorum

Christiani qui Mercurii diriguntur influxibus in prima anni medietate non bene disponuntur, propter Mercurium combustum in utraque figura: unde pericula christianis imminere ratione aegritudinum occultarum incognoscibilium. Et quoniam Sol comburens et infortunans: dominus duodecimae atque octavae revolutionis existit. Ideoque pericula et infortunia ex parte inimicorum, rixarum et captivitatum atque carcerum minantur. Indem occasione pestium et mortalitatum; et ratione oppressionum per principes et dominos. Et tempora magis suspecta sunt principium anni ad XXII Marcii. Item prima Aprilis. Item a quinta May usque in XII. A vigesimaquarta Iunii usque ad XI Iulii. Item finis Augusti cum principio Septembris. In secunda anni medietate christiani optime disponuntur et in factis eorum fortunabuntur propter Mercurium angularem et in loco suo fortissimum in utraque figura. Dies tamen minus fortunati et suspecti sunt a decimaseptima Octobris usque ad quintam Novembris. Finis etiam Decembris cum fine Februarii suspecti erunt.

De statu Turcorum

Turci, qui Martis spirant influxibus; a principio anni usque fere ad finem Iulii

optime disponentur in bellis, si qua gesserint: ut magna adest suspicio: fortunati erunt potentes et audaces nec sine victoria ut plurimum erunt: quos non nisi maximo ingenio astu et dolo vincendos conspicio. Imo securius est illis temporibus cum Turcis pacem querere et bella dimittere. A fine tamen iulii usque fere in finem anni status eorum deteriorabitur et ut plurimum infortunabuntur. Et praesertim a XXVII Iulii per totum Augustum usque ad XXII septembris tunc enim bella si quum gesserint dampnosa et periculosa erunt cum eorum maximo interitu. A peste etiam et mortalitate saeva non erunt securi et generaliter usque in finem anni status eorum pessimus erit et suspectus.

De statu Sarracenorum

Saraceni qui Veneris gaudent influxibus in prima anni medietate propter Venerum in domo mortis retrogradam pluribus infortuniis subiiciuntur, nec a peste securi erunt. In secunda anni medietate usque in finem anni status eorum meliorabitur. Et secundum Guidonem capitulo LXXXIX tractatus quinti ratione Martis domini anni in trigono terreo discurrentis hora revolutionis: bellum in meridianis partibus et ex parte meridiei significatur. Quod confirmat Albumazar in libro florum capitulo de Marte.

Particula tertia

De statu Summi Pontifici et suorum Cardinalium

De statu sanctissimi domini nostri Sixti divina providentia papae quarti, Pontificis maximi. Plura pro sanctissimi sui status felici conservatione dicere decreveram nisi dubitationem anni suae felicitatis nativitatis non retraheret: quanque dies atque hora nativitatis mihi nota sit. Iuxta tamen revolutionem suae felicitatis coronationis dico quum sanctitas sua in prima anni medietate satis bene disponentur usque fere ad finem iulii ubi remissior fortuna erit usque in finem Septembris: ubi emulationes, prodiones et inimicieiae contra sanctitatem suam statuentur in quibus victor indubius erit ratione Leonis in utraque figura revolutionis: coronationis videlicet et electionis in horoscopum orientalem cadentis Sole fortissimo et fortunato. Alia relatione digna in aliud et singulare tempus relinquo ubi ex radicali nativitatis figura maiora et utiliora nutu dei enarrare cruabo. Tempora autem suae sanctitati magis aduersa, que animaduerti et observari debent, quantum ex figura coronationis et eius revolutionis colligi potest. Sunt a XXVII Iulii ad XIX Septembris itidem finis Novembris cum principio Decembris.

Prelati maiores mediocriter disponentur usque ad medium May. Inde ad finem augusti melius. Dies tamen periculosi et suspecti sunt XIII Marcii, III May, XI et XXI Iunii. Amplius ratione domini domus nonae infortunati finis Marcii suspectus erit et dies XXVIII May. In secunda anni medietate itidem mediocris status eorum erit. Et maxima suspitio est quum hoc anno aliqui ex prelatis maioribus infortunabuntur et fortasse morientur et ad minus aegritudinibus gravibus affligentur, propter dominum domus nonae in domo mortis impeditum et infortunatum. Insuper in introitali in Libram combustum in domo mortis signum etiam nonae praesentis Saturni infortunatum. Et generaliter eclipsis Lunae secunda in domo ecclesiae omnibus ecclesiasticis est suspecta ut paulopost patebit.

Prelati minores propter dominum domus tertiae in utraque figura angularem pro maiori parte melius disponentur et praesertim in dignitatibus et honoribus. Licet Saturnus cum cauda domum significationis hora revolutionis perambulans aliquorum

mortem portendat et ad cronicas aegritudines corpora inclinet. Et tempora magis suspecta sunt finis Iulii cum toto augusto usque ad XII Septembris. In secunda anni medietate status eorum optimus erit propter dominum tertiae angularem orientalem et fortunatum. Dies autem electi et fortunati, in quibus optata prosequi debent, sunt vigesimatertia Marcii, quinta Aprilis, nona et decima May, vicesimatertia Iunii, II Iulii, vigesimasexta Octobris, XXI et XXXI Decembris. Infortunati autem sunt tertia May, XXVIII Iunii, finis Iulii usque ad vigesimum secundum Septembris.

Particula quarta

De statu imperatoris, regnorum et urbium famosarum

Invictissimus Imperator Romanorum Fredericus iuxta generalis significatoris sui dispositionem a principio anni ad vigesimum May non multum fortunabitur. Nam res suae ad vota non omnino succedunt. Itidem a vigesimaquarta Septembris ad undecimam Octobris dies suspecti erunt. Et secundum Hispalensem primo quadrupartiti Mercurii hora revolutionis infortunatio super mortem aut magnam corporis aegritudinem maximo regi christianorum significat.

De statu Poloniae

Inclitum Regnum Polonia in prima anni medietate infortunatum utrisque coeli infortunis significatrice etiam generali Venere in domo mortis impeditae hoc anno non bene disponetur. Nam de peste maxima est suspitio. Etiam per totum annum signum regni est in opposito Saturni ideo proculdubio suspectis cronicis aegritudinis multum conturbabitur. Unde et Slesia, et partes vicinae a peste non erunt securae.

De statu Bohemiae

Regnum inclitum Bohemiae ob signum regni in quadrato Martis et Saturni: hora revolutionis scismatibus, prodictionibus, partialitatibus et internis inimiciciis non carebit. Peste etiam proculdubio vexabitur.

De statu Ungariae

Ungariae regnum inclitum hoc anno satis fortunatum erit ob casum signi eius in quartam in radios utriusque fortunae; item in secunda anni medietate in decima compertum famam maximam regno et honorem portendit et in rebus agendis fortunam.

De statu Italiae

Italia famosissima, quae Leoni atque Soli est subiecta, in prima anni medietate propter signum quadratis radiis utriusque infortunae impeditum ipso in domo inimicorum existente non sine seismatibus bellis rixis tradimentis et prodictionibus erit et variis conspirationibus involutum. Et proculdubio in aliquibus regni urbibus: et praesertim Thauri, Leoni, Scorpio, Aquario et partim Virgini subiectis aliquae commotiones, rumores et aliquae prodictiones cum interfectione hominum, fuga et exilio apparebunt. Ratione pestis etiam satis suspecta est significatio in pluribus locis, si non fuerit debita urbium provisio. In secunda anni medietate melior fortuna erit: quoniam signum cum significatore minus infortunata in utraque figura comperiuntur.

De statu Franciae

Inclitum Regnum Franciae per totum ferme annum bene disponetur: fortunatum in amicis multum erit: et cum prelati et ecclesiae principibus concordia. Nec de bellis magna est suspitio ratione significatorum et signi bene dispositi, praeterquam ratione aegritudinum cronicarum periculum erit, propter Saturnum significatorem regni opposito radio dampnantem. In rebus tamen agendis quibuscunque fortunatum erit.

De statu Serenissimi regis Ferdinandi

Serenissimus Rex Ferdinandus hoc anno usque ad septimam diem Iunii mediocriter disponetur ratione Veneris Alcocoden revolutionis praeteritae. Imo circa dies May aliquam corporis disproportionem aut periculum caveat: caput in duodecima iuxta Leopoldi intentionem augmenta: Iovem malorum et inimicorum insultum significat. Quod et Luna hora revolutionis venturae die septima Iunii in domo inimicorum discurrens significat cum Marte, qui dominus ascendentis radice pro magna parte extitit. Non dubium tamen est eum victorem evadere: propter Mercurium et Lunam anni venturi dominos et Venerem divisorem in locis suis fortissimos et ratione Solis domini ascendentis revolutionis in loco bono figurae existentis, ratione aegritudinum aut aliarum infortunarum virtute revolutionis venturae die septima Iunii hora decimatertia. Dies finales Octobris et primos Novembris cum Febuario animadvertat.

De statu ducis Calabriae

Illustris dux Calabriae propter Mercurium dominum anni et Iovem divisorem liberos a malis et in bonis locis figurae existentes bene disponetur; et exaltabitur et honorabitur multum hoc anno et famam conquirat propter signum ascendentis radice in decima revolutionis dumtaxat: ob domini ascendentis natiuitatis infortunationem. Dies finales Iulii, Augusti, Septembris cum fine Novembris animadvertat, ibi enim infortunia minantur: aut aliqua corporis aegritudo, laesio: seu aliquod aliud periculum.

De statu Hispaniae

Gloriosum regnum Hispaniae veluti regnum Ungariae pro maiori parte disponetur, nam eisdem significatoribus est subiectum.

De statu urbis Romanae

Roma princeps orbis et domina per totum annum mediocriter disponetur. Imo maxima suspitio est de aliquibus prodictionibus venturis et tradimentis, ratione quorum pericula et interfectiones aut exilia esse possint. Nam inimicis occultis multum abundabit, ratione signi urbis hora revolutionis in domum inimicorum cadentis, domino signi fere cuspidem octavae perambulante. Timor itaque est ne adhuc hoc anno aliqua scismata, partialitates, lites et controversiae oriantur aut vetera mala reiterentur. Nam in introitali figura signum urbis radiis inimicis utriusque infortune inficitur. In secunda anni medietate signum in domo infirmitatum pro una parte et in domo adversitatum pro altera parte et significat Sol in domo mortis infortunatus primas exauget significationes. Unde et de peste et pravis atque suspectis aegritudinibus magna adest suspitio. Quae omnia non nisi cum bono urbis regimine et personarum debita atque diligentia custodia mitigari et minui poterint.

De statu Venetorum

Illustrissimum Venetorum dominium virtute figurae revolutionis anni optime disponetur et praesertim in prima anni medietate propter Lunam significatricem in sua exaltatione discurrentem iunctam capiti de natura Iouis; et propter signum urbis in domo fiduciae. Et profecto ratione significatoris in domum fidei cadentis et propter multas alias particulares causas hora revolutionis anni et urbis accidentes. Illustrissimus ille status ecclesiasticis personis satis concors et favorabilis esse deberet; nec aliquo modo orthodoxas sanctae matris ecclesiae persequi deberet. Itaque status ille, quantum est ex revolutionis figura optime disponetur, cuius bona significatio revolutione urbis, quae erit die XVII Marcii parumper diminuetur, ubi Alcocoden cum cauda retrogradus comperitur. Imo propter Lunam in opposito Saturni radio discurrentem proculdubio pestes et ad minus suspectas aegritudines efficiet.

De statu Illustrissimi Domini Roberti san Saverini

Illustrissimus dominus Robertus hoc anno animadvertat ne in periculum corporis sui hoc anno incidat aut occasione filiorum turbetur, quibus Mars infortunatus in quinta revolutionis suae mala minatur et infortunia maiora significantur a medio Iulii; Augustum, Septembrem et finem Novembris. A principio tamen anni usque ad medium Iulii satis bene sua excellentia disponetur.

De statu Florentiae

Urbs Florentiae egregia hoc anno et praesertim ad XXV Iulii optime disponetur, propter significatorem in utraque figura fortunatum et fortem, et propter signum hora revolutionis urbis, quae erit prima aprilis hora XVII cadentem in domum regiam. Itaque status ille in rebus agendis fortunatus erit; ubi, respublica augmentum, potius famam et honorem consequetur; nec dubium erit, quin pro maiori parte successus felix erit. A XXV tamen Iulii usque ad finem Septembris minuatur fortuna eius; ubi de aliquibus infortuniis suspitio erit aut de aliquibus proditionibus et partialitatibus civium, aut dampno ex parte armigerorum, aut occasione ignis accidentium.

De statu Bononie

Urbs praeclara Bononia, studiorum mater, hoc anno caveat, ne aliqua dampna occasione armigerorum et bellorum accipiat: quoniam Mars signum urbis hora revolutionis sua praesentia infortunat. Unde timendum est, ne aliqua partialitas inter cives oriatur. Aut aliqua proditio statuatur, quae statui detrimentum facere possit, ratione etiam falsariorum monetarum et instrumentorum annus suspectus erit. Venus retrograda hora revolutionis anni in domo mortis. Itidem in revolutione urbis, quae erit die XXIII Marcii aliquibus ex dominis principalibus morte et ad minus prava aegritudine minatur. Tamen de morte plurium non est tantus timor, quem admodum suit anno praeterito. Itinera minora cives urbis animaduertant: quum periculosa erunt, in quibus caveant detentiones, fugas et carceres, propter dominum domus itinerum minorum in domo inimicorum infortunatum.

De statu Mediolani

Status inclitae urbis Mediolanensis ratione signi Geminorum, quod secundum quosdam est urbis signum in decima compertum hora revolutionis, domino ipsius combusto, a principio anni fere ad XX Marcii in aliquibus tribulationibus,

cogitationibus et auxietatibus versabitur; non tamen notabilia mala erunt. In secunda anni medietate optimus et felix erit status eorum ratione signi et significatoris fortunati. Accepto autem Cancro et Luna pro significatoribus, ut pluribus placet, veluti Venetiae disponetur.

De statu Ferrariae

Ferraria secundum aliquos Capricorno subiecta minori malo afficietur, quam si Scorpioni subiecta esset, ut aliis placet, quoniam proculdubio maximis perturbabitur bellorum impetibus; et forte plura de statu suo amittet propter utrosque malos signum Scorpionis infortunantes. Et specialiter Ferraria observet finem Iulii, Augustum, Septembrem cum ultima medietate Novembris. Quum illa tempora erunt multum periculosa. Subiecta autem Ferraria Capricorno a Marte ex trino irradiabitur. Dum spes bona erit, quum hoc anno contra inimicos potenter pugnabit et meliori fortuna gaudebit.

Item illustrissimus princeps Hercules hoc anno satis feliciter facta sua tractabit, praeter dies Aprilis et Maii, in quibus infortuna minatur aut corporis aegritudo. Item finis Iulii, Augustus cum toto Septembre infortunatus erit propter divisoris infortunium. Alter tamen annus, qui incipiet die XXV Octobris, felicissimus erit, in quo multum fortunata erit excellentia sua propter Alcocoden et divisorem iunctum ambabus fortunis in domo nona.

De statu Forlivii

Forlivium Capricorno subiectum ob significatorem retrogradatum a principio anni usque ad finem Iunii mediocriter disponetur et domini urbis ad itinera multum disponetur, in quibus retardationes ac impedimenta habebunt usque ad finem Iunii. Inde ad finem anni melius disponetur praeter finem novembris ymo ratione significatoris in nona hora ingressus Solis in Libram status urbis felicitabitur: et ab ecclesiasticis concordiam et amicitiam habebit. Lucrum etiam et dignitates cives consequentur, ex parte principum et ecclesiae dignitariorum. Et magna suspitio est ne aliqui civium similes cum ecclesiasticis faciant amicicias ratione significatoris in signo falsitatis et simulationis.

De statu Immolae

Immola Arieti subiecta et Marti, ratione significatoris hora revolutionis anni bene dispositi usque ad finem Iulii satis bene fortunabitur. Inde ad finem septembris caveat Immola aliqua armigerorum dampna et occasione ignis pericula et fortasse contagio pestis ibi apparebit, si non fuerit debita provisio.

De statu Illustrissimi comitis Ieronimi

Illustrissimus comes Ieronimus Furlivii ac Immoles dominus in prima anni medietate satis bene disponetur ratione Iouis domini anni hora revolutionis nativitatibus suae in decima discurrentis ratione cuius in dignitatibus et magistris fortunatus erit et lucrebitur substantiam ex parte regum et principum et ex parte qua non sperabat. Itinera minora propter Martem in tertia periculosa erunt et suspecta et ideo vitari debent aut cum bona custodia peregi. Significat etiam Mars in tertia turbationem et dolorem occasione mortis aut aegritudinis alicuius sui cognati aut affinis seu amici.

Venus divisor in duodecima discurrens occultis inimicis minatur et praesertim in secunda anni medietate et circa dies Augusti et Septembris.

De statu Januae, Paduae etc.

Janua, Padua, Ariminum, Pergamum, Brixia, Pistorium bellorum impetus et inimicorum insultus aut aliquas novas discordias futuras caveant. Nam signum eorum radiis utriusque mali infortunatur.

Mutina, Vicentia, Viterbium veluti Immola, Faventia, Cortona, Ceresa veluti Forlivium hoc anno disponentur.

Perusium, Verona, Triensium, Parma veluti Bononia disponentur.

Ravenna, Mantua, Cremona veluti Roma disponentur.

Particula quinta

De bellis et guerris

Bellum novum hoc anno venturum portendit Mars dominus anni in praeventionali figura in septima domo adversitatum discurrens et in introitali decimam peragrans. Insuper et profectio a coniunctione Saturni et Martis, factae in Cancro devolutae ad corpus Martis in utraque figura, ratione quarum in principio anni et circa medium marcii aliqui novi rumores ex parte bellorum et guerrarum audientur et fortasse in illa profectionis applicatione strages bellantium committetur cum interitu hominum et interfectione, movebitur itaque bellum novum in Italia aut prope, iuxta intentionem Albumazar in libro de revolutionibus annorum mundi et Guidonem tractatu quinto capitulo trigesimoquarto, per regem aut aliquem magni status et magnae conditionis principem aut dominum non tamen nam et generis nobilitate multum excellentem; ex suggestione hominum senum et consilio ignobilium et parvae conditionis, quod bellum non erit multum validum nec durabile, propter Martem in suo detrimento, nec etiam ultimari permittetur, propter Martem directum. Bellum etiam novum portendit coniunctio Saturni et Martis in Novembre venturo in decimoquarto gradu Scorpionis. Loca autem pro bellis et scismatibus, divisionibus et rixis magis suspecta hoc anno sunt loca.

Thauro, Scorpioni, Leoni et Aquario subiecta ut sunt Bononia, Sena, Perusium, Parma et loca circa littora maris et versus Asiam minorem ut Russia, Podolia, Valachia et loca Tartarorum. Item Apulia, Lombardia, Marchia, Turcia et civitates ut Roma, Ravenna, Cremona, Mantua, Damascus. Item Cathalonia et urbes ut Padua, Valentia, Ferraria, Ariminum, Janua, Pergamum, Mutina, Brixia et Pistorium. Amplius Persia, Suetia, Norvegia et loca fluminum et aquarum. Haec igitur sunt loca magis suspecta ratione bellorum, quae aut maior pars eorum adminus occasione bellorum gravabuntur et scismatibus, rixis, proditionibus et occultis inimicis conturbabuntur. Tempora autem pro hiis magis suspecta sunt medium Marcii, principium Maii, finis Iunii cum fine Novembris. In diebus autem finalibus Iulii, Augusti et prima medietate Septembris, si quid erit in bellis et contentionibus, terribile erit et multum periculosum cum multorum strage et morte, quod deus avertat. Dies autem mensium magis periculosi pro motu bellorum et hominum interfectione sunt XIII Marcii XV Aprilis. Amplius III et X Maii et XXIII Iunii, XV Iulii, XXIII Augusti.

De significatione eclipsis Lunaris primae.

Eclipsis Lunae prima totalis erit die XXII Aprilis hora III noctem, cuius significator Mars cum utriusque fortunae participatione. Haec eclipsis bellum

portendit et discordias hominum ratione Martis in signo humano hora eclipsis. Unde dicit Ptolomeus secundo quadrupartiti capitulo uni quae cum Mars fuerit significator eclipsis in signo humano, accident inter homines lites, proelia et guerrae multae. Captivitas et servitus; et continget hominibus mors subita et infirmitates febrium tertianarum et spuere sanguinem: et mors impetuosa cum magno periculo. Et hoc accidat propriae in aetate huius adolescentiae: et exhibunt homines de lege sua in aliam extrancam. Ignes erunt et unus cum alio se occidet, roboros et insidiae caminorum erunt. Et quum Mars in signo aereo discurrit, ideoque significat calorem magnum et siccitatem, ventos calidos corruptos et mortales tempestates et radios, qui dicuntur chorisco. Eclipsis etiam significatio erit de natura Saturni, vut aegritudines longae saturninae ratione Saturni in signo eclipsis discurrentis circa caudam Draconis. Et quum in signu eclipsis et locus Saturni est signum aqueum, ideo pericula in fluminibus et mari significantur: et submertiones et periculationes navigantibus. Et revera multum suspecta fuisset haec eclipsis, si benignitate fortunarum in ascendente et angulo ante eclipsim dominantium non mitigaretur. Et pro maiori huius eclipsis intelligentia sit haec.

Prima conclusio.

Effectus eclipsis in secundo mense post eclipsim paulatine apparere incipiet.

Secunda conclusio.

Maior fortitudo ipsius effectus apparebit in fine Iunii Iulio et principio Augusti.

Tertia conclusio.

Effectus eclipsis a medio augusti decrescere incipiet et expirabit.

Quarta conclusio.

Accidens eclipsis inclinabitur ad sementa et arbores et ad aetatem iuventutis, ratione eclipsis in parte orientali.

Quinta conclusio.

Accidens eclipsis inclinabitur ad animalia serpentia et reptilia ratione eclipsis in signo Scorpionis.

Sexta conclusio.

Accidens eclipsis inclinabitur ad homines: et praesertim ad reges et principes ratione Martis significatoris in signo bicorporeo ut dicit Ptolemeus.

Septima conclusio.

Omnes homines, quibus ascendebat XI gradus Scorpionis aut citra in nativitate magis capaces erunt effectus ipsius eclipsis.

Ultima conclusio.

Urbes Scorpionis, Librae, Sagittario et Geminis subiectae huius eclipsis sentiant effectum.

De significatione eclipsis Lunaris secundae.

Eclipsis Lunaris secunda erit decimaquinta die Octobris hora octava noctis sequentis, quae non erit tantae maliciae veluti prima. Quinymo ver bonum et fertile, anni M.CCCC.LXXXIII significat et omnia terrae nascentia, quae in vere ad maturitatem pervenire solent. Fortunabit atque multiplicabit propter Venerem dominam signi eclipsis et anguli ante eclipsim ipso signo terreo existente et vernali. Dumtaxat ratione Lunae in se eclipsatae et specialiter in domo ecclesiae, significat detrimentum alicuius magnae ecclesiae vel personae ecclesiasticae vel officialis ecclesiae vel alicuius civitatis. Et maxime illis, qui vel quae Thauris et Leoni

subiiciuntur. Et magis particulariter significat periculum illis, quibus prima facies Thauri oriebatur hora nativitatis.

Particula sexta

De exitu seu fine belli Venetorum et Ferrariensium.

Quoniam in iudicio anni praeteriti de bellis novis modo manifeste currentibus palam narratum fuit. Ideoque pronunc de eorum durabilitate et exitu seu fine: aliquid iuxta siderum dispositiones permittam. Pro cuius evidentia sit haec.

Prima conclusio.

Bella Venetorum et Ferrariensium et aliarum quarumcunque gentium anno M.CCCC.LXXXII mota paucae durabilitatis erunt. Et vix hanc annum perdurare poterit. Patet haec conclusio: quoniam Mars cum Sole belli motores, signa mobilia hora significationis tenebant, quod super cito mutabile portendebat bellum. Iuxta Albumazaris intentionem.

Secunda conclusio.

Et si bella moventibus et primo invadentibus victoriam astra videbantur polliceri, ut in iudicio praeterito ostensum est. Nihilominus propter hoc bellum non videbitur ultimari; hoc est ad unius partis totalem destructionem perduci.

Patet haec conclusio, quum Mars belli motor hora significationis motu velox et itinere directus fuit; ratione cuius bellum ultimari non finit. Dicit namque Guido tractatu quinto capitulo XXXVI: aspice planetam, qui significat bellum, quum si fuerit directus a boni esse non permittet bellum ultimari, sed significabit pacem et extinctionem.

Tertia conclusio.

Bella moventibus et primo invadentibus anno praeterito victoria fuit multum propinqua atque possibilis; anno vero praesenti est multum dubiosa atque difficilis. Patet haec conclusio pro prima parte, quoniam dominus quarti et primi fortunabuntur in decima hora significatoris, quod super victoriam primo bella moventium portendebat iuxta intentionem Leopoldi tractatu quinto. Secunda pars patet quum dominus septimi invasos significans hora significatoris angularis existens a Venere et Mercurio ex sextili pulsatione corroborabatur et anno praeteriti occidentalis existens occidentaliori videtur favere parti; insuper Mars locum, quem anno praeterito sua presentia infortunabat anno praesenti suo trino radio irradians infortunium praeteritum eufortunio recompensat.

Quarta conclusio.

Bella anno superiori mora anno praesenti pacificabuntur, evanescent et expirabunt, nisi novo scismate a novi belli motione prolongari aut continuari cogentur. Patet haec conclusio pro prima parte, quoniam Mars bellorum significator hoc anno in figura debilior conspicitur et Lunae, Mercurio atque Veneri magnam in secunda anni medietate significationem habentibus pacificabitur; quare bellum proculdubio evanescet et extinguetur. Secunda pars patet quoniam Mars hoc anno bellum novum per regem movendum portendit ut superius dictum est, cuius occasione fortasse longari aut continuari possit; licet debilius fiat et minus famosum.

Quinta conclusio.

Bella Venetorum et Ferrariensium in prima anni medietate satis crudelia atque severa, cum strage valida et hominum interfectione prodatione et cum maximis apparatus et impetuosis acierum concursibus esse poterit. Patet haec conclusio,

quoniam Mars in utraque figura angularis operitur in eclipsi, quoque Lunari prima dominium optinebit et in domo adversitatum bellorum et contentionum hora eclipsis discurrat quare bella proculdubio in prima anni medietate satis levera movebit.

Sexta conclusio.

Bella Venetorum et Ferrariensium in secunda anni medietate decrescere incipient, ymo circa medium Augusti debilitari et minui nutu dei conspiciuntur, ubi animorum discordia mitior erit et de pace tractabitur atque providebitur. Patet haec conclusio, quoniam Martis in anno significatio per eius combustionem et per Veneris, Mercurii et Lunae in secunda anni medietate dominium multum debilitabitur.

Septima conclusio.

Bella Venetorum et Ferrariensium animorum crudelitate non finietur, sed pactis et concordia mitigabitur. Patet haec conclusio, quoniam Venus Martis amica cum Mercurio ex sextili Martem hora significationis demulcebant et ad benignitatem reducebant. Unde fortasse per mulierum scribarum aut cancellariorum aut hominum de natura Veneris et Mercurii interpositionem finis bonus sequetur, insuper probatur, quoniam Jupiter planetarum benignissimus dominium anni. M.CCCC.LXXXIII optinebit, qui bella atque discordias animorum quoque passiones mitigabit et annum sui domini pacificum et bellis omnino carentem exhibebit.

Ultima conclusio.

Bella Venetorum et Ferrariensium et quarumquaque aliorum gentium hoc anno continuata aut etiam de novo mota exercituum ducibus acre, praetoribus stipendariis et militibus, magnum detrimentum efficient, nec sine eorum notabili interitu, morte, captivitate et interfectione erunt et praesertim, si in Augusto et Septembre movebuntur aut circa finem Novembris. Patet haec conclusio: quoniam iuxta intentionem. Hali parte octava capitulo sexto, Mars Alcuicum et stipendiariorum est significator. Qui et si hora revolutionis latus fortunatus erit. In diebus tamen finalibus Iulii, Augusto et Septembre infortunabit. Quinimo a XXIII Junii debilitari incipient per eius ingressum sub radios Solis. Durabit usque ad XX Octobris. Haec itaque Martis infortunatio sine rerum subiectarum notabili infortunio vix erit. Unde suspicio maxima erit, quod in exercitibus et gentibus casti ametantibus pestis invasio erit cum furiosis et periculosis aegritudinibus.

Particula

De fertilitate et rerum caristia.

Iuxta intentionem Albumazar in libro florum et Guidonem in libro de revolutionibus annorum mundi capitulo LXXXIX. Mars in signo terreo existens dominus anni significat destructionem arborum per combustionem caloris et ventos validos et nocibiles et combustionem frugum. Et ratione Thauri signi quadrupedi periculum in quadrupedibus et detrimentum significat. Prima tamen significatio mitigatur ratione Lunae, quae cum Marte dominium in anno optinet. Quare nutu dei non erit tanta arborum et frugum laesio. Et haec confirmat applicatio Lunae Joui post praeventionalem iuxta sententiam. Hispalencio primo quadrupartiti et Hali parte octava. Nam haec applicatio ad fortunam annum multo moderabit et ad competentem fertilitatem inclinabit. Suspicio nihilominus est, quod in aliquibus locis Italiae fruges occasione caloris detrimentum accipient. Triticum a principio anni ad medium Aprilis erit boni precii. Post haec crescet in foro et mediocriter germinabitur.

Ordeum in pluribus locis paucum erit: non tamen carum.
Vinum in competenti germinabitur quantitate: et bonum ultra solitum et boni precii.
Olivae multae erunt. Nuces carae. Fabae, cepe mediocriter germinabunt.

Particula septima

De statu pestis et aegritudinum.

Pestis et mortalitatis quamquam hora revolutionis paucae sint causae, nihilominus hoc anno eclipsis prima Lunae facit magnam suspensionem quod in aliquibus Italiae urbibus pestis erit. Ad hoc etiam cooperatur dominus ascendentis revolutionis et etiam praeventionis combustus in utraque figura ascendente preventionis infortunato opposito radio Martis. Luna etiam in opposito Saturni suspensionem pestis facit. Et deus avertat aegritudines, quibus corpora humana erunt magis parata: erunt febres colerae et dolores oculorum sinistrorum plus quam dextrorum, et in mulieribus plus quam in viris. Et secundum Albumazar Mars dominus anni in Thauro significat mortem mulierum et virorum.

De statu eorum quorum Saturnus est significator.

Patres antiqui, religiosi, senes decrepiti, solitarii, non conversativi, paucorum verborum longe cogi: annonis stabiles, sapientes duri transitus fosfores plumbi et sepulchrorum et generaliter omnes homines vilis et exilis, artificii, melancolici et omnes, quorum Saturnus est iiles in nativitate cuiuscunque status aut conditionis fuerint. In prima anni medietate et praesertim ad finem Iunii male disponentur; impedimenta, gravationes, oppressiones et molestias patientur occasione consanguineorum suorum, fratrum et cognatorum et in itineribus, si qua gesserint, oppressiones et retardationes et generaliter dampna ex parte amicorum patientur ratione Saturni in terris infortunati hora revolutionis; inde ad finem anni melius et praesertim a secunda anni medietate optime disponentur et in factis eorum felicitabuntur.

De his, qui Joui subsunt.

Nobiles genere, si magnifici, iudices, consules, legisperiti, sedis apostolicae legati, subdelegati archiepiscopi, episcopi sacrae fidei orthodoxae et omnes divinis eruti scientiis, conversativi, iocundi, sanguinei et generaliter omnes, quorum Jupiter est significator et yles in nativitate. In prima anni medietate non bene disponentur, impedimenta, persecutiones, molestias occasione regum, principum et magnorum dominorum habebunt, turbationes occasione inimicorum occultorum et rixas, lites atque discordias occasione testamentorum et mortuorum et magis usque ad medium Maii. Inde paucio melius disponentur. In secunda anni medietate itidem non bene disponentur et plures aegrotabunt ratione significatoris tendentis ad combustionem. Et per totum annum suspectus est status eorum, quia plures ex eis moriuntur.

De his, qui Marti subsunt.

Milites exercituum, ductores bellorum, rectores regum et principum auxiliares, tyranni, mineralii alchimiste, medici et praesertim chirurgici omnes, quoque mechanici, igne utentes; macellarii crudeles, viarum obsessores, falsificatores, litigiosi, furiosi et omnes quorum Mars est significator et yles in nativitate. In prima anni medietate usque ad medium Iulii bene disponentur, fortunabuntur in factis eorum et exaltabuntur occasione magisteriorum suorum. A fine tamen Iunii decrescere incipiet, itaque a fine Iulii ad finem anni pro maiori parte infortunabuntur, aegritudinibus calidis infirmabuntur et plures moriuntur in bellis, litibus interficientur et magna suspicio,

quum hoc anno aliqui famosi armigeri extremum claudent diem aut adminus sua maxima videbunt pericula.

De hiis, qui Soli subsunt.

Reges, principes, duces, alii quoque altissimorum statuum homines, colericus rubei venatores et generaliter omnes, quorum Sol est significator et yles in nativitate non bene disponentur: tristitias, compturbationes occasione mortuorum habebunt, mutabuntur de loco ad locum. Et forte aliqui peregrinabunt et profecto totus annus pro eis est suspectus. Ita ut vix sine eorum grandi permutatione et sine eorum morte pertransibit.

De hiis, qui Veneri subsunt.

Mulieres, virgines, puellae, eunuchi, cantores, organistae, citaredi, fistulatores ambubage, instrumentorum musicalium pulsatores, mulierum insecutores, lusores et omnes voluptuosam vitam ducentes, quorum Venus est significatrix et yles in natiuitate. Primam anni medietatem et magis Marcium et Aprilem infortunatum habebunt: nec nimium in eorum factis fortunabuntur. Unde aliquorum vel aliquarum famosarum mors aut aliquod magnum periculum audietur. In secunda anni medietate usque ad finem anni optime disponentur. Praeterquam mulieres occasione filiorum aut filiarum conturbationes patientur.

De hiis, qui Mercurio subsunt.

Mercatores, predicatorum, artium magistri, astronomi, astrologi, oratores, poetae, versificatores, arifmetrae, geometrae, villici, adolescentes, pueri omnes quoque qui ingenio nimium utuntur. Et generaliter omnes, quorum Mercurius est significator et yles in nativitate. In prima anni medietate et magis in prima quarta anni non bene disponentur: aegrotabunt aegritudinibus occultis incognoscibilibus et infortunabuntur pro maiori parte ratione Mercurii combusti hora revolutionis. Inde a Iunio fere ad secundam anni medietatem melius disponentur. Inde ad finem anni optime stabunt et in rebus agendis fortunabuntur.

De statu pregnantium.

Pregnantes in prima anni medietate mediocriter disponentur, ymo ad latus infortunii plus declinabunt, et in partu eorum anxietates habebunt. In secunda anni medietate optime disponentur ad finem anni et plures filias generabunt sane et bono modo: et de facili concipient ratione domini domus quintae bene dispositi in signo femino et multi feminis itidem ratione signi notae domus femini et multi feminis, quare dispositio coeli erit, quod pro maxima parte femellas in secunda anni medietate concipient et cum facilitate generabunt.

De iter agentibus.

Legati, nuncii, viatores et specialiter parva facientes itinera ad finem Iunii non bene disponentur. Nam retardationes, aegritudines cronicas iter agendo incurrant. Itidem maiora facientes itinera seu peregrinationes pauco melius disponentur. In secunda anni medietate minora facientes itinera fortunabuntur. Maiora vero itinera agentes gravibus periculis opprimuntur ratione significatorum et domus impeditae.

Particula

De dispositione mensium et dierum totius anni.

Animadvertendum moneo, quod horae coniunctionum et oppositionum nocturnalium sunt semper diei, nominatae precedentis, horae vero coniunctionum

diuturnarum sunt semper diei nominatae. Insuper notandum duco, quod dies omnes alterative vel in quibus aer mutari debet magis verificabuntur in climate septimo et extra septimum clima. In aliis autem climatibus plerunque fallunt et tanto saepius et fortius, quanto plus clima versus meridiem appropinquabit, propter universalem illorum climatum in caliditate disproportionum. Et praesertim in Iunio, Iulio et Augusto.

Marcus.

Coniunctio die sabbati octava Marcii hora IIII minuto XXXVII.

Oppositio die Lunae vicesimaquarta Marcii hora XVI minuto XXXVIII.

Iste mensis a coniunctione sua ad oppositum ad ventos inclinabitur. Et circa oppositionem eius dies humidi apparebunt et ad hoc magis dispositi dies sunt VIII, XI, XIII, XVII, XXII, XXIII et XXVI et circa.

Aprilis.

Coniunctio die Lunae septima Aprilis hora XV minuto XVI.

Oppositio eclipsatis Lunae die Martis, XXII Aprilis, hora III, minuto LIII.

Hic mensis a coniunctione ad oppositum nubilosus in pluribus diebus erit, ab oppositione vero sua serenus erit, ad magnum tendens calorem. Et dies alterationis magis prevenientes sunt I, VII, XIII, XV, XIX versus noctem et diem sequentem XXII, XXIII.

Mayus.

Coniunctio die Martis sexta Maii hora II minuto XLVI.

Oppositio die Jouis XXII Maii hora XII minuto XLVI.

Iste mensis ad serenitatem et calorem excessivum disponetur. Dies tamen proprii alteratione magis dispositi sunt II, VIII, XII, XIII, XIX, XXVIII.

Iunius.

Coniunctio die Jouis quinta Iunii hora XV minuto XXIII.

Oppositio die Veneris decimanona Iunii hora XX minuto XVI.

Iste mensis stabilis erit a coniunctione sua usque ad oppositionem cum nullis vel paucissimis aeris alterationibus. Ab oppositione tamen sua in pluribus diebus inspicio est de casu grandinum tonitruis et chorscationibus. Et dies ad aeris alterationem dispositi sunt I, XV, XIX versus noctem et diem sequentem XXI, XXIII, XXVII et XXVIII.

Iulius.

Coniunctio die Veneris quarta Iulii hora V minuto LII.

Oppositio die Saturni decimanona Iulii hora III minuto XIX.

Iste mensis ventosus erit a coniunctione sua usque ad oppositionem et in calore iunio par. Ab oppositione autem sua in calore multum intendetur, ita ut disproportiones in aere facere videbitur. Dies autem alterationi propincae sunt II, VIII, XV, XX et XXVI.

Augustus.

Coniunctio die Solis tertia Augusti hora XXI minuto XXXVII.

Oppositio die Lunae decima octava Augusti hora XI minuto XXIX.

Iste mensis paucissimas habebit alterationes, sed calore intensissimo finiet ob Martis et Solis coniunctionem, dies tamen ad alterationes aeris magis dispositi sunt IX et XVIII.

September.

Coniunctio die Martis secunda Septembris hora XIII minuto VIII.

Oppositio die Martis decimasexta Septembris hora XX minuto LVIII.

Iste mensis ad statum ventorum disponetur usque ad oppositionem suam, deinde mitior erit. Et dies alterationis sunt III, VI, IX, XV, XVIII et XXX.

October.

Coniunctio die Mercurii prima Octobris hora septima minuto VIII.

Oppositio eclipsalis Lunae die Mercurii decimaquinta Octobris hora IX minuto XXXVI.

Coniunctio die Veneris trigesimaprima Octobris hora XXI minuto XLIX.

Iste mensis nubilosus erit et plures dies pluviosi erunt et instabiles. Et dies pro alteratione magis dispositi sunt II, III, IX, XIV, XVI, XXI, XXIII, XXV, XXVII, XXXI.

November.

Oppositio die Veneris decimaquarta Novembris hora XXII minuto XL.

Coniunctio die sabbati vicesimanona Novembris hora XIII minuto XVI.

Iste mensis ad ventos multum declinabitur et ad aeris instabilitatem. Et dies ad alterationem magis dispositi sunt V, VIII, XI versus noctem et diem sequentem XV, XIX, XXVI, XXVII et XXX.

December.

Oppositio die Solis decimaquarta Decembris hora XV minuto XXII.

Coniunctio die Lunae vigesimanona Decembris hora prima minuto primo.

Iste mensis pro maiori parte ad serenitatem et frigus disponetur: et magis ab oppositione sua. Dies tamen alterationi magis propinque erunt IIII, X, XVIII, XXIII, XXV, XXIX.

**Impressum Romae etc. Anno domini M.CCCC.LXXXIII. Die Veneris septima
Februarii Sedente Sixto quarto
Pontifice Maximo. Anno eius XII.**

ПРОГНОСТИЧНИЙ ПОГЛЯД НА 1483 РІК

*Нашому найсвятішому владіці,
вищому Понтифіку, пані Сіксту IV*

Отче найсвятіший, багато хто пропонує тобі свої доробки. Звичайно їх спонукають до цього жадоба наживи і честолюбство. Я ж видаю свої твори щорічно для прочитання, уважаючи, що цим я сприяю людському роду. Адже вони не пусті і не для пришепелуватих насмішок – самою Мінервою подаровані з горнього безмежжя.

Ти пізнав, яка сила зірок; я знаю, що ти вивчив усі причини речей.

І якщо величезність неба незбагненна для очей, то вона не відстоїть далеко від людського розуму. Ми знаємо за наслідками причини і за ними ж розрізняємо небесні впливи: так відкривається шлях. Усе смертне підлягає небесним законам. Хто б став заперечувати це?

Отже, зірками управляються справи земні. Не примушують вони, але дозволяють самим правити; а якщо раптово загрожують – люди можуть відвести ці загрози розумом.

Ти ж могутній найвищими достоїнствами, завдячуючи виключному сузір'ю, під верховенством котрого ти заслужено називаєшся тепер богом. До таких величних справ тебе піднімає і ставить попереду Сонце, що приєднане до Венери, і любов Юпітера твого гороскопу.

Усім у цілому ти керуєш за вказівкою Бога, а якщо чого не вистачає, нехай зірка подовжить роки твої: про це в Римі прохає кожний. Отож, я благаю дати оцінку цьому твору. І щоб ти не думав, що він не корисний, якщо допоможе взнати те що буде: для цього є час.

Нехай до тебе будуть прихильними кращі долі в ці дні. І якщо що-небудь буде шкодити, щоб ти вчитав тут про тих, кого надихає Марс, кого годує мир; і ти побачиш в яких місцях буде загрожувати жорстока чума, затемнення Місяця і зниклу владу її брата. Що вони принесуть, відкриється в судженні.

На хвалу і честь всемогутнього Бога та славної Діви Марії, заради слави також нашого найсвятішого пана, божественного Сікста IV, найвищого Понтифіка, а також про його найславнішої курії щасливе правління, прогностичний погляд на нинішній 1483 рік я маю намір викласти.

Я вирішив поділити його на 10 частинок.

З них у першій – про господаря року та його властивості в цілому; буде розповідатись про розміщення кутів.

У другій – про положення з державною безпекою та шляхи розвитку держави.

У третій – про стан найвищого Понтифіка і про основне в його житті.

У четвертій – про стан в імператорських володіннях і у відомих містах.

У п'ятій – про війни і битви і про думку з приводу двох затемнень Місяця.

У шостій – про результат, або кінець війни венеціанців і феррарців.

У сьомій – про достаток та брак речей у цілому і зокрема.

У восьмій – про стан з чумою і смертністю.

У дев'ятій – про стан людей, які знаходяться під впливом окремих планет.

У десятій – про порядок місяців і днів усього року.

***Прогностичний погляд на поточний 1483 рік магістра Георгія Дрогобича з Русі, доктора мистецтв і медицини Болонського університету.
Щасливо починається.***

Часточка перша

Оскільки в міркуваннях про володаря року багато хто з астрологів торкається відмінностей з причини різного положення небесних фігур під час просування в різних кліматичних регіонах і містах, то із цього і слідує ускладнення, про яке необхідно пам'ятати: про положення володаря року. З цією метою я наперед подаю наступних п'ять висновків. У цьому питанні необхідно наслідувати найвизначнішому вчителю англійців. Він запевнює, що слід звернути увагу на попередне і висхідне розташування фігури.

Перший висновок

В усіх регіонах і містах, довгота яких буде сорок шість градусів, відраховуючи від градусів Геркулеса, розташованих на заході, Сонце без будь-якої участі цих планет стане володарем року, як у славних містах Константинополі, Кафі, Вільні і Москві в напрямку до Литви і рівним чином через усю Малу Азію, котра здіймаючись займає північ. На них розповсюджується цей висновок; оскільки це Сонце раніше було в четвертому домі, а тепер щасливо перейшло до сьомого. Однак у другій половині року Меркурій, будучи на своєму місці найсильнішим, і утворюючи кут з Венерою, переходить у сьомий дім: не спалений і не відступаючий від Сонця; і буде його супутником до самого кінця року.

Другий висновок

В усіх регіонах і містах, довгота яких із Заходу менша сорока шести градусів і більша тридцяти восьми, Сонце буде на протязі всього року із самою великою домішкою Марса. Як у містах Кракові, Познані славного Царства Польського; у Львові, Дрогобичі на Русі; у Буді, Касонії в Угорщині; Братиславі і Нисі в Силезії; у Неаполі, Таренті – Апулія, і в цілому у всій Сілезії і Калабрії; і в усіх регіонах і містах, їх сусідах, розповсюджується цей висновок. Оскільки це Сонце, будучи в трипліцитаті з екзальтацією, займе кут у сьомому домі і також в попередньому положенні майже досягне кута в четвертому. По-друге, дійсне це положення, оскільки Марс-володар займе куспід сьомого дому при фігурі, що сходить. Він підсилиться поштовхом від Меркурія із шостого дому і внаслідок цього, будучи супутником Сонця, стане самим сильним. Однак у другій половині року Меркурій з Луною і Венерою будуть супутниками Сонця, привласнюючи собі більшу сигніфікацію.

Третій висновок

В усіх регіонах і містах п'ятого і шостого клімату, довгота яких виявиться менше 38 градусів, починаючи з заходу, управителем року буде Марс із Місяцем,

залученим не малою мірою до участі як у найвизначнішому в світі місті Римі, так і в Перузії, Сієні, Флоренції, Болоньї, Феррарії, Падуї, Венеції, Равенні, Армінії, Фурлівії, Пезаврі, Урбіно, Ініола, Пармі, Кремоні, Папській області, Мілані, Касалі, Генуї, Скавоні і взагалі майже через всю Італію і в напрямку на захід поширюється цей висновок на першу частину. Оскільки цей Марс буде кутовою фігурою асцендентної превенціональної фігури знаку з обох боків, то він також розженеться в своєму трипліцитаті. З цієї причини він розумно претендує на звання управителя року. Згідно з цим зрозуміло: оскільки Місяць на своєму місці виявляється найсильнішою фігурою, то він займе зручне місце фігури, згідно з Аль-Бумазаром, унаслідок чого він буде партнером Марса. У другій половині року володарювання роком захопить Венера за участі Меркурія і Місяця. Перше очевидне тому, що Венера є володаркою на місці більшого світила в обох фігурах, вона утвердиться на місці більш достойному в фігурі; у своєму знакові вона розглядатиметься як досить фортуна. Тому володар, згідно з правильним розрахунком вибирається аж до самого кінця року. Друге очевидне тому, що Меркурій з Місяцем після Венери приносить більше удачі.

Четвертий висновок

У регіонах і містах сьомого клімату і поза нього на північ, довгота яких менше 38 градусів, володарем року буде Марс за участю Сонця, як, наприклад, в Басилейі, Нюрнберзі, Магунтії, Колонії, Парисії й інших сусідніх містах у напрямку на північ.

П'ятий висновок

В усіх регіонах і містах на захід від Риму Марс за участю Місяця матиме велику силу у володарюванні над роком. Отже, з цього можна взнати, що в загальних рисах буде в кожному з регіонів і міст, для яких робиться передбачення, спостерігаючи за зірками природу і особливості володарів року.

Про загальну диспозицію і диспозицію щоквартально

Поточний 1483 рік милості Божої, який покладе свій початок у вівторок 11 березня о 22 годині під п'ятим градусом у сузір'ї Близнюків, якщо спостерігати рух зоряного неба до меридіану уславленого міста Рима, у своїй загальній диспозиції більш звичайного буде схильний до чотирьох первинних якостей стихій, а саме, до тепла з волі Марса, володаря року, прихильного до північних знаків більшу частину року, і який з'являється в сухому притулку. Звідси весна в першій своїй половині, і особливо на своєму початку, виявиться з волі Місяця вологою на протязі багатьох днів, і теплішою ніж звичайно. Бо деякі її дні будуть уподібнені літу. Звідси зрозуміло, що приблизно половину травня і на початку червня спека буде підсилюватись, що свідчить, згідно з Гермесом у тридцять шостому слові його «Стослів'я», про те, що це будуть найспекотніші дні. Літо, початок якого наступить у тринадцятий день червня, буде надзвичайно спекотним, що продовжиться до його кінця. І крім того, серпневі дні, унаслідок сполучення Марса з Сонцем при надзвичайній спеці, зроблять повітря в багатьох місцях таким, що навіть острах до такої міри, що не буде кінця небезпекам для людських тіл. Осінь, початок якої буде в чотирнадцятий день вересня, до жовтня буде доброю

і помірною, завдячуючи долі, часом більше схилитиметься до тепла. Жовтень майже до половини листопада буде нестабільним і в численні дні вологим, але не холодним, з причини з'єднання Марса і Сатурна. Зима, яка почнеться тринадцятого грудня, буде помірною і буде тягнутися з невеликою вологістю, виключаючи першу половину з кінцем листопада. Це відповідає тому, що пише Мессалах у «Книзі послань», послання 11-е. Зима матиме тенденцію до вологості внаслідок з'єднання Сатурна і Марса в водяному знаку. Однак у цілому половина року буде з вітрами, з численними грозами і вихорами з волі Марса, володаря року в третьому фасі Тільця в момент повороту руху. Це згідно з Птолемеєм, друга книга Тетралогії, і згідно з п'ятим трактатом Леопольда. Марс у момент повороту є винуватцем руху землі, спеки, вихорів, блискавок, грому і підбурювальних вітрів. Звідси слова Аль-Бумазара: якщо Марс буде володарем року в Тільці, то це свідчить про багато громів і блискавок. Буде навіть рік, коли відкриються численні вогняні напади з волі Сатурна від знаку до знаку. Саме це прагне посянати Гермес у тридцять третьому слові свого «Столів'я», говорячи: коли Сатурн переходить від одного знаку до іншого, на небі з'являються Дракони, котрих араби називають Азуб. Або ще якісь інші знаки вогняної природи, як падаючі зірки, літаючі дракони, палаючі свічки і вторгнення особливого роду метеорів, які в книзі Аристотеля «Про метеори» називаються «стрибаюча коза». І може трапитись, відкриється в цьому році якась комета з причини надмірних випаровувань вологи, що може бути навіть частковою причиною руху землі. У цьому році відносно цього існує чимале побоювання.

Часточка друга

Про положення з вірою і сектами

Юдеї в першій половині року будуть знаходитись у поганому становищі і більше всього від початку року до кінця липня з волі їхнього сiгніфікатора, який падає і відступає. Народ потерпатиме від утисків, переслідувань, непокою внаслідок протистояння сiгніфікатора і Місяця. Рівною мірою, унаслідок просування сполучення сiгніфікатора, за законом Мойлі, який падає в квадрат з Марсом. Нехай бережуться юдеї, щоб в цьому році не підпали вони під вбивства і сварки, а також безпеки, пов'язані з вогнем. І це в перші два місяці року.

Про стан християн

Християни, котрі управляються впливом Меркурія, у першій половині року будуть знаходитись не в дуже доброму становищі внаслідок спаленого Меркурію в обох фігурах. Тому християнам будуть загрозувати безпеки в плані незрозумілих таємничих хвороб. І ще тому, що Сонце спалює і недоброчливе, виявляється володарем дванадцятого і восьмого домів. Звідси загрожують безпеки і неприхильність від частини противників, сварок і полону, а також в'язниць. Те ж з причини чуми і смертності і з причини утисків князями і панамі. І часи більш ненадійні – початок року до 22 березня, те ж 1 квітня, подібним образом від 5 травня до 12, від 24 червня до 11 липня. Подібним образом виглядає кінець серпня і початок вересня. У другій половині року християни будуть почуватись найліпше і в своїх справах їм більше поталанить унаслідок кутового Меркурія, який на своєму місці і найсильніший в обох фігурах. Дні

однак менш щасливі і підозрілі будуть від 17 жовтня до 5 листопада. Кінець грудня з кінцем лютого будуть ненадійні.

Про стан турків

Турки, котрі надихаються впливом Марса, від початку року майже до кінця липня будуть найкращим чином переважати в війнах, якщо вони їх вестимуть. Є обґрунтовані припущення: щасливими будуть могутні і відважні, і переважно не без перемоги. Я передбачу, що їх можна буде перемогти ні чим іншим, ніж дуже великим талантом, хитрістю і стражданням. Набагато безпечніше буде в той час попрохати миру з турками і припинити війну. Однак від кінця липня до кінця року їх становище стане слабшим і в більшій частині вони будуть неfortunними. І крім того, від 27 липня весь серпень до 22 вересня, якщо в той час будуть вестись війни, то будуть вони руйнівними і небезпечними з дуже великими втратами для них. Від чуми і жорстокої смертності вони не будуть у безпеці і в цілому до кінця року їх становище буде дуже тяжким і необнадійливим.

Про положення сарацинів

Сарацини, котрі насолоджуються впливом Венери, у першій половині року, після того, як Венера повертається в дім смерті, будуть наражатись на багато нещасливих обставин. Вони не будуть у безпеці від чуми. У другій половині року і до кінця року їх становище поліпшиться. І згідно з Гвідо, у главі тридцять дев'ятой, п'ятого трактату, з волі Марса, властителя року, в трипліцитаті земному, який розганяється в годину повороту, війна намічається в центральних областях і частково на півдні. Це підтверджує Аль-Бумазар у книзі «Про квіти», у главі про положення Марса.

Часточка третя

Про положення найвищого Понтифіка і його кардиналів

Про стан святішого пана нашого папи Сікста IV, божественним провидінням найвищого Понтифіка. Ти вирішив розповісти в щасливій бесіді зі мною багато чого про святіше твоє положення, щоб мене не утримували сумніви стосовно року твого щасливого народження, хоча день і час народження мені відомі. Однак, повертаючись до питання про його щасливу коронацію, я говорю, що його святість у першій половині року буде почуватись досить добре майже до кінця липня. Там доля буде більш некваплива до кінця вересня, коли будуть виявлені зради, запроданство, ворожість проти його святості, у котрих він стане безумовним переможцем з волі Лева, який падає в момент коронації і виборів в обох фігурах руху; як слідує із східного гороскопу, при більш сильному і сприятливому Сонцю. Я полишаю все інше, достойне відхилення від теми, на інший окремих час, коли я наважусь розповісти з волі Божої більше і корисніше з початкової при народженні фігури. Але часи для його святості більш нещасливі, – на що слід звернути увагу і бути обережним, наскільки це можливо вивести із фігури коронації і її руху, – від 27 червня до 19 вересня, те ж стосується кінця листопада до початку грудня.

Вищі прелати будуть перебувати в посередньому положенні до середини травня. Звідси до кінця серпня їм буде краще. Але підозрілі і ненадійні дні – 14 березня, 3 травня, 11 та 21 червня. Більше викликає підозри, з волі нещасли-

вого володаря дев'ятого дому, кінець березня і день 28 травня. У другій половині року їх становище також буде посереднім. І є дуже велика підозра, що в цьому році деякі з вищих прелатів будуть нещасливі і, можливо, навіть умруть. У меншій мірі будуть здолані важкими хворобами, внаслідок того, що володар дев'ятого дому в домі смерті зазнає перешкод і нещасливий. На додачу до того в інтроїталі у Терезах бачимо знак спалений у дев'ятому домі смерті, нещасливий навіть незважаючи на присутність у ньому Сатурна. І в цілому друге затемнення Місяця в домі церкви є підозрливим для всіх управляючих справами церкви, як буде пояснено дещо пізніше.

Нижчі прелати, унаслідок кутового положення володаря третього дому в обох фігурах, у більшій частині будуть диспонуватись краще, і крім того, з достоїнствами і пошаною. Можливо, що Сатурн, переходячи в час повороту з хвостом у дім сигніфікації, принесе смерть декотрим і зробить схильними тіла людей до хронічних хвороб. І часи більш підозрілі – кінець липня і весь серпень до 12 вересня. В другій половині року їх положення стане кращим внаслідок перебування володаря кутового східного і доброзичливого в третьому домі. Але з іншого боку, кращі і щасливі дні, в які повинні виповнитись бажання – це 23 березня, 5 квітня, 9 і 10 травня, 23 червня, 2 липня, 26 жовтня, 21 і 31 грудня. А нещасливі дні – 3 травня, 24 червня, кінець липня до 22 вересня.

Часточка четверта

Про положення імператора, царств і ушавлених міст

Найнездоланнішому римському імператору Фредеріку, згідно з диспозицією його головного сигніфікатора, від початку року до 20 травня буде не дуже таланити, бо справи його складатимуться не зовсім очікувано. Також від 24 вересня до 11 жовтня дні будуть ненадійні. І згідно з Іспанцем, у першій частині «Тетралогії» час повороту Меркурія визначає нещастя аж до смерті або сильної тілесної хвороби для самого великого царя християн.

Про положення Польщі

Славна держава Польща, нещаслива в першій половині року, буде диспонуватись недобре при нещасливому розміщенні неба з обох сторін, якщо головний сигніфікатор – Венера затримається в домі смерті. Отже, є підозра на великий мор. Також на протязі всього року знак держави в опозиції до Сатурна, а тому, поза сумніву, буде зазнавати збентеження від підозрливих хронічних хвороб. Від того і Сілезія, і сусідні частини не будуть у безпеці від мору.

Про статус Богемії

Славна держава Богемія, з причини диспозиції держави в квадраті Марса і Сатурна не буде позбавлена в годину повороту від потрясінь, зрад, поділу на частини і внутрішніх чвар. Не має сумнівів, що її також буде шматувати мор.

Про статус Угорщини

Славна Угорська держава в цьому році буде достатньо щасливою з причини падіння її знаку в четвертий дім у промені удачі з обох сторін. Також у другій половині року, знаходячись, як достеменно встановлено, у десятому домі він принесе державі найвеличнішу славу і пошану, і щастя в справах.

Про положення Італії

Італія найзнаменитіша, котра підпорядкована Леву і Сонцю, у першій половині року з причини знаку, затримованого з чотирьох сторін променями фігур, несприятливих з усіх боків, потрапивши в дім ворогів, не обійдеться без суперечок, війн, сварок, передачі з рук в руки, зрад і втягування в різноманітні змови. І поза сумнівом, у деяких містах держави, і насамперед, у підвладних Тільцю, Леву, Скорпіону, Водолію і частково Діві з'являться якісь заворушення, чутки і якісь зради з убивствами людей, утечею і вигнанням. У розумінні мора також достатньо підозрілі ознаки в багатьох місцях, якщо не буде необхідної для міст опіки. У другій половині року доля буде кращою, тому що отримані точні і достеменні дані, що знаки з сигніфікатором менш нещасливі в фігурі в обох сторін.

Про статус Франції

Прославлена Французька держава майже цілий рік буде добре диспонувана. Вона буде дуже часливою в друзях і в згоді з прелатами і першими особами церкви. І немає особливої підозри відносно війни, як свідчать сигніфікатори. І знаки розміщені добре, хіба що виникне загроза з приводу зтяжних хвороб, унаслідок того, що Сатурн, сигніфікатор держави, наноситиме втрат променем з опозиції. Однак у будь-яких справах буде таланити.

Про положення світлішого короля Фердинанда

Світліший король Фердинанд у цьому році до сьомого дня червня буде диспонуваній посередньо з волі Венери, котра перейшла в повороті алькокоден. Однак нехай бережеться у зв'язку з травневими днями якоїсь невідповідності або небезпеки для тіла, оскільки це свідчить глава в дванадцятому доповненні Леопольда, у книзі про напруження і розтягування: стрибок Юпітера знаменує зло і противників. Те ж саме знаменує і Місяць у час наступного повороту дня сьомого червня, розбігаючись у дім ворогів з Марсом, котрий у більшості випадків стає володарем на початку сходження. Однак немає сумніву, що він виходить переможцем унаслідок того, що Меркурій і Місяць – володарі наступного року, а Венера – їх дивізор. Отже, вони найсильніші на своїх місцях. Те ж з волі Сонця, володаря повороту в асценденті фігури, який виникає в хорошому домі. Відносно хвороб чи інших нещастя при майбутньому повороті в день сьомого червня о 13 годині, то нехай зверне увагу на останні дні жовтня і перші дні листопада, а також лютого.

Про герцога Калабрії

Видатний герцог Калабрії, унаслідок того, що Меркурій – властитель року, а Юпітер – дивізор, котрий відділяє хороших від поганих, і вони знаходяться в хороших місцях фігури, буде розташований у цьому році добре і звеличиться, і шанований буде дуже в цьому році, і стане відомий завдяки знаку на початку підйому о 10 годині, наскільки це можливо внаслідок несприятливості володаря при народженні в асценденті. В останні дні липня, серпня, а також кінця листопада, нехай буде уважним, бо там йому загрожує небезпека або якась хвороба, або ушкодження тіла, або якась інша небезпека.

Про статус Іспанії

Прославлене королівство Іспанське диспонуватиметься, подібно Угорському, бо підлягає тим же сігніфікаторам.

Про статус міста Риму

Рим – перше місто в світі і його властитель буде диспонуватись середньо. Однак є дуже велика підозра відносно якихось майбутніх зрад і запроданства, з причини яких може бути небезпека і вбивства, і вигнання. Дуже щедрим буде на таємних ворогів з волі знака міста в момент повороту, який падає в дім ворогів при властителі в знаку восьмого дому, який переходить у куспід. Отже, виникає побоювання, щоб з причини цього не виникли в цьому році якісь потрясіння, розбрат, судові тяжби, суперечки або не повторились старі біди. Бо в інтроїталі змішується нещасливо з обох боків з фігурою ворожих променів.

У другій половині року знак перебуває у домі слабкості, з одного боку, а в домі ворогів, з другого боку; і несприятливий сігніфікатор – Сонце в домі смерті, збільшує перші признаки. Звідси з'являється велика підозра і на чуму, і на пороки, і на підозрілі хвороби. Все це можна применшити і послабити при хорошому управлінні містом і виконанні обов'язків посадовими особами, і при старанній охороні.

Про положення венеціанців

Преславне володіння венеціанців силою фігури повороту року диспонується найліпше. І, насамперед, у першій половині року, з причини Місяця, сігніфікатора року, котрий у своїй екзальтації, розганяючись приєднується до голови, і схожий за якостями на Юпітера; і внаслідок знака міста в домі довіри. Очевидно, що це з волі сігніфікатора, який падає в домі довіри, і внаслідок інших багатьох окремих причин, які співпадають у годину повороту року і міста. Це преславне положення повинно б бути дружнім і таким, що сприяє особам церковним і повинно слідувати не інакше як вказівкам святої церкви. Отже, це положення – найліпше для міста, як слідує з фігури повороту, добре значення якої зменшиться на короткий час поворотом, який відбудеться дня сімнадцятого березня, коли алькокоден з хвостом поверне назад, як свідчать точні дані. Мало того, унаслідок Місяця, який розбігається в опозиції променя до Сатурна, виникне, поза сумніву, чума і до того ж підозрілі хвороби.

Про статус найчудовішого пана Роберто сан Северіні

Найчудовіший пан Роберто в цьому році нехай зверне увагу, щоб він у цьому році не потрапив у небезпеку у відношенні свого тіла; або з приводу синів, котрим несприятливий Марс загрожує бідую в п'ятій годині свого повороту, нехай буде стурбований. А великі незгоди очікуються від середини липня, у вересні і в кінці листопада. Хоча з початком року до середини липня до його світлості доля прихильна.

Про статус Флоренції

Видатне місто Флоренція в цьому році, насамперед до 25 липня, буде диспонуватись найліпше, з причини сігніфікатора прихильного і сильного в обох

фігурах, і з причини знака міста в час повороту, який відбудеться першого квітня о 17 годині з падінням у царський дім. Отже, його положення в справах буде щасливим для міста і республіки, послідує приріст, слава і честь. І немає сумніву, що в більшості випадків кінець буде щасливим. Однак від 25 липня до кінця вересня удача його зменшиться, коли з'явиться підозра на якісь нещастя, або внаслідок якихось зрад і розбрату між громадянами, або внаслідок втрати частини вояків, або внаслідок пожеж.

Про статус Болоньї

Преславне місто Болонья, матір наук, нехай буде обережним у цьому році, щоб не почались втрати серед війська і війни, оскільки Марс несе нещастя знаку міста в годину повороту своєю присутністю. Звідси – треба берегтись, щоб між громадянами не виникла якась чвара. Бо виявлена буде якась зрада, котра може нанести шкоди статусу міста. До того ж рік буде підозрілим з причини фальшивомонетників і тих, хто підробляють інструменти. Венера відійшла назад у годину повороту року в домі смерті. Також під час повороту знака міста, який відбудеться в тринадцятий день березня, декому з пануючих правителів загрожує смерть і погана хвороба до того ж. Однак не слід так сильно боятись смерті багатьох, як це було в минулому році. Громадяни міста нехай звернуть увагу на короткі подорожі, оскільки дороги будуть небезпечні; і нехай бережуться полону, втечі, в'язниці з причини несприятливого володаря дому коротких переходів у домі ворогів.

Про статус Мілана

Положення славного міста Мілана з волі знаку Близняків, який згідно з думкою деяких вчених є знаком міста, о десятій годині повороту, як свідчать дані, буде при володарі, який спалив самого себе. Від початку року майже до 20 березня місто буде коливатись в муках, роздумах, плітках, однак великої біди не буде. У другій половині року найкращим і найщасливішим буде його положення завдяки знаку і сприятливому сігніфікатору. Бо прийнявши в ролі сігніфікаторів Рака і Місяць, він, як вважають багато хто, диспонується подібно Венеції.

Про статус Феррарії

Феррарія, згідно з деякими вченими, підпорядкована Козерогу. Переживе менше біди, ніж якби вона підлягала Скорпіону, як вважають інші. До того ж, поза сумніву, вона буде схвильована сильнішими військовими наступами і внаслідок обставин втратить багато чого із свого статусу з причини подвійного зла, яке несприятливе для знака Скорпіона. А особливо нехай стережеться Феррарія кінця липня, серпня, вересня и останньої половини листопада, тому що часи ті будуть дуже небезпечні, бо Феррарія, яка підлягає Козерогу, опромінюється Марсом із трипліцитату. Тоді з'явиться добра надія, що вона буде проти ворогів воювати з відвагою і втішитись кращою удачею. І також овіяний славою правитель Геркулес у цьому році достатньо щасливо вестиме свої справи, крім днів квітня і травня, в які йому загрожують нещастя або хвороби тіла. Також кінець липня, серпень, весь вересень будуть несприятливими внаслідок нещастя дивізора. Однак другий рік, який настане в день 25 жовтня, буде більш щасливим. У тому

році буде багато таланити його світлості, унаслідок з'єднання в дев'ятому домі алькокодена і дивізора, щасливих з обох боків.

Про статус Форлівія

Форлівій, який підпорядкований Козерогу, унаслідок відступу сигніфікатора назад від початку року до кінця липня буде диспонуватись посередньо. Володарі міста налаштовані на багато мандрівок, в яких будуть затримки і перешкоди до кінця року. З цього часу і до кінця року будуть диспонуватись краще, положення міста буде щасливим окрім кінця листопада, наскільки це можливо з волі сигніфікатора Сонця, яке увійшло в Терези о дев'ятій годині. І з діячами церкви воно матиме злагоду і дружбу. Прибутки і високий статус громадян придуть від правителів і достойників церкви й існує велика підозра, щоб хто-небудь із громадян не створив видимості дружби з церковними діячами, унаслідок присутності сигніфікатора в знаку обману і облуди.

Про статус Іммоли

Іммола підлягає Овну і Марсу. З волі сигніфікатора в годину повороту року буде добре диспонуватись і достатньо щаслива до кінця липня. З цього часу до кінця вересня нехай стережеться Іммола якоїсь збройної втрати і небезпеки з боку вогню. І, можливо, зараження чумою виявиться там, якщо не буде належної обережності.

Про положення достойного слави графа Ієроніма

Достославний граф Ієронім, володар Форлівія та Іммоли, у першій половині року диспонуватись буде достатньо добре з волі Юпітера, володаря року, у годину повороту який утікає в десятій дім, завдяки чому він буде щасливий у пошані і посадах, і буде отримувати матеріальний зиск, частково від королів і правителів, частково звідти, звідки не очікував. Близькі подорожі, унаслідок перебування Марса в третьому домі, будуть небезпечні і підозрілі, а тому їх слід уникати, або робити з добрячою охороною. Означає ж Марс у третьому домі клопоти і страждання з приводу смерті або хвороби когось із кровних родичів або близьких, або друга Венери. Дивізор, розганяючись у дванадцятому домі, загрожує таємними ворогами і, насамперед, у другій половині року і в дні серпня і вересня.

Про положення Генуї, Падуї та інших

Генуя, Падуя, Арімін, Пергам, Бриксія і Пісторій нехай стережуться наступу війн і нападу ворогів або якихось нових незгод у майбутньому. Бо їх знак нещасливо оточений променями зла з обох боків. Мутіна, Віцентія і Вітербій розташовуватись будуть у цьому році подібно Іммолі, Фавенції і Кортоні, а Церуза подібно Форлівію. Перузій, Верона, Трієнзій і Парма диспонуватись будуть подібно Болоньї, а Равенна, Мантуя і Кремона диспонуватись будуть подібно Риму.

Часточка п'ята

Про війни і битви

Нову майбутню війну принесе Марс, володар року, розганяючись у превенціональній фігурі в сьомому домі нещастя, а в інтроїталі переходячи в

десятий. До того ж є прохід від сполучення Сатурна з Марсом має місце в Раку і повернутий униз до тіла Марса в обох фігурах. Саме їх силою на початку року і біля середини березня з'являться якісь чутки відносно війн і битв, і може трапитись, що при їх злитті для просування розпочнеться загибель воюючих, зі смертю людей і вбивствами. Отже, почнеться нова війна в Італії або поблизу, згідно з думкою Аль-Бумазара в книзі про кругообіг років світу, і згідно з Гвідо, у п'ятому трактаті в главі 34. Війна почнеться королем, або якимсь високого сану і високих достоїнств принцом (князем), або паном, який не дуже відомий шляхетністю свого роду. Як уважають шановані старі люди, а також, на думку людей незнатних і низького стану, ця війна не буде особливо сильною і довгою, з причини Марса в його занепаді, і не обіцяє завершитись унаслідок Марса прямого. До того ж нову війну принесе сполучення Сатурна з Марсом у наступному листопаді в 14° Скорпіона. Місця більш підозрілі відносно війн, потрясінь і бійок у цьому році – це місця, які підлягають Тільцю, Скорпіону, Леву і Водолію, такі як Болонья, Сіенна, Перуджа, Парма; і місця поблизу берегів моря і у напрямку до Малої Азії, такі як Русь, Подолія, Валахія; і місця татар; і також Апулія, Ломбардія, Мархія, Турція і держави-міста, такі як Рим, Равенна, Кремона, Мантуя, Дамаск; і також Каталонія і міста, такі як Падуа, Валенсія, Феррарія, Арімін, Генуя, Пергам, Мутіна, Бріксія і Пісторій. Ширше – Персія, Швеція, Норвегія і місця річок і вод. Адже ці місця більш підозрілі відносно війн. Вони, або більша частина їх, будуть надзвичайно нудитись з причини війн і будуть заворушенні потрясіннями, бійками, зрадами і таємними противниками. А часи для них більш підозрілі – середина березня, початок травня, кінець червня і кінець листопада. В останні дні липня, у серпні і першій половині вересня, якщо трапиться щось у війнах і битвах, то воно буде жахливе і дуже небезпечне, з багатьма вбитими і померлими, тому що Бог відвертається. А дні місяців, більш небезпечні у відношенні військового руху і вбивства людей – це 14 березня, 15 квітня. Ще ширше – 3 і 10 травня, 23 червня, 15 липня та 23 серпня.

Про значення першого затемнення Місяця

Перше повне затемнення Місяця відбудеться 22 квітня о 3 годині ночі. Його сігніфікатором буде Марс за участю Фортуни з двох боків. Це затемнення принесе війну і розбрат серед людей, унаслідок перебування Марса в знаку людей у час затемнення. Про це говорить Птоломей у другій книзі «Тетрабіблоса», у главі першій, що коли Марс буде сігніфікатором затемнення в знаку людей, то серед людей виникнуть судові тяжби, битви і численні війни, полон і рабство. І настигне людей неочікувана смерть і слабкість від терціарної пропасниці, і будуть плювати кров'ю, і прийде стрімка смерть з великою небезпекою. І так трапиться, як це характерно для Місяця в юному віці. І перейдуть люди із закону свого в інший, чужої країни. Будуть пожежі і одні будуть вбивати інших, і будуть завали і засади на дорогах. І оскільки Марс рухається туди і сюди в мідному знаку, то тим самим він визначає великий жар і засуху, гарячі зіпсовані вітри і смертельну непогоду і промені, котрі називаються «коріско». За своїм значенням затемнення буде відповідати природі Сатурна як, наприклад, довгі «сатурнійські хвороби» з волі Сатурна, який розганяється біля хвоста Дракона. І оскільки місце Сатурна в знаку затемнення, а це – водяний знак, то ним визначаються небезпеки

на річках і на морі, і затоплення, і небезпека для мореплавців. І дійсно, дуже небезпечним було б це затемнення, якби не заспокоїлось з милості фортуни в асценденті і з кутом властителів перед затемненням. І взагалі, уявлення про це затемнення буде таким.

Перший висновок

Наслідки затемнення почнуть поступово виявлятися у наступному після затемнення місяці.

Другий висновок

Найсильніше вплив затемнення виявиться в кінці червня, у липні і на початку серпня.

Третій висновок

Вплив затемнення почне слабшати від середини серпня і поступово втратить силу.

Четвертий висновок

Це затемнення стосується посівів і дерев, і людей юного віку, унаслідок перебування затемнення в східній області.

П'ятий висновок

Це затемнення стосується тварин, що повзають, і рептилій з причини перебування затемнення в знаку Скорпіона.

Шостий висновок

Вказане затемнення стосується людей і, насамперед, королів і принців (верховних правителів, перших осіб), унаслідок перебування Марса-сігніфікатора в подвійному знаку, як говорить Птоломей.

Сьомий висновок

Усі люди, при народженні яких піднімався 11° Скорпіона, будуть більше підлягати впливу затемнення.

Останній висновок

Міста, які підлягають Скорпіону, Терезам, Стрільцю і Близнюкам, відчують вплив цього затемнення.

Про значення другого затемнення Місяця

Друге затемнення Місяця відбудеться 15 дня жовтня, о восьмій годині наступної ночі. Воно не буде таким зловісним, як перше. І навіть весна 1484 року буде добра і врожайна, а це означає, що все, народжене землею, що звичайно досягає весною, буде щасливим і примножиться завдячуючи Венері, володарці знака затемнення і кута перед затемненням, при самому знаку землі і весни, який встановлюється. Оскільки внаслідок Місяця, який щезає у Венері, а особливо в домі церкви, то це означає збитки для якоїсь великої церкви або церковного діяча, або для церкви, або для якоїсь держави. Але більш усього для тих, хто підлягає Тільцю та Леву. І більш обмежений висновок: це означає небезпеку для тих, для кого перший фас Тільця зійшов у час народження.

Часточка шоста

Про результат або кінець війни венеціанців і феррарців

Оскільки в судженні про рік минулий було ясно сказано про нові війни і про війни, які вже йдуть, то саме про їх тривалість і результат чи кінець я сповіщу дещо, згідно з розташуванням сузір'їв. Для ясності чого буде дано цей

Перший висновок.

Війни венеціанців і фerrarців і інших народів, розпочаті в 1482 році, будуть незначні за тривалістю. І напевно чи вони триватимуть увесь цей рік. Цей висновок застосовується, тому що Марс із Сонцем – двигуни війни, утримували рухливі знаки під час сiгніфікації, що надзвичайно скоро принесло перемінливу війну, згідно з думкою Аль-Бумазара.

Другий висновок

І якщо в попередньому судженні показано, що зірки, мабуть, обіцяють перемогу тим, хто починають війни, і тим, хто нападає першим, то тим не менше, війна внаслідок цього не закінчиться, як здається; тобто буде вестись до повного знищення однієї сторони. Цей висновок застосовується тому, що Марс, – двигитель війни в час сiгніфікації, – був швидким у русі і прямим на шляху, а тому з його волі війна не закінчиться остаточно. Бо, говорить Гвідо в трактаті п'ятому, у главі 36-й: «Подивись на планету, яка знаменує війну; якщо вона буде прямо від того, що є добре, то не сповіщає про закінчення війни, а буде знаменувати мир і продовження війни».

Третій висновок

Для тих, хто починає війну і напав уперше в минулому році, перемога була дуже близька і можлива, а в цьому році – дуже сумнівна і важка. Цей висновок поширюється на першу частину, тому що володарі четвертого і першого домів були щасливі в десятій годині сiгніфікатора; він до того ж приніс перемогу тим, хто почав війну, згідно з думкою Леопольда в п'ятому трактаті. Друга частина застосовується тому, що володар сьомого дому означає захоплених, стаючи кутувим у годину сiгніфікатора, і підсилюється від Венери і Меркурія і пульсації секстіля, і будучи в минулому році падаючим, він, очевидно, сприяє більше західній частині. Крім того, Марс – те місце, котре було нещасливим з причини його присутності в минулому році, у цьому році своїм потрійним променем опромінюючи, рекомпенсує своєю прихильністю минулорічну несприятливість.

Четвертий висновок

Війни наступного року умиротворяться зволіканням у нинішньому році, ослабнуть і видохнуться, якщо не будуть вимушені продовжитись, або продовжаться новим розбратом до виникнення нової війни. Цей висновок розповсюджується на першу частину, тому що Марс, – сiгніфікатор війн у цьому році, – виглядає у фігурі м'якшим і умиротворяється Місяцем, Меркурієм і Венерою. Марс має більше значення в другій половині року, з якої причини війна, безперечно, втратить силу і згасне. Друга частина застосовується, оскільки Марс у цьому році принесе нову війну, підштовхнувши до цього правителя, як сказано вище. З цієї причини вона, можливо, продовжиться або буде тягнутись, однак буде слабша і менш помітна.

П'ятий висновок

Війни венеціанців і фerrarців у першій половині року можуть бути досить жорстокими і суворими, із сильними руйнуваннями, вбивством людей і зрад-

ництвом, із застосуванням великих військових знарядь і наступальних атак бойових шеренг. Цей висновок застосовується тому, що кутовий Марс заचाївся в обох кутових фігурах Місяця в момент затемнення, займе володіння, а в домі суперечок, війн і битв в годину затемнення розженеться. З цієї причини війни достатньо згубні почне, поза сумніву, у першій половині року.

Шостий висновок

Війна венеціанців і феррарців у другій половині року почне слабшати, мало того, приблизно в середині серпня втратить силу і прийде до мінімуму з волі Божої, коли душевна незгода пом'якшиться і почнуться переговори про мир і плани на майбутнє. Цей висновок застосовується, тому що сигніфікація Марса в цьому році через його спалювання і через володарювання Венери, Меркурія і Місяця в другій половині року значно послабшає.

Сьомий висновок

Війна венеціанців і феррарців жорстокості душ не припинить, але будуть пом'якшені пактами і згодою. Застосовується цей висновок тому, що Венера – подруга Марса, з Меркурієм із секстиля заспокоїли Марса в годину сигніфікації і відвели назад, до благочинності. Звідси можливо, що для жінок, писців чи канцеляристів, або людей, які за природою підлягають Венері і Меркурію, послідує добрий кінець і, крім того, це доводиться, тому що Юпітер, найдобродійніший серед планет, займе володіння роком 1484-м. Він пом'якшить війни і душевний розбрат, а також страждання і рік своєї влади влаштує мирним і позбавленим усіяких війн.

Останній висновок

Війни венеціанців і феррарців, а також будь-яких інших народів, які продовжуються в цьому році, навіть початі знову і неочікувано верховодами з найманими воєначальниками і воїнами, принесуть великі збитки. І будуть вони не без відчутних втрат від смерті, полону і вбивства, якщо до того ж у серпні і вересні почнуться, або біля кінця листопада. Відкривається цей висновок: тому, що згідно з думкою Галі, у восьмій частині глави шостої, Марс є сигніфікатором алькокодена воїнів і найманців. Він же, якщо широко розповсюджений буде в годину повороту, то буде щасливим. Однак у дні кінця липня, серпня і вересня він буде нещасливим. Тим не менш, від 23 червня почне втрачати силу внаслідок входження під промені Сонця. Так продовжиться до 20 жовтня. Отже, ця неfortunність Марса навряд чи буде без відчутних нещастя для тих, хто йому підпорядковані. Звідси дуже велика підозра, що у військах і серед народів, які уникають нападу, буде вторгнення чуми і шаленими і небезпечними хворобами.

Часточка

Про родючість і брак речей

Згідно з думкою Аль-Бумазара, у книзі «Про квіти», і згідно з Гвідо, у книзі «Про рух років світу» у главі 89: Марс, що встановився в знаку землі володаря року, означає знищення дерев, спалених спекою, і вітри сильні і шкідливі, і спалення плодів. І з волі Тільця – чотириноного знаку, означає небезпеку чоти-

риногим і згубу. Однак перша сігніфікація пом'якшиться з волі Місяця, котрий з Марсом отримає владу в році, тому за знаком Божим не буде таким сильним ушкодження дерев і плодів. І це підтверджує прихильність Місяця до Юпітера після превенціоналу, згідно з думкою Іспанця в першій частині «Чотирикнижжя», і згідно з Галі у восьмій частині. Адже ця прихильність до фортуни сильно впливає на рік і схиляє його до особливої родючості. Однак є підозра, що в деяких місцях Італії плоди будуть ушкоджені з причини спеки. Пшениця з початку року до кінця квітня буде в добрій ціні. Після цього підніметься в ціні на ринку і буде зростати середньо. Ячмінь у багатьох місцях буде в незначній кількості, однак не рідкий.

Вино зросте у відповідній кількості; і добре проти звичайного і буде хорошої ціни. Буде багато маслин. Горіхів буде нестача.

Боби і цибуля виростуть середньо.

Часточка сьома

Про положення з чумою і хворобами

Хоча є мало причин для пощестей і смерті в час повороту, тим не менш у цьому році перше затемнення Місяця створює великі підозри, що в деяких містах Італії буде чума. Цьому ж сприяє володар, спалений в асценденті повороту і навіть упередження в обох асцендентних фігурах, упередження яких нещасливо протистоїть променю Марса. А Місяць, навіть в опозиції Сатурну, створює підозру на пощесть, але Бог відвертає хворобу. Хвороби, до яких більше будуть вразливі людські тіла, будуть лихоманки при холері і болі в очах лівих більше, ніж в правих; і в жінок більше, ніж у чоловіків. І згідно з Аль-Бумазаром, Марс – властитель року в Тильці, свідчить про смерть жінок і чоловіків.

Про статус тих, сігніфікатором кого є Сатурн

Перестаркуваті отці, старезні діди схильні до самотності, неосвічені, мовчуни, а тут я зібрав у небагатьох словах довгий перелік, ті, хто встановлюють ціни на хліб, ті, хто знають перехід твердого свинцю у фосфор та тіні померлих, а в цілому всі люди скромні та бідні, митці, меланхоліки і всі, хто народився в липні під знаком Сатурна, якого б стану та умов вони не були, у першій половині року і крім того до кінця червня погано будуть диспонувані. Вони будуть потерпати від перешкод, відчуття важкості, пригніченості і неспокою з приводу своїх кривних братів і родичів. І в дорозі, якщо вони вирушать у путь, будуть зазнавати насильства і затримок, а в цілому – втрати частини друзів. З причини Сатурна, нещасливого на землі в момент повороту; і звідси, до кінця року буде краще, а окрім того, з другої половини року розмістяться найкраще і в справах їм таланитиме.

Про тих, хто підпорядкований Юпітеру

Шляхетного роду, такі як величні судді, консули, радники з права, посланники апостольського трону, підлегли архієпископа, єпископи святої віри та всі досвідчені в священних науках, учені, ті хто живуть з приємністю, сангвініки, і взагалі всі, сігніфікатором котрих при народженні є Юпітер, у першій половині року недобре будуть диспонуватись. Перешкоди, переслідування, неспокій

спричинені з боку царів, правителів та великих володарів вони будуть мати, і турботи з приводу таємних ворогів, і суперечки, тяжби, а також незгоди з приводу заповітів та померлих; і в більшості випадків до середини травня. З цього часу вони диспонуватимуться трохи краще. У другій половині року також не все добре буде лагодитись і багато хто буде хворіти з причини сігніфікатора, який тяжіє до спеки. І на протязі цілого року їх стан підозрілий, тому що багато хто з них помре.

Про тих, хто підвладні Марсу

Воїни у військах, полководці війн, у царствах наставники царів, помічники князів, тирани, здобувачі каменів і алхіміки, медики, а особливо хірурги, а також ремісники, які користуються вогнем, м'ясники, жорстокі завсідники доріг, фальсифікатори, любителі судових тяжб, безумні – всі ті, чиїм сігніфікатором при народженні є Марс, у першій половині року аж до середини липня добре будуть диспонуватись і будуть щасливими в своїх справах і возвеличатись на своїх посадах. Однак від кінця червня успіх почне слабшати, і так від кінця липня до кінця року більшою частиною нещасливими будуть, і будуть мучитися лихоманками і багато хто помруть, загинуть у війнах і сварках, і є велика підозра, що в цьому році завершать останній день деякі знамениті зброєносці або щонайменше зустрінуться зі своєю найбільшою небезпекою.

Про тих, хто підлягають Сонцю

Царі, принци, воєначальники, а також люди найвищих станів, холерики, червоні звіролови і взагалі всі, для кого Сонце є сігніфікатором при народженні, не добре будуть диспонуватись: печалі і клопоти з приводу мертвих вони будуть мати і будуть змінюватись від місця до місця і, можливо, деякі будуть мандрувати по чужих краях, і очевидно цілий рік для них виглядає підозрілим. Отже, навряд чи пройде для них рік без великих змін і без їх смерті.

Про тих, хто підкоряються Венері

Жінки, дівчата, дівчатка, євнухи, кантори, органісти, кіфареди, флейтисти обох родів, ударники музичних інструментів, прихильники жінок, гравці і всі, хто веде життя сповнене насолод, чиєю сігніфікаторкою є Венера при народженні, першу половину року, а більше березень і квітень матимуть нещасливий і їм не буде надмірно таланити в їх справах. Звідси деяким шляхетним жінкам або чоловікам відчувається смерть, або якась велика небезпека. У наступній половині року і до його кінця їх справи влаштуються найкраще. Крім того, жінки матимуть турботи, породжені з приводу синів і дочок.

Про тих, хто підкоряються Меркурію

Купці, проповідники, учителі мистецтв, астрономи, астрологи, оратори, поети, віршотворці, арифметики, геометри, управителі маєтків, юнаки, хлопчики, усі ті, хто надмірно користуються розумом, а в цілому всі ті, чиїм сігніфікатором при народженні є Меркурій, у першій половині року і більше в першій чверті року диспонуватимуться не добре. Вони будуть хворіти таємними і незрозумілими хворобами і будуть нещасливими у більшій частині з волі Меркурія, спаленого

в годину повороту. З цього часу від червня майже до другої половини року будуть укладатися краще. З цього часу до кінця року будуть стояти найкраще і в справах, які будуть вести, будуть везучими.

Про стан вагітних жінок

У першій половині року вагітні жінки будуть диспонуватись посередньо, будуть більше схилитись у бік нещастя; і при своїх пологах вони будуть відчувати страх. У другій половині року найкраще розмістяться і до кінця року більшість народить здорових дочок добрим чином. Легко заплідняться завдяки властителю дому п'ятого, багатого і добре диспонованого в жіночому знаку. Численним жінкам так само з причини знаку жіночого в п'ятому домі, щедрому для жінок, розташування неба буде таким, що в більшості зачнуть у другій половині року дівчаток і з легкістю їх народять.

Про тих, хто вирушають у путь.

Легати, нунції, подорожні і особливо ті, хто подорожують на близькі відстані, до кінця червня будуть диспонуватись не добре. Бо затримки і затяжні хвороби випадуть подорожуючому. Так само ті, хто подорожують на далекі відстані, або чужинці не набагато краще будуть розміщені. У другій половині року будуть більш щасливими ті, хто подорожують на короткі відстані. А ті, хто вирушить у далеку дорогу, будуть пригнічені важкими хворобами з причини сігніфікаторів і перешкод у домі.

Часточка

Про розміщення місяців і днів усього року

Нагадую, що треба звернути увагу на те, що години з'єднання і протистояння нічного завжди названі за днем попереднім, а години з'єднання денного завжди названі за днем. До того ж слід зазначити, що всі дні змін, або ті, в які повітря повинне змінюватись, більше можуть відбутись у сьомому кліматі і поза сьомим кліматом. Проте у інших кліматах вони переважно обманюють і тим частіше і сильніше, чим більше клімат наближатись буде до півдня, унаслідок універсальності диспропорцій цих кліматів до спеки. І насамперед, у червні, липні і серпні.

Березень.

Сполучення у суботу 8 березня о 4 годині 37 хвилині.

Опозиція у понеділок 24 березня о 16 годині 38 хвилині.

Цей місяць від з'єднання свого аж до протистояння схилатиметься до вітрів. І при протистоянні його дні будуть, очевидно, вологими і цьому більше відповідають дні 8, 11, 14, 18, 22, 24 і 26 і послідуочі.

Квітень.

Сполучення в понеділок 7 квітня о 15 годині 16 хвилині.

Опозиція затемненого Місяця у вівторок 22 квітня о 3 годині 54 хвилині.

Цей місяць від сполучення до опозиції буде хмарний на протязі багатьох днів; а від опозиції своєї буде ясным, з тенденцією до сильної спеки. І дні альтерації, більше попередні – це 1, 7, 14, 15, 19 проти дня і наступної ночі, 22, 24.

Травень.

Сполучення у вівторок 6 травня о 2 годині 46 хвилині.

Опозиція у четвер 22 травня о 12 годині 46 хвилині.

Цей місяць буде схильний до ясної погоди і виключної спеки. Однак дні для альтерації (підйому) повітря більш придатні – це 2, 8, 12, 14, 19, 28.

Червень.

Сполучення в четвер п'ятого червня о 15 годині 24 хвилині.

Опозиція в п'ятницю дев'ятнадцятого червня о 20 годині 16 хвилині.

Цей місяць буде стабільним від сполучення до опозиції без ніяких або з незначними альтераціями повітря. Однак від опозиції його на протязі багатьох днів існує підозра з приводу великих гроз і вихорів. І дні, які схильні до альтерації повітря, 1, 15, 19 проти ночі і день наступний; 21, 24, 27 та 28.

Липень.

Сполучення в п'ятницю четвертого липня о 5 годині 52 хвилині.

Опозиція в суботу дев'ятнадцятого липня о 3 годині 19 хвилин.

Цей місяць буде від свого сполучення до опозиції і по спеці рівнозначний червню. Від моменту його опозиції сильно збільшиться спека, так що, мабуть, в повітрі утворюються диспропорції. Дні близькі до альтерації – це 2, 8, 15, 20 та 26.

Серпень.

Сполучення у неділю третього серпня о 21 годині 37 хвилині.

Опозиція в понеділок вісімнадцятого серпня об 11 годині 29 хвилині.

Цей місяць матиме дуже незначні альтерації, але закінчиться надзвичайно сильною спекою внаслідок сполучення Марса і Сонця. Дні, які більше схильні до альтерації, 9 та 18.

Вересень.

Сполучення у вівторок другого вересня о 14 годині 8 хвилині.

Опозиція у вівторок шістнадцятого вересня о 20 годині 58 хвилині.

Цей місяць схиляється до вітряного стану до своєї опозиції, потім стане м'якше. І дні альтерації 3, 6, 9, 15, 18, та 30.

Жовтень.

Сполучення в середу першого жовтня о 7 годині 8 хвилині.

Опозиція затемненому Місяцю в середу п'ятнадцятого жовтня о 9 годині 36 хвилині.

Сполучення в середу тридцять першого жовтня о 21 годині 49 хвилині.

Цей місяць буде хмарним і багато днів будуть дощовими і непостійними. І дні, більш схильні до альтерації, 2, 3, 9, 14, 16, 21, 23, 25, 27, 31.

Листопад.

Опозиція в п'ятницю чотирнадцятого листопада о 22 годині 40 хвилині.

Сполучення в суботу двадцять дев'ятого листопада о 13 годині 16 хвилині.

Цей місяць дуже сильно схиляється до вітрів і нестабільності повітря. А

дні, більше схильні до альтерації, 5, 8, 11 проти ночі і наступного дня, 15, 19, 26, 27 та 30.

Грудень.

Опозиція в неділю чотирнадцятого грудня о 15 годині 22 хвилині.

Сполучення у понеділок двадцять дев'ятого грудня о 1 годині 1 хвилині.

Цей місяць в більшій частині буде схилитись до безхмарної погоди і морозу. І більше від моменту опозиції. А дні, близькі до альтерації, будуть 4, 10, 18, 23, 25, 29.

***Надруковано в Римі в рік Господа 1483 у п'ятницю 7 лютого.
У дванадцятий рік правління Сікста IV, вищого Понтифіка.***

Доктор медицини Георгій із Русі

СУДЖЕННЯ ПРО ЗАТЕМНЕННЯ
(ВІДНАЙДЕНА КОЛЕКЦІЯ ДОСЛІДЖЕНЬ ДОКТОРА
ГЕОРГІЯ ІЗ РУСИ)

Nicolajis Gögler N. VI. Doctor.
Imperial Camerae Iudicij Advocatus.
Serenissimi Regis Danicæ coniliarius.

125

6399.

7443.C.

~~7431.~~

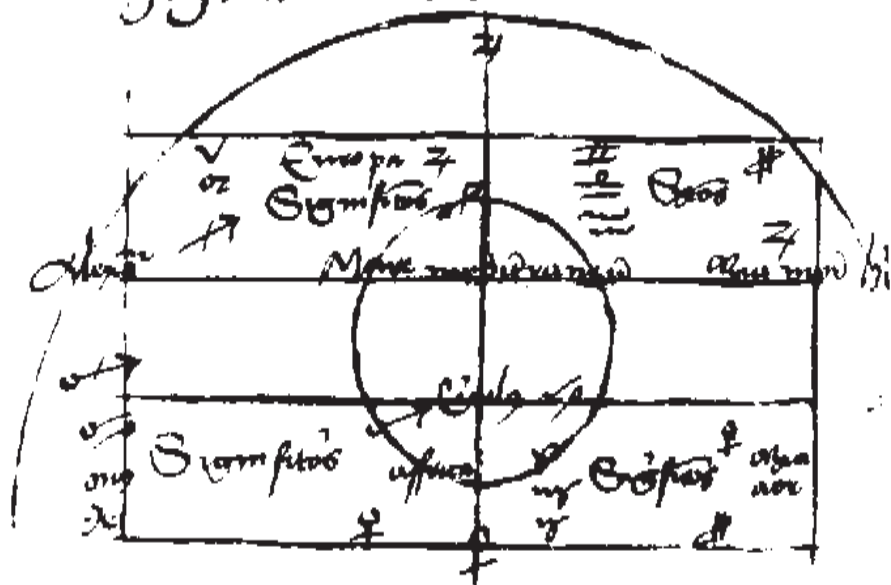
usque ad finem vite Et numerus qd dicitur
 est videndus numerus et complementus plu
 retarum stellarum Similiter loquitur 17-1
 Et signum in facie aut quere 3
 multiplicat p 12 4 Item unus 2 una
 in complementum anni tenetur talis signu
 rum hoc est si multiplicatis 30 (p 12)
 sextum unus diei proveniet dies p anni
 videlicet 12 diei 12 in 30 venient 360
 7 item dies sextum partem unus diei
 hoc est per horas in 30 4 venient 120
 hora quis per diuidis p vna die in 24
 parte p 7 2 horas venient 7 dies quos
 adungete precedentibus 7 completat any
 integri solaris s; 367 dies Si autem
 plus anni transferunt natus qd duode
 cim et volueris Tunc sine signu profi
 tione hanc subtrahere duodecim signu
 et hoc signu quatuordecim patens Et unum q
 non excedat 12 a qui manet post sub
 tractionem ut dimissionem ostendit pro
 portionem rei De qua quere Et opus est
 ut si manentur 2 in residuo p p subtra
 ctionem ut dimissionem Testimonium
 est Et in xto signu erit profectio ab illo
 primo de quo opus est et hoc integri
 excludendo signu pini p tolemaico
 terminat aza finem vltimū quadratidit
 athusue milites et camp p illum modū
 qui datus est p actasit illos carcaubis
 trionem vpsus aut etud em alias ludo

Capitulum primum De ag- nificatione seu eclipsis pro eis sciendum

Ad nunc invidiam significatorum eclipsi
Considerandum est signi eclipsis et signa
comparandi angulos in quos fit eclipsi
De quibus illud signum est foris cui angu-
lorum eclipsis videtur fuit Intra illud
prolami verbo quod retrogradacionis
et directionis sunt anguli 96 ubi dicit
locum in quibus cadunt effectus eclipsi et seu-
cum incipimus quod retrogradacionis
et directionis sunt anguli pro eis locis eclip-
sis Et quod si eclipsis equaliter ab utroque an-
gularum distaret angulus occidens
principatum obtinebit tunc enim angulus
foris apud prolamum dicit ad eum
eum vadit et autem O motu firmamenti
tenent ad eum In quo p[er]fici debet De-
bilior vero sine a quo eclipsis magis obor-
gitur et recedit Et dicitur angulus foris
eclipse signum Considerandum dicitur
signi eclipsis Deinde dominator anguli
ante eclipsim Et si unus planetus in
hinc rubus et tubus locis aut in duobus
primis dominum obtineat ipse solus
erit significans eclipsis Et autem dicitur de
num ubi si abueunt extrinsecus dominus signi
eclipse principatum habebit et ubi p[er]
tine dicitur Si autem plures planeti

habuerunt equalia testimonia In huius
locis aut duobus principalibus essentialia
videndum est etiam ad testimonia acci-
lia qui omni angularis liber a radijs aut
in suo hays fuerit alijs preserti debet Vid-
dit predominans & quadrati Et Griemus
quis planetarum est gubernator horum duo-
rum locorum scilicet eclipsis et loci anguli
ante eclipsim hoc modo quem dicam duo-
rum planeta qui habet multas dignitates
scdm qd sunt applicationes & ptinencie tpe
scdm dignitatem & scdm partem partio-
nis figure quem hnt ut fuerit dñi domi-
norum aut regum aut eximiorum a-
territorum Nam ille est solus dñus gu-
bernationis Et si non multum plu-
netam vms qui eclipsis et anguli pt
duo. Conuenit ut accipiamus ambos plu-
netas habentes magis concordantiam cum
quolibet horum duorum locorum sicut dex-
trum et dextrum primo dñi eclipsi Et ip-
sum ponemus Et si planeta habentis dig-
nitates in hys locis fuerint plures duobus
Et quilibet eorum habuerit in hys duobus
locis dignitates equalis eligemus primo &
ponemus illum qui magis est iuxta an-
gulum & fortior est in opere Et dicitur huius.

Apicalium Secundum Iustitiam
 In quibus partibus mundi
 In quibusque regionibus ac
 urbibus apparuit effectus
 ipsius Pro cuius intelligentia
 Premititur Res figurae loci
 mundi parum cum suis
 significatoribus

Azies 2 habet ex corpore uidei Vbi ortus
 1 p. uincis per suam Britanni Gallia
 1. munitam portum superiorem polonie
 ut 2. uas per sidam Et est locus ubi uinc
 iacet huffa 2. munitas eius sunt 2. uas
 1. munita facit eius in uinc 10 5. uinc
 na uittubum plancia florencia Dacia
 Arthothia ex quibus locis h3 loca azens
 sa 2. loca in quibus fit ignis 2. loca in q.
 bus caudimantur et carne nimis lacta.
 nes Ex metallis ferrum et coloratu azens
 am rubro maxime Ex sapore uis am.
 Ex animalibus animalia uingulis haki
 cin Ex corpore hominis apud 1. loca Caffa
 2. munitas maxime in dignitate quos hant
 Rex polonie polonie Item quando pprie
 nit in faciem terram hant quibus fit
 pestis in polonia 1. munitas in signo ap. et quid p. p. munit

Athous habet arbores 1. munitas 2
 habet omnes p. uincias circa littora ma
 ris 2. uas minorum usum et loca que
 sunt 2. uas Constantinopolim 1. munitas p. o
 Loniam aorem 2. munitas parte usque bo. et
 que uinc occupauerunt tartari 2. gotti
 2. russum album Vbi est munitas mirabilis
 2. munitas habet etiam Inbia 2. munitas
 nes eius sunt bonomia 2. uas per sidam 2. munitas
 ex locis quibus h3 ortus 2. loca a rem di
 ex membris hominis colid et a. uinc. 2. munitas
 domestica et aues ferreas 2. homines habet.

Ex sapentibus parum et arboribus arborum
 longis. **Y**ndem usque et in usu hinc
Signum **Y** est longum No
 tantum **Y** in aemona egyptum Ang
 lom flandram regionem lombardorum
 Summis eius sunt parisijs ludovic Ly
 gium et locis quibus habet lom montana
 ni quibus arborum Jaculosa Ludovicum
 lom ni quibus sunt dispersarum Ex aemali
 bus in signum et menses hinc in hispani
 las et bractea et manu et calceibus in vincto
 et ceteris delectantur Ex saporibus dulcis et am
 us omnia auctoribus vocis hanc et clarus
O **O** habet et arboribus Norandis et in his
 terram babilonicam Affricam franciam et emi
 niam minorem burgundiam Alon prun
 litoa maris et in prussia terra parva al
 monie huffe Summis eius sunt Constan
 tinopolis Venetia Eracie granata et lom
 quibus Aqua aquaem emendat et paludoz
 et menses hinc in stannodum portu pul
 monum et abera mulierum habet quos
 viarios ac rugas et quibus quondam lom
 populis Ex coloribus fronsid et saporibus
 saltem et arboribus arborum longis in
 aquis menses et arboribus aemali deus
 longos hinc pisces menses et pisces et quibus
 mis ut allote **L** **L** habet arborum
 et hinc et habet compocum usque ad
 prunum populicorum sic habitatus usque ad
 lombardum et aliquid libris menses

habet faciem dextram ytelum mag
 nam partem facie vsus ytelum
 behemam Civitates eius sunt Roma
 Ancona Civitas mansueti dmasas
 In aqua videtur unigenitum Ex membris
 homi habet cor & dyastagma que est pelli
 cula dundus superiora membra & similia
 ab inanis Ex locis communibus habet Lora
 defensibilia & fortia civitates & castra dmi
 nentibus sua Ex animalibus animalia fi
 ronia vt leones apes vsas Ex ambly Anca
 de rapina vmentes Ex coloribus Ruben 170
 cerni & brunum & ex saporibus amara Vir
 go habet Quicquid seminat ut ex
 In regionibus h3 trecenti yreone Nouaria
 Lundeni Infulum Cipriam Aztham
 que mo albionia dicitur Civitates eius st
 bulatum papia Ex locis communibus locoru
 dinationis michezom Et loca vultuoz
 Ex membris homi ventrem et intestina
 Ex coloribus purpureo rultud ex saporibus
 sapim Zlibra habe azthores No
 andum ex totis h3 modis & partem Ethio
 pis libum rultud & habet paciam in egip
 to Civitates eius sunt mactegya
 vlsa Ex locis loca arenosa fontana et
 omnia loca alba & sublimia Ex membris
 muis mures mures & fmem vntre 6
 Ex coloribus rultud rultud Ex sapo
 ribus saporum album dulcem 23

Est signum prophetarum Et sic in egypto fuit
 zoroaster & sic in india prophetas nisi
 sit natus in **Scorpio**.
 Notandum Et cum hinc tunc ab
 herbaria zoroaster in baldeorum Et adona
 ubi nunc dicitur hinc **Zoroaster** cum est
 patria Valencis zoroasteri **Cromona** Et
 in his locis profunde Intra loca septentrionalia
 Lora fenda et lupanaria ex montibus hinc
 zoroasteria Ex coloribus colorum mundum
 Cum rubes mixtum Et saporibus passid
 Ex animalibus feris pro nobis serpentes bestias
 et mustas & venenosas **Sagittarius**
Ingeniosus Et ex his in hispaniam
 Alustan Ingenium Delinatorem Cromon
 Clavoniam & magnum propter In bohemia
 & montana **Zoroaster** cum sunt **Venerem**
 buda Et propter In in cromon Et locis hinc
 setis & loca ignis Ex coloribus flavis sunt vi-
 tium declinationem ad rubredinem Et saporibus
 amarum Ex corpore hominis hinc **Aras** **Ca**
priorum Dicitur vix in et vixit in
Ethiopia & arabibus Dicitur vixit in
 dicitur & limitibus habet grecorum Et hinc po-
 rianem circa Constantinopolim Ex coloribus
 viridis am dicitur Et strond Et est hinc
 cum partibus adiacentibus **Zoroaster** cu-
 mus fortitudo cromon vixit Et locis hinc
 dicitur & hispania dicitur et loca quibus vixit
 dicitur capiti Ex saporibus septem & vixit
 dicitur habet genera animalibus Ingeniosa
 dicitur **Aquarius** Et dicitur passid

. Et terram occidentalem ut dicitur in
 Dictionarij Indiarum et principum in orientibus
 Ex locis loca aquarum flumina et omnia
 terra supposita hunda Ex coloribus pluribus
 et viderem ex saporibus dulcibus et amaris
 hunc etiam et tibias Ex animalibus animal
 et aspectu et figuris vapes et alia huiusmodi ✓

Dices Ex regionibus Arabie gestans et
 partem auctoris a hys partibus interit dno
 zina et insula regis egiptu portugalia
 hebrema normandia et pars hispanie vbi
 scilicet arabum / Normandi est pars fida
 ac in qua est edificata hibernia Ex
 omnibus habet alexandria et hys partibus
 rionem in vobis Et inter que sunt ho
 sic dno et terram promissam et in in
 tentionem huius est sperandus et in in
 Ex locis hys partibus loca huiusmodi
 et loca aquosa et membris huiusmodi
 ex saporibus et coloribus albis et vatem
 ex animalibus animalibus aquatica d. a
 pignus loca predicta pertinet Insuper
 huiusmodi et fortuna fortuna ut in pte
 / uno ut dicitur in sue civitate Cui
 tas namque ut regio fortunata est et
 insignis eius fortuna dicitur et dicitur in
 fortune cum in signo eius infatigabile de
 vincunt ✓

PRO mte Lygenia fca ali

Trinitatis figuratum cor quadratum
 mundi in Asia. Affrice tempore
 hinc inuenerunt et hinc domo cum suis sig.
 infirmitas in eo premitur significat.
 nomen magis pectus regum et urbium cui.
 tamen et castellum que certo uidentur
 signis aut raris primis fundamentis cor
 in quo stabantur tale signum. Quia fuit
 in 10^a in uarietate dicitur fuit aut raris
 fuit primi fundamentis quia sub tali signo
 hinc est. Istis stantibus effectus eclipsos
 apparuit primo in orientibus signis eclips.
 fuit subiectis deinde in orientibus et regi.
 onibus signis anguli aut eclipsis fuit
 et deinde in orientibus et orientibus signis
 ascendens. medie eclipsis subit. Quarto
 in aliquos in orientibus et orientibus
 signis anguli post eclipsis subit. Tunc
 raris cum et regibus concordatis cum
 talibus signis significatio eclipsis apparuit
 fuit talis concordantia fuit quod que est
 et partitione orientibus fuit per orientibus
 et tunc habentur et tunc talis signis fuit
 ascendens tempore edificare aut loci alios
 luminaria eodem tempore aut fuit mediu
 ali illius uarietatis qui mandauit edifi
 care illam orientibus aut castro seu uillam
 aut inhabitare fuit qui fuit princeps Galii
 tarum. In hoc cum locis maxime efficitur
 significatio si eadem uisibilis apparuerit

Unde eclipsio sup terram que visui apparet
 est opus fortioris Cum eius virtus libere
 transijt p aërem usq; ad tra di autem sub
 terra spissitudo tie prohibet tunc no potuit
 ad nos virtus manere qua stat sed ante
 debilitat tunc a paret hoc est vms multo
 debil in locis in quibus visibil' no appu.

et

Capitulum terciu In quo appu
 cebunt affectus tempore per eclip
 sin significati deo curis mundi.
 genia primum 23 figure p dulos pa
 est figura ad principiu eclipsis p quam
 tempus in quo incipit apparere effectus,
 p eclipsim significatus 24 figura est figur
 ad finem eclipsis p qua pterit quo tpe appu.
 rebu 25 fortitudo ut a se sua accidit
 p eclipsim significato: 26 figura est fi
 gura ad finem eclipsis p qua pterit in
 quo desinet effectus eclipsis 27 de mundi
 genia primum partis de homib; suis p quat
 horus tyals seu in cypales dicitur hanc
 eclipsim a figura pncipi eclipsis ab
 ostendunt suo tunc ad quindomus hanc
 ineqales erunt ut ascendens pncipi
 eclipsis a ipsum hanc eclipsim post
 tot menses appu rebu pncipi effectus
 si fuerit eclipsis 28 post tot annos pncipi
 eclipsis 29 p quilibet om hanc ineqali ut
 appu rebu tunc ineqales 30 eclipsis 31 eclipsis

ad eandem diuisionem videlicet ad 24
 multitudine partem horam p 60 vt prius
 a productum horam diuidam pductum
 ut prius a productum cuius partes hora et
 numerus p qd productum partem horam
 rini diuidam productum Quoniam hoc
 est descriptum numerus ab ascendente Et
 in uno quocumque veniunt horae inaequales
 quos scribam extra in tabula Deinde si
 aliquid manserit in residuo multiplicabo
 p 60 et veniunt 24 horam quae si ex-
 veniunt 60 diuidam p 60 A in residuo
 riente veniunt minuta horam inquit
 quae pda est in tabula in tabula ad horam
 prius scriptas Istas horas habetis in qua-
 libet hora recipiatur eius mensis in eclipsi
 et ut unus annus in eclipsi et proqui-
 buslibet 20 mite horis inaequali accipiuntur
 quinq; dies in eclipsi et post quos mensis
 et dies appareret p in effectus ipsius eclips.
 si si est et ut post tot annos et tot mite p
 appareret p in effectus eclipsis Si est edip-
 sis et eodem modo quendum est p pte
 in figura medietate eclipsis p in medietate
 horis inaequalibus Et hoc est mensis
 sine mensis ipse habet commutatoris pto-
 lonis in 20 gradibus et aliorum pto-
 lonis enim in tabula pto-
 lonis aut de hac grassus loquitur. Dicit enim
 Si locus eclipsis fuerit in parte orientis
 orientem orientem hoc est in primo casu

horis: in huius Iniquitatibus diei eclipsis
 aut in xlv primis mensibus sic est eclipsis
 et maior fortitudo accidens appareret
 in primis in ipso horis temporis p qd
 p quod durabit tale accidens. Et autem
 fuerit eclipsis in parte medii celi in huius
 si lapsus primus est horis mensibus ab
 oriente in xlv sequentibus huius tempore in
 cipiet accidens post xlv primis annos 1
 mensis Et erit in xlv annis ut mensi-
 bus sedis Viquev aut fortitudo accide-
 rit in 2a 3a hoc est ante modicum 10.
 eius tempore durabit effectus Et aut
 sunt in parte accidentali in huius In-
 tibus est horis diei ut noctis incipiet
 effectus eclipsis post octo annos ut nocte
 Et appareret in ultimis sine sequentibus
 xlv annis ut in mensibus huius vltis
 eclipsis generalis que possit debet p se no
 durat in 12 annis Si qd fuerit
 aut mensibus si huius Vnde ex d huius
 in p huius habetur et non sit acci-
 dentis ut recordatio ad huius fortitudinis
 effectus in ordine ad totum tempus diei
 riam ipsius effectus particularis aut di-
 minutiones ut additio in tali accidente
 stitit ex o huius 7 o huius que accide-
 in huius primi accidentis aut in huius
 In huius concordantiam omni tali huius
 accidentis Quoniam tales constellatio-
 nentur opus primis et inclinat ad huius

et admodum natus in illius plura.
te qui dicit dicitur in tribus consilla-
tionibus. Vnde si dominicus In tali
procedat consillat fuit contrarius
dominicus in talibus p. nati ut p. lard
habet si fuit in loco contrarius horipum
opus primi dominicus aut si fuit
fuit et in toto videretur affert p. nati
Si aut in concordantiam cum eppo ange-
bitur videretur videretur et ita se videretur
tiferabunt et debentur in d. n. p. nati
concordantiam ut dicitur et d. n. p. nati
dicitur. Si tempus accidit p. nati
dat cum tempore primi Vnde p. nati
quodam in uno tempore et alius alio
et additio ut dicitur. Cum itaque
hoc fuerit in o. nati et o. nati
p. nati multo p. nati hoc in p.
et p. nati videretur videretur
Vnde cum dicitur alius p. nati p. nati
aut dicitur dicitur o. nati videretur
fuit in videretur videretur ad o. nati
quodam in videretur fuit aliam in to-
to videretur videretur Ad talia quodam ad
videretur aut dicitur videretur
ut concordantiam videretur videretur
habitudines p. nati qui dicitur
in dicitur in alio videretur videretur
videretur videretur p. nati p. nati
videretur videretur Vnde p. nati p. nati
fuit in videretur videretur hoc est quodam.

apponunt signa accidentia efficiuntur. Si
 enim tales plures fuerint orationibus
 directis aut indirectis, ratione ea aut in
 angulis sine suis dignitatibus ingreditur
 & velocitatem efficitur. Si tunc fuerint et
 racionales etragredi aut rationibus, pu-
 ritate in prima. Aut ascendunt de necessi-
 tate hoc est in operibus & aut alias quando
 modo debilitari videntur & tardabunt
 effectum & qualiter significationes. In an-
 gulis existens orationes addunt in vir-
 tute accidentis non et racionales videntur
 Et in suis deinde videtur operantur
 hoc racionales habet dicit et mali quando
 sunt mali dispersi mala opera operantur.
 Alia videntur quod significationes in unum
 videntur operantur aut in unum videntur
 tunc videntur Nam videtur & et mali
 ff. et et multi crebris quando sunt
 mali dispersi. Cum bonum quod est in eis de-
 biliter sufficit & videntur & multas opo-
 ramentum. Et iste doctrine referre sunt
 efficitur eclipsis significationes. Cum
 pyle est significationes eclipsis plangere
 tempore rationis racionales alio & signa-
 riones eclipsis. Cum eclipsis. Nam v-
 dit huius calisto. Sed quadrati 5 2 8
 ff. & minus racionales aliquid videntur
 etia accidentis in eadem. Cum eclipsis
 alio huius racionales totum ipse. In quo est
 pyle operantur effectum talis & non multipli-

eandem est p horas equales durationis
 eclipsis & d' quidem ipse in solis eclipsi
 duratione suam obiectat Luna erunt
 anni in lunari aut erunt mensis Eto
 Et o p' annu Et que fit in primo E
 V' que contingit in albifad in 96 o
 in solariibus Et in alphanem Et v' erunt
 in A 9 4 et quattuor mensibus Et 6
 diebus et 22 horis et multis fuit in eod
 Et cum eclipsi o durans p duas horas
 equales d' durans lunis eclipsis effectus
 p duo fere exarudetur multa annu
 Si autem hoc eclipsis effectus p duo
 fere multa mensis effectus eclipsis exar
 deretur effectus eclipsis & quibus q' una
 manifestum est p o et a o o 4 que
 sunt eclipsabiles habent virtutes adzon
 quam annos alie aphorismos Luna
 lunaria sunt maiores virtutes Luna
 alie polle nisi cum lunaria eis testifi
 alie fuerint aut v' corum tunc eud
 aggregantur d' hinc forte durans aut
 effectus p eclipsis significatore aggregat
 ipse et durans lunis eclipsis
 lunares pro quilibet in hinc equalitudo
 rationis accipit r' annu mensis Si est eclips
 si o hora aut equal' de qua ad p' ad
 est = 2 pars dicit n' ut est p' annu
 hinc annu annu 17 & equinoctialiter
 arati hinc aut mensibus Si quare

In principio huius celi dicitur qd 12^a p^o 5°
 dicitur ut uertis artificial' in quibus h^o 2° 1° Fe
 positi seu iniquati aliquando videntur
 physy 17 Et aliquando in p^o 2° videntur
 cum in vna hora iniquati ad maximum
 inclinat' Anno viginti 2° 7 3° m^o adu^o
 m^o 2° Et cum 2° A m^o m^o 2° in tabulis
 ystrosorum figurantur in orando obliquos
 stus An dicitur

Capitulum quartum De ag
 nostendo in quo genere et
 in qua specie autem appa
 rebit aut eclipsis pro intelligentia
 huius celi Aduertenda sunt principia
 duo loca s^o horis eclipsis primo Et lo
 cus significatur 20 Quonia manum gra
 uerum et cum specie ab animal subiecti
 formis 7 figuram seu ymaginibus In
 predictis duobus locis existentibus appa
 rebit effectus eclipsis ad eius humilitatem
 Et sunt etiam aduertenda alia duo loca
 s^o horis anguli ante eclipsim 7 horis angu
 li post eclipsim De quibus dicitur h^o 2°
 sunt horis figurarum 7 figurarum
 signi eclipsi Et figura quibus sunt signi
 figurarum ymo dicitur expresse qd ad figuram
 anguli anteriorum A eius qui p^o 2°
 sequitur n^o dicitur non debet. P^o 2° h^o 2°
 Locutus fuit de figuris signorum quibus
 horum 7 non de alijs Cum subota q^o

mundi concordancia cum ymaginibus
tabulis et figuris aut cum operantibus
eorum apta sunt suscipere effectum
p[er] eclipsium denotatum. Unde si ymagi-
nes predictorum signorum fuerint similes
figuris hominum qui sunt // *z* *z* *z* *z*
et prima dies o // apparet effectus eclip-
sis in quibus hominum. Si aut fuerint similes
figuris bestiarum sicut quadrup-
dum sicut or eius occidens eclipsis in simi-
bus bestijs. Et si fuerint similes figuris
reptilium sicut sunt // denotat effectus
eclipse ad reptilia eiusdem speciei. Vide
nisi fuerint similes figuris personarum ut o
X delphinis etiam evenit accidens in p[er]to
Et si fuerint similes figuris bestiarum domus
harum // sunt V. // et volumina medic-
um // apparet effectus eclipse in his
-tyis de quibus se mutant homines in vita
sua Et declinabit vale amens in p[er]to aut
-tem magis declinabit ad figuris talium
ymaginum sicut omnes ycordant cum y
bonis et facit cum // Capre et capelle
cum // Equi apri muli cum volat-
moderate // Cum aut valde signa
fuerint alata sicut est // y // X doli
velut accidens ad volatilia. Conside-
rande sunt quos ymaginibus. Istella ad
figuram que sunt apta y aduocant
Et sunt de p[er]tinentia horoz p[er]horum
Nam quilibet illorum signat de reb[us]

que sunt ut illas que per nos accidunt per
signum delphinum signat postea cum in
Et signum maris significat aut ad unum
partem et unum. Nam eadem ratione
inposita sunt cum unum magnum et tra
zodiacum fuerit ut zodiacus quatuordecim
Et ut si in hoc eclipsis aut in hoc signi
fractorem fuerit signum et signum volatilis
fractum aut gallina seu vulnus videtur
aut vulnus vulnus. Aut ab aliis figuris
per unum signum significatur et accidens
eclipse eveniet in ambiguo. Et magis in
illis que sunt comedibiles ab hominibus
Et dicit huiusmodi Lacet virgo et in forma
habent hominum tamen amicum. Et per
hoc signat aves quas homines comedunt.
Et ut itaque in toto talis signum alata
14. Et ut que comitatur cum aliis pri
mum. In hoc autem gallina alata et
in X equus alatus videntur. Et dicitur
16. Et gallina habet significaciones per
gallinas que apud nos comedunt. Et signi
-a autem vulnus est signum falsorum
accipituli et amicum fugacem per alata
nos comedibiles. Et per hoc canis et
significat cum comedibiles. Et dicit per
lousus. Et signum bestiarum si fuerit. Et
hoc significat motum tunc sine suffragio
hoc est motum tunc hanc rationem in non sig
nectuntur proxime aut verbes sed fortasse
parus velle aut parus et defina. Quod
talis figuris bestiarum, puerus a parte

meridiis significat cursum aeris cum sui
 p[ro]p[ri]one h[ab]et est significat ventus fortis
 Vnde tamen plumbantis p[ro]p[ri]one et
 dampna fuerunt ubi s[ic] forte quidem
 p[ro]p[ri]one Et si fuerint significatio n[on] s[ic]
 n[on] animatus m[er]idiano in capis et
 auctoris in p[ro]p[ri]one a omnibus auctibus
 p[ro]p[ri]one a v[er]is Et si fuerint in signis
 animatus maris sicut caeteri delphini
 capitebus et in omnibus maris et
 suis m[er]idiano m[er]idiano Tunc et quidem
 et delphin p[ro]p[ri]one in maris p[ro]p[ri]one
 quale signis m[er]idiano p[ro]p[ri]one m[er]idiano et
 habet h[ab]et et tunc p[ro]p[ri]one significatio
 h[ab]et in maris m[er]idiano Et si fuerint signi
 ficatio in signis m[er]idiano sicut in m[er]idiano
 et tunc in omnibus m[er]idiano a p[ro]p[ri]one
 Vnde signis aqua concordat cum cap
 auctibus p[ro]p[ri]one tunc significat s[ic]
 p[ro]p[ri]one in tunc et flumens m[er]idiano Et si
 fuerint in signis m[er]idiano apparetur an
 dem[on] in omnibus m[er]idiano a m[er]idiano tunc
 n[on] s[ic] tunc m[er]idiano auctibus m[er]idiano Et
 m[er]idiano s[ic] m[er]idiano Tunc si v[er]is
 aut significatio fuerint in signis m[er]idiano
 tunc et significatio p[ro]p[ri]one in s[ic]
 aeris Et maxima apparetur in tunc
 tunc apparetur signis sicut Vnde o
 p[ro]p[ri]one m[er]idiano a p[ro]p[ri]one appa
 rant et declinat in significatio n[on]
 ad tunc m[er]idiano Vnde si fuerint p[ro]p[ri]one
 dicti significatio n[on] s[ic] p[ro]p[ri]one

eclipsis in signo equinoctiali dimittitur
 etiam significatio in fructibus arborum qui
 cito exunt & cito maturantur sicut in fru-
 ctibus et vitibus videtur maturacionis Et
 si fuerint in signis solstiorum sicut domus
 inter occidens ad fructus medietatis sicut
 vitis & medietatis maturacionis sicut sicut
 die & vna medietatis videtur in matura-
 racione sicut apud nos exusti Et qui fructus
 vni sic et crescit augmentum vili in par-
 tibus opti & maxime sicut talium eclipsi-
 um significatio fuerit humiditas quoniam
 vili et a parte meridiana ortu huius aqua
 tunc elongatur Et tunc loca vili
 male humectantur vbius per ignem
 causa siccitatis distat longius Et si fuerit
 in signo equinoctiali anticipat appere
 bit significatio eclipsis in fructibus et si-
 milibus videtur quibus Et videtur
 maturacionis sicut in fructibus sic et fructibus
 Si autem fuerint in signo solstiorum
 multo apparebit significatio spiritus mundi
 Et est dicitur dicitur a profundis hoc est in tie
 nascuntur et tunc magis auro & pisto v-
 luntate Et & consequenti in vili vili
 & pisto huius in tie et alius singularem
 aspectus signa mobilis ad res huius in tie
 mundi Vnde duo signa equinoctialia
 huius appaerunt ad huius signa humana
 constantia sicut & constantia sicut
 vili significatio fuerit in parte signi
 appaerbit significatio eclipsis in fructibus

248 & latus Et resbus ptinens ad p[ar]tia
 dei quae ipse legibus dirigunt In ip[s]i
 etiam legibus & eorum amittentibus
 apparet effectus di. ut in signis suis
 fuerit in duobus signis p[er]fectissimis
 doctrinabilis significatio admodum h[ab]et
 sicut in illis signis est magna d[iv]ersitas
 in uerbis & d[iv]ersitas ita p[er] d[iv]ersitas
 res h[ab]ent d[iv]ersitatem d[iv]ersitatem Cui
 autem fuerit significatio p[er]fecta in sig
 nis fixis doctrinabilis significatio ad p[er]fectu
 tu & ad p[er]fectu d[iv]ersitatem p[er]fectu
 fia uellat in a uelat in p[er]fectu
 aut sunt radices om[n]i p[er]fectu
 Cuius radix om[n]islibet rei est hominum
 sup[er] quo p[er]fectu Cuius igitur in p[er]fectu
 ut p[er]fectu & magna d[iv]ersitatis amittentis
 p[er]fectu signis fixis d[iv]ersitatem app[er]t
 acio rerum uelat ad res uelat p[er]fectu
 uelat uelat d[iv]ersitatis in al
 qua p[er]fectu Cuius app[er]t p[er]fectu
 autem uelat in uelat Et si p[er]fectu
 zuit significatio in p[er]fectu d[iv]ersitatis qd
 idem est doctrinabilis significatio ad h[ab]et
 Maxime ad uelat uelat in p[er]fectu
 p[er]fectu d[iv]ersitatis p[er]fectu & uelat
 Uel et h[ab]et p[er]fectu hi om[n]i uelat p[er]fectu
 Cuius ab antiquis p[er]fectu uelat
 d[iv]ersitatis p[er]fectu aut maxime app[er]t uelat
 om[n]i p[er]fectu uelat d[iv]ersitatis
 Et res sunt uelat p[er]fectu
 In uelat h[ab]et uelat

Et non solum hoc dicitur - est signum
ad dicitur quod totum dicitur inferius et
sup effectus configurationum superiorum
hinc tam fieri Sed etiam accidens
ulium corpus superiorum ad dicitur
significationem contrahit. Nam si per
inferiora fuerit In parte orientali ho
ras eclipses demonstrant quod accidens est
in arboribus et metate semouit et inuncto
Tunc pars orientalis mobilior est et inuncto
virtutis et similitudine principum astrorum mo
dum stellarum Et arboribus sunt mobiliores
nisi cetera terre cretione et inuncto
etiam mobilior est aliis etiam Et gemma
hoc est totum principia et fundamenta
Et significatores fuerit in modis celi sup
terram demonstrant et accidens est in
sanctuariis et regibus seu principibus et in
te medicinae et in signa et stelle que
sunt in medio celi supra terra habent mag
nam virtutem et mobilitatem propter hoc emi
nenciam et auctoritatem etiam et dicitur eorum
directores similes reges habent magnam au
toritatem in utriusque hominis Et etiam medi
na habet magnam sapientiam et experie
tiam Et si significatores fuerit in accidentibus
demonstrat quod accidens est in mutationem
legum per quas destruuntur regna et ad
fuerit tandem verbes et perire ferunt et
in testamentis aut in aliis dispositionibus
mortuorum Tunc pars occidentalis est
mobilitatem et fuerit Luce et omni totum

finis mundi cuius occidens est in
 bus totum Et in hys p que tot ad fi
 nes suos tendunt Et p hys similitudines
 potest se mutare immendo obitu occidit
 receptum per fortitudinem estmetate me
 sui multo in hac arte relinquuntur Quia
 istas aut isti sunt paco subti occidens
 receptura Dicitur duabus manibus qz ex
 quantitate observationis luminarium
 eclipsari Et ex comparatione locorum pla
 netarum dominianon in eclipsi Ad locum
 eclipsis Quia si totum hunc orbem
 fuerit demonstrat et totum genus octi
 recipit occidens per eclipsim significari
 Et si medietas corporis luminosi obscu
 rata fuerit demonstrat qd medietas gnis
 subti recipit occidens Et in ceteris p
 tibus eadem modo intelligendum est Alia
 autem numerus que accepta e ex compa
 ratione locorum significatorum ipsius eclipsi
 ad locum eclipsis fundit fortune et de
 bilitate eorumdem Nam significatio
 fortibus in plura supposita subti virtus eclipsi
 diffundetur debilitatis a constructis
 in pauciora supposita subti aut speciei
 limitabit per qd dicit probonens Si sig
 nificator fuerit in signo vespertino hoc
 est occidentalis in eclipsi Si aut in sig
 nis matutinalibus hoc est orientalis
 in eclipsi Virtute occidentalis in hori
 parte gnis subti Quia in illis signis

Significatores debilitantur et si significatores fuerint in opposito eclipsis directe. Et si occidens immediate suppositorem qui subiecti. Et si fuerint in signis combustivis. Quis in eclipsi ☉ vel in signis neptimis in eclipsi ☽ et in in tali latitudine positione erit occidens in aeri parte suppositorem qui et quilibet omnis fortis. ratio significatorum in diffusionem dicitur. Intus ad pluralitatem suppositorem limitatam et unius debilitatio significatorum paucitatem suppositorem occidens eclipsi exceptionem demerit. Unde dicit dominus In hoc et sicut o-v medietatem supposito. cum quis subiecti. Item signat via. Terciam partem tertius etiam et sextam. Et hoc est verum quando tales significatores sunt occidentales in solari et orientales in lunari eclipsibus.

Capitulum Quintum De
agnoscendo accidente seu
effectu vix eclipsim signifi-
cato qualis Erubimus ne a multis. Pro intelligentia huius arti sciendum est. Et qualiter occidens per eclipsim significat. Hic cognoscitur via prima scilicet a naturis planetarum gubernantem eclipsi. Et scilicet a conjunctionibus vltima significationem cum alijs planetis et stellis.

fixas Et a naturis Et appetentibus loco
rum In quibus sunt tales planete sunt
essentialibus q̄ accidentalibus Unde cum
luminatus sunt domini aliorum pla
netarum In eo q̄ ipsi aucto sunt quali
ter causa omnium operum. Et gubernatione statu
rum et cetera virtus planetarum
p̄ quanto ipsi planete lumen a sole con
ferunt Unde etiam eclipsis fieri a corda
graudia Specificatio autem operis lumi
natum Et ad detrimenta subita declina
tio ymnus Et ipsius mysticus qualis
Qualificatio a quibus dependet planete
Et ab eorum cognoscitur natura Cuius
de proprietatibus Inmixta quibus planetarum
descriptis luminatus est dicendum. Cum
a naturis Et proprietatibus eorum demerito
minantur In eclipsis Et a commotioni
bus eorumdem esse Et cum alio planete
extrahatur qualificatio accidentis proprie
significationem praetero Et in loco et
ponendo significatio debiliore Unde cum
Et in diversis regionibus diversificatur
effectus eisdem eclipsis Cum planeta
vincens in figura alicuius regionis
Et diversus a planeta vincente in figura
alicuius alterius regionis Et non incipit
deducere proprietatem operis nisi abet
et planetarum Et promittitur vni quale
videtur dicimus cum q̄ in mutabimus a
pluribus aut proprietatem alicuius planetarum

Voluntate querere illa significacione ho
 .olum ad corpus ipso nec planete
 sed etiam ad omnia alia celestia corpora
 que sunt d' natura talis planete Et q
 .orum concordant de natura et ad stel
 las fixas que p' autem excepto in tali
 planete concordate dicunt et aut ad loca
 zodiaci que sunt d' natura talis planete
 et in quibus ipse dominus obtinuerit
 etiam et p' equanumeris nomenclati
 onis stelle fixe et cognosco hominum
 in zodiaco ad numerum in planete d' ho
 .o tali dominum habentis participy
 eiusdem stelle reduce Minorem cog
 noscentis opo p' nencia ad que habet
 omni facti non est nec p' p' stellarum
 nencia et in hys d' d' d' d' d' d' d' d' d'
 .num manifeste et opo locum zodi
 .ac dependent a natura stellarum fix
 .arum talia comparand Et non p' p'
 .fat considerare ammixtionem pla
 .netarum dominionem et eorum p' p' p'
 .tates sed amment cum eo mixtura v' t'
 .to planetarum cum quibus se approp
 .tates significatoris et virtutis stellarum
 .parum que cum eis sunt d' virtutis et
 .signorum in quibus sunt et virtutis domo
 .in quibus sunt et se in p' p' p' p' p'
 .in eo q' adungetur de ammixtionem
 .atrum zodiaci donec p' p' p' p' p' p'
 .et in omnia celestia d' d' d' d' d' d' p'

conmixtione omni harum virtutum qd
dicimus una virtus est Et cum scire
et unum ipsum scire poterimus qd occidens
construat et conuenit re scire Et ars
tota scit inspicendo virtutes conmixtas
Unde accidens adueniunt ipse hoc
quod multum est quoniam ibi ex predictis
quod uentus intellectus magna virtus
ingem Et magis ipse Et sua virtutem
Appretium planetarum simplicium
presuppant in tali collatione Et haec omnia
predicta sunt consideranda primo per
scimus nisi planetarum virtutes
Et effectum illarum naturarum po
neris per accidens Deinde uincimus
ei ut addemus eadem nisi per se virtutes pla
netari appertentem significantes Et per
harum fixarum que sunt in superioribus
toribus et locis tota Et dicitur in dyabo
lunt ipse significatus Contra eundem
minuetur significatos concordantibus
addunt Et ita debemus scire in re quod
composita ex multis uirtutibus Virtutes
Deinde per unam et per aliam uirtutem
Et inspicimus postea qd est illud qd re
manet Et indicabimus per illud Et non si
tunc ea que uidentur per virtutes virtutes
celestium Et una eorum pp est qd collatione
fayda et scire et inspicere ars scire ipse
solus fuerit gubernator et ipse ut alio

Consignationis celestis quibus opus est
dampnatio in rebus que accidunt p[ro]
vehementiam furore. Tamen eius
opus particulare, ut in eis in eis sus-
cipiente talem influxu. Unde si opus
quale ad quos humanam redit p[ro]
etate locorum stellarum fixarum. An
deus erit in hominibus et erit aduersus
infirmis languorem et p[ro]p[ri]o et
defectus nature et impedimenta p[ro]
suis humorum et quatuor a paralysio
anxietas dolores et metus et mortali-
tates nulli maxime qui iam intrane-
ant indices quoniam exortum. Ita-
que sunt sedum frigiditatem et siccitatem physio-
em est vltis pulmonis cum febre hunc
defectus aut nature est sicut dyspepsia flux-
us ventris et exoritur impedimenta q[ui]
causam humorum sunt impedimenta
rennatio tales equidem amos exortum
sunt pronemunt se angustis frigiditate
Tunc dependent a causa melancholicis et
plegmaticis et vltis equidem p[ro] p[ro]p[ri]o
est causa multiplicans melancholicis. Unde
Tunc super humidat vltis p[ro] fuit in
mundo quibus opus melancholicis. Unde
fuit existens et vltis in dominione
obediens vltis p[ro]p[ri]o et
nature sicut est fuit ex p[ro]p[ri]o vltis
ex amore tyrannidate. Et quia et ob

tota est etus frigida (deceptiorem et
apparetur Si aut pp. fuit in signo bestiali
lunaretur orationis eclipsis ad bestias
quibus homines se inuenit vt sunt bestie
pro equitudo Sicut equi canoli simili
apini a bestie pro vultu quibus homines
vestimentum Sicut facie beaus oues capre
porci venet usq; in corporibus eorum
dampnum ppter frigiditatem et humo
rem melaucolicam pro salute Et pp.
has tales bestie dormiunt et soluent
de corporibus ipsorum multi humores
et multi humores. et ideo multi can
tingit hominibus qui inguntur eis Sicut
pp. fuerit in signo acrio contingunt
frigida magis in eis congelati et magis
vibes cum o. 8 partes acrie tunc pl
contingunt et nihil rephocet de frigiditate
illa Et ppter inclusionem vaporu ma
re putrescet ipse aer ex omni putrefacti
one inferentur homines Et cadet in eis
mortalitas et corruptio Et in aere milio
spisse et inuico pte et grandine desuper
et multa quatuor et multiplicati
septem milia homine ma uocant et
ipud maxime veritate quando quid
quibus opio concordauerit cum in An
xu pp. cum pp. quatuor pte in dicitur
de antiquo Verum quando quibus
vultu temporis fuit austrum influxu

pro dominione ubi appetit sicut qualitas et
ratio Et tunc ubi alibi patet est intelligi
dicitur Si autem pro fuerit in signo ubi
et tunc et ad ubi in manu et tunc mare
exterior et tunc exterior in manu et pe
dibus eorum et tunc hoc accidit peri
cula multas in manu pro observationem
vaporum multas tunc fugiderunt et tunc
ventus conurbatum Videtur aut tunc h
malis et tunc hoc sapienter dominio pro
m et tunc que in aqua degunt Et
more propter furores et corruptionem con
placido eorum Et si fuerit semper in signo
matis solum accidit tunc magna
magnis et pulsus ut impetus et tunc
refertur propter multas tunc eorum
impetum Si autem semper fuerit in
signo tunc horribiliter et accidit ad
tunc infamia et ad factus tunc X
dicit in ipso magna dominio et dicit
pro et maxime in illis qui videntur pro
in hominibus et dicitur ad in eis
in est peccato et tunc tunc
Lacrimas et propter plures magnas et
magna signa Item et de finis victima
huius corruptionis fuerunt homines in
venerunt in manu et tunc ad tunc
in his et tunc Nam factus non dicit
beatus malorum huiusmodi sunt qui
sunt et memorat tunc et tunc
refertur ad qualitate corruptionis quibus

ad res tale tempore commentum Et si
si plus fuerit dicitur gubernationis esse
plus gubernator facit animus res esse forte
et naturam complexam sine est calida et
humida quatenus que qualitates sunt essentia
et formae Et si fuerit in ignis humido et est
in hominibus exaltatio dignitatem bonum
status abundantia virtutum et alius et
pax augmentum Et additorem que uoria
sunt hominibus Et si fuerit in ignis bestialit
de quibus se inuenit homines et uoria
talis formabuntur bestie in uoria
hominibus inuenitur et corruptio
animata eiusdem de quibus se inuenit
hominibus temperamento humido uoria pro
A et spiritus est ideo dicitur virtutes
pudificationis inuoluntatis Et reperta
inuenitur uoria deperit Ipse enim uoria
militat a temperamento humido sunt
tunc remota et est et in est et uoria
Et commentum et in est spiritus factus
solutus calidus et humidus et humorem uoria
fructus uoria De terra factus
uoria uoria sine et uoria uoria
augmentum uoria spiritus est Et dicitur
uoria fructus sic et uoria uoria
pudificationis uoria uoria uoria
uoria uoria uoria uoria uoria
uoria uoria et multiplicat uoria
uoria uoria uoria et dicitur uoria
Cxi uoria et uoria uoria

Impedimento nam humana proter fango
et supfluitatem humorum dicitur ea que
habent saporem & edorem horribilem
Insuper dicitur 2° autem qui est effectus
temperamenti huiusmodi in maioribus partibus
que sunt temperamenti principis et quoad
vires pertinet humanam Et dicitur nulli
omne contrarium Et hoc est in opere et
libet plane et quando dicitur
prouit dicitur quibusdam causis quibus
dicitur dampnum quod fit propter supfluitatem
in toto caliditate vehementi Venit et
in moribus huiusmodi ipse 7 in sua comple
xione ad tales inclinat mores qui pre
ueniunt in eis complexum in corde et sunt
ex vehementia supfluitatis in corde
cerebro et sunt vicia magna putantur au
ditus et transmissus Et per se 7 in sy
no humano accidit ut homo huiusmodi et
quibusdam magis licet ut homo magis re
quirit talis ut per se et accidit in
finitate et seruitute ut homo facit per
ipsum et accidit aliquibus hominibus
mores putantur a in finitate per se Et ma
xime terribiliter accidit ut per se
in per se huiusmodi dicitur corrose
in finitate accidit etiam ut homo ut
per se impetuosus et periculosus Et pro
metate finis adolescentie et autem huius

hominem recipere dedimus + de hunc habent
et violentiam patitur ppter infidiam + iur
biam aliorum Et exilium homines de iura
lege + aliam ext. amia suorendia multa
erunt + occisiones plurime in populo
Tobare + heretia multa + infidiam
viam periculose Complexus + omni
monet virtutem vixibilem Et mult
prolemens V 8 8 in pro oculis quider
hor ratione aliditatis + fortitatis vobis
munitis qd officit in huius corporebus
vide + + vixibile intendit Et si applica
tut fuerit ppter fortificatur vixibile mali
tia + opatur uterq; eorum aliqua ma
norem male ingente Omnis est igni
facter Et ppter hoc dicit heremus Et huius
fuit ppter omni diuina infortunem
vixibile + huius alia Si applicatio prima
fuerit tempore vixibile quilibet in stellacione
aut significacionis Et dicit + illi de dia
+ + alios supabunt eo qd vixibile et auda
cia est in eas + doloris + anxietate ma
gis erunt in huius de terra ppter ppter
vixibilem in diuina quatuor opam
in eis Et illud est vixibile ppter ppter
tate fortitudinis plurimum Nam vixibile
tibus quib; appere ad ppter ppter
conflabit ppter Ita etiam ppter ppter
infidiam ppter fortitatis vixibile

Illa enim cum debilis & infirmior fuerit
 signatur per nubem. Si autem si fuerit
 in signis aeris hinc et illuc accidet arbor
 magis in aere vana alibi corrupta
 & mortificata temporibus horum ratione. Et
 tonitruum. Et radens qui dicitur casus hoc
 est horum ratione. Cui cum cadit ventum
 maxima velocitate & maximo impetu
 iterum fundit corpora sua multum quibus
 cadunt leuia autem & porosa penetrat
 sine lesione dicitur enim et fundit arbor
 et aliud metallum in bursa. Et bursa
 non propter magnam subtilitatem & veloci-
 tatem. Et erat pariter plumbarum & yru-
 bium. Illud tamen maxime moderat
 aut augetur per quales sunt anni qui
 litates. Et si fuerit in signis aquarum
 et praesertim maris accidet in mari sub
 mersio namque festina valde et ventus
 venturatus & impetuosus & dicitur et pro-
 ditiones. Et si fuerit in signis
 terrarum accidet in aere dominus ex-
 abuntur fontes et corrumpuntur aquae
 tubende. Cuius virtute caliditate
 siccitate resoluitur ab omni grosse terra
 mente. Si autem si fuerit in signis
 animalium domesticorum accidet in eis
 infirmitas & dicitur infirmitas pro quod
 morietur & corrumpunt. Et si o-
 fuerit in signis herbarum hinc et illuc

Dumque magna et dampna videntur
in fructibus terre. Terra enim uastatur
et fructus arborum immittit et corripit
propter nimiam ferocem in aere caliditate
propter animalia exputrefactio quibus
sunt locusta bruchus. Quia eos corradencia
et depascencia aut accidat eis dampnum
suis eorum propter ventos magis aut etiam
causibus aut propter ignem cadente. In
his quibus quilibet qui eos comburet
aut propter factum attulerit maximam
virtus enim. Quia quilibet dampnat compa
mentum humanum et eius eadem virtus
propter eius maximam receptum ab eodem
temperamento. Nam quibus infirmitatibus
acutis in corporibus animalium que
sunt multum periculose. In corporibus
autem maribus causantur humiditates
et si eorum tempus maxime reperit
degenerat et cadere facit corpora etiam ad ge
nerationem animalium et acutis putredinibus
quodorum que quibus tales fructus dampnat
etiam uires vegetabilia et sic in forma ca
lidos producendo ventos et acris ferocem
menda promouendo. Et talia parte que
uicinis et existencia et fructus ad humani
usum vales ad corruptionem deducendo
In uando autem si sunt sola dicitur quibus
rationis et propter quilibet propter eam attulerit
vires quibus sitment ad et eius habitus

accidit a phuroria ad luxuriam et femi-
 nariem Et ad humiditatem spiritum put-
 rano quod dicitur de natura pl. 17 si dicitur
 Et spiritum dicitur quod spiritus est temperamento
 Et si dicitur in signis humido huiusmodi accidit
 in eis avaritia et ad dignitatem primum et ho-
 noris gaudium bonitas status meliorum mentis
 amplexus et multiplicatio eorum dicitur
 augmentum mansuetudinis boni et
 impudum hoc est quod homines feminam bene
 ornant pulchro modo et habebunt satisfactionem
 amplexibus et amicis bonis Et adest
 bona voluntas in factis legibus Ingressus sunt
 quasi homines corpora amplexibus et amplexibus
 ipsius et gaudebunt cum eis Et si fuerit
 verus in signis acrio accidit in eo verum
 temperati aliquantulum humidi In eis erit
 occasio multitudinis inimicis boni et res
 acrio accidit in amplexione temperato
 humano verum et erit acrio impudus et cla-
 rus cum plures brevis dicitur Et si dicitur
 in eis in signis acrio aut in eis aut
 in eis facit multos plures cum acrio
 acrio aquarum Et verus boni et femine in eis
 volunt et in eis et in eis habebunt et
 in eis suis fortunabunt et in eis in eis
 acrio et Annuita quod spiritus huius
 sua multiplicam et acrio et bonis
 pro eis quod impudus et acrio et in eis
 acrio et impudus pro eis multos acrio

abinuenit Et si q̄ sunt in signis ualens d'
 quibus se numerus huiusmodi accidit melius
 denuotum in eis & ab his rebus ad usum huius
 p̄mentibus Et dimittat in rebus uariis
 huiusmodi uariis Unde & fructus & fengos
 multiplicabunt Et ad bonum deuenient
 p̄mentibus & huiusmodi p̄mentibus cum dicitur
 augmentum facit in rebus p̄mentibus
 Et dimittat in contrariis Quod si & solus
 fuerit gubernator eclipsis / Erunt opulenti
 talia quales sunt planete aut stelle fixae
 applicat Et si nulli applicaret assumptibus
 opus sicut opus signis in quibus sunt Et quibus
 omnia opus sicut faceret cum p̄mentibus
 Iupiter & uoluntate multa Et si sunt in signis
 huiusmodi huiusmodi eclipsis opatur in hominibus
 comitatem magnam subtilitatem & delictis
 tam Et maxime illud opatur in latronibus
 in p̄mentibus Unde facient multa latrocinia
 fraudibus & insidias ingeniosas Et si p̄mentibus
 p̄mentibus habuerit cum planete in p̄mentibus
 in p̄mentibus aut cum stelle fixae dicitur coram
 tunc cum erit multum deuenit & multum
 sicut dicitur si erit in aliqua dignitate uisus
 inuenit & maxime p̄mentibus ut dicitur dicitur in
 es p̄mentibus tunc res multas Et insidias
 uariis factis & multas comitatus latronibus
 in p̄mentibus in p̄mentibus celatus & occultus
 tunc o t̄ t̄ cum p̄mentibus p̄mentibus & dicitur

ut arborum & sunt eas p magnos pubi.
lentes. & artes quod p ingunt ambo hanc
eclipsis faciunt res. admirandus atq; stupe
das. Accidit etiam pp' & eclipses signu.
finitis exequuntur ferre febres quottidua
ne rarisimos fortis et ptosis Num ipse &
est complexio vniis pae & motus festini Ideo
ficus & caritas sunt exequuntur Et quag
mā tradicionis astrologum & sit uat' conu
luta Et opatur opa planetaru quibz foru
ant locorum Ita in quibus morat' include
mo de sua essentiali virtute magis distulit
ad opa inferturum ip' fortunam Et pp' ter
hoc natu' dicitur suis datus locavit mas
pctiu' & dicitur pp' a m' W dicitur
& rarisimos natu' p' p' rarisimos tendit ad m' rarisimos
& quia dicitur datus & sunt m' A datus
rarisimos & utramque rarisimos p' est inegalitacione
& et datus id signu' elongatur m' datus
& p' rarisimos elongatur rarisimos abauitacione Et
rarisimos natu' p' natu' & datus datus
sunt p' rarisimos datus & datus go & sunt
p' rarisimos datus alia constellationis. & no' m' rarisimos
aliam stelle sunt predicta mala rarisimos
Et p' rarisimos cum fortunis facit facta que
p' rarisimos Sed non adeo completo datus
& m' rarisimos datus facit mala multu
minora et datus m' rarisimos p' rarisimos
infertur datus p' rarisimos quoz m' rarisimos

dei et que contingunt in structura et
 in mutatione motuum alogis. Item
 domus alienas vniuersal constabunt
 vniuersal et ad corruptionem dispositi qd
 tunc est a natura sua iuuali fortitudo
 autem mali et corruptionis vno tempore
 magis apparebit qd alio scdm qd plauete
 quibus committitur fuerit fortitudo a
 inferiorum. Cum enim fuerit cum infu-
 rans est vniuersal magis. Et quid est con-
 plexionis pice a iustis festum eo qd semper
 vadit circa O et retrogradat sepius in suo
 cursu. Ideo opatur in aere ventos turbato-
 res festinos qui mutantur de leni. Et fat-
 chorificationis tonitrua relampagos et
 terra motus pro quibus accidit quauisq;
 magnum dampnum in aialib; et plantis
 de quibus se vniuersal homines. Et qm ab ipso
 dicitur hoc et occultatur sub radijs solarib;
 operatur vniuersal magis in ipso
 et vniuersal. Cum autem apparet et exiit de
 de sub radijs vniuersal facit in predictis
 rebus quia magis qd plus temporis qd
 in sua occultatione qd in appensione. Ideo
 bene dixit ptolemeus. Et est complexio
 pice quandoq; libere quadrati qd dicitur
 hoc: iocundum et humiditatem opus. Et
 vniuersal est quando est dicitur qui iustitia
 Lrali autem vniuersal complexione vniuersal qd tunc
 ad illud qd in plura opus vniuersal vniuersal

tempus deditur ipse & in sua ratione
 ipse in sua apparitione. Quare a phisicis
 affecto similitatem operum dicitur. Et quando est
 in dignitatibus planetarum humidorum
 aut asperis cum eis opus in humida-
 tione promouetur. Et quando vero in dignitatibus
 planetarum durarum aut si cum eis aliquibus
 asperis opus de fortitudine figuratur. Cuius
 usque locus sumus de naturis et operibus sim-
 phicis per ipsos planetas. Vnde vero dicitur
 4 quibus dabitur doctrinam in arguendis
 naturas et operibus commixtis. Et quidem in-
 tatur et variatur virtus stelle dominantis
 in aliqua constellatione per stellam que ha-
 buerit per se in die aut in aliquo affectu.
 Quod ad manus quod ad manus ad manus
 manu et fortitudinem totam stellam per in
 stelle principali dominante per se habentem
 virtus gratia. Et quando per dominabitur in alio
 celesti configuratione et per se per se ha-
 buerit in die aut ipse aliquem affectu. Per
 unde gubio et lites hominum extrinsecus capti-
 mitatis et eos factis valde magne hinc ipse
 aspectu fortitudinis. Ita op si unus fuerit aspectus
 de I aut W aut quod unus yunus hinc
 homines ad pacem et unus per mundum abe-
 dit alii et per se per metum infortunio
 captivitas et aliam hinc hinc. Et si
 aspectus fuerit de S U aut de E significat
 dit fortitudinis magnam preloium hominum
 a guerra que vult hominum dabitur et
 vult hominum reddunt. Si aut 24 habent
 per se cum per in die aut 8 et aliquo
 aspectu applicet significet et vult dux

per sui fortitudinem et per unum aspectum
Et quando cum virtute planete domini,
maius instatibus virtus alios alios
Stelle facit alios aspectus ex per
riplibus aut virtus loci in quo talis existit
planeta sit virtus gradum per unum hor
et virtus planete domini maius in tali gradu
aut quod sit in angulo aut in succedente aut
in cadente aut virtus habitudinis eius de
planete domini ex diversa opinione ad
Et parte ex oriente occidentis appensione
ambulatione directione aut retrogradatione
Et cum quia commutationis planetarum et virtus
cum alio et cum gradibus signorum et in
dispositio habitudinis in ordine ad
sunt res et facit inferre per hoc expone
naturam virtutis commutationis non est
bene comprehensibilis et doctrinaliter tradibilis
quibus parvis supplementis et virtutibus car
terorum corpore Et cum quibus saltem
et studiosus inducitur ex materia via
simpliciter adnotat regulas et exempla
per hoc prelacionem hinc unde in particulari per
suis partibus in cognoscere claritas et virtutem
omnibus virtutibus domini et per alios
Et virtutem simpliciter et ex dispositio per virtutem
non parte adnotat et virtutibus
Sicut et virtutibus virtutibus adnotat
postmodum magistrum astrologie aut quod
vel et virtutibus virtutibus et non apparit virtutem
cum diligentia extrema prout per virtutem
virtutibus virtutibus. Sicut quia virtutibus alios
virtutibus virtutibus non virtutibus per virtutibus
virtutibus virtutibus virtutibus. Sicut quia virtutibus

eius non est complexus huius & eius inter
 lectus longe est ab eo Et talis ratio videtur est
 a presencia huius inter se mutua concupiscentia
 in astrologia Et astrologia destinatio per
 ipsum videtur totum & continent ut huius
 naturae concordantia planetarum non cognoscitur
 tantummodo qui sunt principales significati
 1020 accidentis Nam si tales planetarum
 minores fuerint fortissimi & super eos
 fuerint elevati planetarum Nam in regio
 nibus cum quibus concordant & ut opus est
 magis profecto & multo huiusmodi Si aut
 planetarum contrarij elevati fuerint super tales
 significatores & ut opus est eorum modis
 potius & si planetarum mali fuerint signi
 ficatores & non elevabuntur super eos planetarum
 non concordant de essentiali concordantia
 Sed virtus ipsorum plura volentia ad
 hanc huiusmodi regnum & eius magnitudinem
 predicantur dampna Si aut super tales
 huius significatores elevati fuerint huius
 planetarum aut tales significatores mali de
 talibus profectus concordantiam non alij
 locis dampnum est eius Item duo in
 unum mali non male & si elevati sunt
 super eos et si eorum aspectus ad alios regnum
 non mali etiam alio plus nocent quod sunt
 Et hanc per ipsos magis nocent Elevati
 planetarum non super alium ipsum est de unum
 planetarum per quos non de primis quando
 aliquis planetarum applicatur alio de huius
 alio de huiusmodi primis non primis elevati
 super eos hoc est alio planetarum qui est de huius
 de huiusmodi est alio dicitur elevati per ipsos

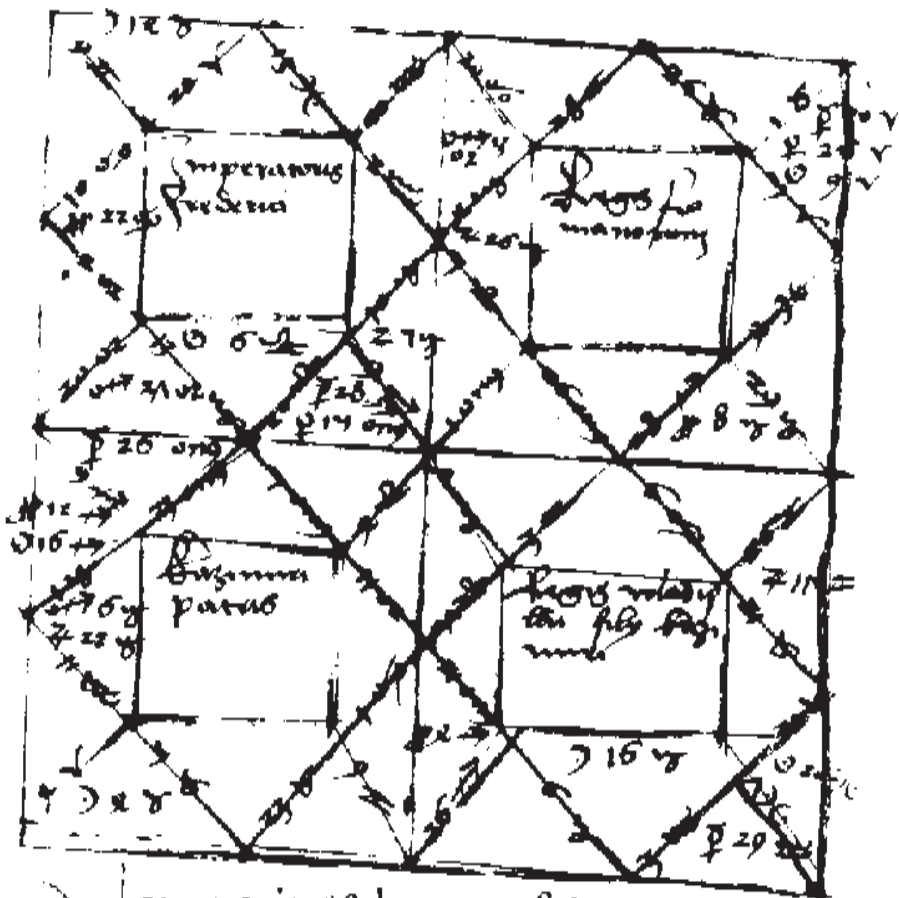
Secundo. Quando unus planus apparet
 alteri. Quorum unus est ferax altissime
 positus in nullo sine accidentali sunt tal
 planeta ferax dicitur elevare supra debiles
 O planeta qui distat ab alio p[er] hunc
 Tidem signora p[er] 10 signa elevat super
 illum a quo h[ab]et distat Et sicut quatuor
 regiones magis recipit occidentem qu[am] ori
 entem. Intra p[ar]tes traditae. Et p[ro]mulas
 h[ab]uit quidem magis sunt dissipati ad
 recipiendum influentiam certe constellacionis
 et quidem unum. Nam h[ab]uit quatuor alios
 locos est eximius locus ubi et p[er] hunc locum
 aut de aut locus ascendens aut locus
 et nisi ut et p[er] precedentem aut h[ab]uit p[ar]tes
 fortune tempore unitatis apponitur sunt
 apponitur locus eclipsis ut et eadem aut
 etiam sui locus abominabilis notabilis est
 figuracionis celestis maxime n[on] h[ab]uit
 sunt sunt susceptum et ferax quidem esse
 potest Et de quo vult aliquid se p[er]tinet
 ostendere Est quando et h[ab]uit eclipsis p[er] hunc
 apponitur et h[ab]uit alius luna in p[er]manente
 Et post hoc quando et eclipsis est. Quod
 alium et h[ab]uit tempore unitatis
 Ymmo est magis unipole quando talis
 videtur talis comprehendit h[ab]uit et h[ab]uit
 regula etiam extendit Ad Explanando
 terminatio in eclipsis et ad h[ab]uit in
 eodem et ad et apponitur et eclipsis
 maxime et deinde et h[ab]uit apponitur

Aristotelium secundum et videtur
 quod generale quod dicitur est

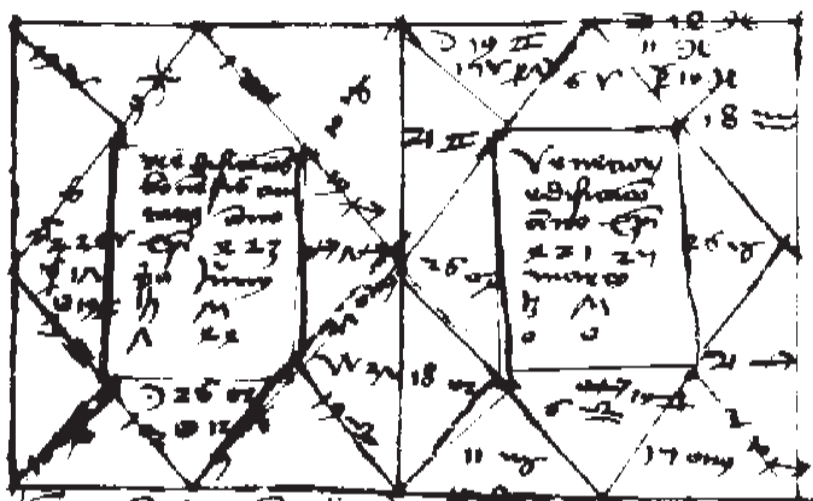
et quorum latitudinibus
 quibus disponunt pro ardentibus sus-
 ceptione. Pro omni intelligitur sunt et
 omnes homines in quo tunc nominatur
 Sicut et eclipsam in hunc radice et
 magis disponit ad suscipiendum effectum et
 si. Item annos homines in quorum ardentibus
 fatis. Sicut et est yllis Item annos hunc
 quibus in nominantibus dicitur. Et in quo
 hunc eclipsam aut ad hunc ille hunc signi
 in quo est. Et in quo hunc eclipsam pro
 omnes homines in quorum nominatur. Et hunc
 eclipsam aut hunc in quo sunt tal. Et sunt
 angulo 10 dicitur. Item annos homines in
 quorum nominatur. Et hunc eclipsam
 aut ad hunc hunc in quo ille hunc
 fuerit in angulo hunc dicitur. Insuper
 hunc in quorum nominatur. Et hunc
 eclipsam aut hunc hunc sunt in angu-
 lo 10 dicitur. Item annos homines in quorum
 nominantibus hunc hunc signi eclipsam
 et propter hunc. Et in quo hunc eclipsam a
 hunc hunc dicitur in aliquo angulo
 Juxta intentionem ptolemy 10 24 sunt
 analogi dicitur. Eclipsam hunc in an-
 gulo nominantibus ad hunc hunc dicitur
 impedit hunc nominantibus hunc signi. In quo
 eclipsam. Et hunc hunc dicitur in quibus
 eclipsam. Sicut in 10 eclipsam aliquid hunc
 hunc erat malum in dignitate in hunc
 et magister et exaltatione. Et eclipsam
 sunt in ascendente hunc hunc in ar-
 pure et similitudine. Si in hunc erat malum
 in annis et similitudine et ardentibus

Anteriorum Si dicitur esse unum sub
 reditibus possessio ubi & thronus p. e
 terra omnes homines quibus eclipsant
 immittit in locis ylogon in unitatis
 eorum in ascendente loco o loco in lo
 to partibus fortiter & in loco o ubi o p. e
 redentis unitatis aut in eorum qua
 debus oppositis aut quadratis In omnes
 homines quibus luna eclipsant in
 o o aut quadratis loca radia eorum
 In sup omnes homines quibus humani
 tatis fuit locus humani aut locus ylogon
 Quadratus pluvio significans eclipsis a
 eius o o ubi eius radia In idem omnes
 homines quibus humanitatis & eclipsio
 aut o o aut quadratus deinde In
 ultimas si fuerint in loco ylogon igit
 vniuersi magis diffamant pro accidentis
 susceptione vtilissimum igit eius signis p.
 deus unitatis p. e eorum p. e p. e
 mala vna Si enim astri ad aliqui eorum
 dimum p. e calidum corpus inclinabit
 vna p. e ducem qm p. e frigidum ad quali
 tatem ottam lucet corpus inclinabit Adue
 niente enim influxu astroz inueniunt vna
 alia qualitate qualitate ideo illud no p. e
 vna de fuali ad malis humanitatis p. e p. e
 indispensat & resistunt Actus enim actus
 sunt in parente in p. e p. e ex 2o d. am
 Et unicevna p. e 2o cala de p. e accidit
 actio & vna & p. e vna in vna p. e
 distans p. e dicit vna p. e dicit vna
 vna p. e vna vna vna vna p. e

signi usque ad tempus illud. In quibus sit
 desideras. Scribe in tabula quos quidem annos
 completos divide p 12 et quod non poterit
 divide sunt signa que debet signari.
 Deinde dies quos habes velina annos p 12
 hoc signa p 10 et illud quod provenient
 divide p 3 6 et dies et in suis quarte et
 minut. Et quod erant prima ad signa p 12 hinc
 residuum ut multiplicet p 60 et dividatur
 p idem qd p 12 et venient minuta que adde
 signa 4 gradibus p 12 hinc. Hoc inq signa
 Et 4 minuta p dictam divisionem dividit
 adde ad locum per gradum 5 hinc et pfectum
 quere et partem p 12. Alii ad memoriam
 pfectum quoscumq voluit sic p 12 annos
 xpi et cetera. In quibus est p 12 commutatio
 uniusque aut velis dices aut unius. Deinde
 scribe unius xpi completos ad quos vis p 12
 omni pfectum a pfectum hoc a mario dicit
 et residuum sunt anni completi qui dicitur
 ut vbi ut vbi et vbi 2 vbi ut vbi
 ut vbi hinc hinc xpi annos completos divide
 p 12 Et residuum quod divide non poterit p 12
 ab asperit 5 hinc et ab asperit unius hinc
 ab asperit unius ad pfectum vbi ut vbi et 0
 p 12 pfectum a 12 ut vbi a 12. 2o secundo
 pfectum a 12 ut vbi a 12 dividit vbi 7 12 pfectum
 a 12 hinc 6 vbi 9 vbi dicit unius signa qd unius
 pfectum vbi signa pfectum unius unius qd unius
 vbi pfectum unius unius unius. Et si unius unius
 pfectum p 12 dividit p 12 vbi pfectum unius unius
 in signa unius unius.

Latuitas ja est Imperatoris Frederici moderni q
 facta est anno domi 1219 21 Martis ho 10 11 7
 cuncti Regis Romanorum Maximian que facta est
 anno domi 1220 22 Martis ho 10 11 7
 Eadem ordine est pns Reginae regis polonie pns
 ho anno domi 1221 23 Martis ho 10 11 21
 tempore ne equano
 Quia hodie hanc vniuersam aduenit
 pns anno domi 1225 pns Martis ho
 a vno de vniuersi

Iste sunt loca Stellari p[er] Saturnum et Hermite
 extracte a magis n[ost]re s[un]t i[n] sua naturam
 prima in ordine d[omi]ni

Venerary in 11 & 35 m[en]s[ur]a 2 ad h[oc] de n[ost]ra p[er]
 equal[it]er

Venerary in 9 & 3 m[en]s[ur]a 19 magis p[er] de
 de natura p[er]

Cauda Bulline 21 & 21 m[en]s[ur]a ad h[oc] equal[it]er

Cauda p[er] om[n]ia equal[it]er p[er] de n[ost]ra 2 et 7

Brachio 12 & 34 om[n]ia equal[it]er de n[ost]ra 2 et 7

Iste una i[n] 3 & 30 m[en]s[ur]a equal[it]er de n[ost]ra 2 et 7

Alia m[en]s[ur]a 7 & 32 m[en]s[ur]a equal[it]er de n[ost]ra 2 et 7

Alia i[n] 17 m[en]s[ur]a 10 m[en]s[ur]a magis equal[it]er de n[ost]ra 2 et 7

Cauda p[er] p[er] 32 m[en]s[ur]a ad h[oc] equal[it]er de n[ost]ra 2 et 7

Una m[en]s[ur]a 8 & 32 m[en]s[ur]a p[er] 2 m[en]s[ur]a magis p[er] de n[ost]ra 2 et 7

Alia i[n] 21 & 35 m[en]s[ur]a magis p[er] de n[ost]ra 2 et 7

ad 10 p ad 0
 ad 0 0 ad 0
 ad 10 0 ad 0
 ppe 0 0 ad 0
 ppe applicatōe ac 10
 utiq; 0 p dicit
 ppe 10 2 0 q est hō
 dicit applicatōe ppe 750
 vult cōditō ad 10

ppe applicatōe spm ad 10
 ppe 0 0 sumptu ad 10
 dicit applicatōe p ad 10 10
 ad 10 10
 ppe applicatōe sigl ad 10
 dicit applicatōe 2 ad 0
 ppe 10 0 10
 ppe apple p ad 0
 ppe apple caude 0 ad 10
 p 2 dicit p ad 10

Item ptes inferioris qm est in 8 mensuris et ipse
 est firmus
 Quia est in 8 mensuris in venedoso et firmoso
 Item vng. Eleua sup aliud qm aliq; ptes applicatōe
 a laru cadit et aliq; dicitur ptes vng. Eleua
 sup ptes hoc est ptes q est dicitur laru in q est aliter
 ad eleua sup ipm. Et in vng. applicatōe aliter et vng.
 est ptes qm forme applicatōe sui in dicitur ptes foras
 eleua sup debitorum

De Inferioris Et Impedire ptes hoc fit
 in dicitur mens ptes qm sunt in dicitur suo dicitur
 in aut ptes ac 10 0 dicitur et dicitur in
 dicitur dicitur in 0 0 dicitur Inferioris qm sunt
 in dicitur casu casu at est dicitur dicitur in dicitur
 est 10 0 dicitur dicitur 10 0

De vng.	10 17 24 24 14 3 3	19	1
		7	2
		21	3
		17	4
		28	5
		24	6
		14	7
3	8		
3	9		

dicitur dicitur ptes applicatōe
 maloru et malo sui p
 sui p applicatōe
 ptes qm laru ptes dicitur in
 laru aut hō de Inferioris
 ptes 0 0 dicitur ptes
 aut dicitur qm ptes dicitur
 dicitur dicitur qm ptes dicitur

d'fere qm cadit alius item 2m per ora d' ut
 cond' item 2m per uero qm affilant' uno re
 be th' et aduerso p'ca uera p'cedit qm' et p'nt
 homo omnes male in p'ced' et p'nt q' p'cedat
 m' de p'cedat' om' qm p'nt sub uado d' qm
 h'c affilant' h'c? d'omo on'cto d' d' est sub uado
 8 m' inf' 15 q' et 2 m' inf' uado 8 10
 de uado p'cedat' est m' g'nd' h'c p' m' 2
 h'c p'ca qm est q'nt' affilant' uno d'ct'io ad
 m' d' m' d' g'nt' d' inf' 2 8 8 2 m' inf'
 6 2 g'nt' inf' 10 8 2 8 d'ct'io inf'
 1 8 p' m' g'nd' m'ct' q' p'nt p'nt' d' p'
 g'nt' et sub uado h'c p' m' inf' 2 p' p'nt'
 d' p'ca g'nt' et est sub uado p' m' 2 12
 sub uado 2 p'nt' ad g'nt' h'c d' p'nt'
 p'ca 2m est a Amo d'omo fua h'c 2m est m' d'
 Benhafar et m'ct'io on'ct' et p' p'nt' loc' p'
 12 8 m'ct'io p' 2 h'c loc' p'nt' d' p'nt' m'ct'io
 h'c 2m est p'nt' m'ct'io h'c d'ct'io 2 h'c p'nt'
 h'c 2m est obf'ct' a d'omo m'ct'io et qm p'nt'
 ab uno a d'ct'io alia fua d'ct'io
 h'c 2m m'ct'io d'ct'io p'nt' m'ct'io et q' m'ct'io
 m'ct'io p'nt' m'ct'io et h'c p'nt' ab ip'is q' h'c m'ct'io
 d'ct'io p'nt' alia p'nt' m'ct'io p'nt' m'ct'io

Nicolai Cuzio Nativitas
 m'ct'io h'c h'c d'ct'io d'ct'io
 ordinaris d'ct'io h'c
 d'ct'io d'ct'io p'nt'
 h'c d'ct'io d'ct'io
 et p'nt' m'ct'io 1542

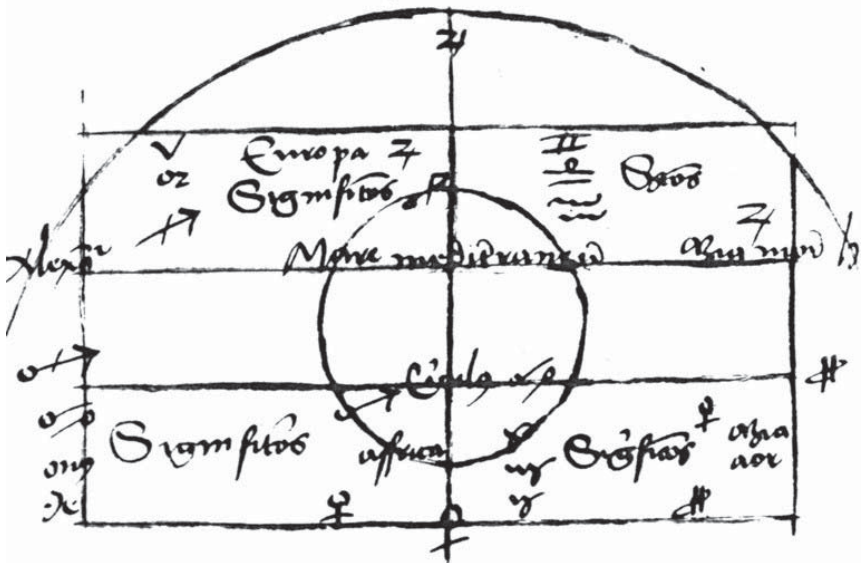

JUDICIUM IN ECLIPSIBUS

...usque ad finem vite. Et invenios quando volueris videndo naturas et complexiones planetarum stellarum similiter locorum ☉ et ☽. Et signorum facio autem quare habet multiplicatur per 12 et ♃ tum unius, quia in complectione anni terunantur talitur signum unum hoc est si multiplicabis 30 habet per 12 et sextam unius diei provenietur dies per anni videlicet ut duco 12 in 30 venient 360 et itrum duco sextam partem unus diei hoc est yor horas in 30 et venient 120 horae quas sic dividis per unum. Dicur natura loca puta per 52 horas venient 7 dies quos ad muge precedentibus et completur annis integri solaris scium 365 dies. Si autem plures anni transierunt vato qumque duodecim et volueris. Tunc sciere signum profectionis tunc subtrahe duodecini signa cum signo quotienus pateris. Et minus quenon excedat 12 et qui movet post subtractionem ullam divisionem oscendit profectionem rei. De qua queris. Et operaris ut si manserint 4 in residuo post subtractionem ullam divisionem. Testimonum est cum in quadrato signo erit prosectio ab illo primo de quo operatus es. Et hoc intege ex cludendo signum primum Ptolomeus tamen circa finem ultimum "Quadripartiti" multas res jam per illum modum qui dicitur est per Attasir ileces circa combustionem ipsius aut etiam secundum alios modas quos pervit ibidem et quomodo fieri de almichire quos modos hic causa brevitatis dumittam. Sed eos simile in tractatu de directione yleces panam ex quo magnam habent comieventium cum eisdem. Et huic negatio nostro finem imponendo pro quo deus sic benedictus ☽.

1490.

***Sequetur Collectie doctore Georgius Medice de Russia suis Judicium in eclipsibus faciende.

Capitulum primum

De significatione seu eclipsibus pro quo sciendum est

Ad mnemendum significatorem eclipsi non considerandum est signi eclipsis. Et signa occupantia angulos, inter quos sit eclipsis, de quibus illud signum est fortius, cui angulorum eclipsibus vicinior fuerit. Iuxta illud Ptolomei verba 96, ubi dicit loca in quibus cadunt effectus eclipsi ex stat (...) quoque retrogradationis et directionis sunt anguli propiores locis eclipsis. Quod si eclipsis equaliter ab utraque angulorum distiterit, angulus accidentalis principatum obtinebit talem. Angulus fortior apud Ptolomeum dicitur ad eum cum vadit ☽ aut ☉ motu firmorum tamquam ad hunc. In quo profici debet. Debilius vero sine equo eclipsibus magis elongatur et recedit. Et dicitur angulus sequens eclipsim. Igitur considerandus dominator signi eclipsis. Deinde dominator anguli ante eclipsim. Quorum si Venus planeta in hiis rebus in tribus locis aut in duobus primis dominium obtinuerit ipse Solis erit significator eclipsis. Si autem domini, si domum ibi habuerint, ex nunc domus signi eclipsis principatum habebit et aliis participatine dominabuntur. Si autem plures planete habuerint equalia testimonia, in hiis ibi locis aut duobus principalibus essentialia videndum est etiam ad testimonia actualia, qui enim angularis liber a radiis aut in suo huius fuerit, aliis preferri debet. Vidit Ptolomeus 6 “Quadriti”. Et sciemus quis planetarum est gubernator horum duorum locorum istius loci eclipsis et locis anguli ante eclipsim hoc modo, quem dictum dico. Quarum planeta, qui habet multas dignitates sedem, que sunt applicationes et proclivencie terre sedem dignitatem et sedem partem partitionis figurae, quam habet ut fiunt domini dominorum aut trigonorum aut exaltationum aut terminorum. Nam ille erit solus dominus gubernationis. Et si non maximus planetum unus qui eclipsis et anguli sit dominus. Convenit, ut accipiamus, ambos planetas habentes magis concordanciae cum quolibet horum duorum locorum sicut diximus et eligimus primo dominum eclipsi. Et ipsum proponemus. Et si planetae habentes dignitates in hiis locis fuerint plures duobus. Et quilibet eorum habuerit in hiis duobus locis dignitates equales, eligemus primo et proponemus illum qui magis est circa angulum et fortior est in opere et in illo hiis.

Capitulum secundum

In sciendo in quibus partibus mundi in quibusne regionibus ac urbibus apparebit effectus eclipsis pro annis intelligentia premittitur hec figura harum mundi partium cum suis significatoribus

♈. Aries

habet ex corpore notandum ♈ habet ex terris et provinciis Persiam, Britanniam, Gallicam, Almanicam, partem superiorem Poloniae ut Crace persidam. Et est locus ubi nunc iacet Russa. Civitates eius sunt Grace. Cum 3a facie eius in ultima 10 Gviucencia, Viterbium, Placencia, Florencia, Dacia, Anthiochia, ex quibus locis habet loca arenosa et loca in quibus sit ignis. Loca in quibus condunantur et camienunt latrones. Ex metallis ferrum, ex coloribus racemus cum rubeo mixtum ex sapore non amarum. Ex animalibus animalia ungulas habentia ex corpore hominis caput. Nota Caffa civitas maxima in dignitate qua tenetur Rex Poloniae. Item quando pervenit in faciem terciam tunc gubernator sit pestis in Polonia et similiter in signo opposito et quis in se Ariem.

♉. **Taurus**

habet arbores. Notandum ut habet omnes provincias circa littora maris versus minorem Asiam et loca, quae sunt versus Constantinopolim. Item Poloniam aurem, et multas partes Asiae boreae, quae nunc occupaverunt Tartari et Gotti et Russiam Albam ubi est civitas notabilis. Nunc istud habet etiam hibernias civitates; eius sunt Bononia, Sene, Perusium. In hiis locis gubernantibus habet ortus et loca arandi, ex membris hominum collum, ex animalibus animalia domestica et oves fartas et boves bubulis; ex saporibus portuum ex arboribus arbores longas, quarum usus est in usu hominibus.

♊. **Signum II (Gemini)**

est largum. Notandum II habet Armeniam, Egiptum, Angliam, Flandriam, regiones Lombardorum civitates eius sunt Parisius, Tridentum, Ligurum ex locis gubernantibus habet loca montana, in quibus aratur. Item loca ludorum. Item loca in quibus sunt disputationes, ex animalibus habet symias, ex membris hominum habet spatulas et brachia et manus, ex coloribus habet viridum ad raceum declinantem. Ex saporibus dulces, ex avibus omnes aves habentes voces bonas ex claras.

♋. **Cancer**

habet ex arboribus. Notandum ♋ habet terram Babiloniae, Affricam, Franciam, Armeniam minorem Burgundiam et loca circa littora maris ut in Prussia et circa partes Almanie basse. Civitates eius sunt Constantinopol, Venecie, Eraclie gravita, ex locis quibus aqua aquarum, rivorum et paludorum. Ex membris hominum stomachum, pectus, pulmonem et ubera mulierum habet, quoque viatores aurigas et equaliter omnem levem populum. Ex coloribus fumosum, ex saporibus salsum, ex arboribus arbores longas in aqui nascentes, ex animalibus animalia dentes longos habentia pisces nudulos et pisces squamis ut allote.

♌. **Leo**

habet arbores. Notandum ♌ habet torqueum usque ad finem populorum in terre habitantes, usque ad Lombardiam. Ex aliquibus libris invenitur ut habet Turciam, Apuliam, Ytaliā magnam partem Franciae versus Ytaliā, Bohemiam. Civitates eius sunt Roma, Ravenna, Cremona, Montana, Damascus. In aqua Iudei hunc universitatem. Ex membris hominum habet cor et dyafragma, que est pellicula dividens superiora membra et spumaliora ab intimis. Ex locis communibus habet loca defensibilia et fortia, civitates et castra imminentibus sua. Ex animalibus animalia ferocia ut leones, apros, ursos, ex avibus aves de rapina viventes, ex coloribus rubentizoceum et brunatum et ex saporibus amarum.

♍. **Virgo**

habet rivoquum seminatur iis ex terrae regionibus, habet terram Graeciae, Navariam, Candiam, insulam Cipriam, Archaviam quemno Albania elicitur. Civitates eius sunt Hiletum, Papia. Ex locis communibus loca condimationis mulierum. Et loca ioculatorum. Ex membris hominum ventrem et intestina. Ex coloribus purpureum et album, ex saporibus sapitum.

♎. **Libra**

habe arbores. Notandum ex terris habet Moliā et partem Ethiopie, Libiam, Tustiam et habet participationem in Egipto. Civitates eius sunt Nurenberga Ulsa, ex locis loca arenosa, venatoria et omnia loca alta et sublimia. Ex membris hominis aures, nares et finem ventris. Ex coloribus viridum, violaceum. Ex saporibus saporem dulcem habet ♎ est signum prophetarum. Et sic in Egipto fuerunt prophete. Et sic nullus prophetisat nisi sit natus in ♎.

♏. **Scorpio**

Notandum eorum unus habet ex terris Abiam, Barbaricam, Noricum, Baldeorum, Hadoinam, ubi venduntur homines. Civitas eius est Padua, Valencia, Feraria, Cremona. Ex locis habet loca profunda, intera loca Scorpionis. Loca fetida ut lupanaria, ex membris hominis verecunda. Ex coloribus colorem viridum cum rubeo mixtum. Ex saporibus salsum. Ex animalibus forti pro nobis serpentes bestias nuntarias et venenosas.

♐. **Sagittarius**

Ingeniosus ♐. Ex terris habet Hyspaniam, Lihuriam, Ungariam, Dalmaciam, Croatiam, Clavoniam et magnas proprietates in Bohemia et Moravia. Civitates eius sunt Vienna, Buda et proprietatem habet in Cremona. Ex locis habet desertus et loca ignis. Ex coloribus flavium sine citrinum declinantem ad rubedum. Ex saporibus amarum. Ex corpore hominis habet coxas.

♑. **Capricornus**

Bone vite habet ex terris Franciam, Ethiopiam et Arabiam, duo maria versus Indiam et limitaciones habet Graecorum. Et habet portionem circa Constantinopolim. Ex terris versus occidentem et Altionem ut est Lithania cum partibus adventibus. Civitates eius sunt Forlivium, Cremona, Vilna. Ex locis litora rivorum et hospicia quaevis et loca quibus coaduvanter captivi. Ex saporibus sipticum, ex membris hominis habet genua, ex animalibus iugmenta domestica.

♒. **Aquarius**

Ex terris habet Persiam et terram occidentalem ut Daciam, Norvegiā, Sweciam, Indiam et precipue in montibus. Ex locis loca aquarum, fluvium et omnis terra superflue humida. Ex coloribus plumbeum et viridem ex saporibus dulcem ex membris hominum cruera et tibias. Ex animalibus omnia animalia, ex aspetu et figura turpe et alia lignosa.

♓. **Pisces**

Ex regionibus strabegestam et partem anterioris et habet proprietates in terris Renorum et insula versus Egiptum, Portugalia, Hybernia, Normandia et pars Hyspaniae versus lauobum Normandiae, etiam est pars Franciae in qua est aedificata Rothomaceus. Ex civitatibus habet Alexandriam. Et habet praeparationem in Venecia. Et in terris, quae sunt infra Ravenam et terram permissurus. Et cui intentionem Hali est ascendens christianorum. Ex locis habet piscinos lacus, littora maris et loca aquosa. Ex membris hominis pedes. Ex saporibus; et ex coloribus album florum variorum, ex animalibus animalia aquatica. Omnia igitur loca predicta fortunatur et infortunatur

ex fortuna fortunio vel infortunio vel disfortunio sue civitatis. Civitas namque ut regio fortunata erit cum in signo eius fortuna erunt et erunt infortunie cives in signo eius infortuna dominabuntur.

**Pro intelligencia findi capituli premittitur figuracio eorum
quartarum mundi habet Asiae, Affricae et Europae, Asiae minoris
et Asiae maioris cum suis significacionibus**

Si eo premittuntur significaciones magis speciales regnorum et urbium, civitatum et castellorum, que certis subiciuntur signis aut ratione prime ne significacionis eorum. In quo oriebantur tale signum ortum fuit in 10-a in nativitate domini sui aut ratione sui primi fundatoris quia sub tali signo natus est. Istis stantibus effectus eclipsis apparebit primo: in civitatibus signo eclipsium subiectis, secundo in civitatibus et regionibus signo anguli ante eclipsim subiecte. Tercio in regionibus et civitatibus signo ascendentis mediae eclipse subiecte. Quarto secundum aliquos in civitatibus et regionibus signo anguli post eclipsim subiectis. In primis civitatibus et regionibus concordantibus cum talibus signis significatio eclipsis apparebit fine. Talis concordancia fuerit equalis, quae est ex partitione amittens sine particularibus, quae habetur ex eo, quia tale signum fuit ascendens tempore edificatione aut loca alicuius luminarum eadem tempore aut fuit medium coeli illius nativitatis, qui mandavit edificare illam civitatem aut castrum seu villam aut inhabitare fieri, qui fuit princeps habitatorum. In hiis enim locis maxime significatur significatio, si ibidem visibiliter apparuerit. Unde eclipsis super terram, quae visui apparet est operis fortioris. Cum eius virtus libere transit pro aere usque ad terram. Si autem fuerit sub terra spissitudo terrae prohibet cavare, non pervenit ad nos virtus maneriae qua stat sed ante debilitatur multum et propter hoc est virtus multum debilior in locis, in quibus visibiliter non apparet.

Capitulum tertium

***In quo apparebunt affectus tempore per eclipsim significati
pro cuius intelligencia premittuntur 36 figure siderales***

Prima est figura ad principium eclipsis, per quam istud tempus in quo incipit apparere effectus per eclipsim significatur. Secunda figura est figura ad quam eclipsis per quam scitur, quo tempore apparebit aer fortitudo ut aer suam accidentiam per eclipsim significatorum. Tertia figura est figura ad finem eclipsis, per quam scitur tempus in quo desinit effectus eclipsis. Pro intelligencia prime partis debemus scire per quot horas temporales seu inequales distat luminare eclipsatum a figura principi eclipsis, ab ascendente suo, quoniam quodcumque hore inequales erunt inter ascendens principii eclipsis et ipsum luminare eclipsatum post tot menses apparebit principium effectus si fuerit eclipsis ☽. Inter post tot annos si fuit eclipsis ☾ per quolibet luminare hora inequali accipitur unus mensis ☽ eclipsi ☾ accipit. unus annus quorundam ☾. In uno anno eius plurimis sunt. Ad sciendum autem quot sunt hore temporales seu inequales inter luminare eclipsatum et ascendens intrabo in tabulas ascensionum signorum in circulo obliquo illius regionis, in qua sit eclipsis. Cum vero habet luminare eclipsati ex opposito habet et sub illo signo in quo huc habet terminare, accipiam ascensiones luminaris cum partibus horarum diei, si ☾ eclipsatur vel noctis si ☽ eclipsatur. Quos ascensiones paravi in tabula cum partibus horarum

ad notanda titulos appropriatos. Deinde intrabo in eandem tabulam circuli obliqui cum habet ascendente ex opposito. Habet et sub illo signo cuius signi habet ascendit. Accipiam ascensiones, quas scribam ad prius scriptus in tabula, deinde subtraham ascensiones luminaris eclipsati ab ascensionibus sui ascendentis. Et id quod remanserit post subtractionem erit distancia luminaris ab ascendente suo, quam distantiam circa priora notabo cum suo titulo; non distantiam luminaris ab ascendente dividam per partes horarum luminaris eclipsari dividendo utrumque. Et tam distantia luminaris ab ascendente quam partis horarum eiusdem ad eandem denominationem stat ad minuta. Sic si enim in distantia sunt habet illos multiplicabo pro 60. (...)

Capitulum quartum

De cognoscendo in quo genere et in qua specie animalium apparebit aius eclipsus pro intelligencia huius tali

Advertenda sunt principalum duo loca scium locus eclipsis primo. Et locus significataris 20 quoniam in anni que rerum et anni specie animalum subiecte formis et figuram seu ymaginibus. In predictis duobus locis existentibus apparebit effectus eclipsis ad eius lumtabitur. Sunt etiam advertenda alia duo. Loca scium locus anguli ante eclipsim et locus anguli post eclipsim. De quibus dicit Hali cum simit boris significatoris quumque figure locore signi eclipsi. Et signa quibus sunt significatores ymo dicit expesse que ad figuras anguli auteriorum et eius qui post cresegnitur inspicere non debes. Ptolomeus locutus sunt de figuris signorum gubernatorum et non de aliis. Cum subiecta his mundi concordantia cum ymaginibus talibus et figuris aut cum proprietatibus eorum opta sunt suscipere effectum per eclipsivi denotatum. Unde si ymagines predictorum signorum fuerint similes figuris horum qui sunt Π , \mathbb{M} et ♁ et prima itas ♂ apparebit effectus eclipsis in que horum. Si aut fuerint similes figuris bestiarum siluestrium quadrupedum sicut ♄ erit occidens eclipsis in similibus bestiis quando si fuerint similes figures reptilium sunt Π devoluetur effectus eclipsis ad reptilia eiusdem speciet. Si denique fuerint similes figuris Piscium ut ♃ ♆ Delphin etiam evenat accidens in Pisces. Et si fuerint similes figuris bestiarum domesticarum ut sunt ♃ , ♄ , ♅ et ultima medietas ♁ apparebit effectus eclipsis in bestiis de quibus si minant homines in vita sua. Et declinabit tale accidens in specie animalum magis declinatum ad figuras talumi ymagius sicut ones concordant cum bones et facee cum, ♄ , Capre et Capelle cum ♅ . Equi asini muli cum ultimam medietate ♁ . Cum autem talia signa fuerint alaña sicut est Π \mathbb{M} et ♃ declinabit accidens ad volatilia. Confiderande sunt quoque ymaginibus stellarum fixarum que sunt extra Zodiacum. Et sunt de properatione locorum pro lictorum. Nam quelibet illorum signat de rebus que sunt inter illus que sectum concordant sic signum Delphin signat Piscis nutamos. Et figura natus significat autem ad magna partinentes et vanium. Nam eadem ratione imposita sunt nova ymaginibus extra Zodiacum sicut ut Zodiaco existentibus. Et ita si in loco eclipsis aut in loco significatorum fuerint signa et figure volatiliu sicut \mathbb{M} aut gallina seu vultur cadens aut vultur volans. Aut alie tales figure seu ymagines significatur quum accidens eclipsis evenient in ambus. Et magis cum illis s que sunt comoedibiles ab hominibus. Et dicit Hali licet Virgo et ♁ forma habent humicinam tamen anematum. Et propter hoc signat anes quas homines comodunt. Erunt itaque in toto talia quadratur signa alaca scium Π , \mathbb{M} que comunter cum aliis pinguatur. In

♁ autem gallina alaca et in ♃ equas alacus invenitur. Et dicit Hali cum gallina habet significationes super gallinas que apud nos comeduntur. Figura autem vulturis est figura falcorum acapituli et animu fugancium per se aliasanes comedibiles. Et propter hoc cannonit de significet anes comedibiles. Et dicit Ptolomeus: cum figura bestiarum si fuerint atereles significant motum terre sine suffocatore hoc est motum terre leve ratione eius non sus vertuntur provincie aut urbes sed fortasse parve ville aut parva Edificina. Si autem talos figure bestiarum fuerint a parte meridiei significat cursum aeris cum suspicione hoc est significat ventos fortes. Non tamen perturbantes provincias, et dampna facientes ubera, sic forte quidem particularia. Et si fuerint significatores in signis animalium vacantium in aquis erit accidens in piscibus et omnibus animalibus, que vacant in venis. Et si fuerint in signis animalium maris sicut Cancer, Delphinus, Capricornus erit aus in animalibus maris et suis nautis. Cancer equidem et Delphini habitant in mari per autem gubernale signum maioris partis meridici. Et habet hali erunt specialem significationum habet in mari meridiano. Et si fuerit significator in signis rivorum sicut in ♃ et erit annus in animalibus rivorum et fontium. Nam figura aquea concordat cum Aquaris careutibus per tanto rivos significat, si habet Pisces in rivis et fluminis morantur. Et si fuerint in figuris navis apparebit occidens in animalibus maris et rivorum et navigis, quum navis connenit mari, et navis sunt inter navigys. Item si eclipsis aut significatores fuerint in signis mobilibus erit significatio gubernaliter in statibus aeris, et maxime apparebit in tempo ibus talibus apropiatis signis sicut ♃ ver, ♁ estas, ♁ autumpnus et pro hyemis apropiatur et declinabit taler significatio usque ad terre nastentia. Nam si fuerint predicti significatores aut ipsis met eclipsis in signo equutoctiale virtualis apparebit significatio in fructibus arborum, qui cito exenut et cito maturantur sicut in fitilius et vitibus velatis maturatianis. Et si fuerint in signis solistitis aestimaler occidens ad fructus mediocriter corruptione et mediocris maturationis, ut ficus medie et unia mediocris velocitatis in maturatione ut apud nos errasti, et gubernat fragorum terre, et crescet augmentum vili in partibus Egipti. Et maxime si per talem eclipsim significata fuerit humiditas quum Nilus et a parte merioda ortum habet a qua cum ☉ elongatur. Et tunc loca ortus male humie etantur uberius per quanto causa siccitatis distat longins. Et si fuerit in signo equutoctiale autumpnaler apparebit significatio eclipsis in fructibus et seminibus tardioris exitus. Et tardioris maturationibus ut in frugibus terre et similibus. Si autem fuerint in signo solistitis hic malis apparebit significao sponalitur in eader. Quando est de natura animum et Piscium hoc est in terre nascentibus quibus magis avis et Pisces utuntur. Et ex consequenti in ipsis avibus et Piscibus hunc in terra et alios singulares aspectums signa mobilia ad res his infiriores mundi. Nam duo signa equulocti alia hunc aproperationem ad leges per quas humana constructur faciertus et custoditur equitos. Cum itaque significatores fuerint in prodicte signis apparebit significato eclipsis in sanctuariis et locis, et rebus protinentibus ad scintia dei quia istu legibus diriguntur. In ipsi etiam legibus et eorum mutatoribus apparet effectus. Si autem significatores fuerint in duobus signis solstitialibus declinabit significao admore homini. Cum sicut in illis signis est magna diversitas in noctibus et diebus ita propter diversos mores homines diversificantur discordant. Cum autem fuerint significatores predicti in signis fixis declinabit significao ad scymenta et ad fragos. Sunt equidem frage edificia villarum et castrorum. Zymeta autem sunt radioes omni istarum rerum. Quia radix cunslibet rei est zymentum super quo stat. Quia igitur in

zymentis et fragis. Et magna duerabilitas convenit que subicientur signis fixis omnes cum apropiatio rerum terrenarum ad res celestes. Sic ratione concordantie et similitudinis in aliqua proprietate. Ex quo aspectum semper sue cause similitudinem habeat. Et si fuerunt significatores in signis conminibus quando idem est declinabit significato ad horas maxime ad reges. Nam ea signa quum properant de natura fixorum et nobilum. Unde et homo proprietates hic cum omnibus sis. Quare ab antiquis sapientus dicitur Regibus aut maxime apropiatur cum figuris nobilissimis denicibus 𐄂. Et res sunt nobiliores et maioris auctoris in regibus huius vindi inferioris. Et non solum hec diversitas realer signorum ad diversa quberna rerum huius inferioris audi super effectus configurationum superiorem bimetrum faciunt. Sed etiam occidentales talum corporum superiorum ad diversa quberna significationem cancralit. Nam si significatores fuerint, in parte orientali horas eclipsis demonstrant qumque occidens erit in arboribus et metate sementis et minentis. Quia pars orientaler nobilior est et maiores virtutis et similum principum astronomus omni stellarum. Et arbores sunt nobiliores inter cetera terre crescentia et minentis etas nobilior est aliis etatibus. Et zementa hoc est rerum principia et fundamenta. Et significatores fuerint in medio celi super terram demonstrant quum accidens erit in sanctuariis et regibus seu principibus et metate medianorum. Signa etiam et stelle que sunt in medio celi supraterra habent magnam virtutem et nobilitatur propter loci eminentiam sanctuaria etiam et domini eorum directores. Similiter reges hunc magnam auctoritate in inter ceteros homines. Et etas mediana habet magnam sapientiam et experimentiam. Et si significatores fuerint in occidente demonstrat quumque occidens erit in multatione legum per quas destruentur regua, et ad fueem tendant urbes et peccate ferinim et in testamentis aut in aliis dispositionibus mortuorum. Quia pars occidentaler sic debilitatem et finem Lucis et omni rerum fimis. Juventi cuius occidens erit in finibus rerum. Et in hiis per que res ad finis suos tendunt. (...) Et si medietas corporis lumino si obscurata fuerit demonstrat quumque medietas cuius subiecti zecipiet occidens. Et in ceteris partibus eadem modo intelligendum est. Alia autem maneries que accepta et ex comparatione locorum significatorum ipsius eclipsis ad locum eclipsis fundatur fortune et debilitate eorumdem. Nam significatoris fortibus in plura supposita subiecti virtus eclipsis diffundetur debilibusque a existentibus in paucitatis supposita subiecti aut speciei limitabitur propter. Quando dicit Ptolomeus: si significatores fuerint in signis vespertinis hoc est accidentales in eclipsi ☉ si aut in signis matutrialibus hoc est orientales in eclipsi ☽. Vitium occidens erit in bori parte cuius subiecti, quia in talibus signis significatores debilitantur quando si significatores fuerint in opposito eclipsis directe erit occidens inmediate suppositorum cuius subiecti. Et si fuerint in signis matutrialibus in eclipsi ☉ ut in signis vespertinis in eclipsi ☽ quia in tali habitudine fortificantur erit occidens in aeri parte suppositorum cuius. Et gubernaliter omnis fortificatio significatorum in diffusionem virtutis ad pluralitatem suppositorum limitatem et annis debilitatio significatorum paucitatem suppositorum accidens eclipsis recipientum denotat. Unde dicit divine Haly hic cum sicut opposito medietatem suppositorum cuius subiecti signat ita tertius tertiam partem et quadratus quadratam et V sextam. Et hoc est verum quando tales significatores sunt occidentales in Solari et orientales in Lunari eclipsibus.

Capitulum quintum

De cognoscendo accidente seu effectu per eclipsim significato qualis

Erit bonus ne a malis pro intelligentia Lunus tali sciendum est. Cum qualitas accidentis per eclipsivi significati duci cognoscitur via prima sumitur a naturis planetarum gubernantium eclipsum. In sumitur a coniunctionibus virtutum significatorum, cum alius planetis et stellis fixas, et a naturis, et a proprietatibus locorum, in quibus sunt tales planete. Tam essentialibus que accidentibus, unde cum luminaria sunt domum aliorum planetarum. In eo que ipsi ambo sunt gubernatores causa omnis operis et gubernationem stellarum unio et causa virtutis planetarum per quanto ipsi planete lumen a Sole recipiunt. Inde etiam eclipsio faciunt accidea grandia. Specificatio autem operis luminarum. Et ad detrimentu subiecta declinatio immo et ipsius influxus gubernatores. Qualitatio a quomque deponet planete et ab eorum cognoscitur naturas quaerae de proprietatibus dumtaxat quomque planetare demptis luminariis est dicendum cum a naturis. Et proprietatibus eorum deinde dominantur veri eclipsi: et a coniunctionibus eorundem inter se, et cum aliis planete extralatur qualitatio accidentis proportio significationem fortioris. Et in loco raponendo significatorum debilioris unde accident cum in diversis regionibus diversitate effectus eiusdem eclipsis quum planeta unicens in figura coeli unus regionis. Diversus a planeta unicente in figura celi alternis regionis. Et nos incipiens declarare proprietatem operis cuiuslibet et planetarum et promissum unum gubernate verbum dicimus etiam que cum ñieotabunus complexione aut proprietatem alicis et planetarum voluma extendere. Illa significatore noscolum ad corpus ipsius met planete, sed etiam ad omnia alia celestia corpora que sunt de natura illius planete, et quando senim concordant. In natura ut ad scietas fixas que per autores expertis cum tali planeta concordate dici inter aut ad loca Zodiaci que sunt de natura talis planete et in quibus ipse dominium obtinuerit. Etiam cum si ignoranteris nomen alicis stelle fixe et cognoneris locumeus in Zodiaco ad naturam planete. In loco tali dominum habentis patiers opus eiusdem stelle reducere. Nam cum cognonerimus opora partinentia ad que liberti cum Zodiaci non est ucce scire stellarum nomina et in hiis urbis dicis Hali. Inimivit manifeste cum opaco locorum Zodiaci dependent a naturis stellarum fixarum talia occupantum. Et non sufficitur considerare coniunctionem planetarum dominantium et eorum proprietates sed comienit cum eis mixteri virtutes planetarum cum quibus se aspicitur tales significatores et virtutes stellarum fixarum que cum eis sunt et virtutes habet signorum in quibus sunt et virtutes domo in quibus sunt. Et se inspecientus in eo que adamigitur de coniunctione carum rerum doner sciamus qua sunt in omnia celestem. Nam accidit propter coniunctione cum carum virtutum condiximus una virtus per se, et cum scire rimus ipsam, scire potentus quando accidens contingat, et connevit te scire cum ars toto stat in sciendo formas coniuxtionis, unde accidentia advenimit, et scire in hoc gubernatore multum est quomque ibi expediti magna acintas intellectus. Magna virtus ingenii, et magna usus, et prima virtutum et proprietatum planetarum simplicium praesupropanitur in tali collatione. Et licet omnia predicta sunt considerata primo et prior sciemus naturas planetarum vincientium, et effectum illarum naturarum ponemus per accidente. Deinde inimiemus et ullam addemus eidem mix proprietates planetarum aspicientum significatores, et stellarum fixarum que sunt cum significatoribus et locorum Zodiaci. Et duorum, in quibus sunt

ipsi significantores. Contraria etiam, minuerint significantorum concordantia vero addunt. Et ita debemus scire in regione composita ex multis naturis. Nam ad demus per unam et per aliam minuers. Et inspicientus postea quando est illud quando remanet; et indicabuns per illud. Et non sciemus ea que accidunt per virtute corporum celestem. Cum igitur prope est excellentorus frigidus et siccus et insoluma aer, ideo cum ipse Solus fuerit gubernator eclipsis aut altera configurationis celestis gubernaliter opus erit dampnatio in rebus que accidunt propter vehementiam frigoris. Tamen eius opus particularisatur secundum nam res suscipientis talem influxum. Unde si opus simi gubernale ad gubernatoris humanum reducitur per proprietates locorum stellarum fixarum accidens erit in hominibus. Et erit adventus infirmitatum longarum, et ptisis, et defectus naturae, et impedimenta procursum humorum, et quartanae, et paralises auxietates dolores, et metus, et mortalitates in illam maxime, qui jam intranerunt indicie quomam, egritudines longe sunt sedum frigiditatem et siccitatem ptisis etiam est ultus pulmonis cum febre lente defectus aut naturae est. Sunt dyapetes fluxus ventas et cyroma; impedimenta quando per cursum humorum. Sunt impedimenta rheumatica tales equidem omnes egritudines provenimit ex augmento frigiditate, cum dependent a causis melancolicis et flegmaticis et virtus equidem prop supiros est causa multiplicius melancolie. Unde cum superhabundat virtus prope facit in inimido gubernaliter opera melancolie. Unde facit teraristias et victualum divintione obsidiones villarum per exercitus. Cum nature sue est facere expanestore niltos ex limore tyrannisante. Et quia etos ultima est etos frigida. Ideo sibi conuenit et apropiatur, si aut prope sunt in signo bestiali lumcabuntur occidens eclipsis ad bestias quibus homines se muant ut sunt bestie pro equitando. Sicut equi cameli muli asini et bestiae pro victu quibus. Homines vestimtur, sicut facce bones ones caprae porti. Vement itaque in corporibus eorum dampnum propter frigiditatem et humorem melancolicuma pro siccitate. Et propter hoc tales bestiae diuinentur et soluentur de corporibus ipsorum mali fimmositates et mali humires et ideo simile malum contingit hominibus qui nesciuntur eis. Si at prope fuerit in signo aeris contingunt frigida magna in eo congelate et magne nubes cum 68 partes aeere. Hinc siter commingentur et nihil resoluetur de simasitate illa. Et propter inclusionem vaporum maere putrescet ipse aer ex cuius putresactione inficientur homines. Et accidet in eis mortalitas et corruptio. Et in aere nubes spisse et innes sicce et grandines dampnose et multa gubernabuntur et multiplicatur reptilia multa humane nature nociva. Et istud maxime verificatur quando gubernaliter qualitas temperis concordanerit cum influxu prope cum prope ex influxu Saturni duantur. In autumpno nam quando qualitus gubernalis temporis fuerit contraria influxie prope dominantur isti aspectus sicut qualitas estatis. Et ita in alias pactibus est intelligendum: si autem prope fuerit in signo mari et quorum et ad res in mari et circa mare existentes et erit conversio in vanibus et periclitatio eorundem et propter hoc accident pericula multa in vanibus propter elevatorem voporum multorum frigidorum exaquis ventus conturbantum. Unde et aer erit hyemalis. Et propter hoc sequitur divinico et eorum que in aquis degunt. Et mors propter frigus et corruptionem complexionis eorum. Et si fuerit se inper in signo maris solum accident recentie magne in aquis et pulsus ullam impetus et rini crescivit superflue multum et aque eorum corumpentur. Si autem semper fuerit in signo terreo limitabitur osi occidens ad terre nastencia et ad fructus terre acciditque in ipsis magna divinico et dampnum et maxime in illis qui neceraris sunt in hominibus et dampnum quod in eis curvit erit per bruchos

et vermes rodentes et Lacustas et propter pluvius magnas, et magna frigora. Ita cum ex defectum victualum et corruptione fructum homines eis utentes morintur aut ad minus egritudinibus affligenter. Nam fructus non debilitate maturate malorum sunt gubernativi. Et memoritur teve cum omnia indicia referas ad qualitatis temporum gubernalis et ad res tali tempore convenientes. Et si cum Solus fuerit divis gubernationes eclipsis gubernaliter facient omnes res crescere cuoniam complexia sua est calida et humida operata que qualitates sunt crevili et fortune. Et si fuerit in signo humano erit in hominibus exaltatio dignitatum bonus status abundancia victualium, status et pax augmentum, et addito rerum que uttera sunt hominibus. Et si fuerit in signo bestiali de quibus se minant homines quoniam tales fortunabuntur bestie aut notoulis hominibus morientur et corrumpentur. Animalia eiusdem se quibus se in merit homines temperamento homino vicina sunt et cum temperatus est ideo dominante virtute. Eis putrefactiones mortebuntur. Et reptilium mutatio tamen deficiet. Ipse etiam reptilia naturaliter a temperamento humano sunt inter cum remota. Et ita cum vera est eis contraria et convenit cum aer sit temperatus factor salutis calidus et humidus et multorum ventorum fructus nascentis de terra fortunalitur. Vanes maris sane et secure navigabunt augmentum rivorum temperatum erit et boni marinus fructus terre et annies res alie profectibiles erunt bone manerie. Nam remisquisque planetare dominum optimes facit crescere et multiplicare res omnes concordantes cum eo et destinant sunt concordum. Exinde gratie prope facit crescae res omnes. Impedimentes nam humana propter fingis et superfluitatem humorum sicut ea que habent saporem et odorem horribilem in sipidum. Cum autem qui est effective temperamento humano vicinior prestationia que hunt temperamentum prop magna et que ad usum pertinent humanum. Et dampnat omne contrarium. Et hoc est natura operis cuius habet planete. Et quando ☿ Solus fuerit divinis gubernationis tonsabit gubernaliter omne dampnum quod fit propter siccitatem coniunctio caliditati vehementi. Nam et in moribus homines ipse cum sua complexione ad tales. Inclinet mores qui proveniunt merito complexionis calide et sicce ex vehementia superhabundanti in corde et cerebro ut sunt, ira magna stultitia cum delicis. Et tirannisimis quando si fuerit ☿ in signo humano accident inter homines lites et guberre magne lites inter homines unus regionis et aliqui inter proximos et accident activitates et servitutes inter homines et circa principum aliquibus hominibus mors subita et infirmitates februm. Et maxime tertianarum causantur ex sputum sanguinis formica haerisipilla aborsus corrosio carniarum accident etiam inter homines interfectiones impetuose et periculose. Et proptere in etate finis adolescentie et antiqui homines recipent dedecus et de hone stabunt et violentiam patientur propter insidia et superbiam aliorum. Et exhibunt homines de sua lege et aliam extraned succendia. In lerta erunt et occisiones pluverine in populo roborie et latrocinia multa et insidia viarum periculose complexio. Et enim ♀ movet virtutem irascibilem. Et vult Ptolomeus ♀ ☿ coniunctio in suo “Centiloquio” et hoc ratione caliditatis et siccitatis vehementis que efficit in humanis corporibus veride ☿ vimire intendit. Et si applicatus fuerit prope fortificatur utriusque malitia et operatur uterque eorum aliqua maneriem male ingente. Cuius est significator. Et propter hoc dicit Hermes cum lites fuerit propter omni duarum infortunarum unus scient cum altera. Si applicatio prima fuerit tempore unus gubernaler constellationis aut significationis. Et dicit cum illi de terra ♂ alios superabunt eo que visire et audacia erit inter eos et dolores et auxietates magis erunt in hominibus de terra prope propter unu suam mediante qua talia operant

in eis et illud. Est verum superposito pravitare fortitudinis planetarum. Nam in talibus quit aspicere ad significatorem cuiuslibet secte. Illa etiam secta cuius significatore fuerit fortior victorum habebit. Illa enim cuius debilis et infortunatus fuerit significator succumbet. Si aut ♁ fuerit in signo aereo hora eclipsis accidet arbore magnus in aere venti calidi corruptum et mortiseri tempestates choruscationes, et tonitrua, et radiis qui dicitur corisco hora est choruscatio. Qui cum cadit venites maxima velocitate et maximo impetu, itaque sciendit corpora domina multum quibus. Obniat lenia autem et porrosa penetrat. Sine Lesione dicitur etiam cum scindit aurum et aliud metallum in bursa. Et bursa non propter magnam subtilitater et velocitatem. Et erit paucitas pluviarum et umbrium. Illiud tamen maxime moderater aut augetur per gubernales tempere in anni qualitates. Et si suit ♁ in signis agues et praesertim maris accidit in mali submersio navium festina valde, et ventos contrarios, et impetuosos, et divisos et per choruscationes. Et si ♂ fuerit in signis quorum accidet in aquis divinito ex siccabuntur fontes et corrumpentur aque bibende. Quia virtute caliditate ♁ subtile resoluitur ab eius grosse remanente. Si autem ♁ fuerit in signis animalium domesticorum accident in eis infirmitas et divisa infortunia propter gubernates morientur et corrumpentur. Et si ♂ fuerit in signo terreo hora eclipsis dumicio magna et dampnum unum sale in fructibus terre. Terre etiam nascentia et fructus arborum dumuentur et corrumpetur propter in minus furorem in aere exundoniare propter animalia exputie factione gubernate ut sunt locusta brutus. Spica eos corrodentia et depascentia aut accidat eis dampnum casus eorum propter ventos magnos aut choruscationes aut propter ignem cadente. In loce in quibus gubernatur qui eos comburet autoquaque prosectum actiugunt nativitater. Virtus etiam ♁ gubernaliter dampnat temperamentum humanum. Et autem eidem vicinia propter eius maximum recessum ab eadem temperamento, nam gubernat infirmitatis acutas in corporibus animalium que sunt multum periculose. In corporibus autem maniatis consumit humiditatem. Et si eorum temperus nativitatis reperit deficiat et cadere facit cooperatur etiam ad generationem animalum ex acutis putredinibus. Gubernatorum que gubernata tales fructus dampnatur etiam nars vegetabilia et terrae nascentia validos producendo ventos et aeris feruorem et mendia promonendo. Et talia temperate complexionis terre nascentia et fructus ad humanum usum utiles ad corruptionem deducendo. Quando autem ♂ fuerit Sol a domina gubernationis eclipsi gualiter per cam contingunt talia qualia protinent ad cum cuius hiis cum accidunt alia protinentia ad luxuriam et feminectatem. Et ad humiditatem temperatam per ut primo quadrati. De natura partem ubi dicitur cum temperamentum ♂ sunite est temperamento ♂. Cum si ♂ fuerit in signo humido hora eclipsi accidet eius exaltatio et ad dignitates promotom et honor gaudium bonitas status melioramentum connigiorum et multiplicato eorum diviciarum augmentum manutenuamentum bonum et limpidum hoc est quod homines se manu teneonut pulcero modo, et habebunt facietates conversationes et amicitias bones, et crescet bona voluntas in factis leges. Ingressabunt quosi homini corpora amittabuntur cum principibus et gaudebunt cum eis. Et si fuerit Venus in signo aereo accident in eo venti temperati aliquantutum humidi, qui erutor occasio multitudinis nutrimenti boni et crescencie alialium in amplexione temperamento humano vicinorum et erit aer limpidus et clarus cum plivius brevis duaertionis. Et si ♂ fuerit in signis aquas aut in rivis aut maris faciet multas pluvias cum crescentiis aquarum. Et naves bun et secure navi gabunt et mercatores multum habebuntur et in mercibus suis fortunabuntur,

rivi inter cum augebuntur. Animalia quoque usibus humanis 9va multiplicantur res adorare et boni saporis. Res quoque limpide et pretiose ut margarite et lapides pretiosi multum appreciabantur. Et si ♂ fuerit in signo animalium de quibus se minant homines accidet melioramentum in eis et aliis rebus ad usum humani pertinentibus et diuinitio in rebus nature humane nocivus. Unde et fructus et fruges multiplicabuntur et ad bonum devenient sinem. Nam quilibet planeta cum dominatur augmentum facit in rebus sue nature vicinis. Et divinorum in contrariis cum si Mercurius Solus fuerint gubernator eclipsis. Erunt operantis talia quales sunt planete aut stelle fixae applicat. Et si nulli applicuerit assimilabitur opus sunt operi signo in quo fuerit. Et gubernaliter omne opus sunt facit cum festinatione. Impetu et velocitate multa. Et si fuerit in signo humano hora eclipsis operatur in hominibus activitatem magnam subtilitatem et dolositatem. Et maxime illud operabitur in latronibus in furibus. Unde facient multa latrocinia roubarias et insidios ingeniosas. Et si precipue propacorum habuerit cum planete infortunatis aut cum stella fixa dominantur eorum tunc etiam crescit multum devotum et malum sunt. Similiter si erit in aliqua dignitate infortunatum et maxime ✕ ullam concordans cum eo facit etiam tunc res mirabiles et insidios viarum fortes et multum cavtelosas latrocinia. Ingeniosa interfectiones celatos. Et occultas etiam facit talia palam et discoopte ullam armorum Mercurii facit eos per magnas subtilitates et artes quod si contingetur ambo hora eclipsis faciunt res admirandas atque stupendas. Accidunt etiam propter Mercurii eclipsos significatorum aegritudinem in sicce sebris quottidia ne vanutos fortes et ptisis. Nam ipse Mercurii vanutos est complexionis sicce et motus festini. Ideo siccus et acutas facit aegritudines. Et quamque mix traditiones astrologorum Mercurii sic nature convertibilis. Et operatur opera planetarum quibus sociatur aut locorum Zodiaci, in quibus moratur incholomus de sua essentiali virtute magis de clinat ad opera infortunatum quumque fortunatum. Et propter hoc natura dominas suas domus localiter in aspectu ☽ domorum prope et ✱ domorum ✕ verum naturaliter Mercurii parum tendit ad naturas quae domine domus Mercurii sunt in Δ domorum ♀ attamen casa ♀ est in exaltatione Mercurii et ecomier so. Igitur elongatur natura Mercurii a natura ♀ quantum elongatur casus ab exaltatione. Etiam contraria natura ♀ nature Jupiter quia domus eius sunt opposite domibus Jupiter cum coniunctio Mercurii fuerit. Solus dominis alicis constellationis et non contingetur aliam stellae fuerit predicta mala remisse. Et si mistebitur cum fortinis facite facta que ipse facit. Sed non adeo completo quando coniunctio magitur. Infortuniis facit mala multum maiora et dampna ingeniosa qui ex ipse infortune dumastiones quoque inferitis dei et que contingunt. In sanctuariis et in mutatione morum et legum Mercurii exums divinis alicimis universalis constellatione mutat. Et ad corruptionem disponetur quumque cum est de natura sua puciali fortitudo autem mali et corruptionis uno tempore magis apparebit que alio sidum que planete quibus commistebitur fuerint fortuna aut infortune cum enim fuerit. Cum infortuniis erit multo magis. Et quia est complexianis sicce et motus festini eo que semper vadit circa ☉ et retrogradatur sepius in suo cursu. Ideo operatur in aere ventos turbinosos festinos qui mutantur de leni. Et sat choruscationes tonitrua relampagos et terre motus pro quibus accidit quandoque magnum dampnam in alialibus et plantis de quibus se mutant homines. Et quum absconditur hoc et occultatur sub radiis solaribus operatur mutationem magna in opus et amus. Cum autem apparet. Et exist de sub radiis augmentum facit in predictis rebus quia itaque Mercurii plus temporis confirmat in sua occultatione que sui appartione.

Ideo bene dixit Ptolomeus cum est complexionis sicce quandoque libre “Quadripartiti”. Mercurii dicat aliquantulum siccitatem et humiditatem operare cum verum est quantum est de sui peculiaris natura aut novit complexionem eius que. Cumque ad illud que in pluribus operatur movus etiam notabiliter tempus deducit ipso ☿ in sua occultatione quumque in sua apparitione quare a pluraliter affectus siccitatem operum. Dicitur et quando est in dignitatibus planetarum humidorum aut aspiciunt cum eis opus in humectatione permovetur quando vero 3 in dignitatibus planetarum dicantium aut se cum eis aliquantulum aspiciunt opus de siccitati significatur. Huc usque locuti sumus de naturis et operibus sui peculiaribus propriis planetis. Nunc vero breviter et gubernaliter dabimus doctrinam in cognoscendis naturas et operibus coniunctis. Equidem mutatur et variatur virtus stellae dominantis in aliqua constellatione propter stellam que habuerit proportionem in domino aut in aliquo aspectu. Quandoque ad maius et quandoque ad naturas secundum naturam et fortitudinem talium stellarum sit cum stella principaliter dominante preparatorum habentium. Verbi gratia quando propter dominabitur in aliqua caelesti configuratione et ☿ propacorum secum habuerit in domino aut ipsum aliquom aspiciunt fictum inde gubernatore et lites homini extraneorum captivitates et res fortes valde magne, iuxta ipsius aspectus fortitudines. Ita quumque si interris fuerit aspectus de Δ aut ★ erit istud unus immo tendetur homines ad pacem. Et unus propter mentium abendiet alteri ut puta propter metum interfectionis captivitates et aliorum huius temoni. Et si aspectus fuerit de coniunctio aut de significabit fortitudinem magnam praeriorum litium et gubernarum que multum duerabunt et multatiens redibunt. Si aut cum habent propacorum cum prope in domino aut 8 ex aliquo aspectum applicet significet cum miuntur dampnum prope secundum fortitudinem cum et potentiam aspectus. Et quando cum virtute planete dominantis mixtebitur virtus aliam alterius stellae facione alicis aspectus ex gubernator principalibus aut virtus loci, in quo taler existit planeta. Scium virtus gradum signorum hoc et virtus planete dominantis in tali gradu aut quumque sic in angulo aut in succedente aut in cadente aut virtus habitudinis eiusdem planete duantis ex dampnosa operatione ad ☉ ut puta ex oriente occidentum apparatione occultatione dirtione aut retrogradationem verum quia coniunctiones planetarum unius cum alio et cum gradibus signorum et cum diversitate habitudinum in ordine ad ☉ sunt res et fere insunte propter hoc expermere naturam cuius libet coniunctionis. Non est res bene comprehensibilis et doctrinaliter tradibilis immo pacis superfluitas et in utiliter cartorum ocupatio. Cum quibus soleres et studiosus indagitur ex noticia naturae cum simplicium ad notus regulis et exemplis per “Quadriti” Ptolomeum huic inde in puncti talo positus potitur in cognitorum claram et utilem cumslibus mixtionis devenire cum si aliis. Ex natura simplicium et ex diversitate coniunctione non potit ad compositorum noticia derivare venire. Scias cum intellectus eius non habet ad capessendum magistrum astrologie aut que taler aestat vagabundus et non apparit mente cum diligentia extrema prout punctis arte ignirir sublimitas. Aut quia taler interstes alius rebus sub occupatus non recolligit se prout his artis acquirit latitudo aut quia cerebrum eius non est complexionis bone et eius intellectus longe est ab eo. Et taler remonendus est a sciencia huius artis ne in utiliter occupares in astrologia. Et astrologia doctrinatio per ipsum vilipenderetur et conitenit ut. In spiriatur concordantia planetarum cum regionibus et civitatibus qui sunt principales significatores accidentis. Nam si tales planete dominatores fuerint fortunati et super eos non fuerint elevate planetae, donec in regionibus cum quibus concordant erit opus eorum magni profectus

et multe bonitatis. Si ut planete contrarius elevati fuerint super tales significatores erit opus eorum minoris perfectus. Cum si planete mali fuerint significatores et non elevabuntur super eos planete non concordant de essentiali concordia. Sed virtus ipsorum praelata caelestia ad tales lumitur regiones erunt magni impedimenta dampna. Si autem super tales malos significatores elevati fuerint boni planete aut tales significatores mali decretuli proprietate concordavrint cum aliquibus locis dampnum erit unus. Itaque duo menuntit mali non malorum per elevatio bonorum super eos et spreciales aspectus ad aliqua regionem mali etiam aliis plus nocent qumque suis. Et boni propriis magis nocent. Elevatio aut planete minus super aliam qumque cum est de intentione Ptolomei sit modes primus quando aliquis planeta applicatur alter existente aliqua dignitate primum tunc primus elevat super secundum hoc est ille planeta qui est anno. Loci in quo est alter dicitur elevatur super ipsum. Secundo quando unus planeta applicat alteri quorum unus est fortior alter sine fortitudine naturali sine accidentali tunc per taler planeta fortior dicitur elevatur super debiliores. Illo planeta qui distat ab altio sidum successionem signorum per 10 signa elevatur suposi illum a quo taliter distat. Et sicut quendam regiones magis recipiunt occidens. Et quendam unis. Juxta prius tradita sic. Et particulares homines quidem magis sunt dispositi ad recipiendum in fluxum certe constellationis et quidam unis. Nam homines quorum aliis locis est ex qumque locis yleca. Ut puta locus ☉ aut ☽ aut locus ascendentis aut locus coniunctionis ullam coniunctio precedentis aut locus parte fortune tempore nativitatis ipsorum fuerit. Ipsemet locus eclipsis ullam coniunctio eidem aut etiam fuerit locus alicums altera vocaliter eos figurationis celestis maxime in fluxus ipsius sunt susceptivi et fortius quidem esse potest. Et de quo unus aliquis se potest custodire est quando habet loci eclipsis. Fuerit ipsomet habet loci alicius Lunam ex tempore nativitate. Et post hoc quando habet eclipsis est habet oppositus alicui habet Lunarum tempore nativitatis. Vanuo est qua si impigle, quando tale occidens talem comprehendit hominem. Et hoc regula etiam extenditur ad habet planete dominantis in eclipsi. Et ad habet in aspectum eidem. Et ad habet aspiciente habet eclipsis maxime deinde Δ et ★ aspectibus.

Capitulum sextum

Et magis speciale qui homines et quorum nativitatum magis disponentur pro accidentis susceptione

Pro cuius intelligentia scium cum omnes homines. In quorum nativitatus ☉ aut ☽ eclipsantur in loco radices erunt magis dispositi ad suscipiendum effectum eclipsis. Item omnes homines in quorum circulo fatali ☉ aut ☽ est ylectus. Item omnes homines quibus in nativitatibus ociebatur habet in quo luminare eclipsatur aut ad minus ille terminus signi in quo est habet, quo luminare eclipsatur praetera omnes homines. In quarum nativitate habet luminaris eclipsati aut terminus in quo fuerit. Taler habet fuerint angulo 10 domus. Item omnes homines, in quorum nativitate habet luminaris eclipsati aut ad minus terminus in quo ille habet continetur fuerit in angulo 7-me domus. Insuper omnes homines in quorum nativitate habet luminaris eclipsati aut eius terminus fuerit in angulo 4-te domus. Itidem omnes homines in quorum revolutionibus nativitatum signum eclipsis. Et praesertim habet in quo luminare

eclipsatur aer eius terminus cadit in aliquem angulare. Juxta intentionem Ptolomei vero 24 sui “Centiloqui” dicentis: eclipsis luminarum in anguler nativitatum ulla revolutionum annorum impedit secundum naturam illius signi. In gradus ne eclipsis, et secundum naturam domus, in qua fuerit eclipsis, si vero in 10 eclipsabitur aliquem luminarum erit malum in dignitate, cum hominem et magisterio habet exaltatione. Et si eclipsabitur in ascendente terminabit malum in corpore et sanitate. Si in 7-ma erit malum in comigio et mulieribus, et occasione contentianum. Si vero juxta erit malum in hereditatibus possessionibus et thesauris, praeterea omnes homines, quibus eclipsantur luminaria in locis ylegiorum. Nativitatis eorum in ascendente loco ☉ loco ☽ in loco partis fortune et in loco coniunctio ulla oppositio precedentis nativitatem aut in eorum gradibus oppositis aut quadrate; item omnes homines quibus luminaria eclipsantur in habet oppositio aut quadratis loci radios eorum insuper; omnes homines quibus hora nativitatis fuit locus luminarum aut locus ylegiorum habet radiis planete significatoris eclipsis aer eius oppositio ulla eius quadratus; itidem omnes homines quibus hora nativitatis habet eclipsis aut habet oppositio aut quadratus; denique Δ et ultima ★ fuerint in loco ylegiorum, igitur unum si magis disponantur per accidentis susceptione. Utilissimum igitur erit figuras siderias nativitatis scire eiusque praestitum futura mala vitare. Si etiam astia ad aliquam egritudinem puta calidum corpus inclinabit mox per diaetem secundum per frigidam ad qualitatem attam licebit corpus inclinare. Adveniente etiam influxu astrorum invenient corpus aliam qualificatum qualitate ideo illud non poterint de facili ad malum trasimitare propter passim vidi spesitorum et resistentiam. Actus etiam activorum sunt in paciente bono praedisposito ex zodiacum. Et avitenua pro quadrato talo de scire accidit actio quamque et Ptolomeus in “Almagesti” dictione primo dicit vix sapiens dunabit restre non quidam motus eorum impedimento sed corporum ab in puxibus naturis sumis praestitis propter proprietates attam defendendo quider confirmat idem Ptolomeus voco 7-to sui “Centiloqui” dicens: astrologus optimus multa mala prohibere poteritque venturum est ex stellarum cum naturis eorum praestinerit sic etiam premonit erun cui malum futurum est ut passit pasi illum levig utilitat. Etiam astrologie non est aliud nisi praestitium vitare periculum temeritimos. Igitur et dementium zdarenolo figuram nativitatis sideralem scire quamdam futurore malorum sciam terrorem incutit eteo tolerus modi facit. Non attendentes illud sapientissimi senere. Dicentis, stultum est timere quae vitari non possiet unde dicit. Quidam est ginne mori mors nullo partit honori. Alonus etiam in libro prophetalis non omnes moriantur omnes quibus arcus insidiatur. (...) Sic etiam homines futuris malus praestitis per nativitatem figuras. Eadem futura mala possutur vitari aut ad minus mep cum mali debilitare. Ex quibus dictis manifeste patet vilitas astrologiae et praesertim illus nobilissimi partis sue videlicet sciera nativitatum.

*Etc. Etiam de primo
1498.*

Canon alius de profectionibus

Profectionem quamlibet inventuer annos completus et dies et horas si placet aspere illo que facta est aliqua coniunctioni tertio habet alitis signi usque ad tempus illus, in quo hoc sciere desideras. Scribe in tabula quos quidem annos completus divide per 12 et quod non poterit dividi sunt figura quae debes signare. Deinde dies quos habes ultra annos completus aslitica per 30 et illud quod pranenerit divide per 365 dies. Et in vinero quotiente vement habet quos etiam serua ad signa perusus signata residium vero multiplicetur per 60 et dividatur per idem qumque prius et vement minuta que adde signis et gradibus pro orbis. Hec itaque signa habet et minuta per dictam divisionere muneta adde ad locum seu gradum coniunctionis eius profectionem qubernis et patebiter propositum. Aliter ad muemerus profectiones quascumque voliums scie scribe annos christiani concurrento. In quibus est fatum coniunctio magne aut urbis edificio aut nativitatis. Deinde scribe annos christiani completos ad quos vis scire locum profectionis et subtrahie bores amato diebus et residium erunt anni completi coniunctionis ullam urbis ullam nati et vocatur et ab coniunctionis ullam urbis ullam nati his hos igitur annos completos deinde per 12. Et residium quod dividi non poterit perice ab ascendente coniunctionis et ab ascendente itinitur ullam ab ascendente edificatoribus urbis ullam aeraes ☉ inconrendo profectionem a habet ullam etiam a habet ☽ inconrendo profectionem a habet ullam etiam a habet medium coeli inconrendo profectionem a gradum 6 coeli et ubi sunt natura signi quando inveniemus significator erit signum profectionis anni currente quanto non sunt missus natura aliorum. Et si nihil rerund serit post divisios per 12 erit profectionem anni scribe in signo radicis ☽.

1490.

СУДЖЕННЯ ПРО ЗАТЕМНЕННЯ *(Віднайдена колекція досліджень доктора Георгія з Русі)*

... невпинно до кінця життя. І дізнаватися, коли побажаєш бачити, природу і взаємозв'язок планетних стелліумів, уподібнених місяцям Сонця і Місяця. І, з іншого боку, як знаки, яких є дванадцять, благотворно діють, а Овен тоді перший, тому що в повному році чотири таких знаки, і кожен з дванадцяти знаків підрозділяється на тридцять і на шосту частку часу, які сходять вчасно, що очевидно, протягом року. Вони призводять 12 по тридцять до досягнення 360 і виробляють шості частини одного терміну. Це є час з тридцяти і він досягає 120 періодів, на які розділяють кожного. Говорячи про природу місяця, його оцінюють у 52 часи, які сягають семи днів, які один одному передують і загалом складають повний сонячний рік з 365 днів. Коли, з іншого боку, багато років проходять, можна оглянути будь-який з позиції дванадцяти знаків, які проносяться мимо.

Тоді вивчають походження знаків, тоді розглядають дванадцять знаків, кожен знак скільки разів відкриється. І менше який видаляється з дванадцяти, і який рухається після будь-якого поділу, віщає про походження речей, від яких причина і дія поширюється, після вилучення будь-якого поділу, у порівнянні з чотирма в головному положенні. Разом з тим свідченням є, як у чотирьох знаках вони існують, походзячи від тих перших, які керують ними. І після об'єднання, унаслідок упорядкування, в остаточних висновках «Чотирьохкнижжя» Птолемея вже розрізняє знак перший остаточно. Справжню причину коротких труднощів видно з тих положень, які проголосив щасливий Аттазір: яким чином виникли поблизу альмутена які положення, чи є саме поблизу спалюваного, чи також згідно іншого положення, яке споглядає там же. Без цих подібностей у трактаті, які вказують вихід унаслідок визначення більшого, смішні спроби зробити щонебудь. Отже, піддамо нашому остаточному запереченню думки тих, проти кого Бог підносить Місяць.

1490.

* Унизу другої сторінки першого аркуша вписано примітку рукою когось із власників рукопису: «Віднайдена колекція доктора Георгія з Русі, його дослідженню приналежне “Судження про затемнення”».

Глава перша

Те, що необхідно знати про сигніфікацію або затемнення

Щодо сигніфікатора для затемнення, слід розглядати затемнення знака, і знаки, в яких розташовані кути, між якими відбувається затемнення. З них той із знаків сильніший, який знаходиться найближче до кута, де було затемнення. Існують також кути ретроградності і дирекції, згідно з 96 словом Птолемея, коли він говорить, що місяця, в які вони падають, викликають спільний вплив на затемнення. Існують також кути ретроградності або дирекції, близькі до місця затемнення, тому що, коли затемнення знаходиться на рівній відстані від обох кутів, то кут сходження займає перше місце. Сильніший той кут, говорить Птолемея, до якого він йде. Місяць або Сонце сильні, завдяки руху до кута, в якому вони повинні бути. Більш слабке з затемнених світил, правда, віддаляється знач-

но більше і відходить. І називається цей кут кутом, який слідує за затемненням (екліпсісом).

Отже, слід розглянути володаря затемнення, а потім володаря кута перед затемненням. Якщо планета Венера за цих обставин у трьох місцях, або в двох перших, займає володіння, то саме Сонце буде сигніфікатором. Якщо ж, навпаки, володарі матимуть там дім, де буде мати місце перший дім знака затемнення, то будуть частково панувати і в інших. Якщо ж більшість планет матимуть рівні достоїнства в цих же місцях, або в двох основних, то можна побачити що-небудь істотне навіть відносно діючих свідоцтв, оскільки той з радіусів, а саме, вільний кутовий, який був у своєму достоїнстві, слід було б поставити попереду. Так говорить Птоломеї у шостій частині «Тетрабіблосу». І ми будемо знати, хто буде управителем планет у цих двох домах, виходячи з затемнення цього дома і з місця перед затемненням, тим способом, про який сказано. З них планета з великим достоїнством, яка має обитель, де є і примикання, і нахил до землі, займе гідне місце і місце, де буде мати в майбутньому більше значення, ніж має тепер.

А коли планета стане управителем у своїх володіннях, або в тригоні, або в домі ексальтації, бо буде єдиним володарем, тоді вона буде і єдиним управителем затемнення і кута. Ми вважаємо, якщо відбудеться так, що обидві планети будуть мати більше узгодження з управителем, де завгодно з цих двох місць, то ми вибираємо управителя спочатку для затемнення. І ми запропонуємо саме його одного. І якщо планети будуть мати переваги в цих місцях, то вони будуть значимі для обох. І якщо яка-небудь з них буде мати в цих двох місцях рівні достоїнства, то ми вибираємо спочатку і виставляємо вперед ту, яка ближча до кута і сильніша в дії, і спостерігаємо, хто йде до них.

Глава друга

Про те, як насправді дізнатись у яких частинах світу і в яких регіонах і містах проявиться, а в яких ні, ефект затемнення. Відкрита силою розуму на роки вперед, передпосилається ця фігура для зазначених частин світу з їх сигніфікатором

Овен

Стосується тіла. Слід зауважити, що має з земель і провінцій Персію, Британію, Галію Алеманську, північну частину Польщі та Краків під своїм патронатом. І є місце, де нині лежить Русь. Його містами є Краківська земля, якщо взяти три його лики, то в останньому десять міст: Віченца, Вітербій, П'яченца, Флоренція, Дакія і Антіохія; з цих місць він має піщані місця і місця, в яких є вогонь; місця, у яких збираються і виходять на дорогу розбійники. З металів – залізо; з кольорів – виноградний змішаний з червоним; з запахів – не гіркий; з тварин – тварин, які мають копита; з людського тіла – голова. Відома Кафа – величезна держава, у могутній владі якої знаходиться король Польський. Також точно, якщо перейде в третій фас управителем, тоді – чума в Польщі і подібне в протилежному знаку, у тому, що включає Овна.

Тілець

Стосується дерев. Слід зауважити, що має всі провінції близько берега в напрямку Малої Азії і місця, які знаходяться в напрямку Константинополя. Точно

так же південну Польщу і багато частин північної Азії, які нині зайняли татари і готи, і Білу Русь, де є відома держава. Нині він має північні міста: Болонья, Сіенна і Перуджа. З місць, якими керує, має схід і місця для оранки; з людських членів – шию; з тварин – домашніх тварин і відгодованих овець і биків коров'ячих. Із запахів – незвичайні; з дерев – дерева високі, які використовуються для вживання людьми.

Близнюки

Є щедрими. Треба зауважити, що знак має Вірменію, Єгипет, Англію, Фландрію і Ломбардію; його міста – Париж, Тридент і Лігур; з керованих місць має гірські місця, в яких земля ореться. Так само і місця ігор; так само і місця, у яких відбуваються диспути. З тварин має мавп; з людських членів – лопатки, передпліччя і кисти рук; з кольорів – зелений зі схильністю до виноградного; із запахів – солодкі; з птахів – усіх, які мають голос хороший і чистий.

Рак

Стосується дерев. Слід зауважити, що Рак має землю Вавилонську, Африку, Францію, Вірменію меншу, Бургундію і місця поблизу берега моря, як у Пруссії, і поблизу частин Алеманії багатої. Міста його – Константинополь, Венеція, Гераклея і місця з поганим кліматом. З місць його – ті, де багато води, струмки і болота. З людських членів має шлунок, грудну клітку, легені і груди жінок; а також мандрівників, погоничів і весь простий народ. З кольорів – димчастий; із запахів – солоний; з дерев – дерева високі, які ростуть біля води; з тварин – тих, які мають довгі зуби, риби голі і риби вкриті лускою.

Лев

Стосується дерев. Варто зауважити, що він має вплив аж до кінця земель заселених людьми, аж до Ломбардії. З деяких книг слідує, що він має Туреччину, Апулію, Італію, більшу частину Франції і Богемію і такі міста як Рим, Равенна, Кремона, Монтана і Дамаск. У воді Іудеї його об'єднання. З людських членів має серце і діафрагму, яка є перетинкою, яка відділяє верхні члени від нижніх. З місць громадського користування має місця, які можна захищати, які сильно укріплені, і свої міста і військові табори проти нападників. З тварин – диких тварин: леви, вепри і ведмеді; з птахів – птахів, які живуть завдяки грабежу; з кольорів – червоний і коричневий; із запахів – гіркий.

Діва

Стосується струмків і ними поширюється. З районів землі має Грецію, Наварію, Кандію, острів Кіпр, Архару, з якої виділяється Албанія. Її міста – Гилет і Папія. З громадських місць – місця, які створюють привабливість жінкам, і місця забав. З людських членів – живіт і кишечник; з кольорів – пурпурний і білий; із запахів – духмянний.

Терези

Стосуються дерев. Слід зауважити, що з земель мають Молію, частину Ефіопії, Лівію, Етрурію і мають володіння в Єгипті. Їх міста – Нюрнбергг

і Ульс. З місць – місця піщані, придатні для полювання і всі місця високі і піднесені. З людських членів мають вуха, ніздрі і низ живота. З кольорів – зелений і фіолетовий. Із запахів Терези мають запах солодкий. Терези – це пророчий знак. І, дійсно, в Єгипті були пророки. І тому ніхто не зможе пророкувати, якщо він не народився під знаком Терезів або Скорпіона.

Скорпіон

Слід зауважити, що він один серед усіх знаків має з земель Абію, Варварію, Норік, Бальдеев, Гадіону, де продають людей. Його міста – Падуя, Валенсія, Феррара і Кремона. З місць має місця глибокі, внутрішні місця Скорпіона, місця гідкі, такі як лупанарії. З людських членів – соромітницькі. З кольорів – зелений змішаний з червоним; із запахів – солоний. З тварин – небезпечних для нас плазунів, тварини віщих і отруйних.

Стрілець

Стрілець – знак шляхетний. Із земель має Іспанію, Лігурію, Далмацію, Хорватію, Славонію і великі володіння в Богемії і Моравії. Міста його – Вієнна, Буда і власність у Кремоні. З ґрунтів має пустелі і вогняні місця. З кольорів – жовтий без лимонного, зі схильністю до червонуватого. Із запахів – гіркий. З людського тіла має стегна.

Козеріг

Для добра має Францію, Ефіопію і Аравію, два моря в напрямку до Індії, має кордони з Грецією і має власність поблизу Константинополя. Із земель – землі в напрямку заходу і Альтіону, а також Літанію з сусідніми місцями. Його містами є Форлівві, Кремона і Вільна. З місць – береги струмків і заїжджі двори будь-якого типу, і місця, у які збираються полонені. Із запахів – сипонтійський; з людських членів – коліна; з тварин – домашні в'ючні тварини.

Водолій

Із земель має Персію і західну землю, таку як Дація, Норвегія, Швеція, Індія, і переважно в горах. З місць – місця з водою, річками і всі землі з надлишком вологи; з кольорів – свинцевий і зелений; із запахів – солодкий; з людських членів – щиколотки і гомілкові кістки; з тварин – усі тварини; з видовищ і зображень – мерзенні і все дерев'яне.

Риби

З регіонів вони мають такі, де велися переможні війни, і власність у землях по Рейну, і острів у напрямку Єгипту, Португалію, Гибернію, Нормандію і частину Іспанії в напрямку затоки Нормандської, бо вона є частиною Франції, де побудована Ротомація. З міст має Олександрію і Венецію. Має землі, які знаходяться далі від Равенни, і землю, куди я збираюся піти, і в якій, на думку Галі, є асцендент християнства. З місць має рибні озера, береги морів і водні місця. З людських членів – стопи. Із запахів і кольорів – білий колір різних відтінків; з тварин – водні тварини. Отже, усі раніше названі місця, щасливі або нещасливі внаслідок фортуни, або невдачі, або нещастя свого міста. Бо місто, як і регіон,

буде щасливим, коли в його знаку буде вдача. І громадяни його в знаку будуть нещасливі при переважанні нещастя.

Глави,

у яких повідомляється, завдячуючи роздумам, знайдене розміщення тих частин світу, які включають Азію, Африку та Європу, Азію Малу і Азію Велику з їх сігніфікаторами

Тут будуть попередньо дані окремі сігніфікатори королівств і міст, і міст-держав, і укріплених поселень, які підлягають певним ознакам, або виходячи з розрахунків, або з першої їх сігніфікації. При цьому виявилось, що такий самий знак був у десятому домі при народженні володаря цього міста, або завдяки його першому засновнику, оскільки під цим знаком він народився. За таких обставин результат затемнення проявиться: по-перше, у містах-державках, які підлягають знаку; по-друге, у містах і регіонах, які підлягають знаку кута перед затемненням; по-третє, у регіонах і містах, які підлягають знаку асцендента в середині затемнення; по-четверте, згідно з деякими судженнями, у місцях і регіонах, які підлягають знаку кута після затемнення. У першому випадку для міст і регіонів, узгоджених з такими знаками, сігніфікатор затемнення відкриється в кінці. Така узгодженість буде дорівнювати тій, яка випливає з поданого розподілу, не враховуючи окремих випадків, які мають значення, оскільки такий знак був висхідним на годину споруди міста, або місця будь-якого з світил у середині неба – чи було воно в час народження того, хто доручив спорудити дане місто або замок, або будинок, або оселився як перший мешканець. Бо в цих же місцях сігніфікатор має найбільше значення, якщо він відкривається тут же очевидно. Звідси: затемнення над землею, яке можна побачити, має більш сильний вплив, тому що його енергія вільно проходить через повітря аж до землі. Якщо ж однак під землею буде проходити, то проникненню буде перешкоджати щільність землі. Не перейде в нас енергія з іншої сторони світу з тією ж потужністю, яку вона має; вона попередньо буде значно пом'якшуватися і, внаслідок цього, енергія значно слабша в тих місцях, де затемнення не проявляється явно.

Глава третя,

у якій розкриваються стани, виявлені в момент затемнення.

Йому передують 36 зоряних фігур

Першою існує фігура на початку затемнення, завдяки якій цей час, у який починає проявлятися дія, відображається протягом затемнення.

Друга фігура є знаком, у якому відбувається затемнення; за допомогою цієї фігури визначається, у яку годину відкриє силу повітря, тому що повітря відкриє прихід затемнення через затемнення сігніфікаторів.

Третя фігура – це фігура в кінці затемнення, завдяки їй встановлюється час, у який послаблюється дія затемнення.

Розмірковуючи над першою частиною, ми повинні дізнатися, скільки годин у часі, чи в рівних проміжках відокремлене світило в стадії затемнення від першої фігури затемнення, від його асцендента, тому що скільки нерівних годин між асцендентом на початку затемнення і самим світилом у затемненні, після

стількох місяців проявляється початок дії, якщо було затемнення Місяця, і на протязі стількох років, якщо було затемнення Сонця будь-яким світилом; тому що одна нерівна година сприймається як один місяць при затемненні Місяця, і на протязі одного року, якщо було затемнення Сонця. Протягом року їх може бути дуже багато. Але, щоб дізнатися, скільки годин часу або в нерівних проміжках пройде між затемненим світилом і асцендентом, я увійду в таблицю сходження знаків у непряму колі того регіону, у якому відбувається затемнення. Якщо ж сінгіфікатор знаходиться в опозиції до світила в затемненні і під знаком, у якому затемнення має завершитися, я приймаю сходження світила з частинами денних годин, якщо затемнюється Сонце, або вночі, якщо затемнюється Місяць. Ці сходження я порівняю у таблиці з частинами годин для запису провісників наближення затемнення. Після цього я ввійду в ту ж саму таблицю непрямого кола з сінгіфікатором асцендента і з сінгіфікатором опозиції, і під тим же знаком сінгіфікатора, знак якого сходять. Я зазначу сходження, які запишу спочатку в таблицю, потім відніму сходження затемненого світила від сходження його асцендента. А те, що залишиться після вирахування, буде його відстанню від асцендента. Цю відстань я запишу близько до першого з її назвою. Його я поділю на відстань між світилом і асцендентом – затемнення завжди відбувається поділяючи одне і друге згідно з частинами годин світила. І, як відстань світила від асцендента, так і частини годин мають однакове найменування в хвилинах. Так, якщо на дистанції є (...), то я помножу їх на 60 і це пов'язано з тим, скільки пройшло хвилин. До цих хвилин додаю хвилини відстані, щоб у результаті отримати відстань світила від асцендента в хвилинах. Усе те ж саме – частини годин зведу до одного значення, тобто до величини частин години кратних 60, як і раніше. А результатом будуть зменшені частини години.

На цей результат частин часу я розділю перший результат, тобто відстань світила від асцендента. І в однаковому порядку декілька разів ідуть нерівні години, які я запишу окремо в таблицю. Потім, якщо щось залишиться в остатку, я помножу на них і це вже буде в годинах. А якщо повернутися назад, то 60 я поділю на 60 і отримаю в хвилинах; скільки пройшло хвилин нерівних годин, які поставлю поза таблиці до годин, записаних раніше.

Коли визначено ці години, то будь-яку годину слід приймати тотожно одному місяцю при затемненні Місяця, і одному року при затемненні Сонця. І будь-які десять хвилин нерівних годин сприйматимемо як п'ять днів у затемненні Сонця. Через скільки місяців і днів проявляється перший вплив затемнення, якщо йдеться про Місяць, через таку ж кількість років і місяців проявляється перший вплив, якщо було затемнення Сонця. Таким же способом слід діяти в сумнівних випадках при фігурі в середині затемнення, виключаючи середні нерівні години. І це є судженням, безперечно, самого Галі, коментатора Птолемея в 20 главі «Тетрабіблоса», й інших багатьох авторів, які його ідеї запозичили. Бо Птолемеєвий говорить про цю величину. Галі ж говорить так: якщо місце затемнення буде в східній частині, тобто в його перші нерівні години дня, згідно з Галі, при затемненні Сонця, або в перші місяці його при затемненні Місяця. І більша сила явища показує (у першій книзі його третьої частини) період часу, впродовж якого буде це явище.

Якщо ж затемнення буде в середній частині, то згідно з Галі, відбудеться

перше сповзання в години місяця від сходу до послідувачих за цим годин. Тоді почнеться сходження після його перших років і місяців. І буде в ці роки і місяці сила Сонця більша, ніж є і ніж буде на заході; тобто ефект тривалості збережеться на половину всього часу.

Якщо ж затемнення буде в західній частині в останній період цього дня або ночі, то згідно з Галі, дія затемнення почнеться через вісім років або місяців і відкриється в наступні роки чи місяці. Адже енергія початкового затемнення, яка має поповнюватися сама собою, не триває більше 12 років, якщо це було затемнення Сонця, або місяців, якщо це було затемнення Місяця. Звідси, згідно з Птоломеєм, з достоїнств планет основним вважається те, при якому не виникає прискорення або уповільнення повітряної маси: ефект єдиний і незмінний впродовж усього періоду дії.

Однак часткове зменшення або збільшення цього впливу при такому акциденті (падінні) виникає зі з'єднань і опозицій, які відбуваються в місці первинного акциденту або в місцях, які мають відповідність поблизу цього місяця акцидента.

Такі констеляції дають первинне напруження і схиляють до хорошого чи поганого.

Поблизу затемнення знаходиться планета, яка одна з двох домінує в таких констеляціях. Бо вона, коли панує в такій окремій констеляції, то стає в опозицію до домінанти при затемненні. Якщо вона буде в опозиції до першого місяця, то буде напруження першого домінанта, а якщо буде сильнішою від нього, то викличе енергію першого. А якщо планета йому відповідає, то енергія зростає. І в такий спосіб вони посилюють або послаблюють себе.

Необхідно також поміркувати стосовно пропорцій узгодження і розділення, якщо час акцидента одного небесного тіла співпадає з часом другого. Адже, якщо одне діє в один час, а друге – в інший, то це буде або складання або віднімання. І якщо так буде в часткових кон'юнкціях чи опозиціях, то це буде значно сильніше в кон'юнкціях екліптичних і затемненнях. Адже одне затемнення викликає більш значний ефект або применшує його. У подібний спосіб більші кон'юнкції мають подібний вплив, але інколи одна констеляція створює іншу, втрачаючи в цілому достоїнство (енергію).

Подібне додавання чи зменшення прискорення чи уповільнення проявляється при зовнішній взаємодії планет, які домінують при затемненні або при іншій співсігніфікації небесних тіл, що, безперечно, означає прискорення.

Отже, знаки впливають один на одного, тобто підлягають впливу акцидентні знаки. Якщо ж такі планети будуть східними прямими або стаціонарними, то будуть здійснюватися в кутах без достоїнства і прищвидшувати вплив.

А якщо будуть західними ретроградними або стаціонарними в першому домі, або на захід від асценденту, тобто в опозиції до Сонця, або в іншому подібному випадку, то відбувається послаблення і уповільнюється вплив, у тому числі і сігніфікатора. У кутах додаються ті, які є східними; ті, які в достоїнстві падіння – рухаються і їх енергія слабшає. А планети в достоїнстві падіння впливають середньо. Той же Галі говорить, що це недобре, коли планети розміщені погано, або погано впливають.

Інші причини, які відмічають, згідно з Галі, енергія дії або шкідливі впливи,

ябо якісь відношення. Адже ми бачимо, що поганий вплив при Юпітері поблизу Стрільця сильно зростає, коли вони погано розташовані. Добре, коли одна планета послаблюється чи пригнічується і тоді поганий вплив залишається в небесному тілі.

Ці вчення слід співвіднести з існуючими сигніфікаторами затемнення, оскільки характерно, що ознаки затемнення видно впродовж довгого часу, унаслідок зустрічі інших небесних тіл з затемненням. Адже, як говорить Галі, посилюючись на шосту главу «Тетрабіблоса», при великих кон'юнкціях, якщо трапиться якась з'єднання в одному й тому ж знаку при затемненні всього світила, то воно проявляє вплив такого з'єднання в цьому небесному знаку, якщо воно зростає.

Необхідно помножити тривалість затемнення на рівні години, оскільки час при сонячному затемненні відповідає кількості років, а при місячному затемненні – кількості місяців. Припустимо, що з'єднання відбулося поблизу Юпітера в першій обителі Овна, що трапляється згідно з Аль-Бумазаром, у 96 градусі при сонячному затемненні, а згідно з Альфантом, що більш вірогідно, у куті 94 градусу і впродовж 4 місяців 16 днів 22 годин і 20 хвилин, і буде в тому ж домі при затемненні Сонця впродовж точно двох годин без прискорення. Тоді вплив сонячного затемнення розтягнувся б на дві тисячі років, а якби це було місячне затемнення, то вплив його продовжувався б майже дві тисячі місяців.

Вплив затемнень свідчить, що кон'юнкція і опозиція Сонця і Місяця при їх затемненні мають достоїнство золота більше, ніж у роки інших аплікацій, тому що ці світила мають більші достоїнства, ніж усі інші зірки, хіба що будуть знайдені інші свідчення. Сюди додаються сильні достоїнства, домінація і вплив упізнаються за сигніфікатором затемнення, за домінацією всього затемнення. Адже місячне затемнення в будь-який час сприймається однаково: одна година дорівнює одному місяцю. При затемненні Сонця точна година пропорційна 1/24 частині дня або є проміжком часу, який дорівнює кількості води у водяному годиннику (...). Однак при рівноденні вираховується в нерівних годинах. Про це було сказано на початку цієї глави, що година – це дванадцята частина дня або ночі, у залежності від часу початку затемнення, або неточна година, коли додається (...). Тоді виходить, що одна неточна година наближається до максимуму (...).

Глава четверта

***Про пізнання, яке породжує розуміння,
і в якому зовнішність живих істот, як така,
виявляється перед ним у затемненнях***

Слід звертати увагу, згідно обізнаних, по-перше, на те як існують головні два доми, доми затемнення і місяця двадцяти сигніфікаторів; по-друге, на те, які речі в році, і як формуються образи живих суб'єктів і їх фігури, або інакше – зовнішність. У прогнозі про обидва задіяні доми існує виявлення ефектів поблизу затемнення. Існують також звернення до іншим двох домів, знання кутових домів до затемнення і кутових домів після затемнення, про які говорить Галі разом з порівнянням північних сигніфікаторів будь-якої фігури, у якій перебуває знак затемнення. І про знаки, у яких звичайно ж перебувають сигніфікатори,

йдеться особливо, як про фігури кутові недосліджені, і ті, які після зростання виглядають не належним чином. Птоломей каже: існують фігури знаків керуючі й іншого роду. Разом з цими суб'єктами потрібне чисте узгодження разом з образом таких і фігурою, оскільки разом з особливостями таких існує вибір, породжений з причини зазначеного ефекту затемнення. Звідки щоразу, як образ, зумовлений знаком, він існує порівняно з фігурою часу, яка існує в Близнюках, Діві, Терезах і Водолії. Отже, перша проявляє Марс в ефекті затемнення в цей час. Або коли існували схожі фігури чотириногих звірів з приплюснутим носом, ніби у Льва, затемнення буде зникати в подібних звірах. Якщо ж коли-небудь існує фігура подібна рептилії, ефект затемнення буде в Близнюках падати поблизу рептилії цього виду. Усякий раз, коли взагалі існують подібні фігури звірів, які оселилися в домах Овна, Тільця, Козерога і в останній половині Стрільця, проявиться ефект затемнення у звірах, які з точки зору людей загрожують їм у житті. І схиляють такі випадки в образі тварин багатьох людей, схильних до таких постатей, до уявлення, немов би їх благо узгоджується разом з Овном чи Тільцем, Козою чи Капеллою разом з Козерогом, диким віслюком чи мулом разом з останньою половиною Стрільця. Разом з тим, з іншого боку, існують такі визначальні знаки як Близнюки, Діва і Риби, які немов би схиляють до випадків легковажності (мінливості). Довіра буде до будь-якого, зважаючи на фіксований стелліум, який існує поза Зодіаку. І через це існує поспішність в оцінці домів, яка випереджає ліктора.

Дійсно, згадане свідчить про речі, які перебувають усередині згаданих, які як завгодно узгоджуються таким чином зі знаком Дельфіна, який відображає якості Риб. А фігура натуся (новонародженого) свідчить, з іншого боку, про велику народжуваність чи безплідність. Дійсно, подібним образом уважають сприйняття нових образів поза Зодіаку, немов би вони існують у Зодіаку. І так, щоразу, коли непостійний знак існує в домі затемнення або в домі сигніфікатора, подібно Діві, або подібно шуліці, який нападає на квочку, а вона мчить від нього. Або інша така фігура, яка проявляється у вогні, представляє самого сигніфікатора разом з випадком затемнення. Й інші значні разом зі згаданими, хто існує комічно, подібно до людей. Так говорить Галі: однак Діва і Водолій пропонують форму, яка має натяк на тварин. І з цієї причини означає бажання, які людині смішні. Унаслідок цього існує загалом така четвірка знаків, задоволення від знання Близнюків і Діви, пов'язується з образами, які сприяють прикрашанням. У Водолії, навпаки, бадьора курка, а в Рибах дикі веселощі проявляються. І говорить Галі: разом з тим для нас курка означає те, що є надзвичайно смішне у курок. З іншого боку, фігура шуліки є фігурою сокола в головному, і думати таке жива істота може через свою схильність до втечі, що взагалі кажучи, смішно. І внаслідок цього канону означає ненаситність. І говорить Птоломей: фігура звірів, якщо вони постають чорного кольору, без сумніву, означає задушливий струс землі; уважають, що цей струс землі легкий, – це не вепр, який перекидає провінцію чи місто, але, можливо, невелику віллу або невелику Едіфіціану. У разі, якщо, навпаки, такі фігури звірів будуть у середній частині, вони означають напрямок вітру, разом з припущенням, що це означає і посилення вітру.

Однак бурхлива погода провінцій не спонукає до багатообіцяючої зовнішності, просто так, силою якоїсь часточки. І коли будуть сигніфікатори в знаках тва-

рин, вільних від води, вони будуть випадковими в рибах і у всяких тваринах, які приходять вільно. І якщо існує в знаках морських тварин, таких як Рак, Дельфін і Козеріг, то існує в морських тваринах, близьких морякам. Дійсно, Рак і Дельфін через проживання в морі, з іншого боку, управляють знаками головними в середній частині. І якщо у наявності гало (світлий вінець навколо Сонця чи Місяця. – В.В.), будуть особливі значення мати на морі в полудень. І якщо буде сігніфікатор у знаках річкових, таких як Водолій і Риби, то він буде увесь рік у річкових тваринах і джерелах. Насправді, водна фігура настільки узгоджена разом з Водолієм, що через це позбавлена ознак, коли маємо справу з Рибами в річках і повільних потоках. І кораблі загинуть, якщо будуть проявлятися у постатях морських тварин, а також річкових і плаваючих, особливо кораблі, пов'язані з морем, і кораблі, які існують морською торгівлею. Подібним образом, коли затемнення або сігніфікатор будуть у знаках рухливих, то це буде ознакою, яка управляє станами повітря, і значною мірою проявиться під час впливу таких зрозумілих знаків, як Овен навесні, Рак улітку, Терези восени, і перед зимою з'являється і схиляється такий показник, що аж до землі народжує.

У ситуації, коли буде передбачено сігніфікатором або самим початком затемнення в знаку Пегаса, ймовірно, проявиться затемнення у фруктах з дерев, у яких швидко виймається середина, і викликають швидкий рух, як у жертвній страві, так і в квапливих чернечих життях. І якщо буде в знаку, що відноситься за оцінками до літнього сонцестояння, то погубить незначну частину фруктів пошкодженням і помірним дозріванням, порівняно з середнім фіговим деревом. А з точки зору наших оман, буде загальна помірна швидкість у вчинках, і буде управління подрібненням землі, і незначне зростання прибутку в частині Єгипту. Найбільшою мірою, для тих, хто разом з Сонцем піднімається частиною від сходу до полудня, буде відзначена вологість разом з Нілом, якщо це є протягом такого затемнення. І тоді місце сходження визначить тривалість життя і обсяг несприятливої вологи, зважаючи на те, наскільки тривалою буде причина сухості. І якщо буде проявлятися затемнення в осінньому знаку Пегаса, то воно означає сповільнений результат у фруктах і народженнях, і сповільнену швидкість порівняно з земними плодами і їм подібними. Якщо, навпаки, буде в знаку, який відноситься до літнього сонцестояння, означає одночасно появу обставини, яка віщує лихо. Коли знаходиться в знаках тваринної природи і в Рибах, що великим птахам і риbam властиво, це і є те, що народжене землею. І це свідчить про бездоганну відповідність самих птахів і інших риб стосовно речей окремих аспектів рухомого знака. Дійсно, у подвійному знаку коня відповідні прискорення інші і обирати їх слід обережно: один схиляють до якогось зовнішнього образу людини, інші – до їзди верхи.

Разом з тим, якщо внаслідок цього сігніфікатор буде в пророчому знаку, тоді проявиться значення затемнення в святилищах і місцях, і сприятиме речам незмінним для пізнання Бога, тому що вони там напевно вивільнені: ефект проявиться також у самих цих вивільнених і мінливих обставинах. Якщо, навпаки, сігніфікатори будуть у подвійних літніх знаках, їх значення схиляє пам'ятати про людину. Отже, разом з тим, у згаданому знаку є ніби велика протилежність між нічним і денним положеннями, унаслідок різної недолугості людей, різнобічно схильних до сварок (невживчивих). Разом з тим, якщо сігніфікатор буде, на-

впаки, пророкувати в знаках фіксованих, то його значення схиляє до свідомого і гучного діяння. У той же час існують слабкі уявлення про відмінність сільського і табірнього. Одночасно, навпаки, існують випромінювання самих речей цими шляхами, оскільки джерело будь-яких речей одночасно знаходиться над усіма, тому що тоді вони в єдності і відділені. І зазначена подвійність сходиться, будучи засвоєною всіма фіксованими знаками, разом з підпорядкуванням речей земних речам небесних тіл. Таким образом уважають наявність відповідності і подоби в будь-якій індивідуальності, внаслідок чого аспекти завжди мають причину своєї подібності. І якщо будуть сігніфікатори в знаках загрозливих, тоді ті ж найбільшою мірою схильні свідчити про час панування. Воістину важливий знак, який поспішає від природи фіксованих і знатних, звідки і осягає людина своєрідність цього за допомогою всіх. Тому від античного розуміння панування царів і наближається найбільшою мірою за допомогою фігур найславетніших до завершальних Риб. І існують речі знатні і є великі засновники серед царів, які гідно померли.

І не єдино ці реально відзначені відмінності в управлінні цими різними речами бажануть досягнути більш пізні діячі, але найбільших ефектів двоякого роду, які продукують найвищі конфігурації без таких західних найвищих тіл, які подібно Раку визначені для різного роду управління. Дійсно, якщо будуть сігніфікатори в східній частині в години затемнення, вони будуть демонструвати якусь загибель у деревах, і в межах посівів, і загрози обвалів, тому що є певна частина сходу, і великі переваги всіх зірок, і уподібнені принципи астрономів. І існують відомі дерева в інших відносинах до землі продукуючої, і є загрози шляхетним життям, відмінним від звичайних життів.

І одночасно є початок і підгрунтя речей. І якщо будуть сігніфікатори в середині неба над землею, то вони демонструють, які будуть випадки в святилищах і у царів або у перших осіб, або у тих, хто виділився з середніх. Також знак і зірка, яка знаходиться в середині неба над землею, мають величезні переваги і знатність, унаслідок чудового святого місця і також панування цих очільників. У іншому відношенні подібні правила будуть для цих людей великим повчанням. І життя має своїм осередком велике розуміння і досвід. І коли сігніфікатори будуть у падінні, то вони показують, що якась смерть буде в багатьох викраденнях унаслідок якогось руйнівного правління, і в створенні напруги в містах, і в гріху вбивством, і в підробці заповітів або в інших ситуаціях, коли бажануть смерті. Тому що частини вражають на смерть, а звідси безсилля і кінець Луцилія, і кінець усіх речей. Молоді, чия загибель буде в конечних речах, і в тих, через які речі свій кінець притягують. (...)

І якщо буде тьма, коли половина тіл освітлена, це демонструє якусь половину, у якій західні звернені назад. І в іншому відношенні є частини тих же видів сприйняття. Навпаки, інші, які сприймають, залишаються внаслідок зіставлення сігніфікаторів домів самого затемнення поблизу дому затемнення, що закладає основи удачі і ослаблення протилежного. Дійсно, сильні сігніфікатори з багатьма достоїнствами підлеглих суб'єктів затемнення поширюють слабкості в істотах, і в невеликих кількостях підпорядковують суб'єкти або обмежують їх зовнішній вигляд з цієї причини. Як говорить Птолемей, якщо будуть сігніфікатори в знаках вечірньої зорі, то будуть західними в затемненні Сонця; якщо ж у знаках у ранковій

години, то будуть східними в затемненні Місяця. Буде шкідливий вплив західних суб'єктів, які будуть у північній частині, тому що в таких знаках сигніфікатори ослаблені. Усякий раз, коли сигніфікатори будуть в опозиції до напрямку затемнення, воно буде західне і йому безпосередньо підпорядковані суб'єкти. І всякий раз, як буде в знаках у ранкові години під час затемнення Сонця, у порівнянні з перебуванням у знаках вечірньої зірки під час затемнення Місяця, буде посилювати падіння подібно тим, які підпорядковані повітряним частинам. І всякий управитель підсилює сигніфікаторів у розширенні їх достоїнств стосовно безлічі підлеглих, які знаходяться в їх межах. І зазначено, що невелика кількість звернених назад сигніфікаторів затемнення на роки послаблюють підлегли їм події. Звідси те, про що говорить божественний Галі: опозиція стосується половини підлеглих суб'єктів, разом з тим наче ясно свідчить таким чином, що є три тригони, чотири квадратури і шість секстилів. І це істинно, коли існують такі сигніфікатори західні в сонячному і східні в місячному затемненні.

Глава п'ята

Про дослідження обставин або ефектів, про які свідчить затемнення

Чи буде затемнення сприятливим чи злим, на це дає відповідь сприйняття Місяця і для цього є відповідні свідоцтва. Які є якості обставин при затемненні, покаже проведений дослідником шлях перший, який підсумовує природу планет керуючих затемненням. Підсумовування поєднує достоїнства сигніфікаторів, які фіксують інші планети і стелліуми, їх природу, особливості тих місць, у яких перебувають такі планети, а врешті-решт сутності інших обставин: звідки яке світило буде, яким є дім окремої планети. І до якого часу існують керуючі причини самого явища, усякого покриття і всякого управителя стелліума, і чинники достоїнств планет, і до якої міри сама планета знову знаходиться в світлі Сонця, і звідки і які обставини визначають зростання затемнення. Але, з іншого боку, вивчають особливості покриття світила і навіть утрати суб'єкта відхилення, і власні впливи управителів, і якості планет, а особливо ті з них, які дозволяють краще пізнати природу особливостей будь-яких планет, тісніше пов'язаних зі світилами. І особливості ці звідси далі переважають у затемненні: сукупність показників існує всередині і за допомогою свідоцтва інших планет, які ззовні визначають якості події і відповідно підсилюють їх у домі заповненому ослабленими сигніфікаторами. Досліджують, звідки подія разом з допомогою визначальної планети в фігурі неба поширюється по областях, що означає ефект будь-якого затемнення однієї області, і що означає відхід важливої планети в фігуру неба іншої області. І тоді ми починаємо говорити про всілякі особливості впливу і планет, і проміссорів (показників, які щось обіцяють, які обнадійливі за своєю сутністю. – В.В.), і окремих управителів. Тут доводиться говорити як про всю цілісну сукупність показників, так і про особливості інших планет, які продовжують обертатися. Згадані сигніфікатори досліджують біля тіла самої планети, не зважаючи на всі інші швидкі небесні тіла, які узгоджуються з природою досліджуваної планети.

Знавці сутності відповідних природних відповідностей, фіксують у порівнянні з деякими авторами, природу володінь, які населені планетами

всередині дому або в знаку Зодіаку, і з їх допомогою визначають обставини існування там планет. Також, разом з тим, відзначають незнання положення інших зірок і пізнають розташування планет у Зодіаку відповідно до їх природи. У такому домі, який має володіння, зазнають змін справи будь-якого стелліуму. Справді, пізнання зусиль причетних до вивчення стану стелліуму в цих містах, говорить Галі, дозволяє виявити протилежне за допомогою накладання Зодіаку, який вказує на залежність природи стелліуму від зазначеного розташування. І недостатньо лише спостерігати зірки і особливості з'єднання домінуючих планет без роздумів, які сприяють поєднанню достоїнств планет в аспектах і стелліумах. Саме роздуми дозволяють самому спостерігати дію сигніфікаторів і достоїнства планет зазначеного стелліуму, за допомогою яких вони впливають, і достоїнства, які вони мають у знаках, у яких існують, і достоїнства дому, у якому вони існують. І як слід спостерігати до тих пір, допоки видно силу всіх небесних тіл, яка виникає від з'єднання гідних речей. Дійсно, важливими є випадки з'єднання небесних тіл з варними одне одного достоїнствами, які узгоджуються зі своїми індивідуальними достоїнствами. І разом з тим розуміти і розшукувати самому як розуміти силу, яка супроводжує привхідні обставини, і розуміти свій зв'язок з мистецтвом глибокого оволодіння в процесі пізнання форм композицій, звідки буває випадковість виникнення; і розуміти при цьому значимість усякого управління. Бо саме з цього лише і з'являється тоді великий плід, який не завдає перешкод інтелекту.

Значні достоїнства констеляції мають і значне застосування, і перші достоїнства слід брати до уваги, і винятковість своєрідності планет у такому поєднанні. І дозволене всяке пророцтво, адже існують спостереження зірок: перше і чудове знання природи планетних впливів; і ефекти згаданих природних розташувань протягом події.

Звідси, щоб уникнути будь-яких перешкод через додавання до сукупності особливостей планет, розглядають сигніфікатор і фіксують стелліум, які існують разом з сигніфікаторами і домами Зодіаку. І, по-друге, у якому існує і сам сигніфікатор. Насправді додає контрасту ще зменшення узгодження сигніфікаторів у спосіб саме через розбивання на невеликі частини, воістину обов'язково знати сферу розташування однієї з багатьох природ; і розбирати після, коли є згаданий сигніфікатор і коли зберігаються вказівки на це. І чи не випадково те, щоб дізнатися тим же шляхом достоїнства сукупності небесних тіл. Разом з тим, унаслідок того, що саме Сонце є управителем затемнення або управителем такої ж конфігурації небесних тіл, існує відмінність холоду і спеки. Разом з тим маємо випадок невирішеності повітря. Функцію управителя Сонце буде змушене виконувати за допомогою речей, які згідні для нагоди сильної холоднечі. Зрештою, ця функція відповідно частково справу такого впливу дійсно підтримує. Звідси, у разі, якщо функція управління подібна управлінню людьми, вона відбувається через особливості розташування стелліуму, який позначено випадком. Ця функція вплине на людей, і вона буде виникати разом з тривалою неміччю і гарячкою, і дефектами природи, і нападами, які перешкоджають виділення рідини, і квартаною – чотириденною перемінною лихоманкою, і паралічем, який сприяє відчуттю болю, і страхом, і смертністю в максимальних масштабах, яка вже здавна показує переважно зовнішній вплив.

Недуги існують довго, старанно охолоджуючи і розпалюючи гарячку. Таким же є і хвороба легенів, яка разом з лихоманкою повільно руйнує ество. Існує діабет, який впливає на живіт і печінку, а також перешкоди через відділення рідини. Існують ще й інші перешкоди. Такими є катар, який справді всяку недугу народжує внаслідок збільшення холоду, разом із залежністю від меланхолії і флегматизму і, звичайно, справжньої особливостю поширеної меланхолії є безпечність. Отже, разом з наявними в надлишку достоїнствами, недружній управитель продукує меланхолію. Звідси сільським жителям, які виробляють речі і засоби харчування, пророкують тяжке становище внаслідок випробуваних негараздів. За допомогою своєї природи продукують поширення витонченості внаслідок ретельного дослідження влади. І також останньою ідеєю є ідея холоду. З тієї своєї причини, або коли близько існують у знаку звіриному, одночасно виникають і засвоюються, висвітлюючи обставини затемнення поблизу звіра. Людина з цієї точки зору себе облутує, подібно до того як існує звір навіжений, такий як дикий верблюд, мул, віслук і звір перед будь-якою їжею. Людині вдягтися, значить робити добре самій собі, подібно до того яким є становище козла. Сильними в тілі приречені бути внаслідок холоду і вологи меланхолійної, а також супроти спекотної жарі. І через такі передчуття звірі зберігають свої власні тіла від зла нечистот і зла вологи, і з цієї ж причини подібне зло стосується людей, які не знають такого шляху.

У разі, якщо поруч існує знак повітря, то разом з 68 частинами сторін повітря це стосується великого холоду до замерзання і безлічі хмар. Звідси будь-хто забрудниться і не матиме ніякого послаблення від згаданого впливу. І через замикання скверни йде випаровування від гниття самого повітря, наслідуючи процес тління (старіння), який не оживляє людину, а досягає тим самим смерті і розтління. І в повітрі щільні хмари, і обволікає спека, і засудження градом, і безліч управителів, і розмноження рептилій, що багатьом людським натурам зашкодять. І така надзвичайна перевірка покаже наскільки управитель якостями часу узгоджується з впливом майже близьким йому, з подвійним впливом Сатурна. Восени, наскільки ж протилежні подібним якостям теплої пори року якості управителя часу будуть близькі впливу домінуючого тут аспекту.

Отже, є розуміння згідне з іншим уявленням: щоразу як, з іншого боку, сігніфікатор існує поблизу знака моря і біля речей моря, і близько морського берега існує, і він перетвориться на ослаблений, то буде підданий випробуванню, і після цього випадку небезпека примножиться внаслідок ослаблених висхідних дуже маленьких замерзлих часточок, які перетворюються в воду, та вітряних заворушень. Звідки і повітря буде зимовим внаслідок цього більш слабкі можливості подиху для тих, хто живуть у воді, і смерть внаслідок холоду, і руйнування їх зв'язків. І всякий раз, як вони будуть перебувати в знаку моря, один лише випадок визначатиме величину напору пульсації в воді, і величину значного зростання потоку, і ці вельми зіпсовані води.

Коли, з іншого боку, постійно існує в знаку земному розмежування сповнене привідними обставинами і несе в собі велике натхнення зверху, то воно зникає поблизу землі, яка народжує досить значні плоди землі, і осуд матиме в людях, хто має викривлення, і покарання на тому згаданому шляху буде від безкрилою сарани, і стане обгризене здобиччю хробаків, і Локусти (тут гра слів: Локуста –

відома отруйниця часів Нерона, але і сарана. – В.В.), і внаслідок великих дощів, і великої холоднечі. Отже, унаслідок нестачі харчів і пошкодження плодів, людина в такий же спосіб помирає або, щонайменше, уражається хворобами. Дійсно, плоди, які не ушкоджені усіяким злом, існуванню сприяють і нагадують про Бога, за допомогою усіяких показань наvertsають до начала, до якостей управителя часу і до речей того відповідного часу.

Так, разом з Сонцем існував божественний управитель затемнення, управитель робив усіякі речі, які виникають у теплій воді, тому що волога діяла згідно існуючих якостей примноження сукупного майна і удачі. І всякий раз, як управитель існує в знаку людському, він буде посилювати в людях гідність, гарне становище, достаток життєвих сил, положення і мир збільшуватиме, і приростання речей, які необхідні для існування людей. І всякий раз, як існує в знаку звіриному, від того самого людині загроза і пошкодження їй, тому що така природа звіра на відміну від людей смертних. Існують тварини, які самі за темпераментом близькі до темпераменту людини, тому з цієї причини вони мають панівне значення, даючи загибання смертельне. І переміщення рептилій, вешті-решт, недостатньо: самі рептилії також природно всередині від темпераменту вологого існують разом з речами, які не варті уваги. Отже, разом з весною з'явиться цей тимчасовий чинник, який демонструє теплу воду і вологу, і співмірність за участі стихії протилежної повітрю, і прихід різноманітних плодів, які народжуються від плодоносної землі.

Даремно море примножує розсудливих і безтурботних мореплавців: відводити земля буде для добрих морських плодів час і багато речей інших здійснені будуть у хорошому вигляді. Справді, усіяке перемішування планетних впливів покращує справу виникнення та примноження речей усіяких, які узгоджуються найкраще за допомогою підвалин до тих пір існуючих. Звідси до виникнення багатьох речей причетна привабливість.

Насправді, існують усіякі перешкоди людські внаслідок уяви і надмірних коливань людини, подібно до того як хто має густий виноградний сік і навколо вражаючі пахощі. Разом з тим, з іншого боку, яким є ефект людського темпераменту, який притаманний звичайній людині, і що найбільше гарантує значущість темпераменту. І приречений кожен до протилежного. І такою є природа дії, яку має планета.

Так, коли Сонце перебуває в Стрільці, божественний управитель панує над усіяким управлінням, засуджуючи тих, хто виникає внаслідок сухості з'єднаної з гарячим запалом. Справді, і в умиранні залишається людина самою собою разом з майном, яке тісно з нею пов'язане. Легко схильні до смерті ті, у порівнянні з іншими, хто народжується благополучно пов'язаним з теплом, сухістю і пристрасністю надприродною в серці і голові; звідки впливає сильне неусвідомлене роздратування разом зі схильністю до розкоші. Усякий раз, коли існував Стрілець у знаку затемнення, відмічають підкреслену схильність до тиранії в людині; розпочинаються суперечки і керують великими суперечками між людьми одного регіону і між близькими сусідами. Там же і різні види діяльності та служіння людям, і несподівані смерті людей, і непостійні лихоманки найбільшою мірою заподіяні терціарною лихоманкою внаслідок відхаркування липких кривавих утворень, які гублять роз'їдаючи м'ясоїдних. І

потім протягом часу життя його кінець шанувати, і з повагою старезних людей повернути в землю, і схильність до насильства зазнавати внаслідок інтриг, і зарозумілість усіляку, і представляти вкрадене у людей майно, і кадити різні екстракти. Вони будуть також умертвляти пернатих на народних змаганнях і численних гуляннях, і перебувати в дорожніх небезпечних зв'язках.

Як же рухається Марс з достоїнствами запальності? Це встановив Птоломей, поєднуючи Овна і Тільця в своєму «Стословії», і пояснюючи пристрасність теплом і сухістю, які насправді виробляє в людських тілах Стрілець, викликаючи напругу. Так, коли розташування існують поблизу позиції будь-якої поганої якості, то дієві і той і інший, і обидва залишаються досить значним злом. Усе залежить від того, яким є сигніфікатор, говорить Гермес, бо разом з суперечкою існує двояка причина невдачі, оскільки хтось знає вибір. У разі, якщо рівнопокладеність вибору існує, тоді це є час одного управителя констеляції чи сигніфікації. І говорить разом зі згаданим, що від землі Марс значно відмінний і, як видно, безстрашним він буде серед цих страждань і великих збитків. Але вони будуть у людях близьких до землі внаслідок прихильності до одних речей середніх. Ставити на чільне місце мінливість сили планет справедливо для тих, хто придивляється до сигніфікатора в будь-якому вченні. Успішно розвивається також учення, згідно з яким сигніфікатор сприяє підсиленню дії планети. Дійсно, існують згадані падаючі сигніфікатори, які є слабкими і нефортунними.

Багато з тих, хто досвідчені в пануванні тілесного, свідчать про те, що в знаку Стрільця в годину повітря існує випадок затемнення розлогого і великого, у повітрі вітряному, сухому, зіпсованому, і під час смертельного смерчу, і грому, і випромінювання, яке називається Коріско. Таке відбувається в годину смерчу, який разом з передчасним приходом з величезною швидкістю сильно вражає, а з іншого боку, послабить опір і подальше проникнення. Без сумніву, говорить про бурю і Лезіон разом зі знаючими золото та інші метали, і буря не є причиною великої витонченості і швидкості. Згадана невелика кількість дошової води і тіні буде все-таки значною мірою обмежувати або сприяти управлінню якостями пір року. І коли Стрілець у знаку води, а особливо у випадках моря, існують біди потоплення кораблів зібраних дуже квапливо, і кормчі легковажно намагаються протистояти і сильній течії, і запобігти розкиданню ураганом кораблів.

І коли перебуває Марс у водних знаках, у яких відбуваються події, тоді можна передбачити внаслідок цього висихання джерел і псування придатних для пиття вод, оскільки залишаються спекотні якості Стрільця, які надають великої витонченості висновку.

Щоразу, коли, з іншого боку, Стрілець знаходиться в знаку, що належить дому тварини, тоді має місце випадок, у якому спостерігаємо безсилля і різні нещастя через управителя смерті і псування.

І коли Марс часу затемнення існує в знаках землі, відмінності великі і спричиняють вони сіль у плодах землі. Земля також народжує плоди дерев, покритих терням, зіпсовані внаслідок шаленства повітря, вихід вод з берегів, а також внаслідок того, що переважають тварини, які підчищають плоди подібно тупій сарані, обгризають і пожирають колосся. В іншому випадку вони зазнають іншої небезпеки, будучи приречені випадком на велику несподіванку, чи грозу, чи втраті від падіння вогню. У домі, у якому є управитель, який спалює жертovní

частини тварин, активовано і саму життєздатність народженого.

Стрілець також управляє мужністю та визначає темперамент людини. А з іншого боку, унаслідок сусідства з твариною, воістину управляє тяготами, які походять від тілесності, і існує небезпека з цієї причини значного відступу від визначеного природою темпераменту. У тілах, навпаки, людина може закінчити божевіллям. Це буває, коли недоліки відкриває час народження і походження пов'язується з твариною, а внаслідок такого об'єднання виникає небезпека гниття. Управитель, який таким результатом осуду керує, також причетний до овочів і народженому землею, створеному силою вітру і диким повітрям, і запобігає злидням. І такий час охоплює плоди, народжені землею на користь людині, і шкоду приносить.

Коли, навпроти, Венера є владителькою Сонця і управителем затемнення впродовж нього, добре розташована з позиції першого квадрата, тоді вона також причетна до управління тим, хто безперервно разом з нею бере участь: у цьому випадку до таких відносяться ті, хто відрізняється усталеністю життєвих сил, жіночістю і вологістю. Природа частини Венери, як сказано, разом з темпераментом Венери уподібнюється її емоційності. Разом з тим, коли Венера під час затемнення перебуває у вологому знаку і в своїй екзальтації, і з достоїнством піднесення, тоді маємо чудове положення, яке радує. Таке положення краще від відомого і розширює приріст достатку від хорошої здобичі, і приносить удачу людині, яка підтримує себе в красивому вигляді, яка вміє вести достойний образ життя і хорошу дружбу; і збільшує добрі наміри в реальному виборі, вступаючи в якесь людське тіло з відповідними здібностями радуватись цьому. І кожного разу, коли Венера перебуває в знаку повітряному, і якщо повітря буде свіжим і ясным разом з дощем освіжаючим, до того часу її прихід означатиме достатню долю доброї облаштованості людини. Такий визволитель дає тоді хороше різноманітне харчування і зростання відмінностей темпераменту людини, яка любить сусідство. І якщо Венера перебуває в знаку водяному або річковому, або морському, тоді дає багато дощу внаслідок примноження води; тоді старанні матроси, і безпечне плавання кораблів, і купці багато отримують, і в заробітках матимуть удачу; річки внутрішні з допомогою води наповнюються. Тварини, які зазвичай приносять людям безліч смачних речей, стануть хорошою нагородою. Речі, які чисті і чудові, подібно перлам, і камені дорогоцінні будуть високо оцінюватися.

І коли Венера перебуває в знаках тваринних, з яких загрожує людині, сама людина почасти може поліпшити цей випадок за допомогою застосування корисних речей, і вдвічі ретельніше уникаючи речей, шкідливих природі людини. Звідси і різноманітні плоди з дерев, які допускають хороший вихід. Дійсно, кожна будь-яка пануюча планета робить прирощення за допомогою речей, які близькі їй природі.

І відрізняється здібністю до пророцтва Меркурій за допомогою Сонця, коли є управителем затемнення. Вони будуть діяти таким чином, коли існують планети чи зірки, зафіксовані в аплікації (тісно притиснуті. – В.В.). І таке прилягання приєднає їх функцію дії до дії знака, у якому вони знаходяться.

І існує управитель усякої функції, який виконує її швидким натиском і з різною швидкістю. І якщо перебуває в знаках людських, то продукує в лю-

дах велику активність, витонченість і лукавство. А найбільше згадані діяльні в розбійниках і скажених людях; звідти ж діють численні наймані солдати і підступні негідники. І коли переважно присутнє розширення за участі планет неfortunних, або за участі зірок, які фіксують їх панування, тоді збільшується число різних відхилень і існує зло. Подібне спостерігають у випадку, який узгоджується зі Стрільцем; тоді в незвичному вигляді нещасливі достоїнства. Стрілець разом з тим робить тоді речі незвичні, і засади на дорогах укріплює, і різні небезпеки від найманих солдат, і негідники переслідують приховуючи і таємно. Марс робить таке навіть ще більш відкрито і оголює зброю як ніхто інший. Меркурій це робить з більшою витонченістю і мистецтвом, що кожен раз має відношення до межі години затемнення, і робить речі вражаючі і також дурні. Події також, усякий раз, як у випадку затемнення, коли Меркурій є сiгніфікатором, свідчать про захворювання сухою лихоманкою, про посилення малої населеності і гарячки.

Дійсно, самому Меркурію притаманні сухість і поспішність у рухах. З цієї причини сухість і небезпеки спричиняють нездужання. І як установлюють різні астрологічні школи, Меркурій у такий спосіб, будучи за природою перемінливим і за своїми суттєвими достоїнствами схильним до справ нещасливих або щасливих, породжує справи планет, які дружелюбні в домах Зодіаку, або в яких далі затримує зачинателів. Так відбувається з причини панування домів, які розміщені в аспектах близьких тригону і секстилю до самого дома Стрільця. Згідно з природою Меркурія, його недостатньо направити до природи Венери, яка управляє домом Меркурія, особливо коли вони в тригоні до дома Венери, у випадку, коли дім Венери переважає Меркурія. У такому випадку природа Меркурія настільки ж віддалена від природи Венери, наскільки віддалена у випадку Венери від екзальтації. Також існує протилежність природи Венери природі Юпітера, якщо її дім перебуває в опозиції домам Юпітера, які перебувають у з'єднанні з Меркурієм.

Існує панування Сонця в будь-якій констеляції, і воно не має відношення ні до якої зірки, якій прогнозовано зле відображення. І коли змішане разом з успіхом, тоді робить справу, яка притаманна самому її виконанню, без чого не приходить до завершення, коли з'єднання більш важливе. Хто нещасливий зі своєї вини, і кого це стосується, нещасливими робить зло велике, і засуджує талановитими богами на світ підземний.

Універсальні констеляції і подібне покладають на Меркурія: зміни в святилищі, і в смертному переміщенні, і в натиранні благовонними священними мазями. І поліпшується становище, яке має природа речей, а з іншого боку, посилюється також зло і порча під впливом часу, який більше вказує як інші сузір'я, у яких розміщені планети, сполучають удачу і невдачу, які й існують з їх допомогою. Разом з тим нещастя буде більше, коли і ретроградність виявляється в їх напрямку, і є поєднання їх сухості і поспішності, які завжди рухаються біля Сонця. З цієї причини продукують у повітрі вітри, які рухаються швидко, і які змінюються до заспокоєння. І стихає грім грози, і земля рухається вперед, сильно спонукаючи до незвичних випадків, у які себе пересаджує людина. І той, для кого це потаємно і таємничо, той під впливом сонячних променів скрупульозно робить значні зміни в справах. За допомогою цього, з іншого боку, у людини проявляється і існує

зростання здібності передбачення за допомогою речей, якими володіє Меркурій; і час додає в здобуток окультний, який демонструє близьким.

З цього приводу свідчить Птоломей, який краще, ніж хто б то не було, досліджує вплив сухості в книзі «Чотирьохкнижжя». Меркурій певним чином сповіщає про вплив сухості і вологості і за його допомогою очевидно, як багато в їх природі або відносінах є особливих згаданих якостей, багато з них у багатьох діях часу. Також чудово проявляє себе Тілець у речах окультних, які беруть участь у численних афектах, які невідомо яким чином у речах виробляють сухість. Йдеться про те, коли в перевагах планет є вологість, або за допомогою яких досліджують творіння зволожені, які спонукають інколи потрібну істину в перевагах планет проголошувати, або себе за їх допомогою в певний спосіб досліджувати результати прояви сухості. Сюди, безперестанку підсумовуючи розмову про природу і дії планет, робить їх ближче.

Тепер виголосимо дійсно коротку і керівну доктрину пізнання природи і впливу сполук. Дійсно, є зміни і відмінності панівних зірок у констеляціях, у будь-якому аспекті, або внаслідок стелліуму, який поспішає за будь-яких обставин панувати. Бо ж усякий раз згідно з природою зірки має місце поширення і зміцнення тих стелліумів, які разом з нею принципово панують. Потрібні витончені слова, коли в будь-який спосіб пояснюється конфігурація небесних тіл, панування якої поширюється на Стрілець, або сам він там панує в будь-якій аспектації і безпосередньо ці аспекти підсилює; конфігурація, яка управляє і дає сприятливі ознаки людям, які завойовують чуже і речам надзвичайно добре укріплені. Отже, деякі аспекти, які існують усередині і які йдуть від тригона або секстіля, демонструють одну тенденцію людині для встановлення миру. І хтось після розмови зупинить свій вибір, зважаючи на результати роздумів про небезпеку, і припинить завоювання, і в іншу сторону направить свої військові колісниці. І коли існують аспекти від з'єднання або від квадратури, то це свідчить про значне посилення безстрашності в битві і в суперечках, і в пануванні, яке посилюється і повертає до звичайної войовничості.

Отже, з іншого боку, поряд з розширенням володіння в якийсь спосіб у восьмому домі, наявні аспекти свідчать про певне засудження (обмеження) такої силу згідно з достоїнствами і здатністю аспектів. І коли за допомогою достоїнств планета панує, то враховують додавання інших достоїнств і інших аспектів тих чи інших зірок, і ще тих, які походять від головного управителя або достоїнств домів, у яких існують такі планети. Ті, хто знають достоїнства градусів цього знака, і достоїнства панівної планети в такому градусі, або просто в будь-якому кутовому домі, або в проміжному домі, або в падаючому домі, або подвійні достоїнства наявні у цієї планети внаслідок обмеження її впливу поблизу Сонця, розмірковують з точки зору висхідного Сонця, ретельно опрацьовуючи усі висловлення про приховані і привнесені обставини, або перевіряючи ретроградність, згідно з чим відрізняються зв'язки цієї планети разом із значеним градусом знака. Так існують речі відповідно до різниці у володінні і їх впливу поблизу Сонця і достатньо наочно демонструють спостереження природи будь-якого з'єднання.

О, ні!, немає речей добре концептуально усталених, які роз'яснюють користь заповнення карти натхненнями отриманими згори. Але разом з ними наплетли-

ве і ревносне пізнання і відшукання істини чуттям через знайомство з природою явищ за допомогою простих і відомих правил і прикладів з «Тетрабіблосу» Птолемея, де така точність позиції втамовує спрагу в точному пізнанні та корисності знайдених відмінних поєднань, які щоразу від знань сходять. Унаслідок простоти природи і внаслідок різноманіття поєднань немає меж для ґрунтовного знайомства з силою композиційного мистецтва. Разом з неприкритим близьким знайомством з магістрами астрології, не заважає жадібно дослухатись і до слова таких, хто мандрує в теплу пору року, і додатково придбати за допомогою згаданого мистецтва більшої старанності, у залежності від міри покликання до надзвичайного мистецтва, яке може запалити і надихнути до пізнання піднесеного. Тому що це знаходиться всередині і за допомогою інших речей додається в залежності від мистецтва сприйняття піднесених. В іншому випадку, як би не довелося знову збирати такі знання за допомогою власного розуму, але це не є хорошим поєднанням і це до сих пір далеко від розуміння багатьма.

І таке чергове нагадування втокмачує розуміння цієї обставини заради корисності оволодіння астрологією. Отже, астрологічна доктрина через свою точку зору всебічно оцінює головних сигніфікаторів подій і намагається діяти з усіх сил у душі узгодження достоїнств планет, які існують разом з країнами і містами. Справді, існують такі планети з переважанням удачі і вище таких неможливе підняття планет, поки в регіонах разом з якими згода буде результатом тих більшого успіху і численної доброзичливості. Усякий раз, коли існують планети, які протистоять підняттю вище цих планет і не погоджені з сутністю згоди, без власних достоїнств, тоді переваги небесних тіл, які опромінують ті регіони, будуть приречені на великі перешкоди. Коли ж, з іншого боку, вище таких злих сигніфікаторів піднесених існуючі доброзичливі планети, або тим злим сигніфікаторам визначено особливості володіння, які узгоджуються разом з якимись домами, тоді приречені вони будуть інакше.

Отже, зважимо на дві обставини: не виникає нещастя через піднесення добрих планет над планетами злими, у той час як особливі злі аспекти до будь-яких регіонів, своїм володінням також іншим великої шкоди додають до будь-яких хороших. Піднесення або послаблення планети над тим кимось, на думку Птолемея, разом з тим є причиною виникнення виду першого, коли будь-яка планета схильна до одного з двох розташувань з якимось добрим достоїнством, тоді перше підносить рік, у якому розташована така планета. Місце, у якому є одна така планета з двох, кажуть, піднімається над собою. По-друге, коли одна планета без привхідних достоїнств схильється до того ж, як і якась сильна планета, то тоді та, що, як говорять, без природної сили, через ту сильну підноситься над слабкою. Така планета, яка є поблизу від такого ж сузір'я, успадковує вказівки через десятий знак підйому; перевертає тих, які розташовані інакше, оскільки якісь регіони більше знайдуть від випадку, у якомусь поєднанні безпосередньо раніше такої передачі. І частково люди, які більше схильні до того, щоб відступити або повернутись назад, знаходяться під значним впливом установленної констеляції. Дійсно, є люди, дома яких відмінні з причини якогось дому, нехай, черевної порожнини.

Існує час народження особи, згідно з яким оцінюють дім Сонця або дім Місяця, або дім асцендента, або дім будь-якого з'єднання, або дім частини фортуни. Саме встановлений дім затемнення, або будь-який сильний дім, поєднаний

з ним, який явно впливає на ці фігури небесних тіл, найбільшою мірою може прийняти на себе право панування. І з будь-якого зазначеного тримати в цілості свою сильну владу, коли відноситься до дому затемнення. Сам себе такий дім має владу ще й з тієї причини, що має затемнення з непересічним Місяцем, згідно з годиною народженого; або має якусь опозицію, притаманну Місяцю часу народженого. Це подібно тому, як не заслуговує на довіру той, хто стрімкий у викладі, коли йому випав такий випадок. Отже, після правила, яке вимагає розлогого тлумачення, слід вивчати планету, яка домінує в затемненні, і ту, яка знаходиться в аспекті до нього, і ту, яка має максимальний вплив на затемнення в аспектах квадратури, у тригоні і секстилі.

Глава шоста
Про значні особливості, притаманні людям,
і хто з народжених більше з волі випадку схильний їх
застосувати до себе

Про кого розуміють ті, хто знають про кожну людину. Знають, що той з народжених, у кого Сонце або Місяць у затемненні в домі початку, більше схильні прийняти на себе ефекти затемнення. А так само й інші люди, у яких у колі напередвизначеному долею розташовані Сонце або Місяць. І так же кожна людина, яка при народженні швидше має світило в затемненні, або крім згаданих меж, на які є вказівки, мають світило в затемненні, на відміну від інших людей. У всіх, у кого при народженні є світила в затемненні, або інтервал, у якому вони перебувають, розташовується в куті десятого дому. Те ж стосується кожної людина, у якого народження має світило в затемненні, у межах кордонів, у яких народження мають перебування в куті сьомого дому. Вище всіх люди, у яких народження має світило в затемненні або, принаймні, межі якого знаходяться в куті четвертого дому. Так само кожна людина, у якій обертання натальної карти позначено затемненням, і особливо ті, хто мають карту, у якій світило затемнене повітрям, у тих кутові межі так чи інакше передчасно падають. Безпосередній задум Птолемея коректно висловлений ним у 24 слові його «Стословія»: жодне річне обернення не перешкоджає здійсненню природи того, що означає затемнення світила в куті карти народження.

Усякий раз у градусі самого затемнення, і відповідно до природи дому, у якому буде затемнення, зазвичай, у десятому домі затемнення, світило так чи інакше буде приносити лихо в положення, до якого людина піднялася на своїй посаді. І коли затемнення обмежене в асценденті – тоді недуги тілесні і вади розуму. Якщо тільки в сьомому домі затемнення буде, тоді невдача в партнерстві і заміжжі, і у випадку старанності. Усякий раз, однак, безпосередньо буде невдача в заволодінні спадщиною і скарбом, за винятком усіх людей, у яких затемнення світила розташоване в домі достатку.

Ті народжені, у кого в асценденті знаходиться Сонце, а розташування Місяця в домі частини фортуни, і до дому з'єднання немає жодного випадку опозиції народженому; і так само будь-яка людина, у якій затемнення світила має опозицію або квадратуру до дому, опромінюють їх зверху, і в тих градусах опозиція або квадратура; і кожна людина, у якій в час народження затемнення було в домі

світила або домі достатку і має промінь планети-сігніфікатора затемнення повітря, далі тригон і найостанніше – секстиль були в будинку достатку; і так само кожна людина, яка в час народження має затемнення, або має опозицію або квадратуру, тоді хтось, у разі, якщо сильно ця опозиція, як і ця квадратура, розташовані сходяться, застосовує до себе сказане, як найбільш придатне. А саме, в таких випадках зоряна фігура карти народження буде для такої людини означати призначення на майбутнє життєве страждання в разі, якщо ще в інших місяцях нездоров'я передбачає гаряче тіло, яке легко потім схиляється за посередництва неправильного способу життя; а, по-друге, – через холод, якому властиво вдень опановувати тілом, легко схильним до цього.

Ще має місце вплив зірок, який розкриває тілу в інших випадках здатності природи, з тієї згаданої причини, що не перешкоджає прихильності до недугів, унаслідок чого люди всюди бачать опозицію і протидію. Дія ще активується в пацієнта, оскільки буде в Зодіаку добре схильною, і спадковість у відповідній чверті представляє таке розуміння дії.

Утім, і Птоломей в «Альмагесті», у першому судженні говорить: якщо розум схильний залишатися на якійсь пристрасті без природних перешкод тілесній оболонці, то вони б виявлялися внаслідок впливу від захоплення. Підтвердження цього, згідно з тим же самим Птолемеєм, знаменитим Звіздарем, у положенні сьомому його «Стословія», де він говорить: багато нищівного зла перешкоджає просто так, випадаючи на долю тих, до кого є несприятливими наслідки природи стелліума, який загрожує майбутнім злом. Отже, зважаючи на страждання, пристрасті ці корисно пом'якшувати.

Ще астрологія, не відрізняється від інших наук, якщо не бере на себе відповідальність за життєвий досвід, розглядаючи його просто так, як випадковий збіг обставин. У такому випадку, і зодіакальна фігура зоряної карти народження, яка когось зводить з розуму, свідчить, що всіляке майбутнє більше схиляє до знання страхітливих обставин, уселяє потребу розсудливо переносити те, що відбувається, не замислюючись над будь-якими обґрунтуваннями розумності старіння. Сказано, глупий лякається, не будучи в змозі сказати, звідки походить те чи інше життя. Цілком можливо померти смертю нікчемною, позбавленим поваги. Ще, згідно з книгою пророцтв, не кожному померлому дано перебувати в однаковому місці спокою. (...)

Отже, за майбутні лиха людям доведеться нести відповідальність згідно з фігурою натальної карти. Точно так же майбутні незгоди життя можна применшити, або, принаймні, послабити зло. Унаслідок цих висловлювань очевидні причини ревної зневаги до астрології, а особливо до всіляких найвищих її достоїнств, частину з яких можуть легко побачити ті, хто розуміються на народженні.

Etc. Ось що про перше.

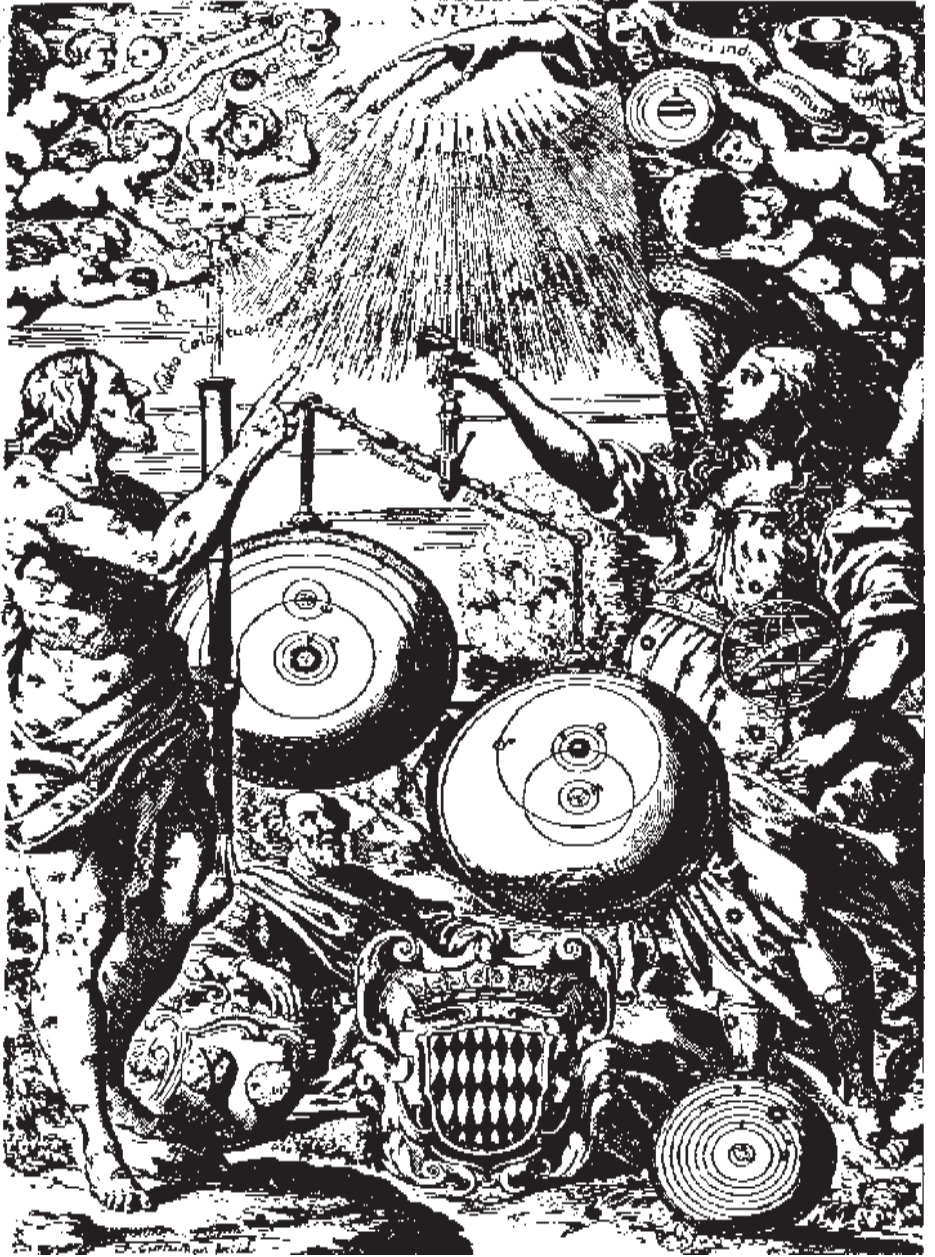
1498.

Настанова про начала, подібна вже відомим

Я переконаний, що походження будь-кого і будь-чого, згідно існуючого строгого судження, визначається роком, точними днем і годиною, коли там фактично, так чи інакше, існує з'єднання, передвістя, за винятком якогось проміжку часу, який потім знаючі люди піддають детальному дослідженню. Усе слід записати в таблицю, яка не заважає ділити існуючу фігуру, і яка повинна показувати, як будь-який цілий рік поділити на 12. Далі слід визначити дні, які мають завершення в межах року протягом 30 днів, і ті, які ясно сприймаються в році, розділеному на 365 днів. І перевірити, як личить, строго і докладно перш за все, у яких знаках і градусах орбіс, скільки разів і які має достоїнства, також чи запізнiлий до знаку, чи спалений, як насправді виразно розміщується внаслідок різноманіття з причини поділу на шістдесят частин.

Тому треба вказати яку хвилину розділяє цей знак, чи він відповідає місцю, чи розглядається як переважаючий, якщо градус цієї кон'юнкції походить від управителя. Інакше, якщо приблизно визначене походження, тоді лише з частиною знання описаного року християнського зіткнетеся, у якому є частка великого з'єднання: або місто вказано, або народження. Звідси опис року християнського пов'язано з тим, щоб хотіти знати місце походження і підставу півночі в певні дні, і місце існування року, пов'язане із з'єднанням будь-якого міста з будь-яким народженням, і досліджувати з'єднання будь-якого міста будь-якого народження; лише в такому разі рік завершиться далі розділенням на дванадцять. І встановлене положення розмістити, не перешкоджаючи досвіду, відносно асценденту народження будь-якого, і відносно асценденту відповідного міста. Сонце, яке витає високо над нами, має безпосереднє відношення до будь-якого походження, також і Місяць має безпосереднє відношення до походження, і середина неба (МС. – В.В.) також має безпосереднє відношення до будь-якого походження, і чи знаходиться поблизу шостого градуса неба, і в якому домі існує природа знака. Коли розкривається сигніфікатор, то він буде знаком начала поточного року, бо ніякою мірою не існує відмінностей у засадах підходу до природи. Достеменно, пізніше, після поділу на дванадцять, сигніфікатор буде походження року описувати в знаку, який осяяний Місяцем.

1490.

Птолемей і астрологи
(Гравюра 1515 року)

З ІСТОРІЇ ПОЯВИ ЗБІРКИ ПРАЦЬ ЮРІЯ ДРОГОБИЧА (зауваження постфактум)

Образ Юрія Дрогобича (Котермака) – відомого науковця, астролога, лікаря й університетського професора доби Відродження не загубився у віках. Про життя і діяльність цього мислителя є значна література в Україні і Польщі. У своїй розвідці¹ ми не забули тих, завдячуючи кому мали можливість дізнатися багато цікавого про життя і творчість Юрія Дрогобича. Це праці Я. Ісаєвича, Я. Матвійшина, М. Шалати та Н. Бічуї. Що стосується польських науковців, то імена багатьох з них читач уже зустрівач у першому розділі книги.

З чого починалася робота над проектом «Юрій Дрогобич»? Ще на початку 1990-х я звернув увагу на відомий тоді переклад В. Литвинова передмови-присвяти Юрія Дрогобича папі Сіксту IV з «Прогностика-1483». Ця присвята мене зацікавила, оскільки тоді я вже декілька років студював основи окультизму і астрології зокрема, уважаючи, що знання основ окультних наук важливе для філософа-професіонала. Згадаймо, що саме тоді почала з'являтися художня, філософська, історична і окультна література, яку впродовж 70 років у Радянському Союзі послідовно забороняли. У 1996 році у своєму підручнику «Філософія» я присвятив декілька рядків Ю. Дрогобичу. Зрозуміло, що я цікавився змістом наявних праць Ю. Дрогобича, але, окрім відомих коментарів «з приводу», я нічого конкретного не знайшов. Але в моїх пізніших підручниках з філософії² про Ю. Дрогобича вже сказано значно більше.

Трапилося так, що наукове життя привело мене на науково-теоретичну конференцію до Дрогобицького педагогічного університету. Конференція відбувалася на межі вересня-жовтня 2000 року. Перебуваючи там, я поцікавився, чому відомі праці Юрія Дрогобича досі не перекладено і не надруковано. Ректор, професор Валерій Г. Скотний, мій давній знайомий з часів аспірантури, лише всміхнувся і запропонував мені самому взятися до цієї справи. Навіть не замислюючись над тим, що мене очікує, я пообіцяв це зробити.

Тоді ж у Дрогобицькому музеї мені дали ксерокопію друкованого «Прогностика-1483», а директор Наукової бібліотеки ЛНУ імені Івана Франка доц. Богдан З. Якимович посприяв мені в отриманні двох фільмокопій. З них я особисто зробив чорно-білі фото. Утім, незабаром на моє прохання з мюнхенської бібліотеки надіслали якісну копію «Прогностика-1478». Надіслали з Парижа і копію рукопису Юрія Дрогобича «Судження про затемнення», що нині знаходиться там у фондах Національної бібліотеки. Зауважу, що тоді, на початку 2001 року, перерахувати дойчмарки до Німеччини і франки до Франції було майже наймовірніше. Але, спасибі, посприяли мої родичі з Німеччини, які зробили все необхідне, щоб розрахуватись з тими бібліотеками. Відомий фахівцем лист Юрія Дрогобича до Миколи Чепіля я особисто тримав у руках у Бібліотеці Ягеллонського університету 23 січня 2001 року. Отримати можливість побачити

¹ Юрій Дрогобич. Verba Magistri: Пророцтва і роздуми / Пер. з латинської мови доцента Л.М. Гаврило та професора В. М. Вандишева: Відп. ред. професор В. Г. Скотний. – Дрогобич: Видавництво «Вимір», 2001. – С. 3-7 та С. 141-146.

² Вандишев В.М. Філософія. Екскурс в історію вчень і понять: навчальний посібник. – К.: Кондор, 2005, 2006. – 472 с.

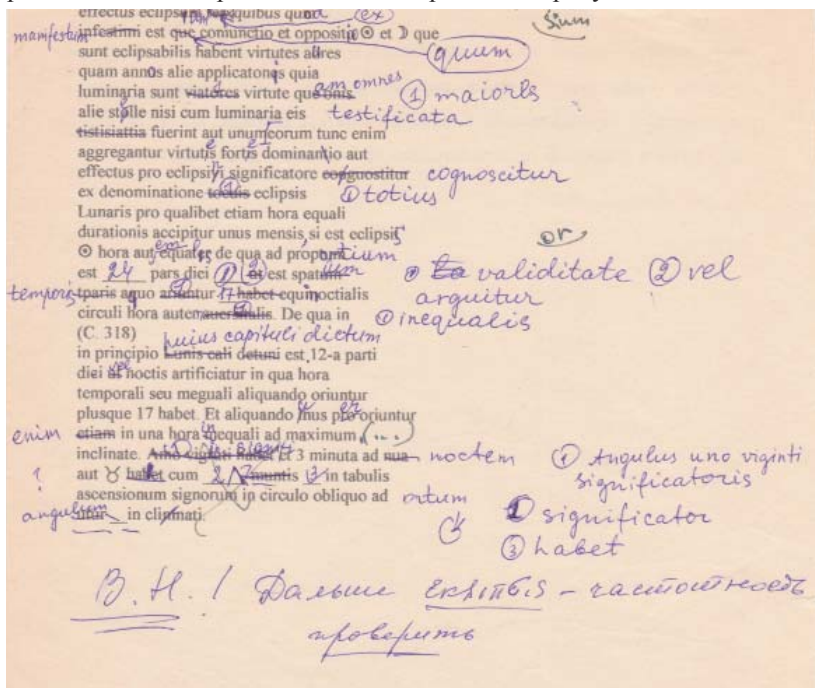
листа допоміг мені особисто ректор Ягеллонського ун-ту prof. Franciszek Ziejka та директор бібліотеки Ягеллонського університету d-r hab. Krzysztof Zamorski. Бібліограф d-r Lucyna Nowak вельми доброзичливо поставилася до моєї місії і дала ряд цінних порад, багато з яких я тоді, на жаль, не зрозумів. Утім, польські колеги, на відміну від німців і французів, мені безкоштовно зробили фотокопію на плівці і надіслали на домашню адресу.³

**м. Дрогобич. Біля пам'ятника Юрію Дрогобичу.
Проф. В.М. Вандишев і проф. В.Г. Скотний
Обговорення ідеї видання праць Юрія Дрогобича (Котермака).
Жовтень 2000 року**

³ До речі, фотокопію однієї сторінки цього листа Я. Ісаєвич навів у своїй монографії (1972), але самого листа (до 23 січня 2001 року, принаймні) у руках він не тримав, бо у списках тих, хто брав листа, жодний з українських дослідників не фігурував. А листа написано на двох сторінках!

Відтак, у мене вже був необхідний для праці матеріал. Розуміючи, що мені з цим матеріалом самотужки не впоратись, я почав шукати фахівців з латинської мови. Врешті-решт я звернувся з пропозицією про співпрацю до завідувачки кафедри німецької мови Сумського педагогічного університету кандидата філологічних наук, доцента Л.М. Гаврило – випускниці Львівського університету, кваліфікованого фахівця з латини. Побачивши оригінали, вона спочатку вжахнулась і сказала, що з цього зробити переклади неможливо. Утім, крок за кроком ми почали працювати. І вже в травні 2001 року книжка побачила світ.

Фотокопія з редакційної сторінки

З самого початку роботи над текстами стало зрозуміло, чому досі ніхто не наважувався перекласти їх з латини. По-перше, їх важко прочитати, оскільки тексти рясніють специфічними скороченнями; по-друге, у них присутні грецизми; по-третє, рукописний текст місцями необхідно просто дешифрувати (і неодноразово!!!). Оскільки ми хотіли дати переклади текстів, то повинні були зробити гранично адекватні читабельні латинські версії, адаптовані до сучасного бачення мови. Тому правопис слів, наприклад, дифтонгів, відновлювали за класичними зразками. Для епохи Юрія Дрогобича це не було нормою, але через сторіччя такою стало. Через низку обставин останній розділ «Judicium anni 1478 recurrentis» у його латинському варіанті не завершено, а тому і перекладу немає. Це ж стосується й «Judicium in Eclipsibus», у якому один фрагмент третього розділу не адаптовано і не перекладено.

гобич (бл. 1450–04.02.1494), Ян з Глугова (бл. 1445–11.02.1507), Міхал з Вроцлава (вм. 09.11.1534). Утім, означена доба залишила нам у спадок сотні і тисячі гороскопів відомих і маловідомих діячів. І часто це вельми точні карти народження. Серед багатьох є і точний гороскоп М. Коперника, який зробив Єржі Ретик.⁴

Зрозуміло, астрологи приховували точний час свого народження, хоча, навіть якщо не знали його з вуст матері чи близьких, то могли його встановити, володіючи технікою ректифікації, тобто встановлення точного моменту народження людини на підставі важливих життєвих подій. Якщо звернутись до текстів Юрія Дрогобича, то він сам пише: «Я подивився гороскоп свого народження...». Значить, гороскоп був і він установив точний момент свого народження. Але ж знайти той гороскоп мені досі не вдалося.

У кінці своїх нотаток про Юрія Дрогобича (лютий 2002 року) я зазначав, що він народився в 1448 році.⁵ З того часу ми бачимо в довідкових матеріалах про нього в Інтернеті і в інших джерелах або «бл. 1448», або «бл. 1448 чи бл.1450». Значить, усе-таки читають мого Юрія Дрогобича! Тепер, після проведених мною більш детальних досліджень, я можу стверджувати, що Юрій Котермак народився 12 серпня 1448 року. Пробачте, але точний час не вкажу, хоча я його зміг установити.

Небо було милостивим до мене, як до ініціатора проекту, і все склалось, і багато чого вдалось, завдячуючи тим, хто допоміг у здійсненні мого наміру. Коли в мене виникла потреба опрацювати матеріал, який стосується папи Сікста IV, я звернувся до отців-домініканців, які навесні 2001 року милостиво допомогли мені у всьому, чого я потребував. Особливо приязно до мене поставився тоді в ті щасливі місяці отець-домініканець Григорій.

От, власне, і все, що я хотів сказати наостанок, як земляк Юрія Дрогобича. Адже в просторі нас відділяють усього якихось двадцять п'ять кілометрів, хоча в часі аж п'ятсот років (без декількох місяців). У цілому своєю працею я задоволений, хоча відчуваю що тоді, у 2001–2002 роках, міг зробити більше. Але час сплинув і треба радіти з того, що ми з Л.М. Гаврило залишили науковцям свою частку наукової розвідки – доступні для вивчення тексти Юрія Дрогобича. Як говорили стародавні мислителі, я зробив те, що міг.

Feci, quod potui.

**Валентин Миколайович Вандишев,
доктор філософських наук, професор.
Квітень 2016, на Молодика.**

⁴ Wasiutycki Jeremi. Kopernik twyrca nowego nieba. – Warszawa: Wydawnictwo J. Przeworskiego, 1938. – S. 497; Dobrzycki Jerzy. Astronomia przed-kopernikowska. – Toruń: TNT, 1971. – S. 18.

⁵ Дрогобич Юрій. Годы и пророчества / Уклад. і наук. ред. В. М. Вандишев. – Харків: Факт, 2002. – С. 286.

Зміст

Вступне слово	3
Розділ I. Характерні риси світогляду мислителів Відродження і Реформації	5
Ідеологія і практика європейського Відродження	5
Духовно-культурна ситуація на Русі XIV–XVI ст.	24
Європейська духовність і наука доби Реформації	38
Розділ II. Праці Юрія Дрогобича в контексті доби Відродження	52
Лист магістра Георгіуса з Львову з Русі до магістра Миколи Чепіля	52
<i>Фотокопія</i>	53
<i>Латинь</i>	55
<i>Переклад</i>	56
Прогностичний погляд на 1478 рік	57
<i>Фотокопія</i>	58
<i>Латинь</i>	107
<i>Переклад</i>	125
Прогностичний погляд на 1483 рік	145
<i>Фотокопія</i>	146
<i>Латинь</i>	165
<i>Переклад</i>	182
Судження про затемнення	201
<i>Фотокопія</i>	202
<i>Латинь</i>	256
<i>Переклад</i>	273
До історії появи збірки праць Юрія Дрогобича	297

Навчальне видання

Вандишев Валентин Миколайович

ТРАНСФОРМАЦІЯ СВІТОГЛЯДУ В ДОБУ ВІДРОДЖЕННЯ І РЕФОРМАЦІЇ

Навчальний посібник

Керівник видавничих проектів – А. О. Ястребов
Друкується в авторській редакції
Дизайн обкладинки – М. В. Кухаришина
Верстка – М. В. Кухаришина

Формат 60x84 1/16. Підписано до друку 27.05.2016.
Друк офсетний. Папір офсетний.
Гарнітура Times New Roman.
Умовн. друк. аркушів – 17,56. Обл.-вид. аркушів – 12,3.
Наклад 300 пр.

ТОВ «Кондор-Видавництво»
Свідоцтво Серія А01 №376847 від 28.07.2010 р.
03067, м. Київ, вул. Гарматна, 29/31
тел./факс (044) 408-76-17, 408-76-25